

دختر نیل یا أرمانوسه مصری

اثر : جرجی زیدان

ترجمه :

محمد علی شیرازی

از انتشارات مجله ماه نو

حق طبع محفوظ

این کتاب بر مایه مجله ماه نو در چاپخانه خرمی چاپ شد

اداره مجله ماه نو - لاله زار نو - چهارراه کنت - پاساژ کعبانی - تلفن ۳۰۳۵۱

مختصری از تاریخ

رومیه‌ها، سرزمین فراعنه، یعنی کشور مصر را فتح کردند و
قرنها در آن اقامت نمودند و در خلال آن دین مسیح ظهور کرد
و در جهان منتشر گردید. این دیانت نیز در مصر انتشار یافت.
مصریانی که بدین مسیحی گرویدند، قبطیان نامیده شدند.
پس از آن رومیان که بت پرست بودند، دیانت مسیحی را پذیرفتند
و بت‌های خود را شکستند. هنوز کاملاً اوضاع آرام و مستقر
نگردیده بود که گفتگو و نزاع مذهبی بین کاهنان قسطنطنیه
پایتخت دولت روم شرقی و کاهنان اسکندریه پایتخت سرزمین
مصر در گرفت و این نزاع و اختلاف شدت پیدا کرد، بطوری که
دشمنیها و کینه‌ها بین رجال روم که هیئت حاکمه را تشکیل
میدادند، و بین قبطیه‌ها که ملت محکوم بودند، ایجاد گردید و
مذهب اولی بملکی و مذهب مصری به یسوعی معروف شدند.
این امر سبب شد که قبطیه‌ها از رومیان ستمگر متنفر و بیزار
گردند و تلاش کنند تا بهر قیمتی شده است، از زیر یوغ ظلم و
استبداد آنها رهائی یابند.

رومیان انواع ظلم و ستم را به مصریان روا میداشتند و

از هر فرصتی برای بدام افکندن و عذاب دادن مصریان و گرفتن انتقام از آنها، استفاده میکردند.

در اوایل قرن هفتم میلاد، شخصی بر مصر حکومت میکرد که اصلاً از نژاد یونانی بود. این شخص مقوقس بن قرقت نام داشت که بناهای دیگری نیز معروف شده بود.

مقوقس مذهب مصریان را داشت و بعرف و عادات مصریان احترام میگذاشت. او مانند تمام حکمرانانیکه از جانب رومیان تعیین میشدند، در شهر اسکندریه اقامت داشت. شهر اسکندریه در آن روز گاران، پایتخت سرزمین مصر بود. هنوز شهر قاهره بنا نشده و وجود خارجی پیدا نکرده بود و در جای آن باغها و مزارعی وجود داشت که در میان آن دیرها و کلیساهائی ساخته بودند. و در آن محل نیز خانههای کوچکی دیده میشد که بین کوه (مقطم) و رودخانه عظیم (نیل) ساخته بودند. و در جنوب این محل، شهر کوچکی وجود داشت که بابل نامیده میشد. این شهر کوچک را ایرانیان که مصر را قبل از مسیح فتح کرده بودند، بنا نمودند و آنرا مانند پایتخت کشور خودشان بابل نامیدند. موقعیت شهر کوچک بابل را اگر بخواهیم امروزه با شهر قاهره تطبیق کنیم، در محوطه‌ای قرار گرفته است که دیر (ماری جرجس) و خانههای اطراف و مسجد عمر و محله مصر قدیم را شامل میشود.

در وسط آن شهر، قلعه بزرگ و محکمی وجود داشت که به قلعه بابل و قصر شمع معروف شده بود و این قلعه بسبب عمارتهای رومی ساخته شده بود و درست در جای آن قلعه، اکنون دیر ماری جرجس وجود دارد.

از جلو این قلعه ورودخانه نیل عبور میکرد.
اما مصر قدیم - بین این قلعه ورودخانه اثری از آن نبود.
زیرا ورودخانه نیل از همان محل میگذشت .

بین این قلعه و جزیره (روضه) پلی از کشتیها وجود داشت.
که مردم از ساحل شرقی عبور کرده و وارد جزیره میشدند و پل
دیگری جزیره را بساحل غربی متصل میکرد که مردم از آن
عبور نموده و به جزیره میرفتند و از آنجا به منف، پایتخت مصر
قدیم میرسیدند .

مقوقس، حکمران، در آن زمان، بعضی از ماههای زمستان
را در منف می گذراند .

در آن روزها، قبطیها فقط آرزوی اینرا داشتند که از
رومیها و ظلم و استبداد آنها نجات یابند.

ارمانوسه دختر مقوقس

مقوقس حکمران مصر ، دختر بسیار زیبائی داشت که در اول جوانی بود . این دختر از زیبائی رومی و لطف و گیرائی مصری بهره‌ای بسزای برده بود و «ارمانوسه» نامیده می‌شد . ارمانوسه علاوه بر جمال و کمال ، هوش و ذکاوت فوق‌العاده‌ای داشت و پدرش او را بسیار دوست میداشت ، زیرا جز او ، وارسطولیس (برادر ارمانوسه) فرزندی نداشت . مقوقس اختیارات زیادی بدختر خود ارمانوسه ، در خانه داده بود . آوازه حسن و جمال ارمانوسه بگوش هر کول امپراتور روم رسیده و وی را برای فرزندش قسطنطین خواستگاری کرد .

ارمانوسه خواستگاران زیادی داشت ، ولی همینکه آنها فهمیدند که امپراطور روم دختر را برای پسرش خواستگاری کرده است ، مأیوس و ناامید شده و پسر امپراطور روم حسد بردند ، اما ارمانوسه از این ازدواج راضی نبود ، ولی برای اینکه گزندش باو و پدرش نرسد ، ساکت ماند و چیزی نگفت ، زیرا نمیشد در برابر امپراطور عظیمی مقاومت کند ، در هر حال ارمانوسه ظاهراً خود را راضی نشان داد و امید وار بود که خداوند راه نجاتی در برابر او بگشاید .

در سال ۶۴۰ میلادی مقوقس حکمران در شهر اسکندریه اقامت داشت و اطرافیانش همگی مصری یا حبشی بودند ، و در بین آنها یکنفر رومی دیده نمی‌شد . ارمانوسه در قصر پدرش واقع در منف ،

در سمت مغرب رودخانه نیل ، در جزیره اقامت داشت . آن قصر بسیار بزرگ و باشکوه بود . این کاخ مشرف بر رودخانه نیل بود . پیرامون قصر را باغچه زیبا فراگرفته بود . در آن باغچه انواع درختهای سیب و انگور و خرما و گل های رنگارنگ دیده میشد .

در یکی از شبها که هوا صاف و مهتابی بود ، ارمانوسه مایل شد که بر روی رودخانه نیل گردش کند . او خادم مخصوص خود را که «برباره» نامیده می شد خواند و به او گفت که خدمت را مکلف کنی که قایقی را برای گردش بر روی رودخانه نیل حاضر کنی . پس از آن ارمانوسه جامه آبی رنگ بلندی را بر تن نمود و گیسوی خود را بافته و شانه مرصع بجواهر بر گیسوی خود زد و در حالیکه کنیزانش پیرامونش را گرفته بودند ، از ملکن قصر پائین رفت . بر باره از عقب سر جامه او را بلند کرد . ارمانوسه از راهرو قصر گذشته و بدر شرقی آن رسید . در شرقی قصر خیلی بزرگ و بلند بود بالای سردر شرقی مجسمه الهه «اوزیریس» را بر روی سنگ کتده بودند . علاوه بر این مجسمه های حفر شده زیبائی بر روی این در دیده میشد . در دو طرف در شرقی دو مجسمه بزرگ از ابوالهول وجود داشت .

ارمانوسه از میان دو صف از درختان سرو عبور کرد تا اینکه بساحل رسید .

اسکله ای که کنار رودخانه درست کرده بودند ، قدیمی بود و نقاشیهای برجسته هر دو گلیفی بر روی دیوار آن دیده میشد . در آن قایق فرشهای زربافت قیمتی گسترده بودند . ارمانوسه در صدر قایق نشست در حالیکه پیرامون او را کنیزانش فرا گرفته بودند . قایق با آرامی بر روی رودخانه نیل بحرکت درآمد . آسمان صاف و شفاف بود و اشعه ماه بر روی آب رودخانه تابیده و از انعکاس آن تلؤلؤ عجیبی پدید آمده بود . در دو طرف رودخانه ، درختان خرما و میوه دیده می شد . همچنین عمارات باشکوهی در ساحل شرقی و غربی رودخانه ساخته بودند .

قایق در حرکت بود ، در حالیکه ارمانوسه در صدر قایق نشسته و کنیزانش در برابرش نشسته و مشغول نواختن عود و چنگ و خواندن

آواز بودند . صدای موسیقی و آواز و حرکت قایق بهم آمیخته بود . باوجود این ، ارمانوسه نگران بود و تبسم برلبانش دیده نمی شد . بر باره ندیمه ارمانوسه وقتی خانم خود را محزون و گرفته دید ، سعی و کوشش کرد باصحبت های شیرین و حکایات نمکین از غم و اندوه خانم خود بکاهد ، ولی موفق نشد .

پس از آنکه قایق مسافتی را طی کرد ، ارمانوسه متوجه شد که آنها از شهر دور شده اند و ترسید که تمساحها بقایق او حمله کنند ، از این رو امر کرد ملوانان مراجعت کنند . قایق رانان قایق را بر گردانند . و بطرف شهر مراجعت نمودند .

نوازندگان از نواختن و خوانندگان از خواندن خود داری کردند و سکوت حکمفرما گردید و جز صدای حرکت قایق ، صدائی شنیده نمیشد . ارمانوسه همچنان غمناک و گرفته بود و بی اختیار قطرات اشک از چشمانش سرازیر شد و آهسته دستمال خود را از جیب در آورده و قطرات اشک را پاک کرد و مثل این بود که نمیخواهد کسی متوجه گریستن او شود .

بر باره متوجه این امر شد و هر چه از خانم خود علت را پرسید ، پاسخی نشنید .

بر باره تصمیم گرفت وقتی بقصر رسیدند ، علمت را جویا شود . بر باره تعجب می کرد که چگونه خانمش که جمیع وسائل خوشی و سعادت برایش فراهم است ، اینگونه محزون و نگران است . او دختر حکمران آن سرزمین است و تمام مردم حاضرند از دل و جان برای او خدمت کنند و خداوند بقدری او را زیبا و دار با آفریده بود که امپراطور روم حاضر شد ، او را برای پسر خود خواستگاری کند .

قایق بطرف قصر برگشت و در کنار ساحل توقف نمود . ارمانوسه از جای برخاست و از قایق خارج شد . کنیزان دنبال او خارج شدند و چند نفر از آن ها در حالیکه چراغ بدست داشتند جلو افتادند . ارمانوسه از میان دو صف درختان بلند پیش رفت و

بقیه کنیزان دنبال او براه افتادند تا اینکه بدرقصر رسیدند . دم
دز ، ارمانوسه لحظه ای مکث کرد و یکی از مجسمه ها تکیه نمود ،
و سر بر گردانده و خیره بر رودخانه نیل مگریست و مثل این بود که هنوز
از دیدن منظره آن سیر نشده است .

پس از آن . ارمانوسه وارد باغچه قصر و از کنیزان دور شد
و در راههای باریک باغچه مشغول قدم زدن گردید . کنیزان دانستند
که خانمشان مایل است تنها در باغچه گردش کند ، از این رو برای
خوابیدن به اماقهای خود رفتند اما بر باره دنبال خانم براه افتاد
و مراقب حرکات او بود .

بر باره دید که خانمش در باغچه راه میرود ، بدون آنکه
بداند کجا میرود ! . خانمش ابتدا متوجه صدا های شتر مرغها که در
گوشه باغچه می چریدند و همچنین متوجه طاووسها و مرغان دیگری
که در باغچه بودند ، نبود . آنگاه ارمانوسه داخل قصر شد و باطابق
خواب خود که کنیزان چراغهای آنرا روشن کرده بودند ، رفت .
یک دسته گل زیبارا هم در ظرف قشنگی بر روی میزی که در وسط
اطاق بود ، گذارده بودند .

ارمانوسه در اطاق خواب نماند ، بلکه به بالکونی که مشرف
به باغچه و رودخانه نیل بود ، رفت . در بالکون یک نیمکت مجلل
گذارده بودند . ارمانوسه بر روی آن نشست . بر باره در عقب سر
خانم ایستاده و منتظر شنیدن امرا و بود . بر باره در ضمن متوجه
بود که هنوز خانمش نگران و محزون است .

بر باره از حزن و نگرانی ارمانوسه ناراحت شد و خواست
از او علت اندوهش را بپرسد ، ولی ادب مانع از این امر می شد .
بر باره دیگر طاقت نیاورده و دلش بحال خانمش سوخت و
بی اختیار بنای گریستن را گذارد . ارمانوسه سر بر گرداند و با
تجرب تمام گفت : « بر باره ، ترا چه می شود ؟ چرا گریه میکنی ؟ »
بر باره فوری اشکهای خود را با پشت دست پاک کرد و گفت ،
« خانم چیزی نیست »

ارمانوسه گفت : « ولی تو داری گریه میکنی .۱ »

برپاره گفت : « نه خانم ... من گریه نمیکنم ... اگر در چشمانم اشک می بینید ، این اشک خوشحالی است نه اشک غم و غصه . خانم ، مگر نمی دانید که خداوند همه گونه اسباب سعادت و خوشی را برای شما فراهم کرد و از هر دختری در این سرزمین زیباتر و دلرباتر خلق نموده است ! . دوستان شما بر شما غبطه می خورند و دشمنانتان بر شما حسادت میورزند . شما بقدری زیبا و باکمالات که مورد توجه امپراطور قرار گرفته اید و ایشان شما را برای پسر خود خواستگاری کرده اند . و من شکی ندارم که شما شایستگی همسری او را دارید و او هم شایسته شما می باشد . قسطنطین از تمام جوانان این کشور نیرومندتر است و بزرگترین افتخار او این است که فرزند امپراطور است و چیزی نخواهد گذشت که از جنگ با اعراب پیروزمندانه مراجعت کرده و باهم ازدواج خواهید نمود . »

ارمانوسه آهی کشید و مثل این بود که مصیبت های خود را بیاد آورده است و تأسف خورد که چرا باینکه خداوند همه گونه اسباب خوشی و سعادت را برایش فراهم آورده است ؛ باید محزون و غمناک باشد .

آرمانوسه تصمیم گرفت آنچه را در دل دارد برای ندیمه خود بگوید ، شاید عقده او باز شود و ندیمه اش راه نجاتی برای او پیدا کند .

آرمانوسه به ندیمه خود خیلی اعتماد داشت ، زیرا ندیمه اش از کوچکی او را بزرگ کرده بود ، ولی شرم و حیا مانع از این شد که آرمانوسه آنچه را در دل دارد برای ندیمه خود تعریف کند . لحظه ای آرمانوسه ساکت ماند و پس از آن باطاق خود رفت و از پنجره اتاق که مشرف برودخانه نیل بود ، به ماه که در آسمان خودنمایی میکرد ، نگریست ، ولی چیزی نگذشت که نتوانست خودداری کند و با صدای بلند بنای گریستن را گذارد .

برپاره به تخت خواب خانم خود که ارمانوسه بر روی آن نشسته و گریه می کرد ، نزدیک شد و بنانو در آمده و دست خانم خود

را در دست گرفته و مکرر آنرا بوسید ، در حالیکه قطرات اشکش بر روی دست خانمش میچکید .

بر باره بخانم خود چنین گفت ،

« شما از من میپرسید که چرا گریه میکنم ؟ چگونه من خانم خود را گریان ببینم و گریه نکنم ؟ شما را بخدا سوگند میدهم که درد دل خود را بمن بگوئید ! .. من دیگر نمیتوانم اینهمه شما را محزون و گریان به بینم و علت آنرا ندانم ! »

بر باره پس از ادای این کلمات خیره بخانم خود نگریست و دید که خانمش غرق گریه است و دستمال را بر روی چشمان خود گذارده تا معلوم نشود چقدر اشک از چشمانش سرازیر میشود . بر باره دست دیگر خانم خود را گرفته و آنرا هم بوسید و میان دو چشمانش را نیز غرق بوسه کرد و بر زوی پاهای خانم خود افتاد و به او گفت ،

« بجان آقا یی ، پدرتان ، سوگندتان میدهم که بمن بگوئید که چرا گریه میکنید و خواهش میکنم چیزی را از من پنهان ندارید ، شما بخوبی میدانید که تاجه حد بشما علاقمندم ، شاید بتوانم از حزن شما بکاهم ، مثل اینست که بمن اطمینان ندارید ؟ »
ارمانوسه گفت ،

« بر باره ... من بتو کاملاً اطمینان دارم ، و تو بخوبی از این امر آگاهی داری . ولی این چیزی نیست که من آنرا از تو پنهان بدارم ، اشتباه میکنی ، من نه گریه میکنم و نه ... »

بر باره کلام او را قطع کرد و گفت : « شما نباید چیزی را از من پنهان بدارید ، من چند روز است که شما را گرفته و محزون میبینم . من برای اینکه بدتان نیاید ، این سؤال را از شما نکردم ، اما اکنون که صبرم پایان رسیده و در باره شما نگرانی دارم ، دیگر نمیتوانم ساکت بمانم و منتظر م که شما یا مرا از راز خود آگاه سازید و یا اینکه از این اتفاق طردم کنید . »

ارمانوسه دست بر باره را گرفت و گفت : من « هرگز تو را از اتفاق خود طرد نمیکنم ، تو بجای مادر من هستی و مرا پرورش داده ای .

من چیزی ندارم که بتو بگویم و یا اگر بتو بگویم بر من خواهی خندید . »

بر باره از جای خود برخاست و فوری گفت : « من هرگز بر خانم ولینعت خود خنده نخواهم کرد . شما روح و جان من هستید . شما ابداً ترسی نداشته باشید و آنچه را در دل دارید ، بمن بگوئید و انشاء الله مشکل شما راحل خواهم کرد . بمن اطمینان داشته باشید و مرا از علت این نگرانی و اضطراب آگاه سازید ، زیرا صبر و شکیبائی من پایان رسیده است . »

ارمانوسه لحظه‌ای ساکت ماند ، پس از آن از جای برخاست و به میز نزدیک شد و با مجسمه‌های کوچکی که بر روی میز بود ، مشغول بازی گردید . در آن مجسمه‌ها که از طلا و نقره ساخته بودند ، مجسمه ابو الهول هم دیده میشد . آنگاه بطرف تخت خواب خود برگشت ، در حالیکه دستمال را میان انگشتانش تامی کرد . ارمانوسه نگاه به باره میکرد و میخواست چیزی بگوید ، ولی حیا مانع میشد .

بر باره از جای برخاست و بطرف خانم خود رفته و چهره‌اش را بوسید و گفت :

« عزیزم حرف بزَن ... چیزی را از من پنهان مکن ، بخدا سوگند که من راز شما را نزد کسی افشا نخواهم کرد و من بهره‌امر کنی رفتار خواهم نمود و یار و مددکار شما خواهم بود . »

ارمانوسه زیر چشمی به او نگاه کرد و گفت : « باره ... برو بین که کسی از خدم بیدار نباشد . »

بر باره گفت : « خانم نترسید ، هیچ کدام از خدم جرأت این را ندارند که به اتاق شما نزدیک شوند و من میروم تا کاملاً از این امر مطمئن شوم . »

بر باره پس از ادای این کلمات از اتاق خارج شد ، در حالیکه چراغ در دست داشت .

ارمانوسه منتظر مراجعت بر باره گردید و وقتی دید که وی تأخیر کرد و مراجعت ننمود ، نگران شد و بیالکن نزدیک شد و از

دورنگاه کرد و صدای هیاهوی مردم را در ساحل شنید و بر اضطراب و نگرانی اش افزوده گردید. خوب گوش داد، صدای مردان را شنید. او قایقهای زیادی را دید که در کنار رودخانه توقف نموده و عده زیادی از مردان از آنها خارج شده و بسوی قصر می‌دویدند. ارمانوسه خواست که یکی از خدم را بخواند و قضیه را از او جویا شود، ولی دید که بر باره برگشت، درحالی که علامات تعجب در چهره اش ظاهر شده است. ارمانوسه بوی گفت: «بر باره... این چه سروصدائی است؟! و این مردان کیانند؟!»

بر باره گفت: «خانم، نگران نشوید و ترس بخود راه ندهید، جز خبر خوش در پیش نیست.»

ارمانوسه گفت: «بگو ببینم چه خبر است، این سروصدای چیست؟!»
بر باره گفت: «خب خوش برای شما آورده‌اند، پدرتان عده‌ای از مردان خود را فرستاده‌اند تا شما را به عین شمس ببرند و در آنجا بمانید تا پدرتان در آنجا بشما ملحق شوند و پس از آن همگی به بلبیس خواهید رفت و شما در آنجا منتظر نامزدتان خواهید ماند تا پس از آمدن وی با هم به قسطنطنیه بروید.»

از شنیدن این خبر، ارمانوسه نگران شد و یأس و ناامیدی بروی چهره گردید و بی اختیار قطرات اشک از چشمانش سرازیر شد. بر باره در شکفت ماند و ندانست که علت آن گریه چیست.

بر باره به ارمانوسه نزدیک شد و او را بوسید و بسینه چسباند و از او خواست که او را از قضیه باخبر سازد و چنین گفت:

«شاید وقتی خبردار شدید که مسافرت خواهید کرد و از پدرتان دور خواهید شد، نگران گردیدید، خانم، مگر نمی‌دانید که شما بقصر باشکوهی انتقال خواهید یافت.»

ارمانوسه اشکهای خود را پاک می‌کرد و همینکه سخنان بر باره را شنید، دست خود را بسوی او دراز کرد و دست او را در دست گرفت و گفت:

«تو یقین بدان که قصر با شکوه و مال و مکنّت کسی را خوشبخت و سعادت‌مند نمیکند، باید انسان بمراد دل خود برسد!»
 برباره تعجب کرد و درست متوجه کلام ارمانوسه نگردید و گفت: «خانم، من مقصود شما را نفهمیدم، آیا شما از مسافرت و دوری از پدرتان نگران هستید؟ و یا اینکه...»
 ارمانوسه کلام برباره را قطع کرد و گفت: «نه، از این حیث نگران نیستم، ولی من نمی‌خواهم ببابیس مسافرت بکنم!»

برباره گفت: «آیا از او بدتان می‌آید؟ پدرتان این امر را بگوئید، ایشان شما را یزد او نخواهد فرستاد و بامیرا طور مینویسند که رأساً از اینجا بقسطنطنیه منتقل شوید.»

ارمانوسه فریاد برآورد: «نه، من نه قسطنطنیه را دوست میدارم و نه مردمش را و نه اشخاصی را که باین اسم نامیده شوند!»
 برباره دانست که خانمش هایل باز دواج با قسطنطنین نیست، ولی خود را بنادانی زد و گفت: «آیا تا به این اندازه بمن اطمینان نداری که اسرار خود را از من پنهان میدارید؟ شاید شما قسطنطنین را دوست نمیدارید!»

ارمانوسه فوری پاسخ داد: «آری من قسطنطنین را دوست نمیدارم... دوست نمیدارم.»

از شنیدن این کلام، برباره در شگفت ماند و گفت: «چرا خانم او را دوست نمیدارید؟»

ارمانوسه گفت: «دیگر اصرار نکن که بیش از این بدانم... من او را دوست نمیدارم، دوست نمیدارم!!»

ارمانوسه پس از ادای این کلمات با صدای بلند بنای گریستن را گذارد.

برباره دست نوازش بر سر و صورت او کشید و گفت: «خوب خانم عزیزم، حال که او را دوست نمیداری، وی را بحال خود گذار و دیگر اینهمه خود را محزون و ناراحت مساز.»

آرمانوسه نفس ناراحتی کشید و گفت: «آری، من او را دوست
نمیدارم، ولی نمیتوانم از او رهائی یابم و پدرم با پدرش توافق کرده
است که مرا در میان چنگال او بپا کنند، و نمیدانم مقصودش از
این کار چیست؟»

بربارہ گفت: «اگر پدرت در این امر اصرار کرد و راه نجاتی
پیدا نکردی، بنظر من بهتر آن است امر پدرت را اطاعت کنی،
من یقین دارم که پدرت چون خوشی و سعادت تو را خواستار است،
مایل شده که ترا به قسطنطنیه بدهد، نگرانی و ترس تو از قسطنطنیه
بیمورد است و اصولاً دخترها وقتی میخواهند خانه پدر را ترک کرده
و بخانه شوهر بروند، احساس ناراحتی میکنند، ولی وقتی این کار انجام
یافت، ترس و خوف آنها زایل میشود.»

آرمانوسه نفس راحتی کشید و گفت: «آری، قلب من از آن
خودم نیست و اگر من به قسطنطنیه مسافرت کنم، بدون قلب مسافرت
خواهم کرد، و آدمی که قلبش همراهش نیست آرام و راحت نیست و
همه اش ترس و نگرانی دارد.»

بربارہ دانست که آرمانوسه بشخصی غیر از قسطنطنیه علاقهمند
است و روی همین اصل هم حاضر نیست با وی ازدواج کند و خواست
بهتر از مکنونات قلب دختر آگاه شود، از این رو دست آرمانوسه
را در دست گرفت و او را به بالکن برد تا کمی از اضطراب او بکاهد،
باین امید که پس از آرام شدن، دختر آنچه را در دل دارد، برای او
خواهد گفت.

نور ماه بر صفحه رودخانه نیل منعکس شده و چون یک قطعه
بلور میدرخشید و درختان خرما که در کنار ساحل نهر سر بفلک
کشیده بودند، بشکل بدیمی در آب رودخانه سایه افکنده بودند.

آرمانوسه لحظه ای ساکت ماند و در دیای فکر و اندیشه
فرورفت. او ابداً متوجه حرکت قایقها و صدای هیاهوی اشخاصی
که آمده بودند تا او را به بلبیس ببرند، نبود. بربارہ نیز با احترام
خانم خود ساکت مانده بود و صبر کرد تا ببیند خانمش چه میکند

وجه میگوید، و چون سکوت آرمانوسه بطول انجامید، بر باره برای اینکه خانم خود را بحرف در آورد، چنین گفت: «ولی من مقصود شما را از اینکه گفتید بدون قلب مسافرت خواهید کرد، ندانستم چیست؟ قلب خود را در کجا باقی خواهید گذاشت، مگر نمیدانید که ما در حال جنگ هستیم و ممکن است قلب شما را دشمنان اسیر کنند.»

آرمانوسه گفت: «نه، دشمن نمیتواند قلب مرا اسیر کند، در هر حال قلب من اگر در اینجا بماند، بهتر از آن است که آنرا با خود بقسطنطنیه ببرم، زیرا در آنجا بیشتر خطر متوجه آن خواهد شد.»

بر باره بشوخی بخانم خود گفت: «متأسفانه کشور بین دو خطر بزرگ قرار گرفته است که اگر از یکی از آنها رهایی یابید، از دیگری نجات پیدا نخواهید کرد.»

آرمانوسه از شنیدن این کلام در شگفت ماند و مایل شد حقیقت را دریابد، از اینرو از بر باره پرسید: «چطور مگر؟» بر باره گفت: بر شما پنهان نیست که رومیها چقدر بماعذاب میدهند و ما را در فشار قرار میدهند. رومیها بعزت اینکه دین ما با آنها یکی نیست، انواع شکنجه ها را بر ما وارد میاورند. کاهنان ما را بقتل میرسانند و بطریقهای ما را تبعید میکنند و ما مجبوریم چیزی نگوئیم و ظلم و ستم آنها را تحمل کنیم و بطوری آنها ما را تحت فشار قرار داده اند که من بارها شنیده ام که پدرت از خدا میخواهد که کسی را بفرستد تا ما را از شر ظلم و ستم این رومیها نجات دهد...»

آرمانوسه کلام بر باره را قطع کرد و گفت: «من از شکایت خودمان و شکایت شما در شگفتم.» تعداد شما مصریان، اهالی این سرزمین، بیش از تعداد رومیها است. تعداد این رومیها که بیگانه هستند، خیلی کم است، پس چرا آنها را از سرزمین خود خارج نمیکنید؟ ۱»

بر باره تبسمی کرد و گفت: «عزیزم، راست گفتم.» تعداد

ما بیشتر است ، ولی آنها قدرت و نفوذ دارند و قلعه‌ها و حصارها
 در دست آنها می‌باشد و آنها حکمران می‌باشند و لشکرها و فرماندهان
 دارند و ما مصریان چندین بار خواسته‌ایم رومی‌ها را از کشور خود
 خارج نموده و مستقل شویم ، ولی دولت عظیم روم لشکریان خود را بچنگ
 ما فرستاده و ما را مغلوب نموده است و شما میدانید که پدرتان اصلاً
 یونانی هستند ولی مردم این سرزمین را دوست می‌دارند و به احزاب ملی
 تمایل دارند ، زیرا آنها را بر حق میدانند . بطور خلاصه باید
 عرض کنم که ما فرزندان دشت نیل ، این رومی‌ها را هر قدر هم باما
 مجامله و خوبی کنند ؛ دوست نمی‌داریم ، زیرا قلباً از آنها متنفر و
 بیزاریم ، چونکه آنها به بطریقها و به کاهنان ما امانت کرده اند و هنوز
 بطریق بزرگ ما « بنیامین » از دست آنها فراری است و جز عده
 محدودی کسی از محل اقامت او خبر ندارد . و تمام ما از ظلم و ستم
 بطریق رومی که در شهر اسکندریه با مردان و سربازانش اقامت
 دارند ، شکایت داریم و من بارها شنیده‌ام که پدرتان نوید داده است
 که بزودی از ظلم و ستم این رومی‌ها نجات پیدا خواهیم کرد ، و از جمله
 حکایاتی را در موقعیکه در جایی پنهان بودم ، از زبان پدرتان شنیدم
 که بمردان باوفای خود چنین گفت : چندین سال پیش ، مردمی از سر
 زمین عربستان به اینجا آمدند و نامه‌ای را که بزبان عربی بود ، همراه
 داشت و مترجم آن نامه را بزبان قبطی ترجمه کرد و معلوم شد
 که آن نامه از بزرگترین شخصیت‌های عرب بود . آن شخصی بزرگ
 دین جدیدی آورده و عده زیادی هم به آن دین گرویده بودند و
 تمام یاران و مردان آن مرد بزرگ عرب اشخاص شجاع و نیرومندی
 بودند ، آن مرد بزرگ ، در آن نامه از پدرتان خواسته بود
 که از دیانت مسیح دست بردارد و دینی را که او آورده است ، بپذیرد .
 در وقتیکه پدرتان این قضیه را برای مردان خود تعریف میکرد ،
 نامه را از جیب خود بیرون آورد . آن نامه عبارت از پوستی بود که
 سطوری بر روی آن نوشته شده بود . پدرتان از رسیدن آن نامه خوشحال
 شد ، ولی نخواست دین خود را تغییر دهد ، از این رو برای آن مرد بزرگ
 عرب ، هدایائی فرستاد از آن جمله سه کشتی بود . ماریه ، آن کشتی

زیبائی که نزد شما بود و شما او را بسیار دوست میداشتید. یکی از آن سه کنیز بود.

همراه آن سه کنیز مقداری از آن عسلهایی که هر سال از شهر «بنها» برای ما میآوردند، فرستاد و نیز پدرت نامه‌ای برای آن شخص بزرگ عرب فرستاد و در آن متذکر شد که نمیتواند کشور را بدون اجازه صاحب آن که هر کول پادشاه روم باشد، تسلیم وی نماید. و هر کول پادشاه روم در شهر قسطنطنیه اقامت دارد.

پس از آنکه پدرت قصه خود را پایان رساند. اضافه نمود که وی ترجیح میدهد اعراب بر این سرزمین مستولی گردند تا از شر این رومیان ظالم نجات یابند و من شنیدم که همه حاضرین رأی و عقیده او را تصویب و تأیید میکنند، ولی همه آنها اصرار دارند که بدیانت خود باقی بمانند و از این قضیه چندین سال گذشت تا اینکه چند سال پیش قایقی آمد که در آن قاصدی نشسته بود.

آن قاصد قبائی برتن و عمامه‌ای بر سر داشت و تقاضا داشت خدمت پدرت برسد.

به او اجازه دادند خدمت پدرت برسد. قاصد داخل شد و سلام کرد و نامه‌ای را به پدرت داد.

من دیگر نفهمیدم چه صحبت‌هایی بین آنها رد و بدل شد، ولی همینقدر متوجه شدم که پدرت روز بعد به اسکندریه مافرت کرد و از کسانی که آن قاصد را دیده بودند، خواست که درباره دیدن وی بکسی چیزی نگویند.

از روزیکه پدرت رفت، من هم‌ااش در این فکر بودم که چرا آن قاصد آمده است و چه مأموریتی داشته است؟

من از بعضی مسافرینی که بمصر آمدند، دانستم که اعراب از شام حرکت کرده و ممکن است بمصر بیایند، ولی ما نمیدانیم از کدام طریق خواهند آمد. و نیز از این اشخاص شنیدم که پدرتان بر بازانی

که تحت اختیارشان میباشند ، دستور داده اند که با فرمانده رومی خود «مندگور لنگ» به قلعه بابل که در مقابل «جیز» واقع شده است بروند و شاید مقصود پدرتان این باشد که اگر اعراب به این سرزمین آمدند؛ مانع از دخول آنها به پایتخت شود.»

ارمانوسه مصری در اثناء صحبت ندیمه اش خوب گوش میداد، در حالیکه علامات ترس و نگرانی در چهره اش ظاهر شده بود و وقتی بر باره باین جمله رسید «پدرتان با سربازان و پافرمانده رومی خود بقلعه بابل بروند» یکمرتبه چهره اش سرخ شد و برانگیخته گردید ولی بهرطوری بود خوددادی کرد و گفت:

«چگونه میگوئی پدرم مایل است کشور را بدست اعراب بسپارد، و پس از آن میگوئی که وی آماده جنگ با آنها میباشد؟»

بر باره گفت: «آری ، پدرتان چنین میخواهد ، یعنی مایل است این کشور را بدست اعراب بسپارد، ولی نمیتواند اعتراف به این امر کند، زیرا در اینجا قوادردست رومیهاست و بیشتر سربازانی که در مصر هستند، رومی میباشند، و اگر آنها بدانند که پدرتان چه قصدی دارد، هم او را میکشند و هم همه ما را...»

از شنیدن این کلام، ارمانوسه ساکت ماند و لرزه بر اندامش مسئولی گردید و بی اختیار قطرات اشک از چشمانش سرازیر شد و گفت: «آیا فرمانده رومی به قلعه آمده است؟»

بر باره گفت: «خیال میکنم آمده باشد، و تمام سربازانش همراه او میباشند.»

ارمانوسه گفت: «آیا فرزندان شما نیز با او آمده اند؟»

بر باره گفت: «نمیدانم، در حال ما چه کاری به فرزندان ما داریم، خدا او و اولادش را نیست و نابود کند. آنها شایسته این هستند که در آتش بسوزند.»

ارمانوسه دست او را گرفت و گفت: «تو نباید نفرین کنی

و پس از ادای این کلمات اشک در چشمانش حلقه زد. بر باره در جواب ارمانوسه چنین گفت: «دختر، چرا گروه ستمگران را نفرین نکنم و به آنها دشنام ندهم!»

ارمانوسه چیزی نگفت و بنای گریستن را گذارد
بر باره گفت: «خانم چرا گریه می کنی؟ چه چیزی تو را وادار کرد که گریه کنی!»

ارمانوسه گفت: «آه چه بگویم... قلب من امیر و گرفتار است... آه ارکادیوس!»

بر باره از جای برخاست و ارمانوسه را در آغوش گرفته و بوسید و اشکهای او را پاک کرد و او را دلداری داد. بر باره از سخنان ارمانوسه دانست که وی عاشق ارکادیوس فرزند فرمانده رومی می باشد.

ارکادیوس جوان زیبا و شجاعی بود که هر کس با وی آشنا میشد، دوستدار او می گردید و بعضی اوقات، ارکادیوس بدیدن مقوقس می آمد. و چه بسا که ارکادیوس با ارمانوسه برخورد میکرد، ولی آن دو با اینکه بهم علاقه پیدا کرده بودند، فقط با نگاه عشقبازی میکردند و کمتر در این برخوردها، باهم صحبت مینمودند.

در هر حال، بر باره این چیزها را ندیده گرفته و خانم خود ارمانوسه را در آغوش کشید و گفت: «آنچه در دل داری برای من بگو و بمن کاملاً اطمینان داشته باش. راز دل خود را بمن آشکار ساز و از مشکوف کردن راز خود بیم وهراسی بخود راه مده. من بارها بشما گفته ام که سینه من صندوقچه اسرار شما خواهد بود!»

ارمانوسه بر روی نیمکت نشست و با دستمال چشمان خود را پاک کرد و موی سر خود را عقب زد و بر باره را کنار خود نشاند و در حالیکه شرم و حیا به او دست داده بود، چنین گفت: «راز من نزد تو آشکار شد و دیگر انکار فایده ندارد. آه از عشق... عشق

در عین شیرینی، تلخی و ناگواری دارد!»

بر باره باز هم ارمانوسه را در آغوش کشید و غرق بوسه نمود و گفت: «آه عزیزم، بگو، عقده دل خود را بگشای. عشق عار و تنگ ندارد، مگر نگفتم که من تو را چون دختر خود دوست میدارم. من تو را بزرگ کرده و تصمیم گرفته‌ام تا آخر عمر در خدمت تو باشم.» ارمانوسه آهی کشید و سر خود را بر روی شانه بر باره گذاشت و لحظه‌ای ساکت ماند و پس از آن چنین گفت: «من گرفتار عشق شده‌ام، ولی دسترسی به معشوق خود ندارم، زیرا من بطوریکه فهمیده‌ای. دشمن پدرم را دوست میدارم. آری من عاشق ارکادیوس فرزند فرمانده روم شده‌ام! حال میفهمی چرا اینهمه محزون و نگرانم؟!» بر باره او را بوسید و دلداریش داد و گفت: «دخترم، ابداً مأیوس و نگران مباش و بلطف و مرحمت یزدان امید داشته باش. من تا آخرین نفس یار و مددگار تو و محبوبت خواهم بود دختر جان، یقین داشته باش که بهر آدر دل خود خواهی رسید. ابد از این حیث نگرانی نداشته باشی، من نقشه کار را خواهم کشید.»

از شنیدن این کلام، علامات خوشحالی و سرور در چهره ارمانوسه ظاهر شد و گفت: «آیا آنچه را که میگوئی راست است؟! آیا روزگار طبق آرزوی من گردش خواهد نمود؟! بخدا اگر من به مراد دل خود برسم، سعادتمندترین اشخاص خواهم بود، ولی خدای نکرده اگر به آرزوی قلبی خود نرسم، از من بدبخت تر در دنیا وجود نخواهد داشت!»

بر باره گفت: «دختر جان، یقین بدان که بهر آدر دل خود خواهی رسید. ولی نباید عجله کنی، بلکه برعکس باید صبر و شکیبایی را پیشه خود سازی. خوب دختر جان، بگو ببینم چگونه این جوان را پیدا کردی. و چگونه پابند او گردیدی؟! آیا او هم به اندازه‌ای که دوستش میداری، دوستش میدارد؟»

ارمانوسہ آہی کشید و گفت : «ازمن نہیں کہ چگونه و در کجا
با او آشنا شدم ! اما من یقین دارم کہ او ہم از تہ قلب مرا دوست
میدارد و شاید عشق او شدید تر از عشق من باشد ، حال کہ از راز
نہفتہ من آگاہ شدی ، باید نقشہ ای طرح کنی تا من ہمراد دل
خود برسم .»

بر بارہ گفت : «دختر ، خاطر جمع باش ، نقشہ ای طرح خواہم
کرد کہ ہمراد دل خود برسی . اکنون ترس و وحشت را از خود دور
کن و چون وقت خواب رسیدہ است ، بر تخت خواب خود برو و بخواب
فردا نقشہ کار را خواہیم کشید .»

ارمانوسہ گفت : «چگونه خواب بچشمانم راہ خواہد یافت ،
در حالیکہ من اینگونہ برانگیختہ ہستم . اما بر تخت خواب خود خواہم
رفت ، ولی نہ برای خوابیدن ، بلکہ برای دراز کشیدن ، من از تو
میخواہم کہ تحقیق کنی کہ آیا ارکادیوس در شہر اسکندریہ باقیماندہ
است و یا از جملہ اشخاصی است کہ برای دفاع وارد قلعہ شدہ است !
باید ببینم کہ قضیہ او و قضیہ پدرم و آن نامزد چہ خواہد شد . آم .
اگر بدانم چقدر نگرانم !»

بر بارہ گفت : «دختر جان ، نگرانی را از خود دور کن و آرام
باش و بخدا توکل داشتہ باش . بگفتہ پدرت عمل کن و بطوری کہ از تو
خواستہ است ، بہ بلہیس برو و خواہی دید کہ قضیہ بہ چہ نحو خاتمہ
پیدا خواہد کرد و ابداً اظہار نفرت نکن تا کار بدتر نشود .»

ارمانوسہ گفت : « چگونه میتوانم بہ این کار ظالمانہ تن
در دہم ؟ و چگونه بروم ، در حالیکہ ترس از آن دارم کہ دیگر باز
نگردم !»

ارمانوسہ پس از ادای این کلمات با صدای بلند بنای گریستن
را گذارد .

بر بارہ او را در آغوش کشیدہ و پسینہ چسباند و او را مطمئن و

امیدوار کرد و آرام ساخت و بوی قول داد که او را کمک کند و نقشه کار را بکشد و نگذارد عملی خلاف میل او انجام گیرد.

ارمانوسه اعتماد زیاد و عجیبی به برباره داشت، از این رو خیالش کمی آسوده و راحت شد. و حرف برباره را شنیده و به رختخواب خود رفت، وقتی تنها ماند، بفکرو اندیشه فرو رفت و خواب بچشمانش راه نیافت مگر نزدیکیهای سپیده دم!...

اما برباره به اتاق خود رفت، در حالیکه هم‌اکنون در فکر عشق و گرفتاری خانمش بود و او ترس داشت که از این حیث به ارمانوسه گزند می‌برد، بخصوص که محبوب خانمش یکی از دشمنان سخت پدر ارمانوسه بود. و کشور هم در حال جنگ با دشمن بود و نمیشد در رسیدن خانمش به محبوبش سعی و کوشش کند و در این باره امید داشت باشد، ولی سعی و کوشش او این بود که به هر طریقی شده است بخانمش خدمت کند.

برباره زن فهمیده و دانا بود و اراده محکم داشت. او توانسته بود جمیع خدمتکاران قصر را تحت نفوذ خویش قرار دهد؛ زیرا وی مورد توجه مقوقس بود.

مقوقس برباره را که زن پاک و فداکاری میدانست دوست میداشت و بحرفهای او گوش میداد.

برباره خانم خود ارمانوسه را خیلی دوست میداشت؛ وقتی صبح شد، به اتاق خانم خود آمد و دید که ارمانوسه تازه از خواب بیدار شده است.

جامه او را حاضر و به خدمتکاران امر کرد و وسائل سفر را آماده کنند. آنها قایقها را حاضر کرده و آذوقه لازم را در آنها گذاشتند و سپس قایق مخصوص را برای ارمانوسه و همراهانش آوردند.

تقریباً تمام آن روز را برای تهیه وسائل گذرانند و آن روز

ارمانوسه لب به غذا نزد . وقتی شب شد ، ارمانوسه همه اش بفکر
واندیشه فرورفت ، زیرا می دید که صبح روز بعد باید قصر پدرش را
ترك گوید و شاید دیگر به آن قصر مراجعت نکند .

ارمانوسه همه آن شب را آهسته گریه میکرد . در حالیکه اهالی
قصر خوشحال بودند ، زیرا میدیدند که ارمانوسه برای ملاقات با
نامزد خود مسافرت میکند ، آنها دیگر خبر نداشتند که در درون
ارمانوسه چه غوغائی برپا است .

برباره از خانم خود پرسید : « آیا من با شما بیایم و یا اینکه
در همینجا بمانم و از قضیه ارکادیوس باخبر شوم ؟ »
ارمانوسه گفت :

« اگر تونیائی ، بر من سخت میگذرد ، زیرا کسی را ندارم که باوی
درد دل کنم ، ولی چاره ای جز اینکه ترا ترك کنم ندارم ، زیرا تو حتماً باید
بقلمه بروی و با ارکادیوس ملاقات کنی چنانکه او بداند چه بر سر من
آمده ، چاره ای خواهد اندیشید تا مرا نجات دهد . من بخوبی
میدانم که او جوان شجاع و با اراده ای است و اگر تصمیم بگیرد کاری
را بکند ، حتماً آنرا انجام خواهد داد . اما من به عین شمس میروم
تا همراه او ببلیس برویم و من منتظر این هستم که پیش از آنکه با
نامزد اجباریم ملاقات کنم ، نامه تو بمن برسد و مرا از قضایا باخبر
سازی . و اگر بمن مژده ندهی که راه گریزی برای من پیدا شده ،
کاری خواهم کرد که همه پشیمان شوند . »

پس از ادای این کلمات ، قطرات اشک در چشمان ارمانوسه
حلقه زد ، برباره هم از گریه ارمانوسه بنای گریستن را گس ندارد و
پس از آن خودداری کرده و خانم خویش را آرام نمود و گفت :

« نه خانم ، هرگز ناامید نشوید ، حتماً راه نجاتی برای
شما پیدا خواهد شد ، بامید خدا بروید و مطمئن باشید من نقشه کار
را خواهم کشید . »

صبح روز بعد ، ارمانوسه بهترین و گرانبها ترین جامه های

خود را بر تن کرد و پیرامون او را خادمه ها و کنیزان فرا گرفتند و دست او را گرفته و به قایق مخصوصی بردند در حالیکه نوازندگان نوای دلکشی را مینواختند.

ارمانوسه تاج مرصعی بشکل مار بر سر و گوشواره های زیبا و گرانبھائی بر گوش داشت، انگوهائی که از طلای ناب و بشکل مار بود، دور میچ دست ارمانوسه دیده میشد و کمربند جواهر نشانی بدور کمربند خود بسته بود.

وقتی ارمانوسه بقایق وارد شد، ملوانان او را در جای خود نشاندند، در حالیکه کنیزانش که از کشورهای مختلف رومی و حبشی و نوبی بودند، پیرامونش را فرا گرفته بودند. مردان داخل قایق های خود شده و شراعهای قایقها را برافراشتند و مشغول زدن پارو گردیدند.

وقتی قایقها از نزدیکی قلعه بابل عبور کردند، لحظه ای توقف کردند تا پلی را که بین قلمه و جزیره روضه بود باز کنند. این پل از زورقهای کوچکی که آنها را بهم بسته بودند، درست شده بود. ارمانوسه بطرف در قلعه جنوبی سرگردانده و خوب نگاه کرد شاید محبوب خود را ببیند، ولی قایقها عبور کردند، بدون آنکه ارمانوسه موفق شود محبوب خود را ببیند.

ارکادیوس

بر باره بقیه آنروز را در قصر گذراند، و روز بعد خواست که پیش از آمدن آرتش بقلعه برود. از اینروسوار قایقی شد و قایق بحرکت درآمد تا اینکه بپلی که بین جزیره و جزیره روضه بود رسید، در اینجا از قایق پیاده شده و پیاده از روی پل جزیره رفت و نیز از روی پل دیگری که بین جزیره و قلعه بود، عبور کرد و از در بزرگ جنوبی داخل شد، نگهبانان سر راه بر او تگرفتند، زیرا او را میشناختند.

بر باره به دیر قلعه رفت، راهبه ها که قرب و منزلت او را نزد مقوقس خوب میدانستند، باو احترام گذاردند. بر باره برای عملی کردن نقشه خود، بآنجا آمده بود.

نزدیک ظهر خبر رسیدن سربازان بقلعه منتشر گردید و راهبه ها از خود میپرسیدند که برای چه سربازان بآنجا آمده اند و وقتی از حقیقت باخبر شدند، بنای دعا را گذاردند و بدرگاه خدا تضرع و زاری کردند که آنها را از شر سربازان ایمن بدارد. بر باره تصمیم گرفت که آن شب را در دیر بسربرد تا ببیند چه خواهد شد، وقتی شب شد، سربازان که سر تا پا مسلح بودند، آمدند و در جلو آن سربازان ارکادیوس دیده میشد.

او جامه فرماندهان رومی را بر تن داشت. وقتی بر باره

اورا دید، بیاد خانمش ارمانوسه افتاد و تصمیم گرفت نقشه خود را
و نفع خانمش عملی سازد. بر باره همه آن شب بیدار ماند، و نزدیک
سپیده دم، بر باره و راهبه ها شنیدند که در دیر را بشت می‌کوبند
بی اندازه نگران شدند و یکی از آنها در حالیکه سر تا پا میلرزید
رفت و در را باز کرد و بر اثر آن گروهی از سربازان رومی داخل شدند،
در حالیکه پیشاپیش آنها یک جوان رومی دیده میشد که جامه گرانبهای
بر تن داشت و شمشیر مرصعی بر کمر آویخته بود. وقتی بر باره آن
جوان را دید، دانست که وی ارکادیوس است.

بر باره شنید که یکی از سربازان بزبان خودشان با راهبه ای
که در را باز کرده بود، صحبت میکند، ولی چون راهبه زبان آنها را
نمیدانست، ساکت ماند و پاسخی نداد. سربازان دانستند که راهبه
زبان آنها را نمیداند، از این رو سرباز دیگری پیش آمد و بزبان قبطی
بر راهبه گفت:

«فرمانده ما دستور میدهند که راهبه ها این مکان را ترك
گویند تا سربازان آنها چون پادگان مطمئنی برای خود قرار دهند،
زیرا این مکان بالای در قلعه واقع شده است.»

بر باره رئیس کلیسیا را خواند و قضیه را با و حالی کرد.

رئیس دیر با تضرع از سربازان خواست که جای دیگری را غیر از
کلیسیا برای این منظور انتخاب کنند، زیرا آنها جائی ندارند که
بآن پناه ببرند. ولی سربازان اصرار داشتند که تصمیم خود را عملی
سازند و دیگر منتظر رضایت دادن راهبه ها نشدند، بلکه بر سر
آنها فریاد بر آوردند که هر چه زودتر دیر را ترك کنند.

راهبه ها سراسیمه و در حالیکه گریه میکردند، از دیر خارج
شدند. بر باره هم با راهبه ها از دیر خارج شد، هیچیک از سربازان
رومی بر باره را نشناختند، اگر ارکادیوس بر باره را میشناخت و
میدانست برای چه منظوری بآنجا آمده است، طبق نقشه او عمل
میکرد.

بر باره و راهبه ها به پناهگاهی که در زیر دیر واقع شده بود و در آن غذا و شراب ذخیره کرده بودند، رفتند و در آنجا با صدای بلند بنای گریستن را گذاردند. بر باره برئسه راهبه ها نزدیک شد و تنها با او صحبت کرد و باو وعده داد که آنها را بوسیله ای از آن گرفتاری نجات دهد.

رئسه دیر بر باره گفت: «کدام وسیله؟ این سربازان بنظر ما بدتر از دشمنانی هستند که بر سر ما بریزند. مگر نمی بینی چقدر بما ظلم و اهانت میکنند؟ آنها بمردان ما اهانت میکنند و بطریق های ما را بقتل میرسانند و باین ستمها و جورها اکتفا نکرده، آمده اند تا ما را از خانه خدا برانند و آنرا چون حصن و پناهگاهی برای خویش قرار دهند.»

بر باره گفت: «خاطر تان آسوده باشد، یقین داشته باشید که خداوند ستمگران را کیفر خواهد داد... آری مطمئن باشید که قدرت و بزرگی آنها بی پایان میرسد و این کشور از تحت نفوذ ایشان خارج میگردد.»

رئسه دیر در حالیکه قطرات اشک از چشمانش سرازیر بود، از جای برخاست و گفت:

«از خداوند و حضرت مریم میخواهم که این ستمگران را از این سرزمین خارج کنند، زیرا هر ملتی بعد از آنها بیایند و بر ما حکومت کنند، بهتر خواهند بود!»

بر باره گفت: «انشاء الله چنین خواهد شد.»

آنها در اثناء این گفتگو، صدای پای سربازان را که در بالای سر آنها مشغول رفت و آمد بودند و اسلحه های جنگی را به دیر انتقال میدادند، میشنیدند. اما بر باره همعاش در این فکر بود که بچه وسیله ای میتواند نقشه خود را زودتر عملی کند. او بیاد خانم خود و چگونگی مفارقت با او افتاد و قلبش خونین گردید.

بر باره در این فکر بود که بچه وسیله‌ای می‌تواند خود را به ارکادیوس برساند پیش خود گفت بفرض اینکه بنزد ارکادیوس برسد ، نمیتواند با او صحبت کند ، زیرا زبان لاتینی را نمیداند . پس از آن بر باره بنحاطر آورد که ارکادیوس در مصر پرورش یافته و زبان آنها را فرا گرفته است و حتماً زبان مصری را خوب میدانند ، بر خلاف بقیه رومیها که از زبان بومی کشور ما بدشان می‌آید . اما ارکادیوس از کشور مصر و مردمش خوشش می‌آمد ، زیرا محبوبه‌اش یک دختر مصری بود !

ولی چگونه بر باره می‌توانست خود را به ارکادیوس برساند ، در حالیکه او همه‌اش بفکر جنگ و سربازان خود بود ؟ بر باره همه شب رادر این افکار و اندیشه‌ها غوطه‌ور بود و خواب بچشمانش راه نمی‌یافت .

اما ارکادیوس با مردان خود داخل دیر شدند تا آنرا چون حصن و پناهگاهی برای خود قرار دهند . سربازان تمام مجسمه و ظرفهائی را که در دیر بود شکستند تا جای بیشتری برای خود پیدا کنند . ارکادیوس هر سربازی را مأمور کرد که با اسلحه‌ای در جای خود آماده بایستد و پس از آن از دیر خارج شده و بنیابت از پدرش که فرمانده کل قشون روم بود ، به سربازان سرکشی کند و این سرکشی و بازرسی تا نیمه شب طول کشید و وقتی از این کار فراغت حاصل کرد ، دو مرتبه به دیر مراجعت نمود .

برای ارکادیوس اتاقی را که مشرف بر رودخانه نیل بود ، اختصاص داده بودند . ارکادیوس داخل اتاق شده و کلاه خویش را از سر برداشت و کنار پنجره نشست و به رودخانه نیل نگریست و دید که چگونه آب در کنار قلعه در جریان است . و در ساحل دیگر نهر باغها دیده میشد که در آن درختهای خرما و انگور وجود داشت .

ارکادیوس خوب جلو خود را نگاه کرد ، و بطوریکه قبلاً ذکر

شد ، آنشب شب ماهتابی بود. آنگاه او بر هر می که در نزدیکی منف بود ، افتاد ، خوشحال شد ، زیرا دید . که به اقامتگاه محبوبه اش نزدیک است .

ارکادیوس بیاد محبوبه و عشق خود نسبت بوی افتاد و احساسات و عواطفش برانگیخته شد . « از خدا آرزو میکرد که بالهایی باو عطا کند تا هر چه زود تر پرواز کرده و خود را بکوی دلدار خویش برساند . ارکادیوس یقین داشت که محبوبه اش ارمانوسه همان قدری که او را دوست میدارد ، وی را دوست میدارد . اگر دشمنی و کینه بین پدرش و پدر محبوبه اش وجود نداشت ، همه چیز سهل و آسان میگردد ، ولی چه باید کرد که این دشمنی و کینه وجود دارد و کار دلدادگان را سخت و دشوار میسازد . »

مدتی ارکادیوس در اینحال باقی ماند و از جای خود حرکت نکرد . هوا خیلی صاف و شفاف بود و باد ملایمی میوزید . سکوت و آرامش بر قلعه مستولی شده بود و جز جریان آب ، و صدای حرکت شاخه های درخت خرما ، صدای دیگری شنیده نمیشد . يك مرتبه ارکادیوس بخود آمده و دوست خویش ارسطولیس ، برادر ارمانوسه را بخاطر آورد . دوستی او با ارسطولیس شدید بود ؛ ارکادیوس پیش خود گفت : « چرا آنچه را در دل دارم بر این دوست آشکار نسازم ، حتماً او اگر بداند که تا چه اندازه خواهرش را دوست میدارم ، بمن کمک و یاری خواهد کرد و از رنج و عذاب من کمی خواهد کاست ! » در موقعی که ارکادیوس در دریای این افکار غوطه ور بود ، صدای پائی را در نزدیکی اطاق خود شنید و دانست که یکی از سربازان است . سرباز اجازه گرفت و وارد شد و به او گفت که ارسطولیس فرمانده اجازه ورود میخواهد . ارکادیوس از این تصادف در شگفت ماند و اجازه داخل شدن بوی داد ، و وقتی داخل شد ، با هم روبوسی

کردند، پس از آن ارکادیوس از دوست خود ارسطولیس سؤال کرد که برای چه در چنان وقتی سراغ او آمده‌است ؟ ارسطولیس گفت : « دوست عزیزم ، آمده‌ام و از تو یک خواهش دارم و امیدوارم آنرا برآوری . »

ارکادیوس گفت : تو هر خواهشی داری بکن ، من حتماً آنرا برخواهم آورد .

ارسطولیس گفت : « بعضی از راهبه‌ها که در این قصر بودند آمدند و از اینکه بشکل موهنی شما آنها را از دیر خارج کرده‌اید ، شکایت داشتند ، شما بخوبی میدانید که این راهبه‌ها زنان محترمی هستند و شما می‌توانستید فقط احترام آنها بشود ، و من از شما خواهش میکنم که جایی را برای اقامت آنها خالی کنید و یا اینکه با احترام آنها را از این دیر خارج سازید . »

ارکادیوس گفت : « من آنها را برای این از این دیر خارج کردم تا دیر را چون حصن منیمی در آورده و بادشمن جنگ کنیم و از این کار خود نظری بدی نداشته‌یم . »

ارسطولیس گفت : « ولی با این عمل شما ، آنها کینه سربازان را بدل گرفته‌اند و بطوریکه میدانید ، دعای آنها در پیروزی ما مؤثر است . »

ارکادیوس گفت : « ما عقیده نداریم که دعای راهبه‌ها تأثیری داشته باشد ، ولی با وجود این حاضرم هر پیشنهادی که بکنید بپذیرم مشروط بر اینکه ضرری در آن برای سربازان وجود نداشته باشد . اما ما حاضر نیستیم این مکان مناسب و مستحکم را از دست بدهیم ، ولی اگر شما برای اقامت راهبه‌ها مکان دیگری سراغ دارید ، من حاضرم در انتقال آنها به آن محل کمک کنم . »

ارسطولیس گفت : « من راهبه‌ها را آزاد خواهم گذارد که هر کجا مایل به اقامت در آن باشند ، انتخاب کنند ، اگر آنها حاضر

شدند دیر را ترک کنند، من کسی را خواهم فرستاد تا آنها را به محلی که مایل هستند برسانند.»

پس از آن ارکادیوس امر کرد محلی را که در نزدیکی دیر بود، برای راهبها تخلیه کنند تا در آن اقامت نمایند و پس از آن ارکادیوس بشزد دوست خود برگشت و گفت: «توجه کردی؟ آیاهمه چیز را برای سربازان خود آماده کردی؟»

ارسطولیس گفت: «همه چیز را حاضر کردم، و وقتی پدرتان آمدند، نقشه کار را خواهیم کشید. آنها چه وقت خواهند آمد؟»

ارکادیوس گفت: «من گمان میکنم که پدرم فردا به قلعه برسد. اما نمیدانم پدرت چه روزی به اینجا خواهد رسید و یقین تو بهتر از من میدانی که او چه وقت خواهد آمد و من گمان میکنم که پدرت در باره این جنگ تردید دارد و من فریب این را نمیخورم که پدرت خود را آماده جنگ کرده و تورا برای این هجوم فرستاده است و همچنین یونانی الاصل بودن او هم مرا فریب نمیدهد، کارهای گذشته است مخالف تمام این چیزها است، اوفطرتاً قبطی است و طرفدار بومیان میباشد و ابداً حاضر نیست که قدرت و نیرو در دست ما باشد.»

یکمربه ارسطولیس در جای خود ایستاد و خواست این تهمت را از پدر خود بر طرف سازد، از اینرو چنین گفت: «چگونه این سخن را میگوئی، در حالیکه پدرم از طرفداران جدی دولت مامیباشد، و همینکه او شنید که دشمن سرزمین مامیآید، آماده دفاع شد، و بودن من در میان سربازان شما بهترین دلیل بر طرفداری پدرم از شما میباشد.»

ارکادیوس تبسمی کرد و گفت: «دوست عزیزم، صبر کن، تو میدانی که چقدر دوست میدارم و پدرت احترام میگذارد و از نظر دور ندارم که قبطیها اهالی این سرزمین از ما خوششان نمیآید و این خود يك امر طبیعی است که اهالی کشوری از فاتحین سرزمین

آنها خوششان نمیآید ، بخصوص اگر این فاتحین دینانی غیر از دینانت آنها داشته باشند و من یقین دارم پدرت نیز از ماخوشی نمیآید و حتی مایل است که کشور از دست ما خارج شده و بدست غیر از ما ، هر کسی باشد بیافتد . اما داخل شدن تو به ارتش ما ، این تهمت را از پدرت زائل نمیسازد ، ولی فعلا باین کارها کاری نداریم و حقیقت آشکار خواهد شد ، اما ما تا آخرین نیروی خود ، از این کشور دفاع خواهیم کرد و او امرشیدی صادر شده که بهر قیمتی است از این قلعه دفاع کرده و اعراب را از نزدیک آن برانیم ، و گمان میکنم که اعراب خیال میکنند که اوضاع و احوال در اینجا هم مانند شام و بیت المقدس طبق دلخواه آنها است و بفتح آنها تمام خواهد شد . و اگر سربازان و نگهبانان آن کشورها شهامت و مردانگی رومیها را داشتند . هرگز يك سنگ راهم از کشور تسلیم اعراب نمیکردند ، ولی آنها فاسد شده و خیانت کردند و علاوه بر این ، آنها قلعه مستحکمی مانند این قلعه و سربازان شجاعی چون سربازان ما ، در اختیار نداشتند ! . »

ارکادیوس لحظه ای ساکت مانده سپس در تعقیب سخنان خود گفت :

« آیا بطوریکه از تو خواستم سربازان را مأمور کردی که در استحکام قلعه بکوشند ؟ »

ارسطولیس گفت ؟ « از وقتی که به اینجا آمدند ، مشغول مستحکم کردن این قلعه شدند ، اما اکنون برای استراحت خوابیده اند ولی باز هم مشغول کار خود خواهند شد . »

ارکادیوس گفت ، « اکنون دشمن در کجاست ؟ »

ارسطولیس گفت : « جاسوسان ما خبر دادند که سربازان دشمن با مهمات جنگی خود از عریش حرکت کرده اند و بطرف این قلعه پیش میآیند . »

ارسطولیس بخوبی از نقشه پدرش اطلاع داشت و بوی ثابت شده بود که سربازانیکه در قلمه موضع گرفته اند، قادر بمقب نشانیدن جنگجویان اعراب نیستند، ارسطولیس چون خیلی ارکادیوس را دوست میداشت، مایل شد که این حقیقت را بر ارکادیوس آشکار سازد تا وی در آن دام گرفتار نشود، ولی ترسید که پیش از موقع افتضاح ببار آید و سعی و کوشش پدرش برباد رود، از اینرو بهتر آن دید که قضیه را لااقل تا مدتی مکتوم بدارد. پس از آن ارسطولیس از جای برخاست و بادوست خود خدا حافظی کرد، ارکادیوس بر روی نیمکت نشسته و در فکر و اندیشه فرو رفت.

اما ارسطولیس از اتاق خارج شده و از یلکان سرازیر شد، در حالیکه همه اش بفکر پدرش و قضیه او بارومیاها بود. او شمشیر خود را بادت بالا گرفته بود تا بدیوارهای یلکان نخورد و کسی از سربازان را بیدار نکند. وقتی به آخرین پله رسید، داخل راهرو تاریک و تنگی شد و مقصودش این بود که به اتاق خود برسد. صدای آهسته ای را از آن طرف راهرو شنید که او را میخواند؛ خوب نگاه کرد و شخصی را دید که بطرف او میآید، وقتی آن شخص پیش آمد، چنین گفت: « شما آقای ارسطولیس نیستید؟ »

ارسطولیس دست او را گرفت و گفت: « آری، تو کیستی؟ »
 آن شخص گفت: « آقا ۰۰ من بر باره خادمه شما هستم! »
 در این موقع ارسطولیس صدای بر باره را شناخت و گفت:
 « چه چیزی تورا وادار کرد که به اینجا بیایی؟! چگونه خانه را ترک گفتی؟ »
 بر باره گفت:

« من برای امر مهمی به اینجا آمدم و اگر تنها باشیم، بشما خواهم گفت؛ که برای چه به اینجا آمدم. »

ارسطولیس گفت: « بیا با هم به اتاق من برویم »

آن دو پیش رفتند و داخل اتاق ارسطولیس شدند.

ارسطولیس چراغ را روشن کرد و به برپاره گفت:

«خوب، اکنون بگو ببینم چه خبری آورده‌ای؟»

برپاره گفت، روز گذشته، طبق عادت‌ی که داشتم، برای زیارت
بدیر معلفه آمدم و یکمرتبه دیدم که گروه سربازان داخل دیر میشوند
و راهبه‌ها را از دیر خارج میکنند، و من هم باراهبه‌ها از دیر خارج
شدم، و بطوریکه میدانید آتش را در زیر زمین دیر باراهبه‌ها بس
بردم و من منتظر این بودم که صبح شود تا اینکه به منف مراجعت کنم.
در آنجا بارئسه راهبه‌ها صحبت کردم، او بمن خبر داد که صبح
روز گذشته راهبی آمده و از آقای مقوقس سؤال کرده است و همراه او
نامه‌ای بوده است. من پرسیدم که آن راهب چه شده است. او گفت
که آن راهب بعد از ظهر همان روز از دیر خارج شده و دیگر مراجعت
نکرده است و دیگر کسی ندانسته که وی کجا رفته است. آن راهب
یکی از راهبان دیر تیپاسی است که از طریق بنیامین نامه‌ای برای
مقوقس آورده است.

این بطریق از دست بطریق اسکندریه قرار کرده است.
وقتی او دانست که سربازان رومی به قلعہ می‌آیند، ترسید که قضیه
نامه آشکار بشود، نامه را برئسه داد تا آنرا مخفی کند و بعداً به او
بدهد تا آنرا به پدرتان برساند. رئسه نامه را در صندوق میان
جامه‌های خود پنهان کرده، دیگر رئسه راهبه، نمیدانست که او را
هم مانند بقیه راهبه‌ها از دیر خارج خواهند کرد. و وقتی سربازان
به دیر آمده و راهبه‌ها و رئسه آنرا از دیر خارج کردند. رئسه دیر از
زیادی نگرانی و عجله‌ای که داشت، نتوانست نامه را از صندوق لباس‌های
خود خارج کند، از اینرو در صندوق لباس‌ها باقی ماند و ترس من از
اینجا است که سربازان بر آن نامه دست یابند، زیرا ممکن است
در آن نامه مطلبی نوشته شده باشد که بموجب آن پدرتان مورد مؤاخذه

قرار گیرند .۱

وقتی ارسطولیس سخنان بر باره را شنید لحظه ای ساکت ماند و سر جنباند و مثل این بود که دانست راهب بچه منظوری آن نامه را برای پدرش آورده است ، ولی ترسید که عاقبت کار بدشود ، از اینرو به بر باره چنین گفت :

«ما اکنون بچه طریقی میتوانیم آن نامه را بدست آوریم ، و من صریحاً نمیتوانم آنرا از ارکادیوس بخواهم.»

بر باره گفت : «خوب است شما نامه ای برای ارکادیوس بنویسید و بدست من بدهید و در آن نامه متذکر شوید که رئیس دیر مایل است جامه تمیزی برای خواندن نماز از صندوق لباسهای خود بردارد و مرا فرستاده است که چنین لباسی را از صندوق او بیاورم و بمن اجازه دهد که داخل دیر شده و این لباس را برای رئیس بیاورم شاید خدا خواسته باشد و این نیرنگ مفید واقع شود.»

ارسطولیس از هوش و نیرنگ بر باره خوشش آمده و بر روی قطعه پوستی که همراه داشت نامه ای بهمان مضمون که بر باره گفته بود نوشت و به اوداد و گفت :

«خیلی زیاد غیبت نکنی ، من منتظر مراجعت تو هستم.»
بر باره گفت : «ناراحت نشوید من ، تاسپیده فردا مراجعت خواهم کرد.»

در اینموقع ارسطولیس بیاد خواهر خود افتاد و بر باره را نگاهداشت و به او گفت : آیا خانمت به بلیس مسافرت کرد ؟
بر باره گفت : «بله آقا...»

ارسطولیس گفت : «چرا تو با او نرفتی ؟»
بر باره گفت : «از ایشان اجازه گرفتم چند روز در اینجا بمانم تا ندی را که بر عهده دارم ادا کنم و سپس دنبال ایشان به بلیس بروم .»

برباره پس از آزادی این کلمات با ارسطولیس خدا حافظی کرد و سرعت از اطاق خارج شد و رفت.

ارسطولیس پس از رفتن برباره، کلاه از سر برداشته و اسلحه خود را کند و روی نیمکتی افتاد تا پس از آن همه خستگی که در آن روز برای مرتب کردن سربازان متحمل شده است، کمی استراحت کند و همه اش در فکر راهبی بود که نامه ای از بنیامین به بطریق قبطیها برای پدرش آورده بود. ارسطولیس میدانست که بنیامین پدرش را تشویق و ترغیب میکند که با اعراب مسالمت کند و سعی و کوشش نماید تا از ظلم رومیها رهایی یابد.

اما برباره قوری بنزد رئیس راهبها رفت و کلید صندوق لباسش را از او گرفت و به دیر رفت، نگهبانان سر راه بر او گرفتند و وی نامه ارسطولیس را که برای ارکادیوس نوشته بود، نشان داد. آنها هم به وی اجازه عبور دادند.

اما ارکادیوس در دریای افکار و اندیشه های خود غوطه ور بود و از پنجره ای که مشرف بر و دخانه نیل بود، خارج را مینگریست و به محبوبه زیبای خود ارمانوسه فکر و اندیشه میکرد و میخواست راهی پیدا کند که خود را به محبوبه برساند! او لحظه ای متردماند و دستخوش یأس و ناامیدی شده بود و نمیدانست بچه وسیله می تواند بقصد و آرمان خود برسد. و تمام فکر و کوشش او این بود که به ارمانوسه بفهماند تا چه حدود او را دوست میدارد و بر او ثابت کند که اگر آنها یکدیگر را از ته قلب دوست ندارند، دشمنی موجود بین پدرش و پدر او مانع از ازدواج آنها نمیشود.

ارکادیوس ترس از آن داشت که اگر پدرش را از ماجرای عشق خود آگاه سازد، نتیجه خوبی عایدش نشود. ولی عشق همه چیز را نزد او آسان کرد و ارکادیوس بخاطر

محبوبه دوستدار قبطیها که دشمن ملت او بودند گردید و برای خوش آیند محبوبه ، هواخواه قبطیها گردید و بر آن ساعتی که در روم متولد شده ، نفرین فرستاد .

در اینموقع یکی از سربازان آمدن بر باره را با اطلاع داد و نیز اضافه کرد که نامه ای از رئیس راهبه ها آورده است .

ارکادیوس گفت : برو و نامه را بگیر و بیاور سرباز رفت و برگشت و گفت زن میخواهد شخصاً نامه را بدست شما بدهد .

ارکادیوس گفت : « پس او را داخل کنید . »

بر باره تنها وارد شد و دست ارکادیوس را بوسید . ارکادیوس از دیدن بر باره خوشی آمد و چنین بنظرش رسید که قبلاً او را دیده است ولی نام بر باره و محلی را که او را دیده بود ، بخاطر نیاورد . ارکادیوس نامه را از بر باره گرفت .

بر باره گفت : « رئیس دیر احتیاج به جامه ای در صندوق خود دارد و اینهم کلید در صندوقش میباشد که بمن داد تا آن جامه را از صندوق بیرون آورم . آیا چنین اجازه ای را بمن میدهید ؟ »

وقتی ارکادیوس این سخن را شنید ، خواست درست از قضیه او با خبر شود ، از اینرو چنین گفت : « تو چگونه تنها داخل اتاق میشوی در حالیکه سربازان زیادی در اتاق هستند . »

بر باره گفت : « من چون بنزد آقایم ارکادیوس آمده ام ، از هیچ چیزی ترس و نگرانی ندارم . »

بر باره و ارکادیوس بزبان قبطی باهم صحبت میکردند . ارکادیوس باو گفت : « مثل این است که تو از اهالی این دیر میباشی ولی چرا لباس راهبه هارا بر تن نداری ؟ »

بر باره گفت : « من برای ادای نذر و گذاردن نماز به این دیر آمدم و وقتی سربازان وارد دیر شدند با راهبه ها از دیر خارج شدم ، رئیس دیر بمن گفت : که جامه او را از صندوق بیاورم . »

ارکادیوس گفت: «پس چرا رئیس دیرخودش نیامد و یا یکی از راهبه‌های خود را نفرستاد.»

برباره گفت: «برای اینکه رئیس دیرترس داشت از اینکه در این باره با ارسطولیس صحبت کند، و مرا فرستاد که در این باره با وی صحبت کنم.»

ارکادیوس گفت: «چگونه جرأت این کار را کردی؟»
برباره گفت: «برای اینکه من یکی از خادمه‌های قصر او می‌باشم.»

وقتی ارکادیوس این سخن را شنید، قلبش بنای تپیدن را گذارد، زیرا متوجه شد که می‌تواند اخبار محبوبه را از برباره که در قصر او خادم است، بدست آورد.

ارکادیوس گفت: «مقصودت کدام قصر است؟»
برباره گفت: «قصر او در شهر منف است، و من ندیده خواهر ارسطولیس ارمانوسه می‌باشم.»

ارکادیوس لحظه‌ای ساکت مانده و سپس گفت: «حتماً تو از اسرار خانمت با اطلاع هستی... آیا میدانی خانمت چه کسی را دوست میدارد؟»

برباره گفت: «پدرش و میهن خود را دوست می‌دارد.»
ارکادیوس گفت: «مقصودم این است که خانمت ارمانوسه بغیر پدرش و میهنش کدام مردی را دوست میدارد، گوش بده من از اولین لحظه‌ای که خانمت ارمانوسه را دیدم، عاشق او شدم. می‌خواهم ببینم که آیا او هم مرا دوست میدارد؟»

برباره گفت: «از قدیم گفته‌اند که قلب عاشق بهترین گواه بر این است که معشوقه او را دوست میدارد، و اگر شما حقیقتاً از ته قلب خانم ارمانوسه را دوست میدارید، پس یقین بدانید که او هم شما را دوست میدارد.»

ارکادیوس گفت : « من او را دوست می‌دارم ، پس او هم مرا دوست میدارد . »

بر باره گفت : « ولی دشمنی بین پدر شما و بین پدر ارمانوسه مانع از این است که شهادت‌نفر بهم برسید . »

ارکادیوس سر جنباند و گفت : « هیچ مانعی نمی‌تواند مادرنفر را از هم جدا سازد و من با این شمشیر هر مانعی را از پیش برخواهم داشت . » ارکادیوس پس از ادای این کلمات اشاره بشمشیر خود نموده و به بر باره گفت : « بر فرض اینکه شما در این باره اهمیتی به مخالفت پدرتان ندهید ، با قسطنطین چه خواهید کرد ؟ »

ارکادیوس بی‌مقصد بر باره برد ، اوشنیده بود که قسطنطین از ارمانوسه خواستگاری کرده است ، ولی باور نکرده بود . وی خود را بنادانی زده و گفت مقصود کدام قسطنطین است ؟

بر باره گفت : « قسطنطین فرزند هر کول امپراطور روم ، خواستار خانم ارمانوسه است . »

ارکادیوس از شنیدن این کلام تکانی خورد و گفت : « آیا ارمانوسه هم حاضر شده است با قسطنطین ازدواج کند ؟ »

بر باره گفت : « نمیدانم ، ولی صبح روز گذشته ارمانوسه با پدرش وحشم و خدم به بلیس رفت تا در آنجا منتظر آمدن نامزد خود قسطنطین گردد . »

از شنیدن این کلام ، ارکادیوس از جای جهید و فریاد برآورد : « چه می‌گوئی ؟ »

بر باره گفت : « راست می‌گویم ، ارمانوسه با پدرش به بلیس رفت . »

ارکادیوس از شدت خشم بنای قدم زدن گذارد و پس از آن ناگهان ایستاد و گفت :

« معلوم میشود که ارمانوسه حاضر شده است با قسطنطین

ازدواج کند پس چگونه میگوئید که وی مرادوست میدارد؟»

بربارہ گفت: «من گمان نمیکنم که خانم ارمانوسه شمارا دوست نداشته باشد او به امر پدر خود به بابیس رفت و پدرش جرأت این را ندارد که مخالفت امر امپراتور را بکند.»

ارکادیوس دست بر روی قبضه شمشیر خود گذارد و گفت: «تا وقتی که این شمشیر در کنارم آویزان است، من نمیگذارم ارمانوسه از آن کسی دیگری بشود، ولی البته وقتی باین امر تن در خواهم داد که بدانم او دیگری را بر من ترجیح و برتری نداده است، ولی خداوند از کجا بدانم که او در قلب خود چه احساساتی را دارد!»

بربارہ دانست که ارکادیوس تصمیم گرفته است بهر قیمتی که شده است با ارمانوسه ازدواج کند، از اینرو چنین گفت: «چه فایده دارد که شما بدانید در قلب ارمانوسه چه احساساتی وجود دارد؟» ارکادیوس گفت: «اگر من از احساسات درون ارمانوسه باخبر شوم، این مشکل را حل کرده ام.»

بربارہ گفت: «فرض کنید که ارمانوسه جز شما کسی دیگری را دوست نمیدارد چه خواهید کرد؟»

ارکادیوس گفت: «اگر از این امر یقین حاصل کنم، برای بدست آوردن او با تمام سربازان هر کول جنگ خواهم نمود!...»

بربارہ گفت: «ولی پدرتان و پدر ارمانوسه با ازدواج شما دو نفر موافق نیستند.»

ارکادیوس گفت: «با همه دنیا جنگ خواهم کرد تا ارمانوسه را از آن خویش سازم. ولی قبل از هر اقدامی می خواهم بدانم که ارمانوسه نسبت بمن چه احساسی دارد، تورا بخدا بگو ببینم که ارمانوسه نسبت بمن چه احساسی دارد؟»

بربارہ تبسمی کرد و گفت: «آقا... یقین داشته باشید که ارمانوسه از ته قلب شما را دوست میدارد، و ابداً قسطنطنین را ندیده

و دوست نمیدارد و از روی اجبار و احترام ، امر پدر خود را اطاعت کرد و باوی به بلبلیس رفت ، و من برای این باینجا آمدم تا بشما بفهمانم که ارمانوسه تا حد پرستشی شما را دوست میدارد و مرا مأمور کرده است که خود را بشما و رسانم و از شما بخواهم چاره ای بیاندیشید و هر چه زود تر ارمانوسه را از چنگ قسطنطنین خارج سازید ۰۰۱»

از شنیدن این کلام ، چشمان ارکادیوس از خوشحالی برق زد و گفت : « حال که اینطور است و ارمانوسه عزیز تا این حد مرا دوست میدارد ، من دیگر از کسی ترس و وحشتی ندارم و او از آن من خواهد بود و من نیز از آن او خواهم بود ، و دیگر اهمیتی نمیدهم که دیگران چه میخوانند . اما قسطنطنین رقیب من در خواستگاری ارمانوسه عزیز ، اگر او در جنگ با اعراب کشته نشود ، من او را شخصاً بقتل خواهم رساند و من مایلم که ارمانوسه بداند من تا این حد او را درست میدارم که حاضر م رقیب خود قسطنطنین را بکشم ، و اگر او از این امر مطلع شود حتماً ثابت قدم تر و استوار تر خواهد شد و وظیفه تو اینست که بنزد او بروی و از عزم و تصمیم من او را آگاه سازی و به او بگوئی که ارکادیوس عاشق ثابت قدم و در عشق تو چون کوه پابرجا است و تو هم ثابت کن که او را دوست میداری و منتظر راه نجات بقوه خدا و فداکاری ارکادیوس باشی ۰»

بر باره گفت : « من حاضر م این فداکاری را کرده و ارمانوسه را از همه چیز با خبر سازم . و شما باید از این حیث خیالتان راحت باشد . و فردا انشاء الله حیلۀ ای برانگیخته و بنزد ارمانوسه خواهم رفت و با او خواهم گفت : چه صحبت‌هایی بین من و شما شده است و بعداً بشما خواهم گفت که چه باید کرد ، زیرا من از اینکه شما دو نفر یکدیگر را تا این حد دوست میدارید خیلی خوشحال شدم .

بر باره پس از ادای این کلمات لحظه ای ساکت ماند و بفکر

و اندیشه فرورفت و تصمیم گرفت گفته خود را با عمل ثابت کند و بنزد خانم خود برگشته قلبش را از جانب محبوب آسوده سازد، برپاره به ارکادیوس چنین گفت: «درست است که شما دو نفر خیلی یکدیگر را دوست میدارید، ولی تابحال دلیلی بر محبت خود ابراز نکرده اید.»

از شنیدن این کلام ارکادیوس لحظه‌ای بفکر فرورفت و پس از آن گفت: «راست میگوئی، من باید هدیه‌ای برای ارمانوسه بفرستم.»

ارکادیوس پس از ادای این کلام انگشتی را که در انگشت داشت، خارج کرد و گفت: این انگشت را بگیر و بدست خانم ارمانوسه بده... این انگشت از آن خودم میباشد و بر روی آن عقاب رومی و نام من منقوش شده است، و تو باید طوری انگشت را به ارمانوسه بدهی که کسی متوجه این امر نشود، و تو باید بدانی که من بآدم این انگشت، شرافت خود را تسلیم و اعتماد و اطمینان عجیبی بتو پیدا کرده‌ام، و این اولین مرتبه‌ای است که من خواهشی از تو میکنم و امیدوارم که خواهش مرا بهترین وجهی بر آوری. و نیز از تو میخواهم آنچه را که بین من و تو گفته شده است، بکسی بازگو نکنی، جز به ارمانوسه. و اگر طبق دلخواه من عمل کنی، پاداش خوبی بتو خواهم داد. اما اگر سخنان مرا بکسی بگوئی و طبق گفته من عمل نکنی، مجازات خواهی دید.

برپاره انگشت را گرفته و بوسید و گفت: «آقا، کاملاً مطمئن و آسوده خیال باشید، من خادم امین و فداکاری نسبت به خانم و شما خواهم بود. من خانم خود را از جان خویش بیشتر دوست میدارم.»

پس از آن برپاره از جای برخاست و دست ارکادیوس را بوسید

وازوی خواست که کسی را مأمور کند تا او را بصندوق رئیس دیر برساند
تاجامه رئیس دیر را از آن بردارد و کسی در این امر مانع او نشود .
ارکادیوس خادم مخصوص خود را خواند و به او گفت که بر باره
راه ر کجا که مایل است ببرد .

بر باره رفت و صندوق رئیس دیر را باز کرد و نامه را پیدا
نمود و آنرا در جامه ای پنهان کرد و بنزد رئیس دیر آمد و جامه و
نامه را باو داد و خواست که همان آنشب بنزد آقای خود ارسطولیس
برود ، ولی ترسید که بدست نگهبانان گرفتار شود و نقشه او نقش
بر آب گردد .

بر باره آنشب را بهر طوری بود سپری نموده و صبح زود بنزد
ارسطولیس رفت ، در حالیکه نامه را برای او آورده بود .

وقتی ارسطولیس بر باره را دید ، برای ملاقات او از جای
بر خاست و وی را باطاق خود برد .

بر باره نامه را که بر روی پوستی نوشته شده بود ، به ارسطولیس داد .
ارسطولیس نامه را که بزبان قبطی از طرف بطریق بنیامین
برای مقوقس پدر ارسطولیس نوشته شده بود خواند ، ترجمه آن نامه
از این قرار است :

« فرزندان حکمران مصر ...

« مرا مجبور کردند که در این دیر گوشه نشین شوم و تو
میدانی که من از روی ظلم و ستم به امر دشمنان دین و وطن ماکه رئیس
آنها بطریق اسکندریه میباشم ، به اینجا تبعید شده ام . و من اولین
کسی نیستم که بر این ظلم و ستم صبر کرده ام ، بلکه عده زیادی
از بطریقها قربانی این گمراهیها و ظلم و ستم ها شده اند ، و از خداوند
خواستارم که آنها را هدایت کند . اما چیزی که مرا وادار کرد که این
را برای تو بنویسم ، اینست که من از اشخاص موثقی شنیده ام ،
اعراب که باین دین در آمده اند ، با رومی ها در عراق و ایران

و سوریه و فلسطین جنگ کرده و بر آنها پیروز شده‌اند و این سرزمین
 هارا از دست رومی ها خارج نموده‌اند و بطرف سرزمین مصر می‌آیند
 تا آنرا از دست دشمنان مآخارج سازند، و من میدانم که تو نمیتوانی
 خود را هواخواه اعراب نشان دهی، زیرا بیم آن میرود که این کار
 نتیجه خوبی برای ما نداشته باشد، ولی حتماً قبطی‌ها را که از ظلم
 و ستم دشمنان مادر عذابند و سال‌های متمادی رنج و عذاب می‌برند،
 با ما همراه کرده‌ای. من امشب خوابی دیدم که بفال نیک آنرا میگیرم
 در عالم خواب بر من ثابت شد که این اعراب را خدا فرستاده است
 تا ما را از دست رومی‌ها نجات دهند، اگر ما بخواهیم این اعراب را از
 مصر برانیم، موفق نخواهیم شد، زیرا خدا در همه جا آنها را پیروز
 کرده است.

آنها بر هر قلعه و شهری که حمله آوردند، آنرا فتح نمودند
 و با هر قشونی که جنگ کردند، بر آن غلبه نمودند، و بر تو پنهان
 نیست که دولت روم، رو بضعف است، و اگر خداوند یارو مددکار آنها
 بود، «شام» از دست ایشان خارج نمیشد و نیز بر تو پنهان نماند
 که اعراب مردم را دعوت بگرویدن بدین خود می‌نمایند و یا باید دین
 آنها را قبول کرد و یا اینکه تا آخرین نفس جنگ نمود و یا اینکه
 تسلیم آنها شد و غرامت پرداخت، اما من عقیده دارم که شما از دینی
 که به آن خو گرفته‌اید، خارج نشوید، ولی دادن غرامت با اعراب
 بهتر از تحمل ظلم و ستم دشمنان نماند، خوب است از این پیش
 آمد بشفع کشور خود استفاده کنی، و می‌دانی از تصمیم خود بازبایستی
 و من شب و روز دعا می‌کنم و از خداوند می‌خواهم که تو را یاری کند
 تا بخیر و صلاح کشور خود عمل نمائی. و در خاتمه برکت بتو هدیه
 میدهم و از بارِ تعالی می‌خواهم که تو و جمیع برادران هم‌فکر تو را
 نصرت دهد و حفظتان کند.

« بطریق بنیامین »

وقتی ارسطولیس نامه را بپایان رساند ، قطرات درشت عرق بر پیشانی‌ش نشست و بیاد آورد که میان قبطی‌ها و رومی‌ها چه کینه‌ها و دشمنی‌ها وجود داشته‌است و قبطی‌ها چه ظلم‌ها و ستم‌هایی از رومیان دیده‌اند ، پس از آن ، ارسطولیس نامه را تا کرد و در جایی پنهان نمود و به بر باره گفت : « تو با خیال راحت برو و اگر پدرم را دیدی باو خبر بده که نامه‌ای نزد من دارد که باید هر چه زود تر آن را ببیند !... »

بر باره دست ارسطولیس را بوسید و خواست برود که ارسطولیس او را خواند و بوی گفت : « اکنون کجا می‌روی ؟ »
بر باره گفت : « بدیر می‌روم »

ارسطولیس گفت : « زیاد در دیر نمان ، وزودتر بنزد خانم ارمانوسه برو ، زیرا اگر خیلی دیر کنی ، نگران خواهد شد ، زود بنزد او مراجعت کن و به او بگو که همه چیز را بما گفته و حالمان خوب است . »

بر باره گفت : « ترس من از اینست که خانم رادر عين الشمس نبینم و برای من سخت باشد که تنها ببلبیس بروم . »
ارسطولیس گفت : « پس چه باید بکنم ؟ »

بر باره گفت : « هر چه شما بگوئید اطاعت می‌شود ، بنظر من بهتر آنست که امر دهید دو نفر از مردان شما همراه من بدعين الشمس بیایند ، اگر موکب خانم ارمانوسه هنوز در آنجاست و حرکت نکرده است من آن خواهم پیوست و آن دومی را مراجعت خواهند کرد و اگر نه بامن ببلبیس خواهند آمد ، در هر حال بسته بنظر شماست . »

ارسطولیس گفت « آیا میدانی که پدرم همراه ارمانوسه رفته است ؟ »

بر باره گفت : پدرتان وقتی که مادر منف بودیم بر ایمان پیغام فرستاد که با خانم ارمانوسه بدعين الشمس برویم و او در آنجا منتظر

خانم خواهد بود و از آنجا با هم بلبیس خواهند رفت »

ارسطولیس گفت : « گمان میکنم پدرم را در عین الشمس ببینی ... بگیر این نامه را و شخصاً بدست او بده و مبادا کسی جز پدرم این نامه را ببیند ! »

ارکادیوس پس از ادای این کلمات نامه را بر باره داد . بر باره نامه را گرفت و گفت : « من این نامه را در کجا پنهان کنم ؟ ترس من اینست که یکی از رومی ها این نامه را ببیند و آنرا از من بگیرد و قضیه آشکار شود ! »

ارسطولیس گفت : « آنرا در میان جامه خود پنهان کن و یقین داشته باش که کسی تو را بازرسی بدنی نخواهد کرد ، زیرا تو علاوه بر این که زن هستی و اصولاً زنان را بازرسی نمیکنند ، از خدمتگاران پدرم می باشی . »

پس از آن ارسطولیس دو نفر از مردان خود را خواند و با آنها گفت که بر باره را به عین الشمس که در مسافت دو یا سه ساعته قلمه می باشد ، برسانند و اگر در آنجا بموکب پدرش رسیدند ، بر باره را ترک گفته و مراجعت نمایند ، و اگر بموکب حرکت کرده بود ، با او به بلبیس بروند .

ارسطولیس به آن دو نفر نامه ای داد تا آنرا به ارکادیوس برسانند تا به آنها اجازه بدهد که از قلمه خارج شوند و دستور داد که کالسکه ای که دو گاو قوی آنرا میکشید ، برای آنها حاضر کنند ، آن دو نامه را گرفته و بدین معلقه رفتند . اما ارکادیوس در آنجا همه اش در باره ارمانوسه و بر باره فکر و اندیشه میکرد و وقتی دوسر باز نامه ارسطولیس را آوردند ، به آنها اجازه داد و زیر چشمی نگاهی بر باره افکند و مثل این بود که قضیه را با ارمانوسه تمام کرده که فوری جواب را برای او بیاورد ، و بر باره هم با نگاه جواب مثبت بوی داد .

هرسه از قلمه خارج شدند ، آفتاب میخواست غروب کند .
در بین راه از آنجا تا عین الشمس جز باغها و درختان خرما و تعداد
کمی عمارت دیده نمیشد . این عمارتها کلیساها و دیرمعلقه بودند و
در بعضی از این نقاط ، یعنی اراضی بعد از کوه مقطم ، بعدها شهر
فسطاط «قاهره» بنام شد .

بر باره سوار کالسکه شد و آن دو سرباز کالسکه را میراندند .
تا اینکه بعین الشمس نزدیک شدند .

در آن موقع ، شهر عین الشمس رو بخرابی رفته بود و دیوارهای
حصار شهر خراب شده بود ، و از عمارت بزرگ و مشهور آن که چون
مدرسه عظیمی بود و از تمام اقطار گیتی برای کسب علم و اطلاع در
باره علوم مصری و فلسفه آن میآمدند ، جز خرابه ای باقی نبود که در
آن جفت زندگی می کرد ۱ و جز مقداری دیوار و چند ستون از آن .
عمارت با عظمت باقی نمانده بود . اما دو مناره بلند که دم
در آن عمارت وجود داشت ، هنوز سر بآسمان کشیده و دست زمانه
آنها را خراب نکرده بود . همچنین بعضی از بتهایی را که مصریان
قبلا آنرا میپرستیدند ، هنوز در آن عمارت خرابه با هیكلهای درشت
خود در حالی که روی آنها خاك نشسته بود ، دیده میشد .

وقتی آنها بشهر نزدیک شدند ، از کالسکه خارج شده از
بالای دیوار خراب داخل شهر شدند و آنرا خالی دیدند ، و خواستند
درباره شهر پرسشهایی بکنند و توضیحات بخواهند . آن ها خانه های
محقری را که در آن نزدیکی بر روی خرابه دیوار شهر ساخته بودند ،
مشاهده کردند . دو سرباز بسوی یکی از این خانه های محقر
رفتند ، وقتی ساکنین آن خانه ، دوسرباز را دیدند که بسوی خانه
آنها پیش می آیند ، ترسیدند و وحشت کردند و خانه را ترك گفته و
بحال خود گذاردند . *

پس از آن : دوسرباز : صدای سگهایی راشنیدند و دوسگ

مخوف و بزرگی دیدند که بآنها حمله مینمایند ، درحالی که مرتب با صدای بلند عوعو میکنند ، آنها ساکنین خانه را خواندند ، ولی کسی ظاهر نشد .

پس از آن ، صدای نعره دو گاو و کالکه راشنیدند . دوسر باز برگشته و دیدند که دو گاو و کالکه از صدای عوعوی سگان ترسیده اند . دوسر باز گاوهای رم کرده و کالسه را برداشته و در میان اشجار پنهان شدند ، یکی از سربازان برگشته و دو گاو را آرام کرد و آنها را بدرختی بست و پس از آن بنزد رفیق خود بر باره برگشت ، آن دو یعنی بر باره و آن سرباز دیگر که از سگها ترسیده بودند ، بسوی خانه محقر دیگری رفته و در آن را کوفتند . ولی کسی پاسخ بآنها نداد . آن دو متعجب شدند و ترسیدند که قضیه ای در کار باشد و خطری متوجه شان شود . آن دو در حالیکه سگها عوعو میکردند ، بسوی خانه دیگر رفتند . در آنجا پیرمردی را که بر عصا تکیه داده بود دیدند . آن مرد ریش سفید بلندی داشت . آن دو بوی نزدیک شده و سلام کردند . پیرمرد جواب سلام آنها را داد و بر روی سنگی برای استراحت نشست . آندو پرسیدند که چرا ساکنین خانه های محقر فرار کرده اند . پیرمرد گفت : « آیا شما از سربازان رومی هستید ؟ » آنها گفتند : « نه ، ما از سربازان آقامان مقوقس میباشیم ، ولی چرا این سؤال را کردید ؟ »

پیرمرد گفت ، « حال که دانستم شما برادران ما از قبلیها هستید و این امر از لهجه شما ، بر من ثابت شد . شما میگوییم که این مردم که دیدید از شما فرار میکنند ، اینست که خیال کردند شما از سربازان رومی هستید و بر شما پنهان نیست که ما از دست رومان چه سختی ها و ستمها کشیده ایم و چه بسا که چند نفر از سربازان رومی مانند شما از اینجا گزشتند و ما را بدبخت و بیچاره کردند ، باین معنی آنچه اموال داشتیم گرفتند و حیوانات و آذوقه ما را از دستمان خارج ساختند و

آخرین ستمی که از آنها دیدیم، چند روز پیش بود، باینممنی که عده‌ای از سربازان رومی باینجا آمده و میخواستند بقصر شمع بروند و در بین راه آنچه که دستشان بآن رسید، خراب کردند، زراعت را پایمال کردند، و چهار پایان را بجلو خود راندند و خانه‌ها را غارت کردند و وقتی پسر ما با آنها صحبت کرده و تضرع و زاری نمود که بر حال زار ما رحم کنند، تا نتوانستند او را مورد ضرب قرار دهند، پس بر ما ثابت شد که چرا اهالی این محل وقتی سربازان رومی را میبینند تا این حد نگران و بیمناک میشوند و فرار می‌کنند، و منهم بخدا اگر پیرو ناتوان نبودم و قدرت فرار کردن را داشتم، در برابر شما نمیایستادم و حتی فرار می‌کردم، اما خدا را شکر که نتوانستم فرار کنم و دانستم که شما کیستید و از جانب چه شخصی آمده‌اید و یقین بدانید که ماطبق دلخواه شما عمل میکنیم و آنچه بگوئید اطاعت میکنیم، اکنون بفرمائید خیلی خوش آمدید.

یکی از سربازان که مرقس نام داشت، چنین گفت: «آیا شما باین حد از رجال حکومت خود ترس و وحشت دارید؟»

مرد سالخورده‌آه عمیقی کشید و چشمان اشک‌آلود خود را بالا کرد و بآنها تگزیست و گفت: «شماها جوانید و مانند من تجربه و مشقاتی را که کشیده‌ام ندیده‌اید! الحق بادی رفتار این رومیها با ما دل سنگ راهم کباب میکند، و من مدت هشتاد سال است که در خلال آن نفس راحتی نکشیده‌ام و همچنین خبر خوشی را نشنیده‌ام و چندین مرتبه در خطر افتاده‌ام و انواع عذابها را دیده‌ام و چقدر آرزو کرده‌ام که کشورم بدست اهالی حبشه و صومال که آنها را مردم غیر متمدن و وحشی میخوانند، میافتاد، زیرا بنظرم آنها از این رومیها با رحم تر و انسان تر میباشند و چنین بنظر می‌رسد هنگام نجات و رستگاری رسیده باشد!»

پیرمرد در حالیکه سر بزیبر صحبت میکرد، آن دوسرباز

بدقت سخنان او را گوش میدادند و بطوری مجذوب سخنان وی گردیدند که فراموش نمودند برای چه مقصودی بآنجا آمده‌اند ، ولی برپاره بآنها تذکر داد که برای چه مقصودی بآنجا آمده‌اند. از اینرو مرقس به پیرمرد گفت: « راستی سخنان شما که حاکی از روح پاک و تجربه عمیق شما بود درعائر زیادی کرد. ولی ما بیش از آنکه صحبت شما پایان برسد، از شما می‌پرسیم که آیا موکب مولایمان مقوقس از اینجا عبور نکرده است؟ »

پیرمرد گفت: « چرا ای جوان ... آنها شب گذشته را در اینجا ماندند و سپیده دم بطرف مشرق حرکت کردند و آنها بمانوید نجات و رهائی را دادند . »

وقتی دوسر باز دیدند که مجبورند با برپاره به بلبیس بروند و خورشید هم می‌خواهد غروب کند، تصمیم گرفتند شب را در آنجا بسر برند و سپیده دم روز بعد بطرف بلبیس حرکت کنند. آنها در آنجا ماندند و صحبت‌های پیرمرد خیلی آنها را سرگرم کرد و بدانسان نشست . مرقس به پیرمرد چنین گفت ، « آیا بما اجازه می دهید که شب را نزد شما بمانیم ؟ »

پیرمرد گفت: « خیلی خوش آمدید فرزندان عزیزم، اینجا خانه خود شما است ! »

پس از آن پیرمرد اولاد خود را صدا زد و چیزی نگذشت که که اولادش از پشت دیوار ها که در آنجا پنهان شده بودند، ظاهر گردیدند. یکی از آنها سوار گاوی بود و افسار الاغی را هم که پشت سرگاو می‌آمد ، در دست داشت و جوان دیگر گله‌ای را بجلو می‌راند. و جوان سوم دست راست خود را برگردن افکنده بود ، ولی باوجود این بدست دیگر باجوب بلندی گله مرغابی‌ها را بطرف جلو می‌راند .

پیرمرد روبه مرقس کرو و گفت: «این جوان که میبینی دستش برگردنش آویزان است، کوچکترین اولاد من میباشد و رومیها بطوریکه خبردارم اورا مضروب ساخته و دستش راشکسته اند.»
اولاد پیرمرد نزدیک شده و خواستند دست دوسرباز را ببوسند در حالیکه از ترس سرتاپا میلرزیدند.

پیرمرد چون چنین دید، به آنها گفت: «فرزنداتم، این دونفر از مردان مقدس میباشند، نترسید، آنها از سربازان رومی نمیباشند.»

روبه آنها امر کرد که برای سربازان غذا تهیه کنند و برای خوابیدن آنها جا آماده سازند و به دو گاو علف بدهند و آنها را بستونی که در نزدیکی خانه است، ببندند.

دوسرباز گفتند: «بیائید داخل این معبد بشویم و در آنجا صحبتهای خود را بپایان برسانیم و اگر خسته شده اید، زیربازوان شمارا میگیریم.»

پیرمرد بكمك عصایش از جای برخاست و بعضی از اولادش با و كمك کردند و همگی داخل معبد شدند و در آنجا آثار خیمه ها و یاها و بقیه غذا دیدند و دانستند که آثار ماندن مقوقس و همراهانش میباشد.

در حیات معبد درخت بزرگی دیده میشد.
آنها بر روی پاره سنگهایی که در آنجا، در زیر درخت بود نشسته و مشغول صحبت شدند.

خورشید میخواست غروب کند و شفق ظاهر گردید و سکوت بر آن خرابه حکمفرما شده بود، بطوریکه ترس درد لها میافتاد و انسان در اطراف خود جز مجسمه های بزرگ و ستونهای عظیم نمیدید.

مرقس به پیرمرد گفت: «شما بمامژده دادید که راه نجاتی برای مادر پیش است، مقصودتان چه بود؟»

پیرمرد گفت: « من گفتم که ممکن است راه نجاتی در پیش باشد و مقصودم این بود که خداوند ما را از دست این ستمگران نجات دهد، و ترس من این است که کسی سخنان ما را بشنود... »

مرقس گفت: « نترسید، کسی در اینجا نیست... »

پیرمرد گفت: « از این افراد شامی که در این شهر اقامت دارند شنیده ام که در عربستان شخص بزرگی ظهور است و مردم دنیا را دعوت به دین جدیدی نموده است و پیرامون او اشخاص نیرومند و بااراده ای گرد آمده اند، آنها با رومیان در سرزمین شام جنگ کرده و رومیان را شکست داده اند و بنظر من آنها ساکت نخواهند نشست و برای فتح مصر، به این دیار خواهند آمد، زیرا این سرزمین، حاصلخیزترین کشورهای روم محسوب میشود و گمان نمیکنم که آنها در فتح آن متحمل زحماتی شوند، و من روز گذشته از بعضی از مردان مولایمان مقوقس شنیدم که این اعراب تصمیم دارند که بسوی ما بیایند، ولی ظاهراً آنها از اینجا خیلی دور میباشند... »

مرقس که از دوست خود جرجس صریح‌تر و باجرات بود گفت: « از کجا میگوئید که اعراب از این دیار دور هستند!... »

پیرمرد گفت: « برای اینکه امروز موکب آقایم مقوقس حرکت کرد و ایشان میخواهند دختر خود آرمانوسه را باز دواج قسطنطنیه فرزند هرقل در آورند، و اگر اعراب نزدیک به این سرزمین بودند آقایم مقوقس دخترشان را به بلبیس نمیبردند، زیرا بلبیس در سر راه دشمن که سوریه میباشد، واقع شده است... »

مرقس گفت: « مثل اینکه مقدر شده است که بلائی بر سر ما فرود آید و ما نمیدانیم عاقبت این جنگها چه خواهد شد، ولی امیدواریم که پیروزی از آن ما باشد، زیرا قلعه‌ها و حصارها مستحکم میباشند و این اعراب جز عده کمی صحرائین نیستند که سوار شتر

میشوند و گوسفند میچرانند . اما سر بازان رومی سر تا پا مسلح و جنگجو هستند و خود هر قل مرد دلیر و رزمجویی است و پدرم بمن گفت که او ایرانیان را از مصر بیرون کرد .»

پیر مرد سر جنباند و با انگشتان باریش خود باز کرد و مثل این بود که چیزی را بخاطر میآورد و پس از آن نگاهی به مرقس افکند و گفت: «فرزند! تو مرا بیاد چیزهایی افکندی که نزدیک بود آنرا فراموش کنم. آری هر کول بزور ایرانیان را، از مصر خارج کرد ولی توانائی آنرا ندارد که اعراب را از کشور خود خارج کند، و ظاهر اوضاع و احوال رومیها و اعراب چنین میرساند که سقوط دولت رومیها و اعراب نزدیک شده است و فتح و پیروزی از آن اعراب خواهد بود و اعراب بر هر کشوری و هر شهری که یورش و حمله آوردند، آنرا فتح نمودند بطوریکه مالك شام و بیت المقدس و عراق و یمن و غیره شدند و سر بازان رومی نتوانستند در برابر آنها تاب مقاومت بیاورند، و این امر صورت نگرفته است مگر اینکه خداوند چنین خواسته است و اراده کرده که بین ما اختلاف و دوئیّت پیدا شده و گروهی از ما علیه گروه دیگر خودمان قیام کنند، و گرنه نه فقط جنگجویان عرب بلکه در جهان کسی یارای مقاومت و پایداری در برابر قشون ما ندارد . و چگونه هر کول میتواند شش دشمن سرسختی، چون اعراب را از کشور خود کم کند ، در حالیکه بسا ما که مسیحی هستیم اینگونه رفتار کرد و ما را از خود ناراضی ساخته است؟ آیا خیال میکنی که اگر اعراب برای فتح این سرزمین بیایند ، قبیلهها بخاطر دوستی با رومیها دفاع و مقاومت خواهند کرد؟ من که خود یک نفر قبطی هستم، میگویم هر دولت دیگری که میخواهد بر این سرزمین حکومت کند ، بر دولت روم ترجیح و برتری میدهم ، زیرا ما از دست رومیها خیلی ظلم و عذاب دیده ایم . درست است که رومیها مانند ما مسیحی هستند ولی بت پرستان از آنها بهترند . بیائید

از فرزندانم و مردم این شهر بیرسید تا بشما بگویند که ما از رومیها
چهار دیده ایم !

اگر بدانید که این رومیها چقدر از کلیساهای مارا خراب
کردند و کشتیان و بطریقان مارا هلاک ساختند و املاک مارا از دستمان
گرفتند ! ... آیا این رفتار ظالمانه شایسته مسیحیان است ؟
به این باغها نگاه کنید ؛ من و فرزندانم این باغها را بوجود آورده
و باغبانی آنها را بعهده داریم و در آن درختهای انگور و خرما کاشته ایم
ولی از اینهمه خرما و انگوری که میدهد ؛ جز مقدار کمی از آن عاید
مانمیشود ؛ زیرا مقدار زیادی از انگورها و خرماهای آنرا سربازان
رومی کند و میبرند و مقداری را هم مامورین دولت میگیرند و علاوه
بر این انواع آنها را بتهارا بما روا میدارند . اما سر نوشت گلههای
هام شبیه سر نوشت گلههای زراعتان میباشد ؛ و ما پس از آنکه
دوازده گاو میش داشتیم و آنها را برای سوار شدن و یا بار کشیدن
یکار میبردیم ؛ اکنون جز این گاو میش دیگری نداریم . و من از مردی
که از شام آمده است ؛ شنیدم که اعراب پس از آنکه شام را فتح کردند ،
به مسیحیان اطمینان دادند که جان و مال و ناموسشان در امان خواهد
بود و به آنها اجازه دادند که در کلیساهای و معابد خود نماز گذارند
و مطمئن باشند که کسی معترض آنها نخواهد شد . آیا بنظر نواین
اعراب بهتر از رومیها نمیباشند ؟ ولی افسوس که تقدیر برای ما
مصریان جز بدبختی و عذاب نخواسته است ! من بخاطر دارم که در
چهل سال پیش ؛ روزی ایرانیان به کشور ما آمدند و من در آن موقع
مرحله جوانی را طی کرده و با پدرم در راه گذارده بودم و در شهر
اسکندریه اقامت داشتم و تجارت حبوبات و ذرت مشغول بودم و در
راحتی و آسایش زندگی میکردم . ما شنیده بودیم که دولت ایران
با دولت روم از در جنگ در آمده است . پادشاه روم در آن موقع شخصی
بود بنام « قوقا » . این شخص خیلی ضعیف بود ؛ ایرانیان توانستند بر

سر بازان قوقا غلبه کرده و شام را فتح کنند و بطرف سرزمین مصر حرکت کنند؛ پادشاه ایران مردقوی و بااراده‌ای بود که کسی نام داشت و وقتی ما شنیدیم که جنگجویان او پس از فتح شام؛ بطرف مصر حرکت کرده‌اند؛ پیش خود گفتیم که شاید آنها بهتر از رومیها باشند و بدست آنها ظلم و تعدی رومیها از سر ما کم شود، ولی وقتی آنها داخل مصر شدند؛ دیدیم که آنها هم مانند رومیها کلیسا‌های ما را خراب میکنند.

آنها اول چنین وانمود کردند که خوبی و صلاح ما را خواستارند، ولی بعداً با ما بد رفتاری کردند، باین معنی که آنها از مردم شهر خواستند که در مکانی جمع شوند تا به آنها هدایا و انعامهایی داده شود و مردم دسته دسته بمحل اجتماع رفتند، ولی من نتوانستم به آن محل بروم؛ زیرا زیاد کار داشتم اجتماع آنها در سالون بزرگی بود که دیوارهای ضخیم و مستحکمی داشت؛ یعنی اجتماع در محلی بود که اجداد ما مصریها در آنجا بت بزرگ خود «سرایس» را میپرستیدند و داستان این بت مرا یاد می‌آورد که در قدیم رومیها نسبت بما چقدر خوش رفتاری میکردند؛ ولی این اواخر چقدر بما ظلم و ستم روا داشته‌اند.

مسیحیان و ظلم رومیها

مرقس که از سخنان پیرمرد خوشش آمد؛ و از آن استفاده کرده بود، تقاضا کرد که داستان را ادامه دهد.

پیرمرد چنین گفت: «ای فرزندان! بر شما پنهان نیست که اجداد ما صریان در قدیم بت‌هایی را میپرستیدند که اکنون بعضی از آنها در برابر شما دیده میشود و مانند این بت‌ها در سراسر کشور زیاد وجود دارد و پی از آنکه مسیح ظهور کرد و دیانت مسیحی را رواج داد و این دیانت داخل کشور گردید. اجداد قبطی ما بدیانت مسیحی گرویدند.

ولی حکام و زمامداران رومی که در این سرزمین حکمفرمایی میکردند، همچنان در حالت بت‌پرستی خود باقی ماندند و با اجداد ما که دیانت مسیحی را قبول کرده بودند، انواع عذاب‌ها و شکنجه‌ها را روا داشتند، و بیش از همه آنها امپراتور دفلیانوس رومی، با اجداد ما ظلم و ستم نمود و همان او بود که عده زیادی از اجداد بیگناه ما را در حدود سه قرن پیش بقتل رساند و این بزرگترین ظلم و ستمی بود که رومی‌ها بر ما روا داشتند و همینکه قسطنطین بزرگ بر تخت امپراتوری روم جلوس کرد، دیانت مسیحی را قبول نمود و حمایت مسیحیان را بعهده گرفت و مادر قسطنطین، هیلانه پاکدامن و مقدس بود که به بیت المقدس رفت و در آنجا، بطوری که شنیده‌اید، صلیب مسیح را پیدا نمود، ولی باز هم پدران ما پس از حکومت امپراتورهایی که بعد

از قسطنطنین بر سریر حکم نشستند، انواع ظلمها و ستمها را دیدند که تا اینکه امپراتور خوش قلب و نیکوکار، تیودوسیوس بزرگ، دو قرن و نیم پیش، بر تخت امپراتوری روم جلوس کرد و چون شخص متدین و باایمانی بود، قبطی های متدین را که بزندان افتاده بودند، آزاد کرد و با اینکه اغلب مردم مصر بت پرست بودند و هنوز بدیانت مسیحی نگرویده بودند، عده ای را در مصر مأمور کرد که بتخانه های موجود در مصر را خراب کنند و بتها را بشکنند و بجای آن کلیسا های بزرگ بسازند و در اسکندریه معبد بزرگی وجود داشت که معبد «سیراپیس» نامیده میشد و در آن معبد بت بسیار بزرگی بود که دهان و فك آنرا با ضربات کلنگ خورد کردند. و بر اثر آن صدها موشی که در دهان آن بت کهنه و قدیمی منزل گزیده بودند، بیرون ریختند و عده از بت پرستان که شاهد شکسته و خورد شدن بت بزرگ و عظیم خود بودند، وقتی دیدند که آن همه موش در دهان خدایشان اقامت دارد اعتقادشان ببت پرستی سلب گردید.

از زمان تیودوسیوس، دیانت مسیحی مستحکم گردید و رواج پیدا نمود و مصریان کلیساهای زیاد و بزرگی بنا نمودند و بر اثر آن اختلافاتی بین رجال دین مسیحی اسکندریه و رجال دین مسیحی قسطنطنیه پیدا آمد و سبب بدبختی این کشور، بطوریکه میدانید گردید. مرقس گفت:

— خوب، وقتی لشکریان ایران با سپاهیان قبطیها رو برو شدند،

نتیجه چه شد؟! —

پیر مرد گفت:

« سپاهیان ایران هزاران قبطی را کشتند و لشکریان آنها را

شکست و فراری دادند، و وقتی من از نتیجه جنگ با خبر شدم، اهل خانه و آنچه پول نقد داشتم برداشته و فرار کرده و به اینجا آمدم و در اینجا ماندگار شدم و گرچه در اینجا با فقر و تنگدستی دست بگریزان

هستم، ولی خدا را شکر که از مرگ حتمی رهایی یافتیم.
اما ایرانیان موفق شدند داخل شهر قسطنطنیه که پایتخت
رومها بود بشوید و بعد از آن دانستم که رومیها که پی بضعف پادشاه
خود (قوفا) بردند، او را عزل کرده و (هرکول) را بجای او بر تخت
شاهی نشاندند.

هرکول قیل از آن، والی و حکمران افریقا بود.
هرکول بقسطنطنیه آمده و قوفا و برادرانش را بقتل رساند
و چندین مرتبه با ایرانیان جنگید و چون نتوانست بر ایرانیان پیروز
شود، کاملاً مایوس گردید و تصمیم گرفت که پایتخت خود را به تونس
منتقل کند، ولی این امر بر رومیان گران آمد، و بطریق بزرگ بهوا
خواهی هرکول برخاسته و هرکول سربازان زیادی پیرامون خود
گرد آورده و با ایرانیان جنگید و توانست ایرانیان را از کشور خود
خارج سازد و دو مرتبه سرزمین مصر تحت نفوذ رومیها قرار گرفت،
ولی هرکول باز هم مانند پادشاهان گذشته بنای استبداد و ظلم را
گذاشت و بطریقها و رجال دین مآرا تحت فشار قرارداد و شهر
اسکندریه بطریق با تقوی و مهربانی داشت بنام «بنیامین» هرکول
این بطریق را تحت فشار و عذاب قرارداد و او را برکنار نموده و
بجایش شخصی را که کورش نام داشت گذارد.

کورش خواست بنیامین را دستگیر کند، ولی بنیامین از
اسکندریه فرار کرد و بدشت اسقبط رفت و در شهر «تیاس» که هوا-
خواهانانش در آن بودند نماز گاه شد و بنیامین تا کنون در شهر «تیاس»
اقامت دارد و کورش تنها به اینکار اکتفا نکرد، بلکه چون دید که
موفق نشده است بنیامین را دستگیر کند، برادر بنیامین را که منیا نام
داشت و در اسکندریه بود دستگیر کرد و به قسطنطنیه فرستاد و در آنجا
هرکول دستور داد که یک کیسه شن بیای وی بیاورند و او را بدریا
افکندند و بدین طریق منیا برادر بنیامین شهید گردید.

پیرمرد لحظه‌ای ساکت مانده سپس در تعقیب سخنان خود گفت :

«فرزند، این بود قضایائی که شخصاً شاهد آن بودم و برایتان تعریف کردم و چندین مرتبه پیش خود گفتم که این اعراب بالای دیگری هستند که خداوند بر سر ما نازل کرده است و از بالای اولی که خداوند بر سر ما نازل کرد، یعنی رومیها، بدتر هستند و وقتی من رفتار این اعراب را با مردم کشورهای که آنرا فتح کرده‌اند، مقایسه می‌کنم، می‌بینم که این اعراب خیلی بهتر از رومیها هستند.»

پیرمرد از شدت ضعف و سالیانوردگی نتوانست کلام خود را به پایان برساند .

دوسر باز و بر باره و بقیه حاضرین گوش میدادند.

مرقس روبه پیرمرد کرد و گفت :

«ای پیرمرد. با صحبتهای خود ما را مأنوس کردی و ما امیدواریم که با آمدن این اعراب، وضع ما بهتر شود. اما اگر اعراب از دست رومیها شکست بخورند، ما با شمشیرهای خود با آنها خواهیم جنگید .

پس از آن مرقس از جای برخاست و به پیرمرد نزدیک شد و

در گوش چنین گفت :

«آقایم مقوقس تصمیم به آنچه گفتم دارد و اگر دید که اعراب بر آنها غلبه خواهند کرد، بهوخواهی آنها قیام خواهد نمود، و او آقا و فرمانده ما می‌باشد، و اگر نیروی رومیها نبود، اودرهای کشور خود را بر روی اعراب بدون آن که بر سران خود اجازه دهد تیری بسوی آنها خالی کنند، باز میکرد .

جرجس سر باز دیگر که صحبت های آنها را میشنید، گفت :

«اگر مقوقس چنین تصمیمی را دارد، چگونه حاضر میشود

که دختر خود را به قسطنطنیه فرزند هر کول بدهد و شخصاً دختر را

به پلمپس حمل میکنند؟»

پیرمرد کلام سر بازار قطع کرد و گفت :

«فرزند، حقیقت را فراموش مکن و از عمل مقوقس تعجب
منما، زیرا او مجبور است این کار را بکند، و اگر این کار را نکند،
زبان فراوانی بقبطیها وارد خواهد آمد.

اما درباره که صحبت های آنها را میشنید، بیاد خانم خود را بنویس
افتاد و ترسید پیش از آنکه خود را به خانم خود برساند و قضیه
ارکادیوس را برای او تعریف کند، قسطنطنیه آمده و خانمش، ارمانوسه
را با خود ببرد و کار از کار بگذرد.

درباره به پیرمرد چنین گفت :

«اجازه بدهید يك سوالی از شما بکنم، شما در بین صحبت
خود گفتید که با شخصی که از شام آمده است آشنا شده اید و آن شخص
رفتار خوب اعراب را با مردم برایتان تعریف کرده است، آیا او
از آمدن قسطنطنیه چیزی بشما نگفت؟»

پیرمرد گفت :

«چرا، گمان میکنم او بمن گفت که قسطنطنیه در یکی از
جنگها کشته شد، ولی من درباره صحت یا سقم این خبر تحقیق
نکردم.»

وقتی درباره این خبر را شنید، قلبش از خوشحالی فروریخت
و گفت :

«این خبر خیلی مهم است و اگر راست باشد، باید خانم
ارمانوسه به منف مراجعت کند!

چرجی به درباره گفت :

«آیا بنظر شما خاتمتان ارمانوسه از مرگ قسطنطنیه محزون
میشود؟»

درباره گفت :

«نمیدانم، ولی شاید محزون شود. زیرا ازدواج او با پسر
امپراتور افتخار بزرگی است که نصیب وی میشود، ولی تقدیر هرچه
بخواهد میکند، و من خیلی مایلم از حقیقت این امر با اطلاع شوم،
زیرا ارمانوسه خانم من است و من ندیده ام میباشم، و هر دو مایل
هستیم که بدانیم تاجه حد این خبر صحیح است، آیا میتوانم با آن
شخص ملاقات کنم؟ او اکنون کجا است؟»

پیرمرد گفت: «نمیدانم، ولی تاجه روز پیش اینجا بود. او
برای زیارت بعضی از دیرها رفت و نمیدانم اکنون در کجا است، و
اگر این خبر صحیح باشد، حتماً بگوش آقایمان مقوقس میرسید، و
بنظر من این خبر را حمل کرده و انتشار داده اند، تا در عزم و تصمیم
رومیان خلل وارد آورند، در هر حال هیچ چیز پنهان نمیماند و به
زودی آشکار میشود.»

دروقتی که آن دو مشغول صحبت بودند؛ یکی از فرزندان
پیرمرد در حالیکه يك جعبه چوبی را حمل میکرد، آمد و آن جعبه
را به پیرمرد داد.
در آن جعبه چوبی ظرفی که در آن شرابی از خرما درست
شده بود، گذارده بودند.

پیرمرد ظرف شراب را به آن دوسرباز داد و گفت:
«بگیرید این شراب را بخورید، این شراب را خودمان
امسال درست کرده ایم و خیلی لذیذ است.»

سربازان ظرف شراب را گرفتند و مقداری از آن شراب را
نوشیدند. آنگاه ظرف را به پیرمرد دادند و مردهم مقداری شراب
نوشید. پس از آن خبر دادند که غذا حاضر است.
حاضرین که زیاد گرسنه بودند؛ از جای برخاستند و داخل
اتاقی شدند و دیدند سفره کوچکی گسترده اند و در آن غذاهایی که در
ظرفهای چوبی و کاشی ریخته اند، دیده میشود.

پیرمرد از این که غذای مختصری برای میهمانان تهیه کرده است، معذرت خواست .
حاضرین غذا خوردند و پس از آن مدتی صحبت کردند تا این که خواب بوحشمان راه یافت، آنگاه داخل رختخوابهایی که برای آنها گسترده بودند، گردیدند و خوابیدند .

اکنون ما آن هارا در حال خواب باقی میگذاریم و با خواننده همراه موکب مقوقس به بلیس میرویم .
اما موکب ، از کالسکه مقوقس و هودج آرمانوسه و مردان مقوقس تشکیل میافت .

هودج را شش غلام حمل میکردند ، چهار نفر از عقب و دو نفر از جلو . در عقب سر هودج مردی بود که چتری را که از پس ساخته بودند ، حمل میکردند .

کالسکه مقوقس را دو اسب قوی می کشیدند و بر روی دو اسب زینهای نقره دیده میشد ، این موکب از هر قریه یا شهری که میگشت ، مردم به استقبال مقوقس خارج میشدند و دسته های گل تقدیم میداشتند .

آنها سیزدهم از عین الشمس خارج شده بودند و امید داشتند که غروب به بلیس برسند . خورشید میخواست در افق باختر غروب کند که آنها بنزدیکی شهر بلیس رسیدند .

شهر بلیس بر روی زمینی که کمی ارتفاع داشت ، ساخته شده بود . در وسط شهر قصر باشکوهی بود که آن را برای پذیرائی عروس حاضر و آماده کرده بودند .

وقتی آنها بشهر نزدیکتر شدند ، حکمران شهر با سربازانش باستقبال موکب خارج شدند ؛ در حالیکه سبدهای بزرگ گل در دست داشتند . و نیز عده ای از کنیزان و خانه های محترم که پیشاپیش آنها

زوجه حکمران دیده میشد، بطرف هودج ارمانوسه شتافتند و دسته گل را تقدیم او نمودند و موکب ارمانوسه را باخود بشهر بردند و در نزدیکی قصر اورا از هودج پیاده کردند و ارمانوسه در حالیکه نوازندگان مینواختند و خوانندگان با صدای دلکش خود میخواندند، داخل قصری که برای او آماده کرده بودند شد.

این قصر را با بهترین و گرانبها ترین فرشها و زیباترین اثاثیه مفروش و تزئین کرده بودند.

پس از آن کنیزان دور ارمانوسه را گرفتند تا جامه سفر را از تن او خارج ساخته و جامه زیبا و گرانبهای بر تن خانم خود نمایند و بهترین شربت هارا برای رفع خستگی تقدیم ارمانوسه نمودند. و زوجه حکمران از اینکه مهمان عزیز و عالیقدری چون ارمانوسه دارد، خیلی خوشحال و سعادتمند بنظر میرسید.

اما حکمران، مقوقس پدر ارمانوسه و همراهانش را بقصری که برای آنها اختصاص داده بود، برد و آنها را پس از صرف غذا، چون خیلی خسته بودند، زود خوابیدند.

صبح روز بعد مقوقس سفارش دختر خود ارمانوسه را به حکمران بلبیس کرد و پس از آن با ارمانوسه ملاقات نمود و با او خدا حافظی کرد و قول داد که بزودی بدین اوباید.

ارمانوسه از فراق پدر خود بشدت گریست، زیرا بیم آن داشت که آن دیدار بعلت بدی اوضاع، ملاقات آخری باشد.

ارمانوسه پس از سفر پدر تنها نشست و دوباره به بدبختی و گرفتاری خود فکر میکرد و اندیشه نمود.

او نمیتوانست آنچه را که احساس میکند، بکسی بگوید. او احساس کرد که احتیاج مبرمی به خادم باوفای خود برپاره دارد تا با وی درد دل کند و عقده درون خود بگشاید.

ارمانوسه تمام آن روز را در دریای این افکار و اندیشه‌ها غوطه ور بود و گاهگاهی از پنجره‌هایی که درهای آنها بخارج باز میشد نگاه میکرد به این امید که بر باره را ببیند ، از شدت تگرانی که داشت ، درختان خرما بنظر او چون شبیهای آدمی مجسم میشد .

اما بر باره و دوسر باز آن شب را در عین الشمس گذرانند ، به این امید که روز بعد به بلبیس بروند .

همینکه صبح شد ، کالسکه را آماده کردند و بگاوی که آن کالسکه را میکشید ، علف باندازه کافی دادند ، ولی ترسیدند که راه را خوب نداند ، از اینرو از مرد سالخورده پرسیدند که آیا یکی از فرزندانش راه را نیکو میداند .

مرد سالخورده پاسخ داد : فرزندم هدا راه را خوب می‌داند و چه بسیار که برای خرید بعضی از قماشها و فروش آنچه غله زیادی که برای همامی ماند ، به شهر میرود .

پس از آن فرزند خود هدا را خواند و همینکه هدا آمد ، بوی گفت : فرزند ، تو باید با دوستان من به بلبیس بروی و سوارگاو ابیس بشوی و وقتی آنها را بشهر رساندی ، فوری مراجعت کنی تا ما درباره تو تکران نشویم .

همینکه مرقس نام ابیس را شنید ، فوری نام گاوی را که در قدیم مصریان آنرا میپرستیدند ، بخاطر آورد و گفت : « میبینم که گاو خود را بنام مصریان قدیم گذاشته‌ای ! »

مرد سالخورده خندید و گفت : « ما این گاورا بر اثر اتفاق عجیبی که بر ایمان رخ داد ، باین اسم نامیدیم و فایده زیادی هم از این کار بردیم . »

مرقس گفت : « آن قضیه از چه قرار است ؟ »
مرد سالخورده گفت : « این گاو خیلی نیرومند است و ما فن

شاخ زدن را باو آموختیم و در شاخ زدن بر تمام گاوها پیروزی حاصل کرد و فراموش نکنید که مسابقه شاخ زدن گاوها يك عادت قدیمی در این سرزمین است، ولی امروز کمتر چنین مسابقه‌هایی برپا می‌گردد، اما این گاو عادت اجدادی خود را فراموش نکرده و شاخ زدن را نیکو میدانند و اتفاق افتاده که بعضی از اشخاص که بنزد ما برای مبادله غله یا انگور آمدند، گاو جنگی داشتند و خیلی بداشتن آن گاو بخود می‌بالیدند و از ما خواستند که در باره جنگ کردن آن دو گاو باهم شرط بندی کنیم و هر طرفی برنده شد، گاو ماده‌ای از طرف بازنده بگیرد و نتیجه جنگ دو گاو این شد که گاو ماشا‌های گاو آنها را شکست و بر آن گاو پیروز شد. و ما گاو ماده را از آنها گرفتیم و از آن موقع گاو خود را «ابیس» نامیدیم.

دوسر باز از این قضیه در شکفت ماندند و پس از آن مسافران آماده حرکت شدند. در حالیکه مقداری خرمسای خشك با خود برداشتند تا هر وقت گرسنه شدند، بخورند و دوشنگ آب را با خود پر کردند و براه افتادند.

در جلو آنها هدا فرزند مرد سال خورده، در حالیکه سوار گاو میش بود، دیده میشد.

مرقس از وقتیکه از قلعه خارج شدند، همراهش در فکر و اندیشه بود.

و همینکه از قلعه خارج شدند، مرقس آرزو میکرد که مقوقس در عین الشمس نیاید تا بطرف شهر بلبیس حرکت کند، زیرا او در نزدیکی بلبیس کاری داشت که باید انجام دهد و بکشی هم نگفته بود که چکاری در آنجا دارد.

وقتی آنها به عین الشمس آمدند و مرقس دانست که مقوقس از آن شهر رفته است، خیلی خوشحال شد و وقتی آنروز صبح مرقس و همراهانش حرکت کردند، تصمیم گرفت از آن شهری که در نزدیکی

بلیس است ، بگذرد ، بدون آنکه بدو رفیقش در اینباره چیزی بگوید .

آنها تمام آنروز را حرکت کردند و بر باره از تأخیر ناهنگران بود .

وقتی ظهر شد ، برای خوردن غذا و استراحت کردن در نزدیکی مزرعه یکی از کشاورزان توقف کردند .

در آن محل چشمه آب گوارائی در زیر درخت پرشاخ و برگی دیده میشد .

در آن محل غذا خوردند و پس از نیم ساعت استراحت از جای برخاسته و بحرکت خود ادامه دادند تا اینکه نزدیکی غروب بقریه ای رسیدند ، در حالیکه آنها مسافت درازی از بلیس دور بودند .

بر باره مایل بود که آنها بحرکت خود ادامه دهند تا اینکه به بلیس برسند و لو اینکه چند ساعت هم از شب گذشته باشد ، ولی مرقس چنین گفت : « بهتر آنستکه امشب را در این ده بمانیم و فردا صبح بطرف بلیس حرکت کنیم ، زیرا راه بدون خطر نیست » همه بارای او موافقت کردند و داخل آن دهکده شدند و بدر خانه کشیش آن قریه رفتند و از وی اجازه خواستند که شب را در منزل بسر برند .

کشیش با خوشروئی از آنها پذیرائی کرد : زیرا متوجه شد که آن ها از سربازان مقوقس میباشند . اما هدا اجازه گرفت و با گاو خود مراجعت کرد .

مرقس از اینکه بمقصد رسیده و آن شب را در آن شهر کوچک مانده اند خیلی خوشحال شد ، اورقهای خود را در خانه کشیش ترك گفته و بطرف دیگر شهر رفت و پخانه ای که در کنار نهر کوچکی بود ، رسید ، در آن خانه بسته بود و چند سرباز دم در ایستاده بودند ، مرقس

اهمیتی بر بازان نداد و در را آهسته کوفت شخصی از داخل بانك بر آورد، «کوبنده در کیست؟» مرقس پاسخ داد: «منم. مرقس، در را باز کنید.

مرقس آنظار داشت که آنها همینکه نام او را بشنوند، خوشحال شوند و فوری بدم در آمده باو خوش آیند گویند، ولی آنها تأخیر کردند و مرقس صدای هیاو و گریه را شنید و چیزی نگذشت که در باز شده و صاحب خانه ظاهر گردیده صاحب خانه که مرد سالخورده‌ئی بود، چراغی در دست داشت.

وقتی مرقس او را دید، سلام کرد و خواست که دست او را بوسد، ولی مرد سالخورده دست خود را عقب کشید و گردن او را بوسید. مرقس حس کرد که اشکهای پیر مرد بر روی گردنش میریزد، متعجب شده تکانی خود و نگاهی بر چهره مرد سالخورده افکند و از وی پرسید که چرا گریه میکند.

پیر مرد به او گفت: «فرزند، داخل شو تا همه چیز را برای ت معرفی کنم».

آن دو داخل اتاق پذیرائی شدند و در را از پشت سر بستند. مرقس زنی را دید که در گوشه سالن محزون نشسته و دستمالی در دست دارد و اشکهای خود را پاک میکند.

مرقس بیشتر متعجب شد و گفت: «خاله جان، چه شده است؟»
ماریه کجاست؟

زن در حالیکه صدای گریه‌اش بلند تر شده بود، گفت: «فرزند، مقصودت کدام ماریه است؟»

مرقس در حالیکه بیشتر متعجب شده بود، گفت: «کدام ماریه؟»
بگوئید همین کجاست؟

زن در حالیکه نزدیک بود گریه او را خفه کند، گفت: «فرزند، ماریه را دور و دیگری خواهند برد و دیگر ما او را نخواهیم دید. آه که

چه مردم بدی هستند .»

مرقس درحالیکه حس غیرت وحمیت در او دمیده شده بود ،
فریاد برآورد :

« ماریه را کجا خواهند برد ؟ آنها کیانند ؟ »
زن گفت :

« آنها ماریه را خواهند گرفت و او را چون قربانی تقدیم
رودخانه نیل خواهند نمود ! »

مرقس دانست که ماریه را در آن سال انتخاب کرده اند تا چون
قربانی تقدیم رودخانه نیل نمایند ، چون این عادات نکه و هیده در
آن موقع در مصر ، رواج داشت که دختری را با تمام زیورآلاتش به
رودخانه نیل میافکندند تا در آن سال نعمت فراوان شود و آب
رودخانه نیل طغیان کند .

مرقس دانست که عشق او به ماریه و خواستگاری از وی بدون
نتیجه مانده است ، ولی عشق و احساسات بر وی چیره شده و با صدای
بلند فریاد برآورد : « آنها نمیتوانند ماریه مرا بگیرند و ببرند . من
جان و مال خود را فدای او می کنم . من همین اکنون میخواهم ماریه
را ببینم . »

زن گفت :

« اگر ماریه را دیدی ، او را با خود بکجا خواهی برد ؟ تو
نمیتوانی او را با خود ببری ، زیرا نکه بانانی که در نزدیکی خانه
هستند ، مراقب حرکات و رفتار مامی باشند .

ما اگر در اینباره اقدامی کنیم ، نه فقط به نتیجه ای نخواهیم
رسید ، بلکه اسباب زحمت خود را فراهم ساخته ایم . »

مرقس گفت :

« ولی عادت برایست که هر وقت بخواهند دختری را قربانی
رودخانه نیل کنند ، باید رضایت پدر دختر را کسب نمایند ، آیا آنها

رضایت پدرماریه. یعنی عموم را بدست آورده اند ۱. «
عموی مرقس که همراهش بود، سخنان مرقس را قطع کرد
و گفت :

« چگونه به این امر رضایت دهم ؟ آنها سعی و کوشش کردند
که مرا راضی کنند، ولی من قبول نکردم، آنها بیبانه اینکه بقضا
و قدر تن در میدهند و به مشیت الهی رفتار میکنند، خواستند دختر را
بزور و جبر بگیرند و مدعی شدند که سال گذشته قرعه بنام یک دختر
کلیمی اصابت کرد و امسال قرعه بنام ماریه اصابت نموده است ۲۰۰۱
مرقس فریاد برآورد، «نه، رودخانه طغیان کرد و نه زمین
سیراب شده است و تا چنین چیزی رخ ندهد، نمیتوان دختری را
قربانی کرد، شما مطمئن باشید و قضیه را بعهده من گذارید و من ماریه
را نجات خواهم داد، بگوئید ببینم اکنون ماریه کجاست، من می
خواهم او را ببینم»

مادر ماریه گفت :

« او اکنون در اتاق خود مشغول گریه و زاری است و ندیده و
نوحه سر زائی نمیکند و مایل نیست با کسی حرف بزند و یا کسی او را
ببیند ۱. «

مرقس گفت ۱. « من میخواهم او را ببینم. شاید بتوانم او را
دلداري دهم و آرام کنم. من میدانم که میتوانم او را نجات دهم. «
مرقس بر باره را بیاد آورد که تاجه اندازه نزد مقوقس قرب
و منزلت دارد، بنظرش رسید که از او کمک بخواهد و از وی خواهش
کند که قضیه ماریه را برای مقوقس و یاد دختر او تعریف کند و از وی
بخواهد بجای ماریه دختر دیگری را قربانی کنند ۲. مرقس چنین
گفت :

« دختر را بمن نشان دهید و بملطف پروردگار امیدوار باشید »
زن عمویش دست او را گرفته و در حالی که از شدت حزن و تأثر میلرزید

بوی را با نایق مباریه راهنمایی کرد. دختر همینکه صدای پای مرقس را شنید، با صدای ضعیف و مرتعش گفت:

«آه... مرا از چنگال مرگ نجات دهید و یا آنکه پیش از مرگ مرقس را بمن برسانید.»

ماریه پس از ادای کلمات بنای گریستن را گذاشت. مرقس فریاد برآورد.

«ماریه نترس... من خود را بتورساندم، از طرف خداوند راه نجاتی هم برایت پیدا شده است.»

وقتی ماریه صدای مرقس را شنید، فوری از جای برخاست و خود را روی پای مرقس افکند و گفت: «دیگر از عمر ماریه جز یک شبانه روز باقی نیست، شمارا بخدا مرا از مرگ نجات دهید و بر جوانی من رحم کنید، آه زندگانی در عین تلخی و دشواری چقدر شیرین و دلنشین است...»

مرقس وقتی این کلام را شنید، نتوانست از گریستن خودداری کند، ولی بهر طوری بود خودداری کرد و دست دختر را در دست گرفت و حس کرد که دست وی چون یخ سرد است دختر بیهوش شده بود. آنقدر آب بر چهره اش پاشیدند تا اینکه بیهوش آمد. مرقس همه اش بدختر نگاه میکرد، در حالیکه قلبش یکبارچه خون شده بود. مرقس وقتی دید که دختر بیهوش آمده است، بوی چنین گفت:

«ماریه نترس، من راه نجاتی برایت پیدا کرده‌ام، من یقین دارم که خداوند تو را از من جدا نخواهد کرد.»

همینکه دختر کلام او را شنید، قوای خود را کمی مسترد داشت و در جای خویش نشست. در حالیکه با چشمان اشک آلود، مرقس را نگاه میکرد. گرچه چشمان دختر اشک آلود شد و رنگ چهره اش پریده بود، ولی علامات زیبایی در رخسارش ظاهر بود. عشق مرقس بدختر شدیدتر شد، بطوری که حاضر بود در راه نجات دختر جان

خویش را از دست بدهد. مرقس دید که وقت سرعت میگذرد، و چون يك روز و چند ساعت تا موعده قربانی کردن دختر باقی نمانده است. مرقس از جای برخاست و بدختر نگریست و گفت :

« ماریه، بتو گفتم که ترس... کسی که یوسف را از قعر چاه نجات داد، میتواند تورا از جنگال مرگ رهائی بخشد. من اکنون میروم تا در این باره اقدامی بکنم. و انشاءاله فردا با خبر خوش بنزد شما مراجعت خواهم کرد.»

مرقس پس از ادای این کلمات، خواست از اتاق خارج شود. ولی دختر گوشه جامه او را گرفت و گفت :

« نه... نه... نه... نرو. من راه نجاتی برای خود در پیش نمی بینم. خدا خواسته است که من قربانی عرف و عادات قدیم بشوم. پس بگذار این لحظات آخر عمر خود را از دیدارت متمتع و بهرمنند گردم.»

عشق مرقس نسبت به ماریه افزون گردید و حسن مردانگی در وی افزون شد و تمام موانع و دشواریها در برابرش كوچك گردید و گفت. « عزیزم، صبر داشته باش و غم و اندوه را از خود دور کن، من بتو گفتم که میتوانم تورا نجات دهم، مشروط به این که همین اکنون بروم و اقدامات لازم را بنمایم. من اگر اینجا بمانم. وقت میگذرد و فرصت را از دست خواهیم داد. من تا فردا با تو خدا حافظی می کنم، زیرا تا پس فردا صبح که می خواهند تو را قربانی کنند وقت دارم و میروم و اقدامات لازم را می نمایم و فردا ظهر بنزدت مراجعت خواهم کرد.»

مرقس پس از ادای این کلمات خارج شد. ماریه احساس کرد که قلبش از رفتن محبوبش از جای کنده شده است، اما پدر ماریه تا دم در با مرقس رفت و با او گفت :

« فرزند... میباید رفتاری کنی که نگهبانان بما مشکوک شوند

و ما را بیشتر در مضيقه قرار دهند و اگر روزنه اميدى هم داشته باشيم
آنها مسدود خواهند نمود ،»

پدر ماريه پس از ازاى اين كلام آهى كشيد ، در اين موقع زن
عموى مرقس خود را باورساند و چنين گفت :
«فرزند ، برو ، خدا پشت و پناهت باشد.»

- مرقس با آن دونفر خدا حافظى كرد و خارج شد ، در حاليكه
از شدت تائر جلو خود را نميديد . او بطرف خانه كشيش شهر روان شد ،
باين اميد كه بر بارهٔ را در آن شب ببيند و بسا تضرع و زارى ازوى
بخواهد كه با خانم خود از ما نوسه در آن باره حرف بزند و از ما نوسه
هم بنوبه خويش با پدرش صحبت نمايد و ازوى بخواهد كه از قربانى
كردن دختر صرف نظر نمايد .

مرقس همچنانكه بطرف خانه كشيش پيش ميرفت ، نگاهبانان
را در دو طرف راه ديد كه سرتاپا مسلح ميباشند . وى هنگام آمدن
اهميتى بآنها نداده بود ، اما اکنون نسبت به هر كس بدبين بود ،
هنگام شب بخانه كشيش رسيد ، او غذائى نخوده بود . در خانه را زد
و داخل شد . كشيش به او خوش آمدگفت و اضافه كرد : «فرزند ، دير
كردى ، بيا برس سفره و با ميهما نان كه همگى منتظر آمدن تو بوديم
غذا بخوريم .»

علامات اندوه و ناراحتى در چهره مرقس ديده ميشد ، ولى او
سعى داشت كه خود را آرام و عا دى نشان دهد .
وقتى مرقس داخل شد و سلام كرد و از ميهما نان جواب شنيد ،
دوست خود چرجس را هم ديد كه برس سفره نشسته است .

مرقس دانست كه بر باره بازوجه كشيش مشغول خوردن غذا
است . او مايل بود كه وى را ببيند ، ولى دانست كه فقط صبح ميتواند
با او صحبت كند ، از اينرو برس سفره نشسته و مشغول خوردن غذا
گرديد .

مرقس با اینکه غذائی نخورده بود، میل به غذا نداشت، ولی هر طور بود چند لقمه‌ای خورد.

او همه‌اش در فکر و اندیشه بود، یکمرتبه شنید که کشیش بوی چنین میگوید :

«آیا شنیدی که امسال قرعه بنام چه کسی اصابت کرده است تا قربانی رودخانه نیل شود ؟»

از شنیدن کلمه قربانی نیل قلب مرقس از جای فرو ریخت و سر تا پا لرزید، ولی هر طور بود خودداری کرد و خود را بنادانی زد و گفت :

« نه آقا، من در این باره چیزی نمیدانم. »

کشیش گفت :

«امسال قرعه بنام ماریه دختر معلم اسطفانوس اصابت کرده است. او دختر فهمیده و زیبا و نجیبی است و پدر دختر روز گذشته به نزد من آمد و با نضرع و زاری از من خواست که دخترش را نجات دهم و راستی دلم بحال آن مرد سوخت ، ولی مگر من می‌توانم با او کمک کنم ؟»

مرقس در حالیکه سعی و کوشش میکرد بر عواطف و احساسات خود غلبه کند، گفت :

« ولی این چه عادت زشتی است، آیا ممکن است آب رودخانه نیل با این قربانی زیاد شده و بالا بیاید ؟»

کشیش گفت :

«نه فرزندان این از عادات بت پرستی است که ما از آن متنفر هستیم و مخالف ذوق سلیم میباشد و دین هم آنها را تقبیح می‌کند و حرام می‌داند، زیرا این کار جز قتل نفس چیز دیگری نیست. »

جرجی گفت :

« آه، این دختر امشب چه حالی دارد ؟ احتمالا خواب بچشما نش

راه نخواهد یافت. نهدانم حال پدرش چگونه خواهد بود؟»
کشیش گفت :

« تعجب من در این است که چگونه بدون رضایت پدر دختر دست بچنین کاری می‌نندوماریه بدبخت را قربانی می‌کنند؟ عادت بر این است که اگر دختری را برای قربانی شدن انتخاب کردند ، پدرش را با پول راضی باین امر می‌کنند، و من یقین دارم که معلم اسطغانوس حاضر بفروش دختر خود نیست . »
جرجس گفت :

« آقا، در زمان مآچه کاری از روی عدالت و انسانیت انجام می‌شود ؟ اما هر روز با کارهایی روبرو هستیم که دیانت و انسانیت از آن متنفّر و بیزار است »
کشیش گفت :

« گفتم که تعجب من در این است که چگونه می‌خواهند دختر را قربانی کنند، در حالیکه هنوز پدرش را باین امر راضی نکرده‌اند، ولی من رازی را در این امر آشکار کرده‌ام، قول می‌دهم که اگر آن را افشا سازم، شما آنرا از همه‌کس پنهان بدارید ؟ »
مرقس از شنیدن این کلمات خوشحال شد و فوری گفت :
« قول می‌دهم که آنرا از همه‌کس پنهان بدارم . »
کشیش گفت :

« شنیده‌ام که شهردار شهر از این دختر برای پسر خود خواستگاری کرده ولی پدرش حاضر نشده دختر را با ازدواج پسر شهردار درآورد، از این روشهردار پدر دختر خشمگین شد و نزد حاکم بلبیس از دختر بدگویی کرده و او را وادار کرده است که باین طریق او را هلاک سازد . »
جرجس گفت :

« چرا پدر دختر حاضر نشده دختر را به پسر شهردار بدهد؟

در حالیکه این جوان خیلی فهمیده و دانا و خوش نام است.»
کشیش گفت :

« شنیده‌ام که این دختر، جوان دیگری را که پسر عمویش هم اسب دوست میدارد که آن جوانهم باو علاقه دارد و پدر دختر نیز از جوان خوشی آمده و مایل است دخترش را باو بدهد، پدر دختر و جوان میدانند که ندادن او به پسر شهر دار این مصیبت را برای ماریه ایجاد کرده است .۱»

از شنیدن این کلمات مرقس خیلی ناراحت شد، ولی خودداری کرد و چیزی نگفت ، اما کشیش در تعقیب سخنان خود گفت : « و تعجب در اینجا است که این کار وقتی صورت میگیرد که خوب درباره آن تحقیق شود و موافقت مولایمان مقوقس جلب شود، ولی من شنیده‌ام که مقوقس از آن اطلاعی ندارد و شاید علت هم آن باشد که وی مشغول تدارک ازدواج دخترش ارمانوسه با پسر هرقل است و نیز از آمدن اعراب باین دیار نگران میباشد ؛ از اینرو امسال در جشن قربانی نیل شرکت نمیکند !»

پس از آن کشیش چنین وانمود کرد که از صحبت در آن باره خسته شده و برای اینکه از صحبت در آن موضوع خلع شده باشد ، چنین گفت ، « آیا در باره اعراب چیزی شنیده‌اید؟»

چرخس گفت ، « آنچه که مسلم است این است که اعراب به جنگ ما خواهند آمد و سر بازان ما آماده روبرو شدن با آنها هستند ؛ ولی هنوز اعراب به حدود سرزمین ما نرسیده‌اند و مولایمان مقوقس مقداری از قوای خود را به آن حدود فرستاده و مقداری را هم در قلعه بابل گذارده است تا شش دشمن را از استیلاء بر شهر منصرف کند.»

کشیش تبسم تمسخر آمیزی کرد و چیزی نگفت .

چرخس باو گفت : « پدر مقدس، چرا میخندید؟»

کشیش گفت: « تبسم من از این دست که میگوئی مقوقس خود را آماده جنگ با اعراب مینماید، در حالی که مقوقس در باطن مایل است کشور خود را تسلیم هرفاتحی بنماید، زیرا او از جور و ظلم و میان که برما قبطیها وارد میآید، بستوه آمده است! »

جرجس خود را بنادانی زد و گفت: « ولی شاید گمان شما درست نباشد، زیرا منذقور لنگ باسربازان رومی خود و همچنین باسربازان مادر قلعه بابل کمین نشسته اند تا دشمن را تار و مار کنند، چگونه ممکن است مقوقس با این احتیاط و تجهیزات بخواهد کشور را بدست هرفاتحی بسپارد!... کشیش از روی تمسخر سرجنباند و گفت:

« فرزند، معلوم میشود که تجربه تو در دنیا خیلی کم است آیا این چیزها را دلیل تمایل مقوقس بدفاع میدانی، مگر نمیدانی که او اینکارها را از ترس منذقور فرمانده کل سربازان رومی میکند! »

پس از آن کشیش صدای خود را آهسته تر کرد و گفت: اگر رومیها از مقاصد مقوقس خبردار شوند، فوری او را بقتل میرسانند! برای اینکه گفته مرا باور کنی، مجبورم این سر را بر توفاش سازم ولی میخواهم آنرا در سینه خونگاهدارید. مقوقس، کشیشان قبطی را در يك اجتماع سری جمع کرد و مقاصد حقیقی خود را برما آشکار ساخت و از ما خواست که آنرا از همه کس پنهان بداریم، خال بگو ببینم آیا دیگر در این باره شك داری.

جرجس گفت: حال که حقیقت را بیان فرمودید، دیگر شک ندارم.

مرقس در خلال این مدت در فکر و اندیشه فرو رفته بود. او همه اش در این فکر بود که چگونه محبوبه خود را از آن دامی که

برایش گسترده اند نجات دهد . کشیش متوجه نگرانی مرقس شده و گفت : «فرزند ، چرا ساکت هستی ؟»

مرقس بخود آمد و گفت : من درباره آن دختر بیچاره فکر و اندیشه میکردم و خیلی مایلیم که این دختر را نجات دهیم . کشیش گفت : «فرزند ، اگر کار در دست من بود ، حتماً این دختر بیچاره را نجات می دادم تمام کارها دست مقوس است که او هم اکنون از اینجا دور است .»

مرقس ناامید شد و یکمرتبه بفکر بر باره افتاد که چگونه ارمانوسه او را دوست میدارد ، بفکر افتاد که بوسیله بر باره راه نجاتی برای دختر پیدا کند . آنگاه رو بکشیش کرد و گفت «میخواهم بشنایی یا شما صحبت کنم . وقتی کشیش با مرقس در جای خلوتی رفتند ، مرقس بکشیش گفت : که او نامزد دختر است و مایل است بهر قیمتی هست او را از مرگ نجات دهد .

و سپس گفت که میل دارد بوسیله بر باره ، خادم مخصوص ارمانوسه که مورد توجه خانمش می باشد ، از او کمک بخواهد . کشیش گفت : «گمان نمیکنم بر باره و خانمش ارمانوسه بتوانند کمکی بتوانند کنند ، زیرا حکمران اینجا از هواخواهان رومیان است و علاوه بر این بر قتل دختر بینظر نیست ولی در هر حال من بر باره را صدا میگویم ، شاید او بتواند بطریق دیگری بتواند کمک کند . کشیش دنبال بر باره فرستاد .

بر باره آمد ، مرقس قصه خود را از اول تا آخرش برای او تعریف کرد و از وی خواست روز بعد سعی و کوشش خود را بنماید ، شاید بتواند دختر را نجات دهد .

بر باره گفت : «من سعی و کوشش خود را برای نجات دختر بکار خواهم برد و انشاء الله در کارم موفق خواهم شد ، زیرا از ارمانوسه هر چه بخواهم دریغ نخواهد کرد .»

برپاوه پس از ادای این کلمات لحظه ساکت مانده سپس گفت: « بخواست خدا، دختر رهائی خواهد یافت، ما فردا در بلبیس خواهیم بود، و دختر را تا پس فردا برای قربانی برودخانه نخواهند برد، انشاءاله قبل از موعد با خانم خود ملاقات خواهیم کرد و ترتیب کار را خواهم داد.»

پس از آن هر يك از آنها برای خوابیدن رفتند، ولی آنشب خواب بچشمان مرقس راه نیافت و همه اش در فکر و اندیشه بود. صبح زود، مرقس از جای برخاست و رفیق خود را بیدار کرد و وسائل سفر به بلبیس را آماده کرد و پس از خدا حافظی با کشیش بسوی شهر بلبیس حرکت کردند.

جشن قربانی نیل

حاکم آن شهر برای گرفتن انتقام تصمیم بقتل ماریه گرفته و قربانی نیل را بهانه‌ای برای رسیدن بمقصد خود قرار داد و سعی و کوشش خود را نزد حاکم شهر ببلیس بکار برده بود تا این که موفق شده بود اجازه افکندن دختر را روز بعد از حاکم بلیس بنیابت از مقوقس کسب کند و عده‌ای از نگهبانان را پیرامون خانه دختر قرار داد تا نقشه او بآسانی عملی شود، زیرا وی میدانست که اگر خویشان و آشنایان دختر را به مقوقس برسانند، نقشه او را بهم خواهند زد.

نگهبانان شبها بیدار پیرامون خانه دختر به نگهبانی میپرداختند. وقتی مقوقس آمد و داخل شد بنای جاسوسی و گوش دادن را گذاردند و شنیدند که وی تهدید میکند و دانستند که وی تصمیم گرفته است بهر قیمتی که شده است دختر را نجات دهد.

مقوقس از خانه خارج شد، یکی از نگهبانان بنزد حاکم رفت و آنچه را شنیده بود برای وی تعریف کرد.

حاکم ترسید که زحمات او بهدر رود، از اینرو صبح روز دیگر دنبال اهل خانه دختر فرستاد و از آنها خواست که آماده شوند تا آنروز دختر را قربانی نیل بنمایند. وعده‌ای از زنان را فرستاد تا بهترین جامه‌ها را بر تن او کنند.

و بهترین جواهراتی که دارد باو بیاویزند و دنبال کشیهای شهر
فرستاد تا بالباس های رسمی خود در موکب قربانی نیل شرکت
نمایند .

عادت براین بود که در اینگونه مراسم اسقفها واعیان و اشراف
و بزرگان شرکت کنند ، ولی حاکم برای اینکه نقشه او عملی شود ،
این تشریفات را کنار گذاشت و برای قایق ران که بنا بود قربانی را
بقایق او حمل کنند ، خبر فرستاد که آماده حرکت شود .
قایق را بپیرجمه های رنگارنگ و تابلو های تمام رنگی زینت
داده بودند و اکلیل های گل و ریاحین بقایق آویختند .

وقتی زنان آمدند تالباسهای گرانبها و قیمتی بر تن آویختند
و او را برای قربانی کردن در رودخانه نیل ببرند ، دختر و خویشان
او احساس به یأس و ناامیدی نمودند .

زنان بهترین جامه قرمز ابریشمی که دختر داشت بر تن او
کردند و اکلیل بزرگی از گلهای رنگارنگ برگردن آویختند و
بهترین و قیمتی ترین جواهراتی که دختر داشت بر آن آویزان کردند
و دستها و پاهای او را با زنجیر آهنی بستند و سپس او را سوار قایق
کردند .

چند نفر کشیش هم بالباسهای رسمی خود با دختر داخل قایق
شدند و بادبان قایق را برافراشتند و قایق به طرف جنوب حرکت کرد .
بر روی سینه دختر سندی را آویزان کرده و مدعی بود که
آن سند ، رضایتنامه پدر دختر میباشد و در آن سند نیز امر حاکم
برای اینکه دختر برای قربانی شدن انتخاب شده است ، نوشته شده بود .
غروب بساحل رودخانه نیل رسیدند . قایق در کنار اسکله ای
ایستاد که با سنگهای ضخیم که نقشهای هر و گلیفی در آن دیده میشد ،
ساخته شده بود .

دختر را بخشکی پیاده کردند . در آنجا چادرهایی افراشته

بودند تا شب را در آنجا بگنجانند و صبح روز دیگر دختر را قربانی کنند .

ماریه مات و میهوت بود .

غذا برای او آوردند ، ولی او بغذالب نزد آتشبهر وقت دختر از دور شبچی را میدید ، گمان میکرد که مرقس آمده است تا او را نجات دهد .

صبح روز بعد ، دختر را آورده و در کنار اسکله نگاهداشتند و زنجیری که بقطعه بزرگ آهن بسته بود ، بر پای دختر بستند تا زودتر در رودخانه غرق شود .

کشیشها در حالیکه بخور در دست داشتند و ورد و دعا میخواندند و از خدا میخواستند که قربانی آنها در رودخانه نیل مورد قبول واقع شود .

حاکم مایل بود که دختر را بدون گرفتن جشن و خواندن نماز برودخانه بیاورد ، ولی کشیشها ورد دعا می خواندند .
عده زیادی برای دیدن مراسم قربانی آمده بودند و سربازان و نگهبانان آنها را از زیاد نزدیک شدن معانعت میکردند .

حاکم بکشیشها امر کرد که زودتر مراسم و تشریفات دینی را بپایان برسانند ، در اینموقع صدای شیپور نظامی شنیده شد و حاکم برگشته نگاه کرد و دید که عرابه جنگی چهار اسبی که دو نفر سرباز آنرا میرانند ، با سرعت پیش می آید .

در دست یکی از آن دوسرباز پرچم مقوقس دیده میشد . بر روی پرچم کلماتی ب زبان یونی و قبطی نوشته بود .

عرابه با سرعت صفهای مردم را شکافته و به نگهبانان نزدیک شد و در آنجا متوقف گردید و یکی از سربازان با سرعت پیاده شد و یک قطعه پوست که بر روی آن کلمات نوشته شده بود ، به حاکم داد .
حاضرین مات و میهوت نگاه می کردند .

حاکم قطعه پوست را گرفته و چشمانش بمهر ارکادیوس افتاد
و همینکه آن امضاء را دید، تکانی خورد و رنگش پرید.
او بادست لرزان کلماتی را که بر روی آن قطعه پوست نوشته
شده بود، خواند:

«از ارکادیوس فرزند مندقور به حاکم شهر ... بنام پدرم
مندقور فرمانده قشون روم در مصر، بتو امر میکنم که تشریفات دینی
را برای قربانی کردن ماریه متوقف سازی و فوری دختر را آزاد کنی
و او را بخانه پدرش بازگردانی و منتظر امر بعدی ما باشی و اگر در
اجرای امر ما تأخیر نمائی، مجازات خواهی شد و بحامل نامه
دستور داده ایم که کارهای تو را تحت کنترل قرار دهد و آنرا بعد
گزارش دهد.»

پس از خواندن نامه، دنیا در نظر حاکم تیره و تار گردید،
او بفکر و اندیشه فرو رفت و دید چهارم ای چن اطاعت امر
ارکادیوس ندارد. حاکم امر کرد دختر را آزاد کرده و او را بخانه پدرش
بازگردانند، وقتی دختر را آزاد کردند، دختر میهنه خانه اطراف خود
را نگرست و ناگهان محبوب خود مرقس را در نزدیکی خود دید
که باو نگاه میکند، مرقس در کنار عرابه که پرچم مقوقس بالای آن
دراختزاز بود، ایستاده بود. مرقس تبسمی کرد و ماریه یقین به نجات
خود پیدا کرد و نگاه قدردانی بر مرقس افکند.

همینکه ماریه بخانه پدر برگشت، پدرش خیلی خوشحال شد
و او را در آغوش کشیده و بوسید و پس از آن ماریه با محبوب خود مرقس
خلوت کرد و بر ازونیا عاشقانه مشغول گردید.

آرمانوسه در بلبیس

ما آرمانوسه را در حالی ترك گفتیم که وی در قصر حاکم بلبیس منتظر این بود که اخباری از محبوبش در آورد؛ آرمانوسه در کنار پنجره نشسته و در فکر و اندیشه فرو رفته بود و متوجه شد قسری که در آن اقامت دارد در جای بلندی واقع شده است و سربازان مشغول استحکام برجهای و حصنها میباشند.

در این موقع کنیزی آمده و بآرمانوسه گفت:

«زوجه حاکم اجازه میخواهند که خدمت برسند، گرچه آرمانوسه مایل بود که تنها بماند و در باره خود فکر و اندیشه کند، ولی با وجود این چاره‌ای جز این ندید که به زوجه حاکم اجازه داخل شدن بدهد.

زوجه حاکم که در حدود چهل سال داشت و اصلاً از نژاد ایرانی بود، داخل شد.

آرمانوسه با احترام اواز جای برخاست و وی را در کنار خود نشاند، زوجه حاکم به آرمانوسه گفت:

«خانم خیلی خوش آمدید و از این که در این قصر اقامت نمودید، ما را سرفراز کردید، امیدوارم خوشی و سعادت ما با ازدواج شما با فرزند امپراتور افزون گردد.»

زوجه حاکم گمان میکرد که دختر از شنیدن این کلام خوشحال میشود، اما آرمانوسه نگران شد، ولی بهر طوری بود خودداری کرد.

و گفت :

«از مهمان نوازی شما کمال تشکر را دارم، شما خیلی مهربان و مهمان دوست هستید و این امر از زنان ایرانی که ما آنها را شریک خوشی و ناخوشی خود میدانیم، بعید نمیباشد.»
زوجه حاکم گفت :

«گرچه من اصلاً ایرانی هستم، ولی خود را از اهالی این کشور میدانم، زیرا در این سرزمین متولد شده و پرورش یافته‌ام و از مردم این دیار بقدری محبت و خوبی دیده‌ام که غربت را فراموش کرده‌ام، بخصوص که از مولایم پدرمان اینهمه لطف و مرحمت دیده‌ام و من شنیدم که شوهرم میگفت خیلی خوشحال است از اینکه شما شهر بلبیس را اقامتگاه خویش قرار داده‌اید و اوفتخار و مباهات میکند و بخود میبالد که مولایمان قسطنطنین پسر امپراتور روم می‌خواهند باینجا بیایند و این موجب افتخار و سربلندی اهالی این شهر میباشد و ما از ایشان خواستاریم که در آمدن باین شهر عجله فرمایند تا ما ببینیم که شما همسر فرزند ایشان شده‌اید.»

از شنیدن این کلمات لرزه بر اندام ارمانوسه افتاده و چنین بنظرش رسید که صاعقه‌ای بر سرش فرود آمده است و بی اختیار قطرات اشک از چشمه‌اش سرازیر شد و سر بسوی پنجه‌ره برگرداند و پاسخی نداد.

زوجه حاکم که چنین دید گمان کرد که ارمانوسه از شدت حجب و حیا اینگونه متاثر شده است و برای اینکه بیشتر بوی ملاطفت کرده باشد، چنین گفت :

— معلوم میشود که از صحبت زنان سالخورده خوشتان نمی‌آید، آیا مایل هستید که بگویم دخترم قسطنطنیه بیاید و با شما صحبت کند و سرگرمتان نماید! ...

او دختری است بسن و سال شما و حتماً از صحبت باوی خوشتان

خواهد آمد ، بخصوص که نام او شپاهت بنام نامزدتان قسطنطین دارد .۱.

ارمانوسه از این پیشنهاد خوشش نیامد ، ولی چاره‌ای جز موافقت ندید. زوجه حاکم کف بر کف زد، پس از لحظه‌ای کنیز سیاهی حاضر شد . زوجه حاکم گفت که برود و قسطنطنیه را با آنجا بیاورد. چیزی نگذشت که قسطنطنیه در حالیکه جامه ارغوانی بر تن داشت، وارد شد.

قسطنطنیه آن جامه را مخصوصاً برای ملاقات با ارمانوسه دوخته بود . وی تمام جواهرات خویش را بخود آویخته بود. وقتی ارمانوسه قسطنطنیه را دید، سلام کرد و تبسم نمود و چنین وانمود کرد که از دیدن او خوشحال است .

قسطنطنیه مؤدب نشست و از اینکه در خدمت ارمانوسه دختر مقوقس میباشد، خوشحال بود.

قسطنطنیه در باره زیبایی و دانائی ارمانوسه خیلی چیز ها شنیده بود و اکنون محو تماشای او شده بود .۲.

اما ارمانوسه همینکه قسطنطنیه را دید و بیاد آورد که نام او شبیه نام نامزدش قسطنطین که از او متنفر است، میباشد در قلب خود احساس نفرت از دختر نمود و دیدن او را بغال بد گرفت و پشیمان شد که چرا قبول کرده است که قسطنطنیه بنزد او بیاید ، ولی هر طوری بود خودداری کرده و با وی مشغول صحبت شد، اما همه اش در فکر بی‌باره و ارکادیوس بود.

پس از آن قسطنطنیه رو به مادر خود کرد و چنین گفت : « مادر ، آیا میدانید که امسال کدام دختر را برای قربانی نیل انتخاب کرده اند ؟ »

مادرش گفت : « من از صحبت‌های پدرت دانستم که دختر اسطفانوس معلم را انتخاب کرده اند ، و در این انتخاب عجله نموده اند و تشریفات را رعایت ننموده اند . »

ارمانوسه گفت:

«این چه عادت زشت است که در این کهور حکمفرما است ۱۹
آیا گمان میکنند که نیل عقل و فهم دارد و خشمناک و خوشحال
میشود، و برای جلب رضایت اودختران بیچاره راقربان میکنند ۱۹.
من مرتب با پدرم صحبت میکنم که جلو این عادت زشت و نکوهیده
را بگیرد، ولی اوبهانه اینکه نمیتوان جلو عادت دیرینه مردم را
گرفت، حاضر نمیشود در اینباره اقدام جدی بنماید و من هر وقت
این عمل فجیع را بیاد میآورم، بدنم بلرزه میافتد!»

قسطنطنیه گفت: «خانم، شما درست میگوئید، راستی عمل زشت و
وحشتناکی است، بخصوص که شنیده‌ام این دختری را که میخواهند
راقربانی نیل کنند، نامزد داشته و بهمین زودی میخواستند ازدواج
کنند، و راستی اگر نامزدش از قضیه باخبر شود، چه حالی پیدا خواهد
کرد ۱۹»

وقتی ارمانوسه این کلام را شنید، قلبش فشرده شد و مایل شد
آن دختر را از قربانی شدن برهاند، ولی بفکر حال خود افتاد و
مایل گردید صحبت را قطع کند تا آنها درباره محبوب خویش فکر و
اندیشه کنند.

ارمانوسه چنین وانمود کرد که خیلی خسته است و میخواهد
بخواهد. او را به اتاقی که برای خواب او تعیین کرده بودند، بردند،
در آنجا تخت خواب مجللی گذارده بودند.

ارمانوسه پس از آنکه مدتی درباره و ارکادیوس فکر
کرد، خوابید و صبح بر اثر سر و صدا بیدار شد و معلوم گردید که
برباره آمده و اهل قصر به او خوش آمد میگویند.

چیزی نگذشت که برباره در اتاق او را کوفت و اجازه ورود
طلبید. ارمانوسه اجازه داد و برباره در حالیکه جامه سفر بر تن داشت
وارد شد.

ارمانوسه بوی گفت: « درراپشت سرخود ببند و نزدیك شو. »
برباره درراپست و دست خانم خود را بوسید، در حالیکه اشک
شوق و خوشحالی در چشمانش حلقه زده بود و معلوم بود که خبرهای
خوشی همراه دارد.

ارمانوسه گفت: « باره... بگو بیمن چه کردی؟ من از غیبت
تو تگران شدم. »

برباره گفت: « خانم، فگران نباشید. من خبرهای خوش
را برای شما آورده‌ام، یقین بدانید شما بهدفعهای عالی خود خواهید
رسید، نامزد محبوب شما در عشقتان ثابت قدم میباشد و برای رسیدن
شما همه موانع را از پیش بر خواهد داشت. »

پس از آن باره دست در جیب کرد و انگشتری را از آن
بیرون آورده به ارمانوسه داد و گفت: « بگیرد خانم، این امانتی
که محبوبتان ارکادیوس بمن داد تا بشما برسانم. »

آنگاه باره برای ارمانوسه تمام قضایا را تعریف کرد و
گفت که چگونه محبوبش ارکادیوس در عشق او بیقرار است و تصمیم
گرفته است بهر قیمتی شده او را نجات دهد.

ارمانوسه به باره گفت: « بر باره، از زحمات تو متشکرم و
امیدوارم پاداش تو را بدهم. »

برباره گفت: « آیا بنظر شما بر اثر این خدمتی که انجام
دادم، مستحق و گرفتن پاداش میباشم؟ »

ارمانوسه گفت: « البته... تو کار بزرگی انجام داده‌ای. »
برباره گفت: « اگر چنین است و مایل هستید پاداش بمن
بدهید، خواهش میکنم مرا کمک کنید تا بتوانم دختر نیل را نجات
دهم!... »

ارمانوسه گفت: « مقصودت از دختر نیل کیست؟ »
برباره گفت: « مقصودم دختری است که فردا از زوی ظلم و ستم

برودخانه نیل خواهند افکند، و سرگذشت او شباهت بسرگذشت شما دارد...»

ارمانوسه گفت: «روز گذشته درباره او صحبت شد، ولی چگونه قضیه او شباهت به قضیه من دارد؟»

برباره آنچه را درباره قضیه دختر میدانست تعریف کرد و گفت که چگونه هر قس می خواهد این دختر بیگناه را نجات دهد. آنگاه برباره شمه ای از بیگناهی دختر تعریف کرد و گفت: «اگر شما این دختر بیگناه را نجات دهید، خداوند شما را از این مصیبتی که به آن مبتلا هستید، نجات خواهد داد.»

ارمانوسه گفت: «چه باید کرد، آیا پدرم بنویسم و از او بخواهم کرد که هر طوری شده جلو قربانی شدن دختر را بگیرد؟»
برباره گفت: «حالا وقت این چیزها نیست، زیرا فردا دختر را برای قربانی کردن بیرون می آورند، و پدرتان به منف مسافرت کرد و ما نمیتوانیم، پیش از قربانی شدن دختر، بنزد ایشان برویم و دستور او را بگیریم، و علاوه بر این حاکم يك شخص رومی است و ممکن است تنها به دستور پدرتان اکتفا نکند و دستور اعرج را هم بخواهد.»
ارمانوسه گفت: «پس چگونه میتوانیم دختر را نجات دهیم، تو هر چه بگویی من میکنم.»

برباره گفت: «این انگشتر ارکادیوس نزد شما است و نام او هم بر روی نگینش کنده شده است.»

ارمانوسه گفت: «خوب، این انگشتر را چه بکنم، آیا آنرا بنزد حاکم بفرستم؟»

برباره گفت: «نه... ولی مادستوری از طرف ارکادیوس خطاب به حاکم مینویسیم که قربانی کردن دختر را بتأخیر بیا نندازد و شما زبان رومی را خوب میدانید، من کاغذی برای شما می آورم و شما از زبان ارکادیوس این نامه را بحاکم بنویسید، و من یقین دارم که

نقشه با موفقیت رد و بر خواهد شد، و من گمان نمیکنم ارکادیوس از اینکه شما انگشترش را برای نجات یک دختر بیگناه بکار برده‌اید، شمارا سرزنش و ملامت بکند.

ارمانوسه از این حيله و نیرنگ خوشحال شد و نامه را نوشته و آنرا امضاء کرد و به برباره داد. برباره خانم خود را ترک گفت و به پاغچه که مرقس در انتظارش ایستاده بود، رفت. مرقس هم‌اش نگران بود که مبادا سعی و کوشش وی بهدر رود.

همینکه برباره نامه ارمانوسه را برای او آورد، مسرور گردید و نامه را گرفت و بسوی قریه شافت. وقتی مرقس از شهر بلیس خارج میشد، شنید که آنروز کشیשהا جشن منتهایی بر پا خواهند کرد تا تشریفات قربانی شدن دختر تیل را بجا آورند.

مرقس نیز دوباره آمد و قضیه را برای او تعریف کرد. برباره بخانم خود ارمانوسه گفت که کالسه مخصوص خود را در اختیار مرقس گذارد تا او بارقیقش بتوانند خود را بمردم رسانده و دختر را که باید قربانی شود، از مرگ حتمی نجات دهند. ارمانوسه چنین اجازه‌ای را به آنها داد. آنها سوار کالسه شده و راه افتادند، و بطوریکه قبلا ذکر شد، رفتند تا بدختر رسیدند.

برباره آنچه را از پیرمرد دهانی درباره قسطنطین شنیده بود، بیاد آورد و بسوی خانم خود دوید و درحالیکه علامات خوشحالی در چهره‌اش دیده میشد، گفت: «یک خبر مهمی که لازم بود شمارا از آن باخبر سازم، بیاد آمد و نمیدانم چه چیزی آنرا از خاطرم برد.» ارمانوسه گفت: «آن خبر مهم چیست؟»

برباره گفت: «شنیدم که قسطنطین، در جنگ با اعراب در شام کشته شده است.»

وقتی ارمانوسه این خبر را شنید ، قلبش از خوشحالی بنای
طپیدن را گذارد و گفت : «برباره! چه میگوئی؟!»

برباره گفت: من این خبر را از مرد سالخورده‌ای که در
عين الشمس شپردارخانه اومانديم، شنيدم ولی او گفت كاملاً بصحت
این خبر ايمان ندارد!

ارمانوسه دودست خود را بسوی آسمان بلند کرد و گفت :
خدایا ... تو خوب میدانی که من هرگز بدی کسی را نمیخواهم، ولی
لازم بود که یکی از ما دونفر بمیرد تا باهم جمع نشویم، حال که
مشیت تو بر این قرار گرفت که قسطنطنین از بین برود، شکر گذارتو
هستم ...!»

پس از آن روبه برباره کرد و گفت : «آیا میشود در این باره
تحقیق کرد، زیرا صحت آن برای ما مؤثر است.»
برباره گفت: «خانم! برای تحقیق در این باره لازم است که
شخصی را به شام بفرستیم.»

ارمانوسه گفت : «بسیار خوب ... يك نفر را بفرستیم ...»
بنظر تو کی شایستگی این امر را دارد؟»

برباره لحظه‌ای سکوت کرد ، سپس گفت: « بنظر من خوب
است که مرقس را برای نجات نامزد خود که میخواهند او را قربانی
رودخانه نیل کنند ، بفرستیم و اگر او با موفقیت مراجعت کرد ،
ما میتوانیم کاملاً به او اعتماد داشته باشیم و وی را برای تحقیق از این
امر بفرستیم .»

ارمانوسه گفت : « خوب شخصی را انتخاب کردی ... ولی او
چه وقت مراجعت خواهد کرد؟»

برباره گفت : « گمان میکنم که او فردا باز گردد.»

ارمانوسه گفت: «اگر باز گشت، به او بگو که بشام رفته و در باره
قتل قسطنطنین تحقیق کند.»

بر باره گفت: «بسیار خوب»

پس از آن بر باره بیادنامه بطریق بنیامین به مقوقس افتاد که هنوز آنرا همراه دارد و چنین گفت: «باز هم خبر دیگری را براموش کردم که بشما یگویم و آن وجود این نامه است.»

آنگاه نامه را به ارمانوسه داد. ارمانوسه نامه را گرفته و گشود و خواند و سپس بوی چنین گفت: «بر باره ۰۰۰ ما باید زودتر این نامه را به پدرم برسانیم»

بر باره گفت: این نامه را با جرجس میفرستم، صمیمیت و وفاداری او بر من ثابت است. اما او با رفیقش برای نجات ماریه رفته است» ارمانوسه گفت: «وقتی آمد، فوری نامه را با او برای پدرم بفرست»

بر باره گفت: «بسیار خوب»

ارمانوسه و بر باره آن شب را در بازه این امور فکر و اندیشه میکردند، و وقتی صبح شد، منتظر مراجعت مرقس و رفیقش شدند و نزدیک ظهر، ارمانوسه و بر باره از پنجره قصر کالسکه مرقس را دیدند و چیزی نگذشت که کالسکه نزدیک در قصر توقف کرد.

بر باره فوری پائین رفت و به مرقس و رفیقش خوش آمد گفت. مرقس به بر باره گفت که ماریه از مرگ حتمی نجات یافت و اضافه کرد که: «من مرهون الطاف خانم تان و شما میباشم و نمیدانم چگونه این نیکی را پاسخ دهم، زیرا من باور نمیکنم که ماریه را زنده یافته»

بر باره گفت: «آیا شما مایلید این نیکی را پاسخ دهید؟» مرقس گفت «آری».

بر باره گفت: «کمی صبر کن، و شما جرجس یا من بیائید.» جرجس بدنبال بر باره رفت تا اینکه داخل یکی از اتاقهای قصر شدند و در آنجا تنها ماندند، بر باره بوی گفت: «آیا شما مولایم مقوقس

را دوست امیدارید؟»

جرجس گفت: «آری، خدا گواه است که من ایشانرا دوست

میدارم.»

بر باره گفت: «آیا شما سرنگهدار هستید؟»

جرجس گفت: «شما خوب میدانید که من رازنگهدارم.»

بر باره گفت: «این نامه را بگیر و بدانکه این نامه يك نامه

سری است که باید خوب آنرا حفظ کنی، خانم ارمانوسه خواسته است

که این نامه را در میان لباسهای خود مخفی کرده و بنزد پدرشان که

در قلعه بابل هستند بروید و بدون آنکه کسی متوجه شود، نامه را

به ایشان بدهید، آیا میتوانید این مأموریت را انجام دهید؟»

جرجس نامه را گرفت و بوسید و گفت: «شما مطمئن باشید که

که من این مأموریت را بخوبی انجام خواهم داد، انشاءاله تافردا

نامه را بدست مولایم مقوقس خواهم رساند.»

بر باره گفت: «مبادا کسی از این قضیه خبردار شود و گرنه

حاجمه هلاك خواهیم شد.»

جرجس او را از این امر مطمئن نمود و نامه را در میان کلاه

خویش پنهان کرد و شمشیر و نیزه خود را برداشت و بر راه افتاد تا هر چه

زودتر خویشتن را به مقوقس برساند.

اما بر باره مرقس را خواند و او را در اتاقی که نزدیک اتاق

خانمش بود نشانند، و سپس داخل اتاق خانمش شد و او را درباره

نامه باخبر ساخت و گفت: «مرقس حاضر است و منتظر امر شما

میباشد.»

ارمانوسه: «من میخواهم فوری به شام بروم، اگر در بین

راه کسی را دید، قضیه را از وی پرسیده و خبر صحیح را برای ما بیاورد

و گرنه به بیت المقدس بروم.»

بر باره خارج شد و مرقس را بنزد خانم خود خواند.

مرقس وارد شد و سلام و تعظیم کرد. ارمانوسه جواب سلام
 او را داد و بوی اشاره کرد که بنشینید. مرقس مؤدب نشست.
 بر باره بوی گفت: «آیا بیاد داری که پیر مردی در عین الشمس
 بماند گفت که قسطنطین کشته شده است؟»
 مرقس گفت: «آری، بیاد دارم، ولی اومیگفت که یقین
 به این امر ندارد.»

بر باره گفت: «ما هم میخواهیم بدانیم که این خبر تاجه حد
 حقیقت دارد، آیا میتوانی بخاطر خانم ارمانوسه در باره این خبر
 تحقیقات لازم را بنمائی؟»
 مرقس از جای برخاست و تعظیم کرد و گفت: من میروم تا حقیقت
 امر را کشف کرده خبر آنرا برای شما بیاورم.
 بر باره گفت: «آفرین بر تو. من در غیبت تو ماریه نامزدت را
 از شر دشمنش نجات خواهم داد. خدا بهم راهت، ولی کسی نفهمد که
 برای چه مقصودی میروی.»

مرقس تصمیم گرفت دنبال آن مأموریت برود، گرچه میدانست
 مأموریت خطرناکی است، زیرا باید داخل خاک دشمن بشود، بدون
 آنکه زبان مردم آن سرزمین را بداند. مرقس همه آن روز را در بلیسی
 ماند و چون غروب شد، بنزد بر باره رفت، تا با وی خدا حافظی کند.
 او به بر باره چنین گفت: «من امشب خواهم رفت.»

بر باره بوی گفت: «بنظر من خوب است شما شب، حرکت
 نکنی، زیرا راه خطرناک است. ولی من چیزی بخاطر من رسید که
 بتو بگویم و آن اینست که يك دست لباس عربی پیدا کرده و آنرا
 بپوش، زیرا اگر اعراب تو را با این لباس در بین راه ببینند، فوری
 ترا خواهند کشت.»

مرقس گفت: «بسیار خوب، يك دست لباس عربی پیدا کرده
 و آنرا پوشید، و بطرف مأموریت خود خواهم رفت.»

پس از آن مرقس خارج شد و در پی راه بفکر نامزد زیبای خود ماریه افتاد و تصمیم گرفت او را ببیند، از اینرو بطرف قریه‌ای که ماریه با پدرش در آنجا زندگی میکرد شتافت. ماریه منتظر آمدن او بود. وقتی مرقس نزدیک شد، ماریه با خوشحالی دست او را گرفت و داخل خانه کرد و همه اهل خانه مخصوصاً پدر ماریه از آمدن مرقس خیلی خوشحال شدند.

همه از کوشش و تلاشی که مرقس درباره نجات ماریه از قربانی شدن کرده بود، تعریف نمودند.

مرقس به آنها گفت، «اگر لطف و مرحمت ارمانوسه دختر آقایمان نبوده، ماریه نجات پیدا نمیکرد»

آنگاه مرقس تمام قضایا را برای آنها تعریف کرده و به آنها گفت که ارمانوسه چه ماموریتی بوی داده است.

رنگ از چهره ماریه پرید و ترسید که غیبت محبوبش در دیار غربت بطول انجامد. مختصر مرقس با همگی خدا حافظی کرده بدست پدر و مادر و نامزد خود را بوسید و از خانه خارج شد و بمحلی که آشنائی داشت رفت؛ و یک دست لباس عربی خریداری کرد و لباس عربی را پوشید و با مقداری آذوقه که همراه برداشته بود، براه افتاد. او وقتی حرکت کرد، یکساعت به سپیده دم باقی بود. تمام آن روز و مقداری از شب را در حرکت بود و شب را در یکی از دهات وسط راه گذراند و سپیده دم روز بعد ب حرکت خود ادامه داد و در شبم روز دوم به چند فرسنگی شهر «فرما» رسید و در کنار درختی نشست و مقداری غذا که همراه داشت، خورد و کمی استراحت کرد. آنگاه از دور، آتشی افروخته دید، تصمیم گرفت بطرف آن آتش برود و از مردمی که آن آتش را برافروخته اند، اطلاعاتی بدست آورد و شاید شب را هم نزد آنها بخواهد. از جای برخاست و براه افتاد، ولی هر چه رفت به آن آتش نرسید، زیرا آن آتش خیلی دور بود و او آنرا نزدیک تصور

میکرد. هوا کاملاً تاریک شده و سکوت عجیبی حکمفرما گردیده بود. اوترسید حیوان درنده‌ای سر راه برآو گیرد. خوب گوش داد، صدای عجیب حیوانی را که بمعر خود نشنیده بود، شنید، و ترسید حیوان درنده‌ای باشد. ساکت ایستاد و بردرختی تکیه داد، یکمرتبه صدا قطع گردید، ولی چیزی نگذشت که دوبرتبه صدا شنیده شد، خوب اطراف را نگاه کرد بلکه آن حیوان درنده را ببیند و وقتی خیره بصحرانگاه میکرد، شبح هیولائی را از دور دید ۰۰۱ بیشتر خیره شد، شخصی را دید که سوار حیوانی غیر از اسب شده است. آن حیوان گردن درازی داشت و از راه رفتنش صدائی شنیده نمیشد ۰۰۱

در اولین مرحله چنین بنظرش رسید که آن حیوان زرافه است!.. چیزی نگذشت که آن سوار نزدیک شد و معلوم بود که سوار از آن محلی که آتش روشن بود، می‌آید. مرقس بر روی شنای صحرادر از کشیده بود و خیال میکرد که سوار اورا نخواهد دید؛ ولی وقتی سوار نزدیک شد، بزبان رومی بانگ بر آورد: «تو کیستی؟»

مرقس که زبان رومی را میدانست، چاره‌ای جز این ندید که برخیزد و چنین پاسخ دهد: «من یکنفر سربازم... تو کیستی؟» سوار گفت: «منهم یکنفر سربازم» آنگاه سوار بر مرکب خود بانگ عجیبی زد و حیوان گردن دراز زانو زد و بر روی زمین نشست، این حیوان گردن دراز جز شتر حیوان دیگری نبود و چون مصریان تا آن موقع شتر ندیده بودند، مرقس نفهمید که آن حیوان شتر است ۰۰۱

مرقس شنیده بود که اعراب بر روی حیوان گردن درازی مینشینند، از اینرو دانست که آن سوار از اردوگاه اعراب می‌آید. ولی تعجب کرد که چرا آن مرد بزبان رومی صحبت

میکند، نگران شد و بی اختیار دستش بر روی قبضه خنجرش رفت که اگر لازم باشد از خویشتن دفاع کند. سوار از روی شتر پیاده شد و بطرف مرقس رفت. مرقس فریاد برآورد: «در سر جای خود بایست و پیش از آنکه نزدیک شوی، بگو که کیستی!»

سوار گفت: «اگر از سربازان رومی در مصر هستی، فترم، منم از سربازان رومی در شام میباشم.»
آنکه سوار به سیح و مقدسات سوگند یاد کرد که گزندى به او نرساند.

مرقس با احتیاط به سرباز نزدیک شد و گفت: «چگونه تو میگوئی که سرباز رومی هستی در حالیکه سوار شتر شده‌ای؟»
سرباز گفت: «وقتی نشستیم قضیه خود را برایت شرح خواهم داد.»

مرقس به سرباز نزدیک شد و چون تاریک بود خوب صورت او را تشخیص نداد، ولی دانست که وی رومی است.
وقتی آن دو بهم نزدیک شدند، مرقس گفت: «بگو ببینم نامت چیست. من هنوز در شک هستم و نمیدانم چرا سوار شتر شده‌ای زیرا رومیها هرگز سوار شتر نمیشوند و فقط اعراب سوار شتر میشوند.»
سرباز دست او را گرفت و بر روی تخته سنگی با هم نشستند.
سرباز به مرقس گفت: «نام من بروفس است و من یکی از سربازان بطریق یوقنا حکمران شهر حلب از طرف رومیها، میباشم، و اما علت اینکه سوار شتر شده‌ام، قصه‌ای دارد که بعد از آنکه بمن گفتی که کیستی، برایت تعریف خواهم کرد.»

مرقس گفت: «من قاصد مولایم مقوقس میباشم. برای مأموریت مخصوص به فرما میروم.»

سرباز گفت: «شاید تو جاسوس هستی؟»
مرقس گفت: «نه، بطوریکه گفتم من یک قاصد میباشم.»

سرباز گفت: « من اهمیت نمیدهم که تو چه مأموریتی داری و فقط کافیست که تو یکی از سربازان رومی میباشی و من خدا را شکر میکنم که در اینجا با تو ملاقات کردم شاید اطلاعاتی بدست بیاورم که لازم نباشد که دیگر به شهر بلبیس بروم.»

سرباز سپس گفت: « من نامه ای برای ارمانوسه دختر حقوقس میبردم.»

وقتی مرقس نام ارمانوسه را شنید، از طرف سرباز خاطرش آسوده شد و گفت: « چه کسی این نامه را بتو داد که به ارمانوسه برسانی؟ تو خوب شدی که بامن ملاقات کردی، زیرا ارمانوسه خانم من میباشد، من روز گذشته نزد او بودم. مقصودت از رساندن این نامه چیست؟ »

سرباز گفت: « این نامه را بطریق یوقنا حکمران حلب فرستاده است و او اکنون در آن اردوگاه است که در آنجا آتش افروخته اند، اما نامه ای را که برای ارمانوسه میبرم، ابتدا مربوط به جنگ نمیشد.» مرقس گفت: « چرا شما به اینجا آمده اید، در حالیکه شما از سربازان حلب میباشید.»

سرباز گفت: « وقتی اعراب بر شهر حلب مستولی شدند، ما را از آنجا بیرون کردند، آقام با قسطنطین پسر امپراطور در قیساریه ملاقات کرد، قسطنطین او را با گروهی از سربازان ما موافقت کرد که بروند و نامزدش ارمانوسه را بیاورند.»

مرقس گفت: « اکنون قسطنطین کجاست؟ » سرباز گفت: « او با کشتیهای خود از دریای روم میآید تا در نزدیکی شهر «دمیاط» لنگر اندازد. قسطنطین در آنجا منتظر ما خواهد بود تا نامزد خویش را به قسطنطنیه ببرد.»

قضیه برای مرقس روشن شد و دانست که گم شده خویش را پیدا کرده است، از اینرو چنین گفت: « اگر قضیه همینطور است که

میگوئی ، من حقیقت را بتو میگویم و آن اینست که من قاصد خانم خود ارمانوسه هستم نه قاصد آقایم مقوقس . و آنچه را که درباره خانم لازم داری ، به اطلاع تو میرسانم ، زیرا من از همه چیز با اطلاع هستم .»

سرباز گفت : « آیا ایشان حالشان خوب است و آماده میباشند که بنزد آقایم قسطنطین بروند ؟ »

مرقس گفت : « آری ، ارمانوسه چند روز پیش ببلبیس آمد و منتظر قسطنطین میباشد ، ولی بمن نگفتی تو که عرب نیستی و رومی میباشی ، چرا سوار شتر شده ای ؟ »

سرباز گفت : « میبینم سؤالات زیادی میکنی ، ولی من از صحبت تو خوشم آمد و یقین دانستم که راست میگوئی . از اینرو بتو اطلاع میدهم که وقتی اعراب شهر حلب را فتح کردند ، آقایم یوقنا و گروهی از مردانش را گرفتند که من هم از آن دستگیر شدگان بودم و مدتی ما با اعراب در سفر ها بودیم و عادت به سوار شدن شتر نمودیم ؛ زیرا دیدیم که شتر سریعتر از اسب میدود ! »

مرقس گفت : « آیا در این اردوگاه شما سربازان عرب وجود دارد ؟ »

سرباز گفت : « نه »

مرقس گفت : « آیا شنیده ای که اعراب خیال حمله به مصر را دارند ؟ »

سرباز گفت : « ما شنیده ایم که اعراب برای حمله به مصر پیش میآیند ، و شاید آنها اکنون در عریش باشند . »

مرقس مبهوت شد و در باره آنچه که یروفس (سرباز) شنیده بود فکر و اندیشه کرد و ندانست که چگونه رومیها با اعراب معاشرت کرده و شترسواری را فرا گرفته اند و اکنون آمده اند که ارمانوسه را

برای قسطنطنین ببرند. مرقس بوی گفت: «آیا یوقنا دیانت اعراب را پذیرفته است؟»

بروفس لحظه‌ای ازدادن پاسخ خودداری کرده و سپس چنین گفت: «بعضیها او را متهم کرده‌اند که دیانت اعراب را در خفا پذیرفته است، ولی او چنین کاری نکرده است.»

مرقس دانست که قضیه آنطورها هم که او تصور کرده است، نمیباشد و نسبت به بروفس مشکوک شد، ولی ترسید اگر شک و تردید خود را آشکار سازد، بروفس گزند بوی برساند، از اینرو تظاهر بتصدیق سخنان وی نمود و گفت: «ولی خبری رادرباره قسطنطنین شنیدیم که مارامکدر نمود ۰۰۰»

مرقس خواست سخنان خود را بپایان برساند، ولی بروفس چنین گفت: «اگر میخواهی درباره خبر مرگ قسطنطنین که اعراب آنرا انتشار داده‌اند، بتوبگویم که کاملاً غاری از حقیقت است، زیرا آقام قسطنطنین در کمال صحت و سلامت است و منتظر آمدن عروش میباشد.»

مرقس گفت: «آیا شما نمیترسید که در هنگام بازگشت شما به بلبیس اعراب با شما روپرو شوند ۰۰! شما میگوئید که اعراب برای حمله به مصر می‌آیند و به «عریش» رسیده‌اند و چیزی نخواهد گذشت که به اینجا خواهند آمد.»

بروفس که کمی مضطرب شده بود، پاسخ داد: «نه، ما از آمدن اعراب ترسی نداریم، زیرا آنها میدانند که ما اشخاص صمیمی و با وفائی هستیم.»

مرقس پیش خود چنین گفت: «اکنون یقین حاصل کردم که قسطنطنین زنده است، اکنون باید برگردم و اطلاعات بیشتری درباره اعراب و میزان قوت و نیروی آنها بدست آورم و این اطلاعات

را به آقایم مقوقس بدهم و مورد لطف و تشویق ایشان قرار بگیرم! مرقس بهتر آن دید که سخنان خود را تعقیب و دنبال کند ، از اینرو به بروفس چنین گفت : « اگر تو بنزد خانم ارمانوسه بروی و به او خبر بدهی که قسطنطین زنده است ، خیلی خوشحال خواهند شد و تو را مورد لطف قرار خواهند داد ، زود بنزد ایشان برو و این خبر را به او بده و بگو که مرادیده ای و قضیه را برایم تعریف کرده ای و من به فرما میروم تا هر چه زود تر مأموریت خود را انجام دهم . »

مرقس برای اینکه از آن فرصت بیشتر استفاده کرده و از اوضاع و احوال اعراب با اطلاع شود ، به بروفس گفت : « آیا حاضری که بامن بنزد آقای یوقنا بیایی ، شاید ایشان مایل باشند از من سؤالاتی بکنند و اطلاعاتی بدست آورند ؟ »

بروفس گفت : « من نمیتوانم با تو بیایم ، ولی میتوانم علامت شب را بدهم ، اگر به اردوگاه رسیدی و کسی از تو پرسید که کیستی ، تو فوری بگو : « سلام علیکم ۱ » بروفس طرزتلفظ « سلام علیکم » را به مرقس فهماند ، در حالیکه مرقس معنی این جمله را نمیدانست و خیال میکرد آن جمله دلالت بر این میکند که گوینده آن مسلمان است و یا وابستگی به مسلمانان دارد . مرقس آن جمله را چندین بار نزد او تکرار کرد تا آنرا حفظ نمود .

پس از آن مرقس خوب به لباس بروفس نگاه کرد و دید که جامه او با جامه وی اختلاف دارد و ترسید که اگر با آن جامه وارد اردوگاه یوقنا بشود ، قضیه وی آشکار شود ، از اینرو خواست نیرنگی بکاربرد و جامه بروفس را بچنگ آورد ، روی این اصل به بروفس چنین گفت : « رفیق ، نمیترسی اگر با این جامه بروی ، مصریان بتو مشکوک شوند ؟ »

بروفس گفت: «چرا به من مشکوک بشوند؟»
 مرقس گفت: «آنها وقتی میبینند که تو شخص بیگانه ای
 هستی و چنین جامه ای پوشیده ای، بتو ظنین شده و گزندى بتو
 خواهند رساند، و چون تو میخواهی بمزد خانم ارمانوسه بروی،
 بهتر آنست که من جامه خود را بکنده و بتو بدهم تا آنرا بپوشی، زیرا
 لباس من، لباس سربازان مصری است. و وقتی این لباس را
 پوشیدی، میتوانی هر کجا که مایل هستی بروی بدون آنکه کسی
 بتو مشکوک شود.»

بروفس از این پیشنهاد خوش آمد و جامه خود را بکنده
 و به مرقس داد و جامه مرقس را پوشید.
 اما مرقس از اینکه حیلۀ او کارگرواقع شده بود، بسیار
 مسرور گردید. بروفس از جای برخاست و سوارشتر خود گردید و
 بامرقس خدا حافظی کرد و بطرف بلبیس رفت و گوشزد نمود که
 چادریوقنا نزدیک آن آتش افروخته است.

اما مرقس همچنان بروفس را نگاه میکرد تا از نظر پنهان
 شد، آنگاه بطرف اردوگاه حرکت کرد و وقتی کمی نزدیک شد، از
 دور صدای نعره های شترها را شنید، بنظروى چنین آمد که او به
 اردوگاه اعراب نزدیک میشود نه اردوگاه رومیها، ولى او توکل
 بخدا کرد و جلو رفت. چیزی نگذشت سواری جلو او را گرفت و گفت:
 «کیستی؟»

مرقس در پاسخ وی گفت: «سلام علیکم» و چون این جمله
 علامت شب بود، سوار راه را براو باز کرد و گفت: «کجا بودی؟»
 مرقس جواب داد: «برای انجام کاری از اردوگاه خارج شدم و
 اکنون مراجعت مینمایم.»

سوار که گمان کرده بود مرقس یکی از سربازان است، بوی
 گفت: «برو»

مرقس وارد اردوگاه شد و دید که صدها چادر برافراشته‌اند که بعضی از آنها رومی و برخی عربی است . به سربازان نگاه کرد و دید گروهی رومی وعده ای هم عرب صحرائی میباشند مرقس تعجب کرد و چنین وانمود کرد که او هم یکی از آن سربازان است ، و داخل جرگه آنان گردید . او همچنان پیش رفت تا به چادر بطریق رسید. در آنجا دید که سربازان مسلح دور چادر را گرفته‌اند و از آن محافظت مینمایند .

چادر بسیار بزرگی بود . مرقس پیش خود چنین گفت : «خوب است تا فردا صبر کنم تا ببینم چه پیش خواهد آمد» . پس از آن بطرف چادری رفت که عده زیادی برای صرف غذا داخل آن میشدند . او هم داخل شد و غذا را با سربازان صرف کرد. سربازان هم نسبت بوی ظنن نشدند و گمان کردند که او هم یکی از آنها است . سربازان مخلوطی از مردم رومی و اهالی حلب و کشورهای مجاور بودند. وعده ای از مردم مصری هم در میان سربازان دیده میشدند، زیرا هر قل در اثناء جنگهای خود با اعراب در شام از مقوقس حکمران مصر کمک و مساعدت خواست، از اینرو مقوقس عده ای از قبطیها (مردم مصر) را بعنوان سرباز برای او فرستاد . مرقس شب را در آنجا بسر برد و از صحبتهای سربازان دانست که یوقنا با اعراب معاهده دوستی بسته است و اعراب در نزدیکی آن محل میباشند !

همینکه صبح شد، مرقس بطرف چادر یوقنا رفت و دید که در چادر باز است و چند سرباز مسلح دم در ایستاده‌اند . یوقنا در صدر چادر نشسته بود و جامه مسیحیان بر تن داشت . مرقس متوجه شد که شکل آن جامه ، غیر از شکل جامه ای است که یوقنا میپوشید. مرقس شنید که سربازان یوقنا را به اسم دیگری مینامند ، از اینرو بنظرش رسید که وی مسلمان شده و یا با مسلمانان همکاری میکنند ، و این گمان

او را خالی بودن اردوگاه از علامات و شعارهای نصرانی، تأیید مینمود. در آن اردوگاه ابدأ سلامت صلیب دیده نمیشد، در حالیکه اغلب مسیحیان علامت صلیب را با پرچمها در جنگها حمل میکردند و اگر اردو میزدند، صلیبها را در کنار پرچمها نصب مینمودند.

پس از آن مرقس از آن چادر دور شد. اطراف اردوگاه را گردش کرد تا از اوضاع و احوال اعراب چیزی دستگیر شود. در موقعیکه مرقس راه میرفت، مردی را در نزدیکی اردوگاه دید که بر روی تپه‌ای نشسته و با عصائی که در دست دارد بر زمین میکوبد و مثل این است که چیزی اورا نگران میسازد. مرقس در جای خود که کمی از محل آن مرد دور بود، ایستاد و حرکات و رفتار آن مرد نگریست. او متوجه شد که آن مرد جامه سربازان یوقنا را بر تن دارد.

مرقس ترسید که اگر بیشتر به آن مرد خیره شود، سوء ظن وی را ایجاد نماید، از اینرو داخل اردوگاه شد به این امید که دفعه دیگری با آن مرد ملاقات کند و اطلاعاتی از وی بدست آورد. مرقس داخل اردوگاه شد و شب که مرقس داخل یکی از چادرها شد تا شام صرف کند، آن مرد را دید که داخل آن چادر شده است تا غذا بخورد. خوب چهره او را نگریست چنین بنظرش رسید که وی را میشناسد ولی هر چه فکر کرد بیاد نیاورد که در کجا او را دیده است. مرقس همچنان آن مرد را از مد نظر دور نمیداشت تا اینکه شام صرف شد و سربازان از چادر خارج گردیدند. مرقس دید که آن مرد از چادر خارج میشود و بطرف چادری از چادرهای اعراب می‌رود و سپس داخل آن چادر میشود و با بعضی از سربازان مینشیند و بزبان عربی با آنها صحبت میکند.

مرقس تعجب کرد که چگونه آن شخصی که بنظرش می‌آمد عرب باشد، به آن خوبی بزبان عربی صحبت میکند، تصمیم گرفت قضیه

وی را کشف کند.

مرفس نعیدانست بچه طریقی با وی وارد صحبت و گفتگو شود ، از این رو صبر کرد تا آنمرد از چادر خارج شود ، ولی مدتی از شب گذشت بدون آنکه آنمرد از چادر خارج شود، و چیزی نگذشت که شب به نیمه رسید، پیش خود چنین گفت:

« خوب است تما فردا صبح صبر کنم. » پس از آن برای خوابیدن رفت .

عمر و بن عاص

صبح زود ، مرقس بر اثر هیاهوی سربازان از خواب بیدار شد و دید که سربازان از اردرگاه خارج شده و بطرف صحرا نگاه میکنند و از آنطرف صحرا گرد و غباری بلند است . سربازان سرکشیده بودند ، او نیز گردن کشید تا ببیند چه کسانی از آن طرف صحرا می آیند و هیاهو میکردند و پیشاپیش آنها « یوقنا » دیده میشد که با تیغ و غرور شمشیر خود را میکشید . مرقس دانست که سربازان منتظر آمدن سربازان عمرو بن عاص برای فتح مصر میباشند .

مرقس با حاضرین منتظر ایستاد ، ولی بیاد مردی که روز قبل دیده بود افتاد و مایل شد که او را ببیند .

مرقس نگاهی به موکب بطریق یوقنا نمود و دید سربازانی که پیرامون یوقنا را گرفته اند همه آنها جامه رومی بر تن دارند ، جز خود یوقنا که عمامه بر سر دارد و شمشیر بلندی بر کمر آویخته است . و شنید که سربازان او را « عبدالله » صدا میزنند . مرقس یقین حاصل کرد که یوقنا مسلمان شده است .

پس از آن اسبی را آوردند و یوقنا سوار آن شده و بعضی از مردان او نیز سوار اسب شدند و برای ملاقات اعراب پیش رفتند .

مرقس در جای خود ایستاد و حرکت موکب یوقنا را مشاهده کرد ، در حالیکه سربازان عرب جلوی موکب دیده میشدند .

چیزی نگذشت که از آن طرف صحرا ، گرد و غبار برطرف شد و سپاهیان انبوه و بزرگ عرب ظاهر گردید . پیشاپیش لشکریان اعراب ، سوارانی که بر روی اسبهای عربی سوار بودند ، دیده میشدند که بتاخت پیش میآیند و مثل این بود که با باد مسابقه گذارده اند !

پرچمها بالای سر آنها به اعتزاز درآمده بود . این پرچمها را فرماندهان در دست داشتند . در جلو لشکریان دو مرد جنگی دیده میشدند که بر روی شتری نشسته بودند . او دانست که آن دو نفر سربازان را راهنمایی میکنند . پشت سر آنها سواران دیده میشدند ، در جا و سواران ، سواری دیده میشد که بر روی اسب یمانی نشسته بود . او سر تایا مسلح بود . همراه سواران عده ای غلام سیاه بودند که از اسبها مواظبت میکردند . وقتی دو دسته بهم نزدیک شدند ، یوقنا از اسب بزیر آمد ، سواران عرب هم نیز از اسب پیاده شدند . یوقنا جلو رفت و با فرمانده سواران عرب دست داد و معافه نمود و با بقیه سلام و علیک نمود و با آنها برگشت ، در حالیکه دست بدست فرمانده سواران عرب داده بود .

مرقس از نام وی پرسید و دانست که او قهرمان مشهور عمرو بن عاص میباشد .

مرقس درباره او زیاد شنیده بود ، خوب بچهره او نگریست دید که او مرد کوتاه قدی فربه ای که جامه زربافتی بر تن و عمامه ای بر سر دارد ، میباشد .

پیرامون عمرو بن عاص و یوقنا راعده ای از مردان بزرگ عرب گرفته بودند که هله هم میکشیدند و الله اکبر میگفتند . مرقس بکناری رفت تا ببیند مقدار سربازان تاجه اندازه است ، او دید که تمام صحرا را فرا گرفته اند .

آن سربازان عبارت بودند از سواره و پیاده و پرچمداران و

شترسواران، بزرگان آنها عمامه بر سر داشتند.

آنها شمشیر و خنجر بکمر آویخته بودند. اما پیاده نظام، عده‌ای نیزه در دست داشتند و عده‌ای هم تیر کمان. پس از آن گروه گروه متفرق شدند، و هر دسته‌ای بطرفی رفت، درحالی‌که هر کدام پرچمی داشتند. هر دسته‌ای چادر مخصوصی نصب می‌کردند. اولین چادر را که برافراشتند، چادر امیر بود. چادر امیر، چادر بزرگی بود که آستر قرمز داشت. مراخل چادر را با فرش قیمتی مفروش نمودند و آماده پذیرائی امیر شدند.

اما امیر با یوقنا برآه افتاد تا اینکه برای استراحت داخل شدند. مرقس هم چنان باقی ماند تا بداند تعداد سربازان چه مقدار می‌باشد. او دانست که عده شان از چهار هزار نفر بیشتر است.

پس از آنکه سربازان متفرق شدند و دسته دسته چادر برافراشتند، شترهائی که آب حمل می‌کردند رسیدند. شترهائی که بار و هودج حمل می‌کردند، نیز رسیدند در هودجها زنان و کودکان بودند که فریاد می‌کشیدند!...

مرقس بطرف چادر امیر رفت و دید که محل بزرگی را اشغال کرده است؛ ولی در داخل چادر، برخلاف چادرهای روم، يك صندلی یا نیمکت دیده نمی‌شد. دم در چادر، پرچم بزرگی نصب شده بود که بر روی آن چادر نوشته هائی بزبان عربی به چشم می‌خورد.

اما سربازان روم به سربازان عرب خوش آیند می‌گفتند و مثل این بود که انتظار ورود آنها را دارند.

پس از آن مرقس بطرف چادر یوقنا رفت، دید که عمرو بن عاص از آن خارج میشود و بطرف چادر خود میرود، در حالی که صاحب منصبان بزرگ آرتش پیرامون او گرفته‌اند. مرقس بچاره نزدیک شد و دید که عمرو بن عاص در صدر چادر بر روی تشکی این‌شمی

مینشینند و شمشیر را بر روی زانوی خود میگذارند و پیرامون او را مردان عرب که جامه ای شبیه جامه او بر تن دارند ، نشسته اند ، و یوقنا در برابر او نشسته و بوی خوش آیند میگویند . در میان آن دو نفر مترجم دیده میشد . این مترجم «وردان» نام داشت .

پس از لحظه ای مرقس صدای دلکش تلاوتی را شنید و چون خوب نگاه کرد ، دید که آن تلاوت را شخصی که در گوشه چادر است ، قرائت میکند . مرقس دانست که آن تلاوت قرآن کتاب آسمانی مسلمانان است که برای تبرک همیشه آنرا تلاوت میکنند .

مرقس شخصی را که روز قبل وی را دیده بود ، دم در چادر مشاهده کرد و آن اطلاعات را از وی بدست آورد . آن مرد از مرقس پرسید که او چه زبانی را میدانند و کیست .

مرقس پاسخ داد : « من از سربازان رومی هستم و زبان رومی صحبت میکنم . »

آن مرد بوی گفت : « ولسی من می بینم که تو زبان قبطی صحبت میکنی و از اهل مصر میباشی . »

مرقس ترسید و نگران شد که مبادا قضیه او آشکار شود ، از این رو چنین گفت : « من بشما گفتم که از سربازان روم هستم و در میان سربازان رومی از سایر کشورها دیده میشوند . »

مرد تبسمی کرد و زبان قبطی آهسته چنین گفت : « ولسی حقیقت را بگو و نترس ، من بدی تو را نمیخواهم ، اگر بمن راست بگویی ، نفع تو خواهد بود »

مرقس متحیر ماند و ندانست چه جواب بدهد . او ساکت ماند و چیزی نگفت .

مرد دانست که مرقس او را فریب میدهد و نمیخواهد خود را باو معرفی کند ، از این رو دو مرتبه از وی پرسید :

« بگو و نترس ، من تو را می شناسم و فایده ای ندارد که حقیقت خود را از من

پنهان بداری . »

مرقس گفت : « منهم گمان میکنم که قبلا تو را در شهر اسکندریه

دیده باشم . »

آن مرد گفت : « پس تو مرقس از مردان مقوقس هستی . »

از شنیدن این کلام قلب مرقس از جای فرو ریخت و از عاقبت

کار ترسید .

آن مرد بوی گفت : « نترس . . . من بتو کمک خواهم کرد . آیا

تو من را شناختی یا خیر ؟ »

مرقس گفت : « درست است ، من مرقس هستم ، ولی تو مرا کجا

دیده ای ؟ »

آن مرد گفت :

« من تو را وقتی بخانه یحیی نحوی اسکندری با آقامت

مقوقس آمدی ، دیدم ، آیا آنرا بخاطر نداری ؟ »

مرقس گفت : « حالا خوب بخاطر آوردم ، تو زیاد عرب هستی . »

آن مرد گفت : « آری ، من زیاد هستم ، نترس . تو به این

اردوگاه آمدی تا درباره اعراب وضع و حال آنها چیزی بدست

آوری ؟ »

مرقس گفت : « نه بخدا . . . تقدیر بدون آنکه من بخواهم ،

مرا به اینجا کشانید ، ولی تو برای چه به اینجا آمدی ؟ »

زیاد گفت : « من چون بتو اطمینان پیدا کردم ، میگویم

که برای چه به اینجا آمدم . تو میدانی که بودن من در اسکندریه از

روی تصادف بود ، زیرا کمترین يك مرد عرب در کشور شما دیده میشود .

اما قتیله خود را بعد از وقتی که تنها باشیم برایت تعریف میکنم ،

زیرا نمیخواهم سربازان رومی بشنوند که ما بزرگان قبلی صحبت

میکنیم و درباره ما سخن چینی کنند ، و بهتر آنست که تا غروب

صبر کنیم . »

مرقس گفت: «بسیار خوب، حالا بهتر آنست که بزبان ورمی صحبت بداریم، من میخواهم در باره چیزهایی که در این ارتش میبینم، از تو سؤالاتی بکنم. من از حال این امیر که آثار گيرائی و شجاعت و شهامت در چهره اش دیده میشود، در شگفت میباشم!»

زیاد تبسمی کرد و گفت: «تمام مردم عرب شجاع و پادشاهان را میباشند، از اینرو تعجبی نیست اگر آنها بر کشورها عسولی گردند و پادشاهان را مغلوب سازند. عمرو بن عاص مرا میشناسد، ولی نمیخواهم خود را به او معرفی کنم، زیرا شخصی که مرا فرستاده، مایل است که مأموریت من سری باشد.»

مرقس گفت: «این مترجمی که سخنان عمرو بن عاص و یوقنارا ترجمه میکند، کیست؟»

زیاد گفت: «او وردان، غلام عمر بن عاص است که یونانی را نیکو میداند و همچنین بزبان قبطی آشنائی دارد.»

مرقس گفت: «من میایلم بدانم که تو برای چه مأموریتی به اینجا آمده ای تا بهتر بتوانیم باهم صحبت کنیم.»

زیاد گفت: «پس بیا برویم در جای خلوتی.» «آنگاه دست او را گرفته و از اردوگاه خارج شدند، و چون سربازان مشغول کار خود بودند، متوجه خارج شدن آنها نگردیدند. آن دو همچنان رفتند، تا به جای امنی رسیدند، در آنجا نشستند.

زیاد گفت: «مرقس، گوش بده من قضیه خود را برای تو تعریف میکنم، مشروط بر اینکه تو هم قضیه خود را برایم تعریف کنی و بگوئی برای چه به اینجا آمدی؟»

مرقس گفت: «بجان آقایم مقوقس سوگند که حقیقت را برای تو خواهم گفت.»

زیاد قضیه خود را بدینگونه تعریف کرد:

«علت اینکه من به اسکندریه آمدم و خود را مصری جلوه

دادم و بديانت مسیحی درآمدم ، اینستکه من از زمان جاهلیت از
دوستان عمرو بن عاص بودم . مقصود از زمان جاهلیت ، یعنی پیش
از ظهور دیانت اسلام بود . دیانت ما ، مانند دیانت اغلب اعراب
در زمان جاهلیت ، بت پرستی بود . من ، عمرو بن عاص هر کجا میرفت
با او بودم . ما مال التجاره خود را بروی شترها حمل کرده و با
عده ای از تجار قریش به بیت المقدس میبردیم .

در یکی از روزها ، از اطراف آن شهر می گفتم که یکی از
کنیشان رومی از اهالی اسکندریه که برای حج به بیت المقدس آمده
بود ، بطرف یکی از کوهها می رفت . من و عمرو بن عاص بطور
متناوب شترهای خود را میچرانیدیم . در موقعی که عمرو بن عاص
شترها را میچراند ، کشیش که خیلی تشنه اش شده بود و آنروز هم
خیلی هوا گرم بود ، از کنار عمرو بن عاص گذشت . عمرو بن عاص
ایستاد و از مشکى که همراه داشت ، کشیش را سیراب کرد . کشیش
در همانجا از شدت خستگی خوابید . در نزدیکی کشیش سوراخی
بود که از آن مار بزرگی خارج شد . عمرو او را دیده و تیری بسوی
خالی کرد و او را کشت . وقتی کشیش بیدار شد و به ماری که کشته شده
بود نظر افکند ، به عمرو بن عاص گفت : « این چیست ؟ »

عمرو بن عاص قضیه را برای او تریف کرد ، وی پیش آمده و
چهره عمرو بن عاص را بوسید و گفت ،

« خداوند دوبرتبه مرا بدست تو نجات داد ، یکمرتبه از
تشنگی و یک مرتبه هم از شر این مار ، چه چیزی تو را به این
دیار آورده است ؟ »

عمرو بن عاص گفت : « من و رفیقم برای تجارت به این
سرزمین آمده ایم . »

کشیش گفت ، « بنظر شما چقدر از این تجارت خود استفاده
خواهید کرد ؟ »

- امیدوارم با اندازه‌ای از این تجارت سود ببرم که بتوانم شتری را خریدار کنم ؟ زیرا من جز دو شتر ندارم ، شاید موفق شوم شتر سوم را هم خریداری کنم .»

کشیش گفت : « دیه جان هر شخصی نزد شما چقدر است ؟ »
عمر و بن عاص گفت : « صد شتر ! . »

کشیش گفت : « ما شتر نداریم ، ولی سکه طلا داریم ، چون قیمت هر شتری ده (دینار) سکه طلا میشود پس برای هر دیه باید باید یک هزار سکه طلا بنعم و چون تو دوبرتبه مرا از مرگ نجات داده ای ، لازم است دوهزار سکه طلا بتو بدهم . اما چون من برای حج به این دیار آمده ام و در این جا غریب هستم ، پیش خدای خود سوگند یاد میکنم که هر وقت به شهر من آمدی دو هزار سکه طلا بتو بدهم . »

عمر و بن عاص بوی گفت : « شهر شما کجا است ؟ »
کشیش گفت : « من در شهر اسکندریه ، یکی از شهرهای کشور مصر زندگی میکنم . »

عمر و بوی گفت : « من تا کنون این شهر را زیارت نکرده ام . »
کشیش گفت : « اگر داخل این شهر شوی ، خواهی دید که شهری بهتر از آن ندیده ای . »

کشیش اضافه کرد : « اگر این شهر را ببینی ، متوجه خواهی شد که شهری بهتر از آن در عمر خود ندیده ای . »

عمر و گفت : « چقدر وقت لازم است که به اسکندریه بیایم ؟ »
کشیش گفت : « یکماه تقریباً . . . ده روز من و تو از اینجا تا اسکندریه راه خواهیم پیمود و ده روز هم در شهر اسکندریه بمان و ده روز هم برای مراجعت ! . »

عمر و گفت : « بمن اجازه بده تا با همراهانم در این باره مشورت کنم . »

پس از آن عمرو آمده و در باره قضیه سفر خود به اسکندریه با ما مشورت کرد و بما گفت : « شما در اینجا میمانید تا من مراجعت کنم . من از پولی که از کشیش بعنوان دیه خواهم گرفت ، مقداری به شما خواهم داد مشروط بر اینکه یکنفر را که با او آئوس شوم ، همراه من نفرستید . » ما به او گفتیم : « بسیار خوب » و مرا با او فرستادند . من و عمرو با کشیش بسوی سرزمین مصر حرکت کردیم تا به آن دیار رسیدیم ، در آنجا عمارت های باشکوه و کثرت جمعیت و وفور نعمت را دیدیم .

عمرو بن عاص به کشیش گفت : « من کشوری به این جمعیت و آبادی ندیده ام . »

پس از آن به اسکندریه رفتیم و در آنجا عمارات بلند و باشکوه زیاد و ثروت بی اندازه ای را دیدیم و بر شگفتی ما افزوده گردید . ورود ما به شهر اسکندریه مصادف با روز عید بزرگی بود که در آن حکمرانان و اشراف جمع میشدند . پادشاه گوی طلایی بسوی اعیان و اشراف پرتاب می کرد و آنها هم با آن گوی بازی میکردند و میگفتند که آن گوی در دامن هر شخص بیافتد ، او تا آخر عمرش هم که شده باشد ، پادشاه خواهد شد .

کشیش احترام زیادی بما گذاشت . عمرو جامه ابریشمی بر تن کرد . کشیش و عمرو در کنار هم نشسته و آن جشن را تماشا میکردند . من تنها نشسته بودم . اعیان و اشراف با آن گوی بازی میکردند که يك مرتبه آن گوی در دامن عمرو عاص افتاد . همه متعجب شدند و گفتند : « این گوی هیچوقت بما دروغ نگفته است مگر این مرتبه ! .. آیا ممکن است این مرد عرب پادشاه ما بشود ! . »

پس از آن کشیش با عمرو بن عاص در میان مردم شهر اسکندریه براه افتاد و به آنها فهماند که عمرو دوم مرتبه جان او را نجات داده

است ووی تعهد نمود که دوهزارسکه طلا بعنوان دیه به او بپردازد وازمردم خواست که این پول را برای او جمع کنند . آنها هم دوهزار سکه طلا جمع کردند وبعمر و دادند . عمرو پس از گرفتن دوهزارسکه طلا درحالی که راهنمایی همراه او بود ، مراجعت نمود . اما من وقتی شهر اسکندریه را به آن عظمت و بزرگی و فراهم بودن اسباب آسایش و رفاهیت دیدم ، تصمیم گرفتم در آن شهر ماندگار شوم .

من از عمرو چنین اجازه ای را خواستم ، وی متعجب شد و راضی به این امر نشد ، من بوی گفتم : « من در این شهر میمانم ، اگر بمن خوش نگذشت ، مراجعت خواهم کرد .

او هم راضی شده و مرا ترك گفته و رفت . از جمله اشخاصی که ما در شهر اسکندریه دیدیم ، دانشمند بزرگی بنام یحیی نحوی بود . او کمی زبان عربی میدانست . او مرا نزد خود نگاهداشت تا زبان عربی با او فراهم شود . شاید از نگاهداشتن من غیر از فرا گرفتن زبان عربی ، مقصد دیگری هم داشت . من از اینکه نزد او ماندم ، خوشحال شدم و از شهر اسکندریه خیلی خوشم آمد . من مدت زیادی در خانه او ماندم که زبان رومی را فرا گرفتم و ازدیانت مسیحی خوشم آمد و آنرا بر بت پرستی ترجیح دادم و خلاصه بدیانت مسیح در آمدم و غسل و تعمید بمن دادند و يك نفر مسیحی شدم و همچنان در خانه یحیی ماندم ، زیرا از اخلاق نیکو و فضل و تقوی او بسیار خوشم آمد ، پس از آن بین وی و بین رومیها اختلاف مذهبی پیدا شد و او بحزب قبطیهای یعقوبیها گروید ، رومیها خیلی براوسخت و رتبه و املاکی را از وی گرفتند و بطوریکه میدانی گوشه نشین شد ، واوروزی بمن گفت : « زیاد گوش بده ، تو بطوریکه مبینی مرا تحت فشار قرار داده و گوشه نشین شده ام و شاید دوستی تو با من اسباب زحمت بشود ، زیرا ممکن است رومیها بتو گزند و وارد

آوردند ، اگر میخواهی نزد آنها برو . « غرور عربی درمن دمیده شد و به او گفتم ، « بخدا سوگند نسبت بشما وفادار خواهم ماند ، ما اعراب اگرنان و نمات کسی را خوردیم و یا با کسی عهدبرادری بستیم ، مال و جان ما از آن او و مال و جان او از آن ما خواهد بود . من نسبت به شما با وفا خواهم ماند و کمر بخدمت شما خواهم بست و منتظر خواهم نشست تا ببینم خداوند چه می خواهد ؟ »

من نزد او ماندم و کمر خدمت او را بستم تا اینکه اسلام ظهور کرد و منتشر شد و رجال اسلام اقدام بفتح کشورها نمودند ، و بدست اسلام سرزمین شام و دیگر کشورها فتح شد . عظمت و شوکت اسلام افزون گردید و بسیار نیرومند و قوی گردید .

مادر اسکندریه از فشار و ظلمی که رومیها بر ما روا میدارند ، خیلی دررنج و عذاب هستیم ، زیرا ما بطوریکه میدانی ، مذهبی غیر از مذهب آنها داریم . یحیی بمن زیاد علاقه پیدا کرد و من هم او را بی اندازه دوست میداشتم و هر دو بهم اعتماد کامل داشتیم و او مرا از اسرار خود آگاه میکرد و در کارها با من مشورت مینمود . روزی او دنبال من فرستاد و بمن گفت : « زیاد ، عقیده تو چیست ؟ » و بعد گفت : « من از ظلم و ستم این رومیها بستم و آمده ام و احساس میکنم که نزدیک است خفه شوم ، و من شنیده ام که اعراب حجاز این روزها چاره فتوحاتی را در شام و عراق نموده اند و رومیها را از این دو کشور خارج کرده اند ، و نیز شنیده ام که لشکریان اعراب بطرف مصر می آیند ؛ و بعضی از راهبان که در برابر اعراب در دمشق فرار کرده اند ، می گویند که اعراب مردم شدید و با قباتی هستند و در جنگها چون شیر می جنگند و هرگز از مرگ ترس و وحشتی در دل ندارند و از شمیر نمی ترسند ، و با وجود این آنها مردم با مروت و با انصافی هستند و بعد خود پایبند میباشند ، و اگر آنها به مصر بیایند ، حتماً آنها را فتح میکنند و بر تو پوشیده نماند که گروه قبطیها (مردم مصر) از

رومیه‌ها خوششان نمی‌آید ، زیرا آنها باهم اختلاف مذهبی دارند ،
و مقوقس رئیس قبطیها میباشد و او حکمران کشور است ، و او بمن گفت
که اعراب را بر رومیها ترجیح و برتری میدهند ، مشروط بر اینکه
اعراب تعهد نمایند که جان او را حفظ نمایند و از قبطیها دفاع نمایند .
ولی مقوقس نمیتواند آشکارا عقیده خود را ابراز نماید و وسیله‌ای
ندارد که آنرا به اعراب بفهماند ، و مرا مأمور کرد که این امر را به اعراب
بفهمانم ، حالا آیا تو حاضری بجای من این مأموریت را انجام دهی ؟
زیرا من کسی را از تو مطمئن تر و مورد اعتماد نمی‌بینم ، بخصوص
که تو زبان آنها را نیکو میدانی و علاوه بر این فرمانده کل ایشان را
خوب میشناسی ، تو بهترین کسی هستی که میتوانی این کار را انجام
دهی . ۱۰۱ . آیا تو گمان میکنی اگر اعراب بچیزی تعهد نمودند ،
بعهد خود وفا خواهند کرد ؟ ۱۰۲

من گفتم : « آری آقا . . . اعراب بعهد خود وفا میکنند و
حاضرند جان خود را در راه انجام تعهد خود از دست بدهند . »
آنگاه نامه‌ای که بزبان عربی نوشته بود ، بمن داد ، و این همان
نامه‌ای است که روز گذشته آنرا نزد من دیدی و بمن گفت : « این
نامه را بگیر و به اردوگاه اعراب برو و آنرا بفرمانده آنها عمرو بن -
عاص بده و وضع اینجاراهم شفاهاً برای او شرح بده »

من نامه را گرفتم و از اسکندریه خارج شدم و دنبال اعراب
گشتم تا اینکه دانستم آنها بسوی ما پیش می‌آیند ، صبح روز گذشته
به این اردوگاه رسیدم و دیدم که اردوگاه رومیها است ، ولی بعضی
اعراب هم در آن می‌باشند ، با آنها محشور شدم و چنین وانمود کردم
که من از اعراب غزه می‌باشم و من با آنها به اینجا آمده‌ام ، و این
جامه خود را از بعضی اردوگاه‌های روم دزدیده و پوشیده‌ام و از آنها
دانستم که عمرو بن عاص بزودی به اینجا خواهد رسید ، پیش خود
گفتم :

« پس خوب است صبر کنم تا او باینجا بیاید و مأموریت خویش را انجام دهد . »

همینکه مرقس داستان زیاد را شنید به او اطمینان پیدا کرد و دانست که وی با او همعقیده است و هر دو آنها دنبال يك هدف میروند، ولی از قضیه عمرو در شکفت ماند پس از آن بیاد یوقنا افتاد و گفت : « راستی قضیه یوقنا و علت اینکه مسلمان شده است، چیست ؟ »

زیاد گفت : « از بعضی از مردان عرب در اینجا شنیدم که یوقنا حکمران شهر حلب در کشور شام بود و او وقتی پیروزی اعراب را دید و همچنین بعد از او مشاهده نمود که اعراب شهر او را فتح کردند، از اعراب پیروی کرد و بدیناقت اسلام گروید. اما مردان او در جنگها مطیع وی میباشند، ولی اغلب در دیانت خود باقی هستند ! »

در اینموقع مرقس بیاد گفته قاصد یوقنا که بطرف ارمانوسه حرکت کرده بود، افتاد و پیش خود چنین گفت : « آن مرد خیلی مکار و نیرنگ باز است و گمان میکنم بدی خانم ارمانوسه را خواستار باشد، او چنین وانمود میکند که بر اثر دستور قسطنطین فرزند هرقل آمده است، در حالی که وی مایل است ارمانوسه را از آن خود سازد. بخدا بلایی بر سرش آورم که هرگز فراموش نکنند. پس از آن زیاد گفت : « اکنون من شما را از حقیقت قضیه

خود آگاه ساختم، اکنون بگوئید ببینم قضیه شما از چه قرار است ؟ » مرقس گفت : برادر، بین قضیه من و قضیه تو شباهت زیادی وجود دارد، و آنچه برای من اهمیت دارد، برای تو نیز اهمیت دارد. پس از آن برای او تعریف کرد که بچه منظوری آمده است، پس چنین گفت : « اما اکنون درباره خانم ارمانوسه فکر و اندیشه میکنم و نمیدانم بچه وسیله او را نجات دهد . یوقنا بسراغ خانم

ارمانوسه آمده و مدعی است که از طرف نامزدش قسطنطین آمده است، در حالیکه ما اکنون دانستیم که یوقنا برای این آمده است تا با اعراب در فتح مصر کمک و یاری کند. ارتباط این دو امر چیست؟ من میبینم که او نظر سوء به خانم من دارد و من نسبت بوی نگران شده‌ام، عقیده تو در این باره چیست؟»

زیاد لحظه‌ای فکر و اندیشه کرد و گفت: «به این خیانتکار خیلی فکر نکن و به او اهمیت نده، من میدانم که اعراب مردم خوبی هستند و بعهد و قول خویش پایبند میباشند، و اگر عمرو ما را از حقیقت امر آگاه سازد و بما قول بدهد که ارمانوسه را مصون و محفوظ از هر گزندى خواهد داشت، وی بقول خود عمل خواهد نمود، و من فردا انشاء الله بنزد او خواهم رفت و از قضیه وی را با خبر خواهم ساخت، و اگر مایل هستی توهم بامن بیا و با گوش خود آنچه را که در باره شهادت و مردانگی اعراب گفتم، بشنو، ولی من مایل هستم با جامه اعراب بادیه نشین بر او وارد شوم تا در اولین نظر مرا شناسد؛» «مرقس بیاد جامه اعراب بادیه نشین که همراه خود از بلبیس آورده بسود، افتاد و گفت:

«من یک جامه اعراب بادیه نشینی همراه دارم که آنرا از بلبیس با خود آورده‌ام، آیا مایل هستی آنرا بپوشی؟»

زیاد خیلی خوشحال شد و با خود گفت: «بسیار مایل هستم با این جامه بر عمرو بن عاص وارد شوم، آن لباس کسجا است؟»

مرقس گفت: «من آنرا در جائی پنهان کرده‌ام، و امشب آنرا بتو خواهم داد.»

پس از آن هر دو مراجعت کردند، در حالیکه از یکدیگر خیلی خوششان آمده بود، و بقیه آنروز را در اردوگاه گردش میکردند.

پس از آن از اردوگاه خارج شده و دیدند که غلامان عرب بیرون آمده هیزم جمع میکنند . وقتی غروب شد ، اذان مغرب و عشاء گفته شد و مسلمانان مشغول گرفتن وضوء و اداء نماز گردیدند و پس از صرف غذا امراء در چادر عمرو بن عاص جمع شدند ، و قارئان قرآن مشغول قرائت قرآن گردیدند . و سربازانهم تکبیر گویان خدا را شکر میکردند که چنان نعمتی به آنها داده است و از درگاه باری تعالی خواستار شدند که آنها را بر دشمنان پیروز گردانند .

آنشب را در اردوگاه یوقنا گذرانند ، زیرا آنها جامعه رومیان بر تن داشتند . روز بعد ، صبح زود ، زیاد جامعه اعراب بادیه نشین را بر تن کرد و با مرقس به اردوگاه عمرو بن عاص رفت و دید که اعراب مشغول خواندن نماز صبح میباشند ، سربازان اسلام اثاثیه قیمتی زیادی که از رومیان در جنگ بدست آورده بودند ، همراه داشتند ، مانند قالیچه و ظروف نقره ، طلا و غیره .

مرقس و زیاد همچنان پیش میرفتند تا اینکه به چادر امیر رسیدند . چادر از خارج سفید رنگ بود ، ولی از داخل آستر ابریشمی زربافتی داشت . بر روی زمین چادر فرش گرانبھائی گسترده بودند . چادر عمرو را از پرچم سیاهی که دم در آن نصب کرده بودند ، شناختند . قبلا این پرچم را در دست وردان ، در موقعیکه سربازان رسیدند ، دیده بودند . وقتی آنها به چادر نزدیک شدند ، وردان دم در به استقبال آنها شتافت ، او در شگفت ماند که چگونه این دو نفر باهم آمده اند ، در حالیکه هر کدام جامعه مختلفی بر تن دارند . وردان از آنها پرسید که مقصودشان از آمدن به آنجا چیست ؟

زیاد بزبان عربی فصیح گفت : « ما آمده ایم کہ خدمت
امیر برسیم . »

وردان گفت : « این دو مرد کیستند ؟ »

زیاد گفت : « دو قاصدی هستند کہ میخواهند بر امیر وارد
شوند . »

وردان داخل چادر شد ، چیزی نگذشت کہ برگشته و
به آنها اجازه داخل شدن به چادر را داد . زیاد طبق عادت اعراب
کفشهای خود را کند و داخل چادر شد . عمرو در صدر چادر نشسته بود
عمرو چهار زانو نشسته بود و بر روی زانوهایش شمشیر بلند لبه
پهن کہ ساخت یمن بود ، دیده میشد . افراد لشکر نیز در دو
طرف عمرو نشسته بودند . در گوشه چادر شخصی مؤدب نشسته و با
صدای بلند بتلاوت قرآن مشغول بود و حاضرین در حالیکہ تحت
تأثیر قرار گرفته بودند ، گوش میدادند ، و آنچه راوی میگفت ،
زیراب زمزمه میکردند .

زیاد بطرز ایام جاهلیت سلام کرد ، ولی عمرو تعجب کرد و بوی
گفت کہ چرا بطرز ایام جاهلیت سلام میکنی . عمرو خوب نگاه کرد
بیاد آورد کہ اورا میشناسد ، ولی نام اورا فراموش کرده بود ، اوقبل
جوان بود و اکنون مرد کاملی شده بود . عمرو همچنان خیره به زیاد
نگاه میکرد ، در حالیکہ وی ایستاده بود تا امیر اجازه نشستن به
او بدهد .

عمرو به زیاد گفت : راستی من نامت را فراموش کردم ، اسمت
چیست ؟

زیاد پاسخ داد : من زیاد ، برادرت در ایام جاهلیت ، و رفیق در
اسکندریہ میباشم . . .

عمرو اورا بخاطر آورد و از جای برخاست و گفت : « خوش
آمدی . » ویس از آن با او روبوسی کرد و مصافحه نمود و وی را در

کنار خود نشاند ، در حالیکه میگفت : « خوش آمدی ای دوست ایام جوانی ! . از دیدارت بی اندازه خوشحالم ، تو در کجا بودی و از من چه میخواستی ؟ » برای چه به اینجا آمدی ؟ »

او گفت : « آیا حضرت امیر اجازه میدهند در خلوت به سوالات ایشان پاسخ دهم ؟ »

امیر گفت : « مانعی ندارد . »

پس از آن اشاره به حاضرین نمود و آنها هم از چادر خارج

شدند .

زیاد گفت : « من رفیقی دارم که دم دراست ، آیا اجازه میدهید

داخل شود ؟ »

عمر و به وردان دستور داد که رفیق زیاد را داخل کند .

مرقس مانند زیاد کفشهای خود را کند و داخل شد و سلام کرد و دست

عمر و را بوسید .

عمر و به او گفت بنشینید ، او هم نشست ، در حالیکه شکوه

مجلس او را گرفته بود .

عمر و رو به زیاد کرد و گفت : « رفیق تو کیست ؟ »

زیاد گفت : « او یکی از قاصدان قبطی است که شرح حال او را

بشما خواهم گفت . »

عمر و گفت : « زیاد ، هر چه میخواهی بگو ، من بعد از این همه دوری

از ملاقات تو بسیار خوشحال میباشم ، ولی متأسفم که تو به حال ایام

جاهلیت باقیمانده ای ، در حالیکه خداوند بر مخلوق خود رحم کرد

و دین مبین اسلام را بر آنها ارزانی داشته است . دیانت اسلام ، دین حق

است که بزودی تمام ادیان را تحت الشعاع قرار خواهد داد . »

زیاد گفت : « من بدین ایام جاهلیت نیستم ، دین دار و معتقد

به کتاب هستم . »

عمر و گفت : « چه دین و چه کتابی ؟ »

زیاد گفت: «دیانت مسیحی؟»

عمرو گفت: «درست است، مسیحیان اهل کتاب هستند، و رسول اکرم محمد (ص) درباره آنها بماسفارش کرده است. زیاد، قضیه خود را برایم تعریف کن. من خیلی اشتیاق دارم که از احوالت باخبر شوم و میخواهم بدانم پس از آن که در اسکندریه تو را ترک کردم، چه کردی؟ آیا هنوز آن کشیش زنده است؟»

زیاد گفت: «او در گذشت، در حالیکه همه اش از خوبی و شهامت شما یاد میکرد.»

عمرو گفت: «چگونه این سالهای دراز را در اسکندریه بسر بردی؟»

زیاد قضیه خود را از اول تا آخر برای عمرو تعریف کرد، تا اینکه بموضوع نامه ای که برای او آورده است، رسید. پس از آن دست در جیب کرد و نامه ای را که آورده بود، بیرون آورد و بعمر داد. آن نامه بزبان قبطی نوشته شده بود. عمرو گفت: «آیا یکنفر مترجم بخوانم تا این نامه را قرائت کند؟»

زیاد گفت: «نه مولایم، لازم نیست، من خودم نامه را برای شما ترجمه میکنم.»

عمرو گفت: «آیا تو زبان آنها را اینقدر نیکو فراگرفتی؟»

زیاد گفت: «آری مولایم.»

عمرو گفت: «پس نامه را بخوان و آنرا برای ما ترجمه کن.»

زیاد نامه را خواند و متن آنرا بدینگونه ترجمه کرد:

«از مقوقس حکمران مصر به امیر عمرو بن عاص فرمانده لشکریان عرب، سلام بر شما. اما بعد ۷۰۰ ما گروه قبطیان از آمدن شما به کشور خود آگاه شدیم، و نیز خبش فتوحات شما در کشورهای شام و غیره را شنیدیم و دانستیم که در هر نبردی که با رومیها کرده اید، خداوند فتح و ظفر را از آن شما نموده است، علت هم این بوده است

که رومیها فقط خواستار عیش و نوش و لذات دنیا بوده اند، خلاصه دنیا را دوست داشته اند ، در حالیکه شما مردم خدا و آخرت میباشید . پیغمبر شما چندین سال پیش قاصدی را بنزد ما فرستاد و ما را دعوت به اسلام نمود و از ما خواست که اسلام بیاوریم و کشور را تسلیم او نمائیم . و این است نامه او که با حامل این نامه برای شما ، فرستادیم تا آنرا قرائت نمائید . ما به پیغمبر شما جواب دادیم که ما قدرت این کار را نداریم ، زیرا ما آزاد نیستیم و محکوم هستیم که زیر دست باشیم ، و قضیه ما بستگی به اراده پادشاه رومی ما هر قل دارد ، ولی ما که متوجه شدیم خداوند شما را در تمام جنگها پیروز کرده است ؛ و اکنون به این سرزمین آمده اید تا آنرا فتح کنید ، لذا این نامه را برای شما فرستادم تا بر شما ثابت کنم که ما قبطیها دشمنان شما نیستیم و مایل نمیباشیم که با شما جنگ کنیم ، بلکه دشمنان شما رومیها و سرپازان آنها میباشند ، اگر خداوند شما را پیروز و فاتح نمود ، بدانید و آگاه باشید که ما از هواخواهان شما هستیم و بمردان خود امر کنیم که ما را آزار و اذیت ندهند و براهبان ما سوء ادب ننمایند و دیرهای ما را خراب نکنند ، زیرا این دیرها خانه های خدا میباشند اگر کار بدست ما باشد ؛ ما حتی يك تیر هم بسوی شما خالی نخواهیم کرد و شمشیری هم بسوی شما نخواهیم کشید و گروه قبطیان بر سر قول من خواهند ایستاد تا خداوند مشیت خود را اجراء کند»

«مقوقس حنا فرزند فرقت حکمران مصر»

زیاد نامه را میخواند در حالیکه عمر و گوش میداد و چشم بر زمین دوخته بود و با انگشت باریش خود بازی میکرد .
وقتی زیاد از قرائت نامه فراغت حاصل کرد ، عمر و سر بلند کرد و گفت ، نامه پیغمبر ما حضرت محمد (ص) کجا است ؟

زیاد دست در جیب کرد و نامه را که در جعبه كوچك عاجی بود، بیرون آورد و جعبه را باز کرد و نامه را از آن خارج نمود . آن نامه از پوست بود . عمرو نامه را گرفت و باز کرد . در آن نامه که در چند سطر بود، نوشته شده بود: «محمد رسول اکرم» عمرو حضرت رسول را شناخت.

عمرو بخط نامه نگاه کرد و دید که خط حضرت علی (ع) میباشد و او اولین کسی بود که در اسلام متعهد نوشتن گردید . او منشی حضرت رسول بود . غیر از حضرت علی، کسان دیگری هم امر کتابت را بعهده گرفتند، و از آن جمله خود عمرو بن عاص بود . وقتی عمرو بن عاص یقین حاصل کرد که آن نامه، نامه حضرت رسول است، نامه را بوسید و بر روی سر گذاشت و چنین خواند:

«بسم الله الرحمن الرحيم»

از محمد بنده و رسول خدا به مقوقس حکمران قبط . سلام بر کسی که هدایت شونده اما بعد، من تو را دعوت میکنم که دین اسلام را قبول کنی، اگر مسلمان شوی خداوند دوزخ را به تو پاداش خواهد داد . اگر قبول نکنی و به حکمرانی خود ادامه دهی، تمام گناهان قبطیها بر عهده تو خواهد ماند . ای پیروان کتاب، بیایید بایک عقیده، خواه از آن شما باشد و خواه از آن ما، هماهنگ شویم و آن اینست که جز خدای یکتا را نپرستیم و برای او شریکی قائل نباشیم و آقا و سروری برای خود جز خدا خواستار نباشیم، و اگر هدایت شود، بگوئید که اسلام آورده اید.

محمد رسول اکرم

عمرو بن عاص گفت: «رسول اکرم صلی الله علیه و سلم . اما آنچه را که مقوقس خواستار است، یعنی رعایت حال افرادش و حمایت دیرها

ورهبانان، ما احتیاجی به توصیه نداریم، زیرا وظیفه دینی ماست، پس قبطیها خوب است کاملاً اطمینان داشته باشند که ذمه ما هستند همان مزایائی که برای ماست، برای آنها نیز خواهد بود، ما برای جنگ بارومیا آمدیم، اگر اسلام نیاورند و یا حاضر به پرداخت جزیه نگردند از در جنگ با آنها در خواهیم آمد تا خداوند چه خواهد. در این باره به مقوقس نامه ای خواهیم نوشت.

زیاد گفت: «عمر بن عاص، من از شگفتیهای روزگار در تعجب هستم، آیا ایام جاهلیت را که معتقد به دین و مذهبی نبودیم، بخاطر داری؟ من آن روزهای را که بتهای کعبه را احترام می گذاشتیم و بابت بزرگ «هبل» راز و نیاز کرده و از وی مشورت میکردیم و قربانیا برای جلب رضایت بتها ذبح مینمودیم، بخاطر میاورم؛ راستی چقدر نادان و بیعقل بودیم؟!»

عمر و آهی کشید و گفت: «من از اینکه در ایام جاهلیت زیست میکردم متأسفم. و از اینکه براه راست هدایت شده و بدین مبین اسلام در آمده‌ام، احساس فخر و مباهات و سعادت بی ایمانی مینمایم و از نه دل خواستارم اشخاصی که هنوز مسلمان نشده‌اند، مانند من هدایت شوند!»

زیاد گفت: «خوب قضیه مسلمان شدن خود را برایم تعریف کن.»

عمر بن عاص گفت: «متأسفانه من خیلی دیر مسلمان شدم، من از دشمنان رسول اکرم بودم، وقتی حضرت محمد (ص) مردم را بپرستش خدای یکتا دعوت کرد، مردم قریش با او مخالفت نمودند و حتی آن حضرت را آزار و اذیت دادند و بقدری محمد و یارانش را تحت فشار و آزار قرار دادند که صحابه مجبور شدند سلطان حبشه «نجاشی»

پناه برند و شاه حبشه نیز آنها را پناه داد. من با یکتفر دیگر از طرف مردم قریش مأمور شدیم که بنزد سلطان حبشه برویم و از وی بخواهیم که صحابه مهاجر را تسلیم ما بکند، ولی سلطان حبشه قبول نکرد و از آن موقع من پی بعظمت و بزرگی محمد (ص) و دین اسلام بردم، ولی بدیانت اسلام در نیامدم مگر در سال هشتم هجرت و من در خلال این مدت همه اش در بار کارهای بزرگ محمد (ص) فکر و اندیشه میکردم، و متوجه شدم که او جز از روی راستی و ایمان سخنی نمیگوید و رفتاری نمی نماید. روزی با خالد بن ولید و عثمان بن طلحه عبودی ملاقات کردم. این دو نفر تا آن موقع هنوز مسلمان نشده بودند. من بخالد گفتم: «کجا میروی؟» «خالد پاسخ داد: «میروم مسلمان شوم، محمد پیغمبر است، تا کی صبر کنیم؟» من به او گفتم: «منهم برای قبول دین اسلام آمده ام!» و ما بر حضرت (ص) وارد شدیم، خالد جلوفت و مسلمان شد، و پس از آن من جلو رفتم و برای اولین مرتبه با حضرت روبرو شدم و دیدم که خداوند جمیع محاسن را در سیمای حضرت محمد جمع کرده است. زیاد مایل شد که بیشتر از اوصاف حضرت رسول (ص) آگاه گردد، از اینرو از عمرو بن عاص پرسید: «چه محاسنی را در سیمای محمد (ص) دیدی؟»

عمرو بن عاص گفت: زیاد، بخدا قسم من آن لحظه ای را که با حضرت روبرو شدم، هرگز فراموش نمیکنم، من سیمای حضرت را همانروز در خاطر دارم و مثل اینست که چهره نورانی آن حضرت در لوح سینهام نقش بسته است. حضرت نه بلند قامت است و نه کوتاه، متوسط القامه میباشد. سر نسبتاً بزرگ و ریش آنبوه و چشمان درشت و گیرائی دارد. او بسیار متین و موقر است، بطوریکه انسان یارای اینکه مدتی روبروی او ایستاده، و چهره اش نگاه کند، ندارد. من لحظه ای در برابر ایشان ایستادم، او بمن گفت: عمرو بن

عاص، برای چه به اینجا آمدی؟ من گفتم: یا رسول الله. * من آمده‌ام تا هدایت شوم. * محمد گفت: حال که می‌خواهی هدایت شوی و بدین مبین اسلام درائی «پس بگو: اشهدان لا اله الا الله، وحده لا شریک له. و اشهدان محمداً عبده و رسوله، پس از آن عثمان بن طلحه وارد شد و آنچه را من گفته بودم، بر زبان آورد. * همگی نماز گذاردیم. * بخدا ای زیاد، من در لحظه‌ای که مشرف بدین اسلام می‌شدم چنین احساس کردم که پرده تاری از جلو چشمانم برطرف می‌شود. * عمرو بن عاص با زیاد صحبت می‌کرد، در حالیکه تحت تاثیر احساسات و عواطف دینی قرار گرفته بود و از اینکه مسلمان شده است، خیلی خوشحال و مسرور بنظر می‌رسید.

پس از آن گفت: «از آن موقع تا کنون من در راه خدا و اسلام جهاد می‌کنم و آخرین کاری را که کردم فتح بیت المقدس بود. و از آنجا بطوری که میدانی به مصر آمدم، و شما می بینید که ما بهر کشور و شهریکه می‌آئیم یا آنرا بزور و جبر و یا بصلح و مسالمت فتح می‌کنیم، و تمام اینها از برکت رسول اکرم (ص) می‌باشد.»

زیاد گفت: «ای عمرو بن عاص، جای تعجب نیست اگر در جنگها پیروز می‌شوید، زیرا ایهان بخدا و پیغمبر آن دارید و از روی عقیده جنگ می‌کنید! *»

مرقس در خلال این صحبت ساکت بود و چیزی نمی‌گفت، زیرا از صحبت آن دو که بزبان عربی بود، چیزی دستگیرش نمیشد ولی مجنوب سیمای مردانه عمرو بن عاص شده بود. از چهره عمرو و شجاعت و دلآوری و از چشمانش هوش و ذکاوت می‌بارید.

عمرو رو به زیاد کرد و گفت: «رفیق تو کیست؟» او گفت: «امیر، او از قبطیان مصر و از سربازان مقوقس می‌باشد و آمده است تا قضیه خود را برای شما تعریف کند و از شما چیزی را که ابتدا مربوط به جنگ نیست، بپرسد، ولی چون شما احتیاج به استراحت

دارید ، اگر اجازه بدهید ، فردا خدمتتان میرسیم .
عمر و وردان را خواست و گفت : « این دو نفر میهمان من
هستند ، وسائل راحتی آنها را فراهم کن . »

وردان زیاد و مرقس را به چادر خود برد و از آنها کمال
پذیرائی را نمود و مقداری از آن شب را درباره اسلام و اخبار صحابه
و فتوحات صحبت نمودند .
زیاد و مرقس از آنچه در این باره از وردان شنیدند ، خوششان آمد
و باهم گفتند :

« مردانی که اینگونه اخلاق عالی و ایمان قوی دارند ، چا
دارد که اینهمه فتوحات نمایند . »

مرقس آرزو میکرد که کاش مقوقس با آنها بود و از حال و
اخلاق اعراب باخبر میشد و بیشتر از رومیها متنفر و بیزار میگردد
و سعی و کوشش میکرد که از یوغ اسارت آنها رهائی یابد .

مرقس مایل شد که بداند رابطه یوقنا با قسطنطین و یا با مسلمانان
چیت ؟ از اینرو چنین گفت : « شما یوقنا را چگونه میدانید ؟ »
وردان رو به مرقس کرد و در حالی که سر میجنباند گفت : « او
مدعی است که مسلمان شده و از هوای خواهان جدی اسلام میباشد ، و
امیر مابوی اطمینان و اعتماد پیدا کرده است ، و من به او ایمان ندارم
و او را صادق و راستگو نمیدانم . »

مرقس گفت : « آیا قسطنطین فرزند هرقل ، او را دوست
میدارد ؟ »

وردان گفت : « نه فقط او را دوست نمیدارد بلکه ، آرزو دارد که
سر بر تنش نباشد ! »

مرقس دانست که او آمده است تا خانم خود را در دام
دسیسه ای گرفتار کند ، از این رو صبر کرد تا ببیند قضیه از چه قرار

خواهد بود.

آن شب را خوابیدند و صبح زودتر بر اثر صدای اذان مؤذنان بیدار شدند. مسلمانان برای ادای نماز صبح از خواب بیدار شدند و وضو گرفتند. یوقنا به چادر عمرو بن عاص آمد و لحظه ای با وی خلوت کرد در حالی که وردان با آنها بود. پس از آن وردان از چادر عمرو بن عاص خارج شد و امراء لشکر را خواند تا بنزد عمرو بروند. امراء هم داخل چادر شدند و مشغول مشاوره گردیدند. و در این موقع وردان آمد و به مرقس و زیاد خبر داد که تصمیم گرفته شده است که آنروز بسوی فرما حرکت کنند.

این امر بر مرقس گران آمد، زیرا وی میخواست با عمرو در باره یوقنا صحبت کند تا اگر یوقنا دسیسه ای نماید، دسیسه وی را بدون نتیجه گذاشته و خانم خود را مانوسه را نجات دهد، اول لحظه ای مات و مبهوت شده سپس گفت: چه چیزی سبب شد که وی با این سرعت بفرما برود و ما خیال میکردیم او قبل از اینکه بما حمله کند، چند روزی استراحت نماید.

وردان گفت: مگر ندیدی که یوقنا امروز با عمرو بن عاص خلوت کرد؟ شاید او از قضیه فرما باخبر باشد. و تصمیم گرفته است زودتر آنرا فتح کند.

مرقس متحیر ماند و علامات تعجب در چهره اش ظاهر گردید، زیاد متوجه این امر شده و بوی گفت: نگران مشو، ما باید در باره آنچه میگوئی، پس از رسیدن بنزدیکی شهر، با وی صحبت کنیم. سر بازان نزدیک ظهر بفرما خواهند رسید، و باید پیش از حمله آماده شویم.

مرقس از روی ناچاری صبر کرد، پس از آن وردان آنها را ترك گفته و بچادر عمرو بن عاص رفت تا آماده حرکت شوند. زیاد با مرقس خلوت کرد و بوی گفت: «چرا تورا نگران میبینم.»

مرقس گفت: «بخدا من از امروز که دانستم یوقنا میخواهد علیه خانم نیرنگ و دسیسه ای بکاربرد، برخانم نگران شدم، من گمان نمیکنم که او قصد قسطنطین باشد، او میخواهد خانم ارمانوسه را دزدیده و از آن خویش سازد.» او قصد خود را برای این کار فرستاده است.»

در این موقع آنها دیدند که شتر سواری ازدور از طرف شهر بلبیس میآید. مرقس خوب نگاه کرد و دید که بروفس قصد یوقنا است، از این رو چنین گفت: زیاد، «این قصد یوقنا است که از بلبیس مراجعت کرده است. بیاییم و از او پرس نتیجه صحبت او چه بوده است.»

آن دو از اردوگاه به استقبال وی رفته و وقتی به او نزدیک شدند، مرقس که آزدیدن وی خوشحال شده بود، از او پرسید که جواب ارمانوسه چه بود، بروفس تبسمی کرد و گفت: «ارمانوسه حالشان خیلی خوب بود و از آنچه به او اطلاع دادم، خیلی خوشحال شد و او آماده حرکت گردید و از من خواست بزودی مراجعت کنم و از مرده ای که باو دادم هدیه نفیسی بمن داد.»

بروفس پس از ادای این کلمات «شتر خود را بسوی چادر یوقنا راند.»

مرقس گفت: «هان میبینی که خانم متوجه نیرنگ و دسیسه آنها نشده و از من خواسته است هر چه زود تر بسوی آنها بازگردم و من میدانم چه کنم؟ من تصمیم دارم تا از عمر و بن عاص قول یاسندی که هر گونه ضرر و گزند را از خانم دور سازد، نگیرم، مراجعت نکنم.»

زیاد گفت: «بمقیده من خوب است تا ظهر روز بعد از وصول سرپازان به (فرما) صبر کنی و من سعی خواهیم کرد که با عمر و بن عاص ملاقات کنی و آنچه را که مایل هستی بدست آوری، اکنون خوب است

بر روی این تپه بایستم و ببینیم که اعراب با چه نظم و ترتیبی خود را آماده جنگ میسازند و ما خواهیم دید آنها چادرها و بارهای سگین خود را در آنجا رها کرده و فقط با اسلحه بسوی میدان جنگ میروند، «آن دو بالای تپه رفتند و به سربازان و نظم و ترتیب آنها نگاه کردند. آنها دیدند که پرچمداران متفرق شده و هر کدام به طرفی رفتند. وردان پرچم عمرو بن عاص را حمل کرد و پیشاپیش رفت و دوامیر دیگری پرچمهای خود را حمل کردند و یکی از آنها در سمت راست سیاه و دیگری در سمت چپ آن قرار گرفتند. و سربازان در زیر این پرچم ها گرد آمدند، پس از آن صدای منادیان را شنیدند که چنین فریاد میزنند: «شیپور... شیپور... ای سربازان خدا سوار شوید.» مرقس گفت: «این چه فریادی است که اینها میزنند؟»

زیاد گفت، آنها سربازان را میخوانند، این شعار سربازان اعراب هنگامی است که آماده کارزار میشوند.»

مرقس گفت: «تواز کجا این گروه را میشناسی، آیا آنها از يك قبيله میباشند، من میبینم که لباسهای آنها شبیه هم میباشند.»

زیاد گفت: «اختلاف لباس آنها خیلی کم است، ولی همه از يك قبيله نیستند، بین آنها نیکه تیرو کمان حمل میکنند، اشخاص چابك و باريك اندام هستند، آنها از مردم یمن میباشند، آنها ماهارت عجیبی در تیراندازی دارند.»

مرقس گفت: «من میبینم که نظم و ترتیب سربازان اعراب شباهت به نظم و ترتیب سربازان ماد دارد، ولی تعجب من در این است که چرا پرچمهای آنها برعکس پرچمهای ما، با هم اختلاف دارد، زیرا پرچمهای ما با هم شبیه است.»

زیاد گفت: «روز گذشته از بعضی اعراب شنیدم که پرچم زرد پرچم گروه مهاجرین است یعنی پرچم آن دسته اشخاص است که با پیغمبر خود محمد (ص) بمدينه مهاجرت کردند، و این اشخاص

اولین کسانی هستند که بیاری اسلام شتافتند و بطوریکه میبینی در قلب
سیاه ایستاده اند .

مرقس گفت : « ولی من می بینم که پرچم عمرو بن عاص سیاه
است . »

زیاد گفت : « عمرو بن عاص از مهاجرین نیست ، او دیروزمین
گفت که وی بعد از مهاجرت صحابه ، اسلام آورد . »

پس از آن دیدند که سواران بجلوسپاه آمده و بطرف چپ و
راست متفرق شدند و سواران بر روی اسبهای معروف عرب قرار
داشتند .

مرقس گفت : « من می بینم که اسبهای آنها لاغر و کشیده است ،
در حالی که من در باره خوبی اسبهای عرب زیاد شنیده ام . »

زیاد خندید و گفت : « خوبی اسب به چابکی و سرعت او
است ، نه بزیادی گوشت و چاقیش ؛ »

پس از آن مرقس به عقب سپاه نگاه کرد و هودجها را دید
که بر روی اسبها گذارده اند ، از اینرو چنین گفت : « زیاد ، تو میگوئی
که سربازان عرب بسوی جنگ پیش میروند و چادرها و بارهای
خود را در اینجا میگذارند ، ولی من می بینم که هودجها را که در آنها
زنان و کودکان نشسته اند ، با خود همیدان جنگ میبرند . »

زیاد گفت : « اعراب هر وقت به جنگ بروند ، زنان خود را هم
همراه میبرند . آنها مردان خود را تشویق و ترغیب به جنگ مینمایند ،
و مردان که چنین می بینند ، شرم میکنند که از خود ضعف و سستی
نشان دهند و یا از میدان جنگ بگریزند . »

در موقعی که آن دو سپاه عرب نگاه میکردند ، دیدند که
عمرو بن عاص در حالی که بر روی اسب خود سوار است ، پیش میآید و
وردان در کنار او سوار اسب است و پرچم را در دست دارد . عمرو در
میان سربازان گردش میکرد و دستورهای لازم را میداد ؛ زیاد گفت :

«بیا به سر بازار نزدیک شویم تا بشنویم عمر و درگرددش خود به سر بازار چه میگوید».

آندو از روی تپه پائین آمده تا به اردوگاه نزدیک شدند و دیدند که عمر و درمیان سر بازار گردش میکند و آنها را تشویق و ترغیب به فداکاری و پایداری مینماید و آنها را یادآوری میکند که چه فتوحاتی را در شام بیت المقدس نموده اند و چنین میگوید: «ای سرده مسلمان و با ایمان، وای حاملین قرآن و صحابه محمد رسول اکرم صلی الله علیه و سلم، ما برای روبرو شدن با رومیان پیش میرویم، خوب است چون مردان پابرجا و شکیبیا باشید و پایداری و مقاومت نمائید و صفوف خود را بهم نزنید و همچنان قاصد و عازم باشید و گامی پیش ننهید مگر اینکه نام خدا را بر زبان آورید و دست بچنگ با آنها نزنید مگر اینکه اول آنها شروع به جنگ کنند، و منتظر دستورات من باشید».

پس از آن بجای دیگری رفت و به سر بازانی که اطراف او گرد آمدند؛ چنین گفت: «ای اعراب، شما در سرزمین دشمن، دور از کشور خود میباشید، و جز ابراز شجاعت و پایداری در جنگ شما را نجات نمیدهد، اگر شما شکیبائی بخرج دهید و فداکاری کنید، پیروز و رستگار میشوید و اگر ضعف و سستی از خود نشان دهید، مغلوب و منکوب و سرشکسته و فراری خواهید شد.

آنگاه بجائی که هودجها قرار گرفته بودند، شتافت و زنان را مخاطب قرار داد و گفت، شما زنان که از خود شجاعت و دلوری بخرج دادید و بمیدان جنگ آمده اید، باید شوهران خود را تشویق و ترغیب به جنگ نمائید و اگر یکی از آنها از میدان جنگ فرار کرد، با سنگ بچهره او بتوازی و اسب او را با جوبهای بلند از پای در آورید و به آنها بگوئید مردیکه فرار کند وزن خود را اسیر دشمن سازد، شایستگی آنرا ندارد که او را مرد و انسان بنامند! «زنان که این

کلمات را شنیدند، تحت تأثیر قرار گرفته و با صدای بلند سرودهای حماسی خواندند .

پس از آن سربازان آماده حرکت گردیدند .

مرقس به چادرهای یوقنا نگاه کرد و دید که آنها سر جای خود هستند و یوقنا و مردانش با سربازان عرب حرکت نکردند . مرقس نگران شد و ترسید که یوقنا بخواهد به بلیمیس برود و دسیسه خود را عملی سازد . مرقس نگران و متردد ماند و ندانست به بلیمیس برود و خانم خود ارمانوسه را از آنچه درباره یوقنا شنیده بود با خبر سازد . و یا اینکه صبر کند تا عمرو بن عاص را ببیند .

در موقعی که او در فکر و اندیشه بود، زیاد روبه او کرد و گفت:

چرا مکدر و نگران هستی؟

مرقس گفت: «من از یوقنا و حیل و نیرنگ و دسیسه او ترس و وحشت دارم و میترسم که او به بلیمیس برود و ناگهان دسیسه خود را عملی سازد .»

زیاد گفت: «اگر رفتن خود را به بلیمیس خیلی لازم و ضروری میدانم، برو و من بر عهده میگیریم که عمرو بن عاص را ببینم و از او قول و تمهیدی را که میدانم بگیرم و جریان را یا شفاهی و یا کتبی بتو اطلاع خواهم داد .»

مرقس از این پیشنهاد خوشحال شد و گفت: «آفرین بر تو، من هر گز این نیکی تو را فراموش نخواهم کرد و بنظر من بهتر آنست که همین اکنون بروم ولی پیاده نمیتوانم بروم .»

زیاد گفت: «سربازان احتیاج مبرمی به اسب دارند، ولی میتوانم شتری برای تو بدست آورم، ولی بگو ببینم شتر سواری میدانم؟»

مرقس گفت: «نه بخدا... من در عمر خود سوار شتر نشده ام،

ولی اکنون از روی اجبار حاضرم شترسواری کنم ، خدا مرا حفظ خواهد کرد .

زیاد در این فکر بود که چگونه شتری بدست آورد ، زیرا سربازان با اسبها و شترهای خود رفته بودند . خوب نگاه کرد و دید گروهی از سربازان عرب هنوز حرکت نکرده اند و شترهایی هم همراه دارند که بر روی آن چادرها و توشه گذارده اند .
زیاد به مرقس گفت : « اینجا صبر کن تا من بروم و برای شتر بیاورم . »

آنکاه او را ترک گفته و رفت و همه اش در این فکر بود که شاید شخص آشنائی را پیدا کرده و شتری از او بهاریه بگیرد ، ولی شخص آشنائی را پیدا نکرد .

در این موقع از دور شتری را دید که در بیابان مشغول چریدن است و هیچکس توجهی با او ندارد . او بطرف شتر رفت و چون از آنظار دور شده بود ، دیگر ترسی بخود راه نداد . و شتر را گرفته و او را خوا بآید و زانوهای او را بست که دیگر نتواند راه برود ، سپس بنزد مرقس مراجعت کرد و بوی گفت : که شتری را گرفته و بسته است ! .. آنندو بجائی که شتر بود ، رفتند . مرقس زانوهای شتر را باز کرد و به زیاد گفت : « خوب ، اکنون سوار شتر بشو و خوب گردن شتر را بگیر ، اگر محکم نگیری » از شتر بزی خواهی افتاد .

پس از آن زیاد مرقس را درسوار شدن کمال کرد . اما هنوز مرقس درست سوار شتر نشده بود که شتر ناگهان از جای برخاست و از بالای شتر محکم بر زمین افتاد و سرش بسنگی خورد و خون از آن جاری شد و از شدت ترس و درد فریاد برآورد ! اما شتر فرار کرد و بسوی اردوگاه مراجعت کرد .

زیاد مرقس را که از حال رفته و بیهوش شده بود ، بینه چسباند و نگران شده بود و میترسید که دوستش بمیرد ، او مشغول

ياك کردن خون از سرش شد . در این موقع زیاد که نگران و بیمناك بود ، سواری را ازدوردید و از جامه اش دانست که وی يك نفر عرب است ، از این رو او را خواند .

سوار که صدای زیاد را شنید ، با سرعت بسوی او پیش آمد ، و وقتی نزدیک شد و مرقس را زخمی در دامان زیاد دید ، فوری از اسب بنیز آمده و دستمال بزرگی را از جیب بیرون آورده و سر مرقس را محکم بست و سپس مرقس را از جای بلند کرد و به زیاد گفت که متوجه مرقس باشد ، و خود سوار اسب شد و بكمك زیاد مرقس را جلو خود بر روی اسب قرار داد و اسب را بسوی اردوگاه راند ، در حالیکه زیاد دنبال اسب میدوید و قلبش از بلائی که بر سر دوستش آمده بود ، جریحه دار شده بود .

یوقنا و ارمانوسه

مازیاد و آن سوار را بحال خود میگذاریم که بروند و مشغول
به آنچه مرقس شوند و باخواننده بسراغ ارمانوسه قهرمان داستان
میرویم .

ارمانوسه پس از رفتن مرقس در شهر بلیس ماند و در کمال بیصبری
منتظر مراجعت مرقس بود تا ببیند قضیه قسطنطین چه خواهد شد .
چند روز گذشت و ارمانوسه خواب و خوراک درستی نداشت . غروب
روز دوم ، ارمانوسه دنبال بریاره فرستاد . بریاره فوری بنزد خانم
خود آمد .

ارمانوسه بوی گفت : «بریاره ... آیا بهتر نبود که من پیش
از هر اقدامی تو را بنزد ارکادیوس میفرستادم تا او را از قضیه با
خبر سازی . وقتی او بداند که ما از ته قلب با هم توافق داریم ،
فوری میآید تا مرا از قسطنطین نجات دهد ؛ . من میترسم اگر دیر
به او جواب بدهم ، گمان کند که من تغییر کرده ام و او هم تغییر کند ،
و یا اینکه از من بدگمان شده خشمناک گردد . عقیده تو چیست ؟»

بریاره گفت : «گمان نمیکنم که اگر ما تا یک هفته جواب ندهیم ،
اونگران شود ، زیرا وی میداند ارسال نامه چقدر سخت است ، و
بنظر من بهتر آنست که صبر کنیم تا مرقس مراجعت کند و قضا یا را برای
ما شرح دهد ، زیرا اگر ما یقین به قتل قسطنطین پیدا کردیم ، از خیلی
دشوارها نجات پیدا خواهیم کرد ، و اما اگر دانستیم که او هنوز زنده

است و در تصمیم خود باقیست ، راه نجاتی پیدا خواهیم کرد و در هر حال شما باید تصمیم بگیرید ، هر چه امر کنید اطاعت میکنم . ارمانوسه از شنیدن این کلام نفس راحتی کشید و خوشحال شد و گفت : «من نمیتوانم در امری تصمیم بگیرم ، عقیده تو چیست؟ من چه باید بکنم؟»

بر باره گفت : تا فردا منتظر خواهیم شد ، اگر مرقس نیامد ، تصمیم خواهیم گرفت . خداوند ما را راهنمایی خواهد کرد. آن شب بر باره همه اش بفکر خانمش ارمانوسه بود و نذر کرد که اگر خانمش بمراد دلش برسد ، شمعهای را برای تلیسیای معلق ببرد . اما ارمانوسه جز در باره ارکادیوس و قسطنطین فکر نمیکرد و بین آن دو مقایسه مینمود و اولی در نظرش فرشته و دومی اهریمن میآمدند !

صبح حاکم یلبیس درخواست ملاقات ارمانوسه را نمود . ارمانوسه بوی اجازه داخل شدن را داد ' در حالیکه در شگفت بود ، زیرا حاکم کمتر درخواست ملاقات با او را میکرد .

وقتی حاکم داخل شد ، با کمال احترام سلام کرد ، ارمانوسه جواب سلام او را داد . ارمانوسه از شدت نگرانی لاغر و رنگ پریده شده بود . ارمانوسه نگاهی به حاکم کرد و دید که او هم رنگ پریده است ، نگرانش زیاد تر شد و گفت : «چه اخباری دارید ؟» حاکم گفت : «جاسوسان بما خبر دادند که سر بازان عرب وارد خاکمصر شده اند و یک لشکر آنها به فرما رسیده ، آیا بنظر شما این اطلاعات را برای مولایم مقوقس بفرستم ؟ ایشان وقتی اینجا بودند ، بمن توصیه کردند که در این امور باشما مشورت نمایم ، زیرا میدانند که شما چقدر باهوش و فهمیده و دانا هستید.»

وقتی ارمانوسه کلام او را شنید ، قلبش از جای فرو ریخت و ندانست چه جواب بدهد . پس از لحظه ای فکر و اندیشه گفت : «باید

فوری اورا از قضیه باخبر سازی و از او کمک بخواهیم ، زیرا چیزی نخواهد گذشت که اعراب به پیشروی خود ادامه داده و به اینجا خواهند رسید ، و گمان نمیکنم قوای بلبیس کافی برای دفاع از شهر باشد .» حاکم گفت : « حال که شما امر میکنید ، پس کمک خواهم خواست .» ارمانوسه گفت : « هر چه زودتر کمک بخواهید ، حاکم با سرعت از اتاق ارمانوسه خارج شد .»

وقتی بر باره با خانم خود تنها ماند ، بوی چنین گفت : « گرچه شما از این خبر نگران شدید ، ولی من آنرا راه نجاتی برای شما میدانم .»

ارمانوسه گفت : « بر باره مقصود چیست ؟ »

بر باره گفت : « برای این که آقایم مقوقس اکنون در قلعه میباشند و اگر خبر بایشان برسد ، آنرا به اعیرج خواهند گفت و او هم خبر را به آقایش ارکادیوس خواهد داد و اگر ایشان واقعاً شمارا دوست بدارند ، تنها برای کمک به قوای بلبیس خواهند آمد و این همان چیزی است که ما خواستار آن میباشم .»

ارمانوسه گفت : « راست گفتی بر باره . . تو هر چه را صلاح میدانای بکن . . من آنقدر گیج شده ام که نمیدانم چه بکنم و صبر خواهم کرد تا مرقی مراجعت کند و از وی بدانم که بر سر قسطنطین چه آمده است .»

بر باره دانست که خانمش تا چه اندازه نگران است ، وی بخانم خود چنین گفت : « خانم ، بیائید برویم در باغچه گردش کنیم ، خداوند خودش راه نجاتی بمانشان خواهد داد .»

ارمانوسه گفت من گوشه نشینی را برگردش ترجیح میدهم ، زیرا اقلیم بهیچ چیزی خوشحال نمیشود و فکر من آسوده نمیشود مگر اینکه از حقیقت قضیه باخبر شوم .

ولی بر باره دست بردار نبود ، او دست خانم خود را گرفته و

از جای بلند کرد و جامه ارغوانی گرانبهای را آورده و بر تن خانمش کرد و او را آرایش نمود و تاجی از مروارید را بر روی سرش گذاشت و دست او را گرفت و از قصر خارج شدند. وقتی زنان قصر دانستند که ارمانوسه از قصر خارج شده است، سراز پنجره ها بیرون کردند تا او را مشاهده نمایند، زیرا آنها شیفته زیبایی اندام و جمال صورت او بودند.

او در باغچه از میان درختان می‌گفت و ولی او متوجه هیچ چیزی نبود و همه اش فکر می‌کرد. بر باره برای تسلی خاطر او صحبت می‌کند، ارمانوسه گوش میداد، ولی جوابی با و نمیداد.

باغچه مشرف بردشتی بود که آن دشت خارج از شهر بود. بر باره نگاه کرد و دید سواری ازدور پیش می‌آید که لباس مرقس را بر تن دارد. گمان کرد که آن سوار مرقس می‌باشد. رو بخانم خود کرد و گفت: «خانم مرقس آمد، شاید او خبر خوشی برای ما آورده باشد.»

ارمانوسه خوب به سواری که پیش می‌آمد، نگاه کرد و گفت: «ولی او سوار شتر شده است، در حالیکه او پیاده رفت و شتر نداشت. بر باره به شتر سوار نگاه کرد و گفت: «من نمیدانم مرقس شتر را از کجا آورده.» چیزی نگذشت که شتر سوار به دروازه شهر رسید و یکی از نگهبانان شهر خارج شده و از وی پرسید که کیست و چه کار دارد. مدتی بعد نگهبانی بنزد ارمانوسه آمد و تعظیم کرد و گفت: «این شخص که آمده است قاصدی است که از طرف قسطنطین بن هرقل آمده است تا خدمت مقوقس برسد.»

پس از آن نگهبان تعظیم کرد و از ارمانوسه پرسید که آیا مایل است قاصد را بنزد ایشان بیاورد. ارمانوسه گفت که مایل نیست این قاصد را ببیند.

اما بر باره به در باغچه رفت و به نگهبانان اشاره کرد که به قاصد اجازه داخل شدن بدهید. قاصد داخل شد. معلوم شد که

وی سر بازی رومی است که جامه سربازان مصری را بر تن نهوده
یعنی جامه مرقسی را بر تن کرده است . بر باره وقتی دید که قاصد
جامه مرقسی را بر تن دارد ؛ درباره مرقس نگران شد و به قاصد
گفت ؛ تو کیستی ؟

وی گفت ؛ من قاصدی از طرف مولایم یوقنا فرمانده سربازان
حلب میباشم ، ایشان از جانب قسطنطین مرا چون قاصدی بنزد
مقوقس فرستاده اند .

بر باره گفت ؛ صاحب این لباس کجا است ؟ یقین تو با قاصد
ما ملاقات کرده ای ؟

قاصد گفت ؛ آری خانم . . . حال او خوب است ، من او
را در اردوگاه عرب ترک گفتم ، در حالیکه وی قصد داشت به فرما
برود تا ماموریتی را برای خانم خود ارمانوسه انجام دهد . و او
به من سفارش کرد که شما را از سلامتی خود مطمئن سازم .

بر باره گفت ؛ نامه امیر قسطنطین کجا است ؟

قاصد دست در جیب کرد و لوله نقره ای را که نامه در آن بود
بیرون آورد و به بر باره داد .

بر باره نامه را گرفت و به قاصد گفت ؛ صبر کن تا من نامه را
ببرم و جواب آنرا برایت بیاورم .

پس از آن بر باره نامه را برای ارمانوسه به اتاقش برد .
وقتی ارمانوسه نامه را باز کرد ، بوی خونی از آن به مشام میرسید . نامه
به زبان لاتینی بود ، ارمانوسه ذیل نامه امضای قسطنطین را دید .
قلبش از جای فرو ریخت و چشمانش اشک آورد گسردید و فریاد
بر آورد ؛ آه . . . آیا او هنوز زنده است ؟ بر باره به او گفت ؛
خانم ، نامه را بخوانید ، شاید خبر خوشی در آن باشد ! .
ارمانوسه بدینگونه آن نامه را خواند ؛

« از قسطنطین فرزند هرقل پادشاه روم به حضرت مقوقس

حکمران مصر . . .

اما بعد . . . من بخواست خدا قصد دارم که به قسطنطنیه بروم . . . دوست خود بطریق یوقنا حکمران حلب را بنزد شما فرستادم تا نامزدم خانم ارمانوسه را بنزد ما بیاورد، شما به او اعتماد داشته باشید، و ما منتظر رسیدن او در ساحل دمیاط میباشیم، و ما چون به وفاداری او ایمان داشتیم، این مأموریت مهم را بعده وی گذاشتیم، در ارسال خانم ارمانوسه با بطریق یوقنا کوتاهی نکنید . والسلام .»

وقتی ارمانوسه از قرائت نامه فراغت حاصل کرد، زانوهاش سست شد و خود را بر روی تخت خواب افکند و بنای گریستن را گذارد، در حالیکه چنین می گفت: «نه . . . نه من با او نمیروم . . . من تا روحم از بدنم خارج نشود، از این اتفاق بیرون نخواهم رفت.»
بر باره او را تسلیت داده و بوی گفت: «خانم، نگران نشوید، شما انشاء الله جز با آقام ارکادیوس نخواهید رفت، ولی ما باید اکنون به حيله و نیرنگ دست بزنیم، خوب حالا چه جواب به او بدهم؟»

ارمانوسه در حالیکه دنیا در برابرش تیره شده بود، گفت: «تو در باره چیزی بامن صحبت مکن، زیرا من متوجه هیچ چیزی نیستم و نمیدانم چه پاسخی بتو بدهم، ولی آنچه را که میتوانم بتو بگویم اینست که من هرگز نمیخواهم از اینجا خارج شوم، تو هر کاری که مایل هستی بکن.»

بر باره ارمانوسه را ترک گفت و بنزد حاکم شهر رفت و نامه قسطنطنیه را به او داد و گفت: «این نامه بنام مقوقس است و ما کاری جز به امر ایشان نمیتوانیم انجام دهیم، شما یکی از مردان خود را با این نامه بنزد مقوقس بفرستید تا جواب آنرا برایمان بیاورد.»
حاکم گفت: «بسیار خوب» حاکم خواست خارج شود، ولی بر باره او را نگاه داشت و نامه را از او گرفت و گفت: «شخصی را که به او

اطمینان کامل داشته باشید بنزد من بفرستید تا این نامه را به او
بدهم و سفارش دیگری هم دارم باو بکنم. حاکم رفت و چیزی نگذشت
باجوانی که به او اعتماد کامل داشت، مراجعت کرد و گفت: این
قاصدی است که میتوانی به او کاملاً اطمینان داشته باشی، هر چه
میخواهی به او بگو.

بر باره رو به جوان کرد و گفت: «کمی در اینجا صبر کن.
تا من بیایم.»

پس از آن بر باره بقصر آمد و دنبال قاصد یوقنا فرستاد.
وقتی آمد، به او گفت: «خانم من از این مرده ای که دادی خیلی
خوشحال شد، اکنون آقامت یوقنا در کجا است؟»
قاصد گفت: «او با مردان خود در نزدیکی فرما منتظر مراجعت من
میباشد تا بیاید و خانم ارمانوسه را با خود ببرد، زیرا وقت خیلی
کوتاه است. و تمام مقدمات بردن ایشان فراهم شده است.»

بر باره گفت: «آیا یوقنا با سربازان زیادی آمده است؟»
قاصد گفت: «آری او با پانصد سرباز برگزیده آقایم قسطنطین
آمده است تا از خانم ارمانوسه نگهداری کنند.»

بر باره گفت: «آفرین بر تو... بنزد آقامت یوقنا برو و بگو
که ارمانوسه به او سلام میرساند و هر وقت جواب از آقایم مقوقی
رسید، خود را آماده میکند که با او حرکت کند، پس از آن
بر باره مقداری پول از جیب بیرون آورد و در مشت قاصد گذاشت و
گفت: «اینرا فعلاً بگیر، پاداش خوبی هم بعداً بتو خواهم داد.»
قاصد خدا حافظی کرد و سوار شش خود شد و مراجعت کرد.

پس از آن بر باره داخل اطاق خانم خود شد و دید که هوی
همچنان بر روی تخت خواب افتاده و گریه میکند!

بر باره پیش رفت و صورت ارمانوسه را بوسید و گفت: «خانم،
آرام باشید و یقین بدانید که ارکادیوس بیاری شما خواهد شتافت»

و نخواهد گذاشت که دست قسطنطین بیک تار موی سر شما برسد،
وظیفه ما اینست که ارکادیوس را از قضایا بباخبر سازیم تا بیاری
شما بشتابد، راستی خانم، انگشت ارکادیوس کجاست؟»

ارمانوسه گفت: «در جیب میباشد»

برباره انگشت را گرفته و نکین آنرا چون مهری در ذیل ورقه زد.
و نام ارمانوسه را در کنار آن نوشت و آن ورقه را در لوله ای قرار داد و
بنزد قاصد رفت و یک سکه طلا به او داد و بوی گفت که آن سکه
طلا هدیه ارمانوسه به او است و سپس دو نامه را به او داد و گفت:
«این دو نامه را بگیر، این یکی را به مولایت مقوقس برسان و این
دیگری را بدست ارکادیوس فرزند اعیرج بده، فهمیدی چه گفتم؟
مبادا کسی تو را ببیند، خانم ارمانوسه پاداش خوبی بخواهند داد.»
قاصد دو نامه را بوسید و در جیب گذاشت و سپس بطرف اسب خود
رفته سوار آن شد و بطرف قلعه بابل شتافت. برباره بنزد خانم خویش
مراجعت کرد و او را دلنداری داد.

ارمانوسه گفت: «من یقین دارم که یوقندی بدجنس بزودی
خواهد آمد، چه جوابی به او بدهم؟»

برباره گفت: «به او بگوئید تا جواب از پدرتان نرسد، هیچ
کاری نخواهید کرد. و من یقین دارم تا آن موقع ارکادیوس به اینجا خواهد
رسید و شما را نجات خواهد داد.»

وقتی ارمانوسه نام ارکادیوس را شنید، خوشحال شد و
کمی نگرانیش بر طرف گردید و نگاهی بر برباره افکند و گفت:
«آیا مرقس مراجعت کرد؟»
برباره گفت:

«او مراجعت نکرد، ولی من به او گفتم که سعی کند در باره
سربازان عرب اطلاعات بیشتری بدست آورد، و شاید علت تأخیر وی
همین امر باشد.»

دو روز ارمانوسه در انتظار گذرانند، صبح روز سوم ارمانوسه بر اثر سروصدا و هیاهویی از خواب بیدار شد و بر باره را فرستاد تا بداند علت هیاهو چیست؛ بر باره رفت و چیزی نگذشت که مراجعت کرد و گفت: مردم شهر بلبیس از قضیه سربازان اعراب نگران هستند زیرا، اعراب به فرما حمله کرده‌اند و عده‌ای از مردم فرما که از جنگال اعراب نجات پیدا کرده‌اند، به اینجا فرار کرده‌اند و حاکم بعضی از آنها را در نهان بخانه خود خواند. و اسرار اعراب را از آنها سوال کرده است. نگرانی ارمانوسه افزون گردید و گفت: «بر باره، این خود مصیبت دیگری است، من در میان چهار عامل که هر کدام از آنها تلاش دارد که مرا از بین ببرد، گرفتار شده‌ام. اول آنها که از همه مهمتر و شدید تر است، آن مردی است که او را دوست نمی‌دارم و این قاصد است که شاید فردا به اینجا برسد تا مرا بنزد او یا بهتر بگویم، به جهنم ببرد، دوم پدرم میباشد که بر این امر رضایت داده است و پدرم با وی همدست شده است که مرا بدبخت و بیچاره کند! سوم این اعراب هستند که آمده‌اند تا با ما جنگ کنند، و بطوریکه معلوم میشود آنها مردم دایورسختی میباشند و شاید به زور جبر مرا بنده و اسیر خود سازند. و اما چهارم ۰۰۰ آه از چهارم ۰۰۱ پس از آن ساکت ماند.

بر باره گفت: خانم، صحبت خود را تمام کنید؛ بگوئید چهارم آن چیست؟ شاید چهارم آن، من باشم؟ «ارمانوسه گفت: نه بر باره، تو مایه تسلی خاطر من هستی، اما چهارم، قلب خودم میباشد، قلبی که اسیر عشق ارکا دیوس شده و مرا از دوری محبوب این همه مخزون و مایوس نموده است، و من قبلا آمیدی بیدار او داشتم، ولی اکنون از عشق او مایوس میباشم.

پس از ادای این کلمات قطرات اشک از چشمان ارمانوسه جاری

گردید.

بر باره در حالیکه قلبش از دیدن اشکهای خانمش ریش شده بود، چنین گفت: «خانم جان، یأس و خیال را از خود دور سازید و صبر و شکیبائی داشته باشید، من بشما گفتم که تا آخرین نفس بشما کمک خواهم کرد و من بشما قول میدهم که قسطنطین يك موی سر شما را هم نمیتواند تصاحب کند و شما اگر چه تمام اشخاص هم مخالف باشند، از آن کسی خواهید شد که او را دوست میدارید... صبر کنید و قضا را با احتیاط و بردباری حل نمائید، شما صبر کنید تا من بنزد حاکم بروم و سخنان سربازان فراری را بشنوم و شاید اطلاعاتی که شما لازم دارید، بدست آورم.»

پس از آن بر باره ارمانوسه را ترك گفته و بخانه حاکم که در نزدیکی قصر بود، رفت. نگهبانان او را میشناختند، از اینرو مانع وی نشدند.

وقتی حاکم او را دید، از جابر خاست و از او پذیرائی کرد و خواست او را داخل اطاق پذیرائی کند، ولی بر باره بوی گفت: «نه، احتیاج به پذیرائی نیست، من آمده‌ام تا سخنان سربازان فراری را بشنوم.»

حاکم او را داخل اتاقی کرد که در آن افسری بود. بر باره از جامه‌وی دانست که از افسران انطاکیه است. آن افسر هنوز جامه جنگ بر تن داشت و بر باره دانست که تار سیدن به پلبیس جقدر رنج و عذاب دیده‌است. جامه افسر را از گل شده بود و دست او زخمی بود. بر باره بر روی نیمکتی که توشك آن از این‌ش زربافت بافته شده بود، نشست. حاکم در کنار وی نشست و افسر را خواند و بوی گفت: «آنچرا که دیده‌ای بدون کم و زیاد برای ما تعریف کن...»

افسر در حالیکه نفس راحتی میکشید، گفت: «من باور نمیکنم که زنده مانده‌ام، زیرا با خطرهای زیادی روبرو شدم، این اعراب مردم نیرومند و سرسختی هستند و من گمان نمیکنم هیچ قشونی بتواند با آنها جنگ کند.»

حاکم گفت: «آهسته صحبت کن تا کسی صدای تو را نشنود و نگران و بیمناک نشود». اکنون قضیه را بر ایمان تعریف کن.

افسر گفت: از سه روز پیش خبردار شدیم که اعراب با مهمات و اسبان خود بنزدیکی افرما رسیده اند و ما آماده و مهیا شدیم و قلمه ها و حصارها را پراز سر باز نمودیم و ما گمان کردیم که آنها خیال دارند، پیش از آنکه با ما جنگ کنند، مایلند کمی استراحت کنند، تا از خستگی و رنج سفر رهائی پیدا کنند، ولی ما هنوز کاملاً آماده و مهیای جنگ نشده بودیم که دیدیم که گرد و غبار آنها بلند شده و بسوی شهر پیش می آیند و پس از آنکه کمی گرد و غبار فرو نشست، لشکریان انبوهی دیده شد که پیشاپیش آنها پرچمها و سواران دیده میشوند آنها همچنان پیش می آمدند تا اینکه در نزدیکی شهر توقف نمودند، ولی ما همراه آنها بارها و چادرهایی ندیدیم و دانستیم که آنها چه خواهند خود را دورتر گذارده اند. ما منتظر شدیم تا ببینیم که آنها چه خواهند کرد. و من از همراهان حاکم فرما بودم و با آنها مشورت میکردیم. کمی از ظهر گذشته بود که دیدیم یکی از اعراب به شهر نزدیک میشود. در حالیکه پرچم سفیدی در دست دارد، و او با اشاره فهماند که وی پیامی آورده است، ما مانع او نشدیم تا اینکه نزدیک حصار شد. او با اشاره دست فهماند که نامه ای برای حاکم آورده است. حاکم بمن اشاره کرد که نامه را از وی بگیرم، ولی او حاضر نشد که نامه را بمن بدهد و مثل این بود که میخواهد نامه را شخصاً بدست حاکم بدهد. من از حاکم اجازه گرفتم که آن مرد را داخل کنم و وقتی به او چنین اجازه ای داده شد، وی با گامهای ثابت داخل گردید، و مثل این بود که او داخل خانه خود میشود. من اول باین قاصد اعتنائی نداشتم، زیرا اجاعه او خیلی محقر و بی ارزش بود، ولی وقتی دیدم که با غرور و سر بلندی داخل میشود، در حالی که دست بر روی شمشیر خود دارد و حاضر

نیست که اسلحه خود را تسلیم مانماید ، نسبت بوی درخود احساس احترام کردم . ما مترجم آورده و بوی فهمانیدیم که مقررات اینست که قاصد باید بدون اسلحه داخل شود و سعی کردم او را به این امر قانع سازیم ، ولی وی چنین گفت ،

من هرگز اسلحه را از خود دور نمیکنم ، اگر ما را با این وضع قبول نمیکنید ، از همان راهی که آمده ام مراجعت خواهم کرد . با این سخنان او در نظر ما بزرگ آمد ، و حاکم اجازه داد که وی همانطوریکه مایل است ، داخل شود .

او داخل شد و نامه را که بر روی پوست نوشته شده بود بحاکم داد . مترجم نامه را ترجمه کرد ، مضمون نامه این بود که فرمانده قشون عرب از ما خواسته بود یافوری تسلیم شویم و یا اینکه داخل دین آنها شویم و یا اینکه جزیه بدهیم و یا جنگ کنیم .

این امر بر ما گران آمد . حاکم بوی گفت : ما چاره ای جز جنگ کردن نداریم . قاصد عربی در حالی که دست خود را بر روی قبضه شمشیر داشت ، از همان راهی که آمده بود ، بازگشت و به اردوگاه اعراب رفت و چیزی نگذشت که از طرف اردوگاه اعراب سواریکه سر تا پا مسلح بود پیش آمد تا نزدیک حصار شد . او شمشیر پرنه ای در دست داشت که آنرا با هتزاز در آورده بود . مترجم از وی پرسید که چه میخواهید ؟

وی چنین گفت : « اگر شما مجبور هستید که با ما جنگ کنید ، پس از شهر بیرون بیایید تا با شما جنگ کنیم و یا اینکه سواری را که به اوستاد دارید ، بفرستید تا با او جنگ تن بتن کنیم یا اینکه شما پیش خواهید برد و یا این که ما پیش خواهیم برد ، »

حاکم رو بمن کرد و گفت : « عقیده تو چیست ؟ من گفتم : جنگ تن بتن مانع از خونریزی زیاد میشود . حاکم گفت : کدامیک از شما حاضر است با این سوار جنگ تن بتن کند ؟ »

یکی از افسران شجاع و باتجربه و نیرومند در حالی که سر تاپا مسلح بود، حاضر شد با وی جنگ تن به تن کند.

مدتی جنگ آن دو نفر بطول کشید و صدای چکاک چک شمشیر آنها بگوش ماریسد، خلاصه هیچکدام از آنها بر دیگری پیروز نشدند و تا غروب جنگ آن دو ادامه پیدا کرد. چون هوا تاریک بود، آندو از هم جدا شدند و قرار بر این شد که صبح دومتبه جنگ تن به تن را ادامه دهند.

وقتی سوار ما برگشت، از وی پرسیدیم که سوار عرب چطور بود، وی اعتراف کرد که اگر هوا تاریک نمیشد، از سوار عرب شکست میخورد. ما آن شب گردهم جمع شده و درباره قشون عرب صحبت کردیم و رأی مان بر این قرار گرفت که از راه حیل و غیرتک بر اعراب پیروز گردیم، به این طریق که صبح خارج شده و در چند صف ایستادیم و چنین وانمود کردیم که میخواهیم دومرد جنگجو را تماشا کنیم و یک لشکر از سربازان خود را شب هنگام در قسمت چپ کمین بسگذاریم، و پس از آن لشکری که بطور کمین دور ایستاده بودند و منهم جزو آنها بود، پشت تپه ها پنهان شدیم. صبح بقیه سربازان در جلو فرما پائین آمدند و در آنجا صف کشیدند، در حالی که پرچمها و صلیبها را برافراشته بودند. دومرد جنگجو روبروی یکدیگر ایستادند و چیزی نگذشت که صدای زنگهارا شنیدیم و از پشت سر بر اعراب حمله کردیم و بقیه سربازان ما از روبرو بر آنها هجوم آورده بودند. جنگ سختی بین ما و اعراب در گرفت و صداهای فریاد از هر طرف بلند شد. بود. اما ما از پشت سر بر آنها حمله آوردیم و چیزی نگذشت که در برابر خود زنان را دیدیم که چوبهای بلند و ستونهای چادر را در دست دارند و بهتر و شدیدتر از مردان با ما جنگ میکنند و ما هم چنان میجنگیدیم تا اینکه روز بنیمه رسید و قوای ما رو به ضعف گذاشت و دیگر نتوانستیم مقاومت و پایداری کنیم و در اینموقع تیری بطرف من

پیرتاب شده که اگر دست خود را جلو آن نمیگرفتم، بر گردنم اصابت میکرد و آنرا مرابدیاریستی میفرستاد، در هر حال دستم مجروح شده و بطرف صحرا فرار کردم و از میدان جنگ دور شدم و عده ای هم با من فرار کردند. من برگشته و دیدم که اعراب از دیوارهای فرما بالا میروند و بدون شك آنها بر آن شهر مستوای گردیده اند و من شبانه روز بحرکت خود ادامه دادم تا اینکه بنزد شمارسیدم. و من هرگز باور نمیکنم که از مرگ حتمی نجات پیدا کرده ام!

در این اثناء، حاکم و بر باره بدقت سخنان او را گوش میدادند در حالی که قلبهای آنها بشدت می طپید، وقتی که کلام او بپایان رسید، رنگ از چهره حاکم پرید و ترسی بر قلب او چیره شد، ولی خود را بی اعتنا نشان داد و گفت: «شما اشتباه کردید که از در حیل و نیرنگ با اعراب درآمده اید لازم بود که رودر روی در میآمدید، زیرا تعداد آنها خیلی کمتر از تعداد شما بودم، اگر آنها به بلیس بیایند، به آنها درس عبرتی خواهم داد، تا بدانند تجاوز و حمله بما چه طعمی دارد!»

پس از آن حکمران به او چنین گفت: «مبادا در این باره به نگهبانان بلیس چیزی بگوئید تا مبادا ترس بر آنها غلبه کند!» اما بر باره بنزد خانم خود ارماتنوسه مراجعت کرد در حالی که ترس و وحشت بر او غلبه کرده بود. ارماتنوسه نزدیک پنجره ایستاده و بی اغچه نگاه میکرد.

بر باره قضایا را برای ارماتنوسه تعریف کرد و در این باره مدتی صحبت کردند.

صبح روز بعد بر باره خارج شد تا اطلاعاتی بدست آورد و شاید از آمدن مرقس خبندار گردد. او دید که حاکم با عجله میآید. بر باره از وی پرسید که چه اخباری دارد، وی گفت: «جاسوسان خبند آورده اند که یوقنا با مردان خود به اینجا میآیند تا ارماتنوسه را با خود

ببرند، و من آمده ام تا بوی مژده بدهم .»

برباره گفت : «من از جانب ایشان از تشکر میکنم و من این مژده را به او خواهم داد.»

برباره بنزد خانم خود ارمانوسه رفت و آن خبر را بوی داد . ارمانوسه نگران شد ، زیرا نمیخواست با یوقنا برود . ارمانوسه در این باره با برباره مشغول صحبت گردید و چیزی نگذشت که صدای در را شنید و وقتی رفت و در را باز کرد ، حاکم را دید که جعبه کوچکی را در دست دارد . برباره گفت که چه کار دارد . حاکم گفت که آن جعبه را بطریق یوقنا برای ارمانوسه فرستاده است . برباره گفت که خانمش در زحمت خواب است و او جعبه را بوی خواهد رساند .

حاکم جعبه را داد و رفت . در آن جعبه يك قطعه جواهر قیمتی بشکل عقاب بود که از الماس و زمرد و یاقوت درست شده بود . برباره دانست که آن جواهر را قسطنطنین فرستاده است ، در آن جعبه نامه ای هم بود . برباره داخل شده و نامه و جواهر را به خانم خود ارمانوسه داد . ارمانوسه نامه را گرفت و به این طریق خواند :

«بنام پدر و فرزند و روح القدس .

از قسطنطنین فرزند امپراتور هرقل به ارمانوسه عزیز . ما با یوقنا يك قطعه جواهر بشکل عقاب رومی فرستادم و از او خواستم که تورا با خود بنزد من بیاورد ، و نامه ای هم به پندرت که از طرف ما بر مصر حکومت میکند . نوشتم ، و ما با کشتیهای خود در دریای دمیاط منتظرت میباشیم ، زود تر حرکت کن و السلام .

« قسطنطنین »

وقتی ارمانوسه از قرائت نام فراغت حاصل کرد ، با صدای بلند فریاد برآورد : «نه . نه . نه . من نمیخواهم بنزد او بروم .»

پس از آن نامه را از روی خشم بگوشه ای افکند .
برباره ساکت ایستاد و ندانست چگونه او را دلداری دهد .
پس از آن برباره بنزد حاکم رفت و بوی گفت که خانمش منتظر
این است که از آقایم مقوقس نامه ای برسد ، زیرا وی نمیتواند پیش
از رسیدن نامه مقوقس ، این شهر را ترک گوید .۱

حاکم گفت : « قاصد آقایم مقوقس اکنون مراجعت کرد ، در
حالی که دو نامه با خود آورده ، یکی برای یوقنا و دیگری برای
ارمانوسه و این نامه را بمن داد تا برود و نامه را به یوقنا برساند .
حاکم پس از ادای این کلمات نامه ای را که بر روی میزش
گذاشته شده بود ، برداشته و به برباره داد .

برباره نامه را گرفت و باز کرد و دید که مقوقس در آن نامه
دخترش ارمانوسه را تشویق و ترغیب کرده است با یوقنا برود و از
اینکه نتوانسته است بیاید معذرت خواسته ، زیرا مشغول مستحکم کردن
حصارها و قلعه ها برای دفاع در برابر اعراب میباشد .
برباره ناراحت شد و نامه را پنهان کرد و بخانم خود نداد تا
وی ناراحت و مأیوس نشود .

برباره منتظر مراجعت آن قاصد از نزد یوقنا گردید تا از
وی بپرسد که آن پیغامی را که برای ارکادیوس داده ، برده است .
چیزی نگذشت که آن قاصد آمد و همراه او قاصد دیگری بود که از
چامه وی دانست که او مرقس است ، یعنی همان شخصی که در اول بار
نامه ای از یوقنا آورده بود .

برباره پناه برخدا برد .
وقتی آن دو بدریا غرقه رسیدند ، از برباره اجازه وارد شدن
را خواستند .

برباره اول به قاصد ارکادیوس اجازه داخل شدن را داد .
برباره درباره نامه ارکادیوس از وی پرسید ، قاصد چنین گفت :

من نزدیک غروب به قلعه رسیدم و از ارکادیوس پرسیدم، بمن گفتند که فرمانده ارکادیوس بامردان به خارج قلعه رفته‌اند تا از پلی که بین قلعه و جزیره روضه است بازدید کنند. این پل باقایقهای متعدد درست شده است و ارکادیوس که شنید اعراب بر فرما مستولی شده‌اند و خیال دارند بر قلعه هجوم آورند، دستور داده است که این پل را قطع کنند!

بر باره پرسید: «تو پس از آن چه کردی؟»
قاصد گفت: «من بنزد آقایم مقوقس رفتم و نامه را به او دادم، او همه اش مشغول مستحکم کردن قلعه بود. او دو نامه نوشت تا یکی را بخانم برسانم و دیگری را هم به یوقنا بدهم. و بمن امر کرد که فوری مراجعت کنم. و من ندانستم که چگونه نامه را به ارکادیوس برسانم، زیرا ترسیدم اگر در آنجا تأخیر کنم و آقایم مقوقس از تأخیرم باخبر شود، حقیقت قضیه ام آشکار گردد، و من در آنجا سر بازی را دیدم که از خیلی قدیم او را میشناختم و دوست صمیمی من بود، من نامه را به او دادم و از او خواستم که نامه را به ارکادیوس برساند.»
بر باره نگران شد و گفت: «پس تو ارکادیوس را ندیدی؟»

قاصد گفت: «نه... علت را شرح دادم.»
بر باره گفت: «این شخص که با تو آمده است کیست؟»
او گفت: «او قاصدی است که از طرف یوقنا بنزد خانم ارماتوسه آمده است، یوقنا این قاصد را بر اثر خواندن نام آقایم مقوقس، فرستاد.»

بر باره دانست که مقوقس قاصد را فرستاده است تا او را بنزد وی ببرد و دیگر امیدی در پیش نیست. اشک در چشمانش حلقه زد، ولی بهر طوری بود خودداری کرد و گفت: «قاصد را بگو که بنزد من بیاید.»

چیزی نگذشت که قاصد آمد و بر باره دانست که وی قاصد

اول ، بروفس میباید.

بربارہ به او گفت : «چه اخباری داری؟»

وی دو نامه را که همراه داشت به بربارہ داد .

بربارہ دانست که یکی از آن دو نامه از مقوقس به یوقنا و دیگری از یوقنا به ارمانوسه میباشد .

بربارہ دو نامه را گرفت و به اتاق خانم خود وارد شد و دید که وی در دریای فکر و اندیشه فرو رفته است .

بربارہ نامه هارا در دست خود پنهان کرد ، ولی چون نگران بود ، ارمانوسه بوی گفت : در دست چه داری ؟ آیا دره های امید بسته شده است ؟

بربارہ گفت : «نه ، نه خانم ، هنوز امید قطع نشده است ، امید ما بن خدا است و او قادر است که ما را از جنگال مرگ نجات دهد»
ارمانوسه گفت : «این نامه چیست ؟ آیا جواب پدرم رسید ؟»
بگویند آنکه من حتماً یقین نداشتم که اورا نجاتی برای من پیدا کند ؟

بربارہ گفت : «آری ، اینست جواب پدرتان .»

ارمانوسه گفت : «نامه ارکادیوس کجاست ؟»

بربارہ سر بریز پرا فکند و پاسخی نداد ، اضطراب و نگرانی ارمانوسه افزون گردید و تکرار کرد : «آیا ارکادیوس نامه ای برای من نفرستاد ؟»

بربارہ گفت : «نه خانم ، ولی او بزودی نامه ای برای شما خواهد فرستاد .»

ارمانوسه با صدای لرزانی گفت : «چگونه او جواب نامه مرا نداده است ؟ آیا او دست از من شسته و مرا ترك گفته است ؟»

بربارہ گفت : «نه خانم ، او شمارا ترك نگفته ، ولی قاصدا و را در قلعه ندیده و نامه را بیکی از دوستان ارکادیوس داده تا وقتی که

وی مراجعت نمود ، نامه را به او بدهد .
ارمانوسه خود را بر روی تخت خود افکنده و بنای گریستن
را گذاشت .

برباره ترسید که اگر نامه یوقنا را به او بدهد ، ناامیدی وی
افزون گردد ، از این رولحظه ای بیحرکت در جای خود ایستاد و پس
از آن به تخت ارمانوسه نزدیک شد و دست او را در دست گرفته و
بوسید و گفت : «خانم ناراحت نشوید ، خداوند راه نجاتی به ما نشان
خواهد داد .

لحظه ای به آن حالت باقیماندند ، چیزی نگذشت که خادمی
برباره را از خارج خواند .
برباره بیرون آمد و خادم بوی گفت که حاکم خواسته است که
وی بنزد او برود .

برباره بنزد حاکم رفت . حاکم بوی گفت : «بطوریکه میدانی ،
حضرت مقوقس از ما خواسته بود که ارمانوسه را به یوقنا بیاوریم و
اواکنون تأکید میکند ، آیا ارمانوسه آماده حرکت شده اند ؟»
برباره فوری گفت : «خانم از رفتن خوشحال هستند ، ولی
چون امروز خسته بودند ، بناشده که فردا حرکت کنند .»

حاکم گفت : «بسیار خوب ، من بر بازان گفته ام که احترامات
لازم را نسبت به خانم ارمانوسه در هنگام حرکت بجای آورند .»

برباره بنزد خانم ارمانوسه مراجعت کرد و قضایا را برای او
شرح داد و بخانم خود ارمانوسه چنین گفت : «خانم ، بدانید که پدرتان
امر کرده است که بایوقنا بروید و یوقنا هم این قاصد را بنزد حاکم
فرستاده است تا شمارا بنزد او بفرستد و حاکم هم میخواهد امروز با
تشریفات موکب شمارا بسوی محلی که یوقنا هست ، حرکت دهد ، ولی
من به بهانه اینکه شما مریض هستید ، تا فردا مهلت خواسته ام و
حتماً نامه من به ارکادپوس رسیده است و اگر هم نرسیده باشد قضیه

یوقنارا از پدرتان یا ارسلولیس و یایکی از دوستانش خواهد شنید
فوری به اینجا خواهد آمد و شما را نجات خواهد داد.»
ارمانوسه با نگرانی گفت: خوب، اگر ارکادیوس نیامد چه
باید کرد؟

برباره گفت: شما نباید چنین وانمود کنید که از قسطنطین
خوشتان نمی آید و نمی خواهید همسرا شوید، زیرا این امر آنها را
خشمناک خواهد ساخت و ممکن است شما را بزور وجبر ببرند،
بهتر آنست که شما در ظاهر چنین وانمود کنید که با ازدواج قسطنطین
کمال رضایت را دارید و به اردوگاه یوقنا حرکت کنید و در آنجا ما
از وی مهلت می خواهیم که فوری شما را بطرف محلی که قسطنطین
منتظران می باشد، نفرستد، و پس از آن قاصدی را فوری بنزد
ارکادیوس می فرستیم تا کاملاً قضیه را برای او شرح دهد، یکی دو
روز بیشتر نخواهد گذشت که او برای نجات شما خواهد آمد، اینست
نظر من، حال هسته به نظر شما است.

ارمانوسه لحظه ای ساکت مانده سپس گفت: گوش بده برباره...
من بهوش و داناتی تو اطمینان دارم، ولی آیا تو گمان میکنی که اگر
ارکادیوس نتوانست من را نجات دهد، من حاضر میشوم که همسر قسطنطین
بشوم؟! قلب من متعلق است به ارکادیوس و اگر مجبور شوم زوجه
قسطنطین بشوم، این قلب را با خنجر از طیش خواهم انداخت!

ارمانوسه پس از ادای این کلمات خنجر جواهر نشانی را که در
زیر جامه خود پنهان کرده بود بیرون آورد. برباره از دیدن خنجر
نگران شد و گفت: خانم... این چیست؟! آیا راست میگوئید که چنین
کاری را خواهید کرد؟!
ارمانوسه گفت:

«برباره... بخدا راست میگویم، ولی بتو قول میدهم تا کاملاً
مأیوس و ناامید نشوم، دست بچنین کاری نزدم!»

مادا نستیم که بطریق یوقنا از طرف امیراتورروم هرقل، حکمران حلب بوده هنگامیکه مسلمانان شام را فتح کردند، وی تظاهر بقبول دیانت اسلام نمود و خود را عبدالله نامید و بیاری و هواخواهی مسلمانان برخاست^۱، ولی بعضی از مسلمانان به صداقت او ایمان داشتند و برخی از وی مشکوک بودند. وقتی عمرو بن عاص تصمیم گرفت مصر را فتح کند. یوقنا خود را از هواخواهان او معرفی کرد و با مردان خود، باسربازان عمرو بن عاص حرکت کرد. یوقنا از قضیه نامزدی ارمانوسه را با قسطنطین باخبر بود و شنیده بود که ارمانوسه تاجه حد زیبا و دلربا است و ندیده عاشق وی شد تا اینکه به شهر فرما آمد، یوقنا یقین داشت که عمرو بن عاص کشور مصر را فتح خواهد کرد و بدون شک ارمانوسه چون غنیمتی بدست اعراب خواهد افتاد، ولی ترس او از این بود که کسی زودتر دست رسی به ارمانوسه پیدا کند. از اینرو حیل و نیرنگی برای بجنگ آوردن ارمانوسه بخاطرش رسید و نامه ای را از طرف قسطنطین جعل نمود و ارمانوسه را بطوریکه قبلا ذکر شد، احضار نمود و پس از آن شخصاً به بلبیس آمد و سربازان عمرو را بحال خود گذارد که به جنگ فرما داده دهند، و اوطامینان داشت که این نیرنگ و حیل میتواند ارمانوسه را پس از دستگیری وی، پیش از رسیدن عمرو به بلبیس، باخود ببرد؛ و او گمان میکرد که عمرو مدت زیادی در فرما خواهد ماند. وقتی نامه مقوقس رسید و موافقت نمود که ارمانوسه را ببرد، قاصدی را بنزد ارمانوسه فرستاد و از وی خواست که بطرف اوبیاید، و همچنین پیغام برای حاکم شهر فرستاد که در حرکت دادن ارمانوسه تسریع کند، حاکم بوی پاسخ داد که ارمانوسه مریض است. یوقنا تصمیم گرفت صبر کند تا ارمانوسه بهبودی حاصل کند، ولی آن شب اطلاع حاصل کرد که عمرو بن عاص فرما را فتح کرده است و چیزی نخواهد گذشت که

به یلبیسی خواهد آمد، از اینرو ترسید که اگر در بردن ارمانوسه تأخیر کند، نقشه و حیلۀ او نقش بر آب گردد، از اینرو، صبح آن روز نامه شدید اللحنی برای حاکم فرستاد و از وی خواست که هر چه زود ارمانوسه را در همان روز بفرستد و اگر در فرستادن تعلل کند، وی این کار را بازور و جبرانجام خواهد داد. ۱

حاکم پیغام برای ارمانوسه فرستاد و او را از تهدید یوقنا با خیر ساخت.

ارمانوسه با بر باره مشورت کرده و قرار بر این شد که به اردوگاه یوقنا بروند و از وی مهلت بخواهند که چند روز سفر آنها را بتأخیر بیندازد، و دیگر ارمانوسه نمیدانست که یوقنا چه نقشه شومی را برای تصاحب او چیده و چه فکر پلیدی در مخیله او خطور کرده است. ۱

موکب ارمانوسه با شکوه تمام بحرکت افتاد، سربازان در دو طرف خیابان صف کشیده و موسیقی ارتش نواخته گردید. موکب ارمانوسه با شکوه هر چه تمامتر از شهر خارج گردید، در آنجا در بیرون شهر، یوقنا با مردان خود، به استقبال ارمانوسه از اردوگاه خارج شد و منتظر قدوم موکب او بودند.

وقتی موکب ارمانوسه نزدیک شد، یوقنا دست ارمانوسه را گرفت و او را داخل چادری که مخصوص او بود نمود. ارمانوسه داخل شد و تظاهری به خستگی و بیحالی نمود، یوقنا او را بحال خود گذاشت و از چادر خارج گردید. حاکم هم با ارمانوسه خدا حافظی کرد و با مردان خود مراجعت نمود.

وقتی ارمانوسه تنها در چادر با بر باره ماند، دنیا در نظرش تیره و تار شد و چنین بنظرش رسید که در قفسی گرفتار شده است و دیگری راه فراری ندارد.

اما بر باره او را دلدادی میداد که وی قاصدی را بسوی ارکادیوس فرستاده و بعد از دو روز دیگر آن قاصد مراجعت خواهد کرد. چیزی

نگذشت که صدای هیاهویی برخاست، ارمانوسه نگاه کرد و دید که یوقنا شخصاً پیش می‌آید در حالیکه جامه رومی بر تن دارد • او درخواست ملاقات با ارمانوسه را نمود، ارمانوسه چنین اجازه‌ای را به او داد .

یوقنا داخل شد ، وقتی ارمانوسه چشمش به چهره یوقنا افتاد، احساس نفرت و انزجار از وی درخود نمود، زیرا او را مأمور قسطنطنین میدانست •

یوقنا سلام کرد و اجازه گرفت و در برابر ارمانوسه نشست و گفت: خانم... شمارا چه میشود؟! امیدوارم که حالتان خوب باشد! ارمانوسه گفت: هنوز احساس خستگی وضعف میکنم ۱. یوقنا گفت: خانم، خداوند شمارا از هرگزندی ایمن بدارد، من مأمورم که سلام و ارادت مولایم قسطنطنین فرزند امپراتور را بشما ابلاغ نمایم.

ارمانوسه پاسخی به او نداد.

یوقنا سکوت او را حمل بر حجب و حیای وی دانست و گفت: امیدوارم حالتان خوب شود به خصوص وقتی از این شهر دور شوید ۱. ارمانوسه گفت: ولی من تا چند روز دیگر حال حرکت و سفر کردن را ندارم! ۱.

یوقنا گفت: ولی بنظر من بهتر آنست که زودتر حرکت کنیم، زیرا مولایم قسطنطنین با کمال بی صبری منتظر قدم شما میباشد، او با کشتیهای خود انتظار دارد که هرچه زودتر شمارا با خود بکشور خود ببرد و شما خواهید دید که همه گونه وسائل راحتی و آسایش شمارا فراهم نموده است ۱.

ارمانوسه باز هم ساکت ماند و ندانست چه پاسخی بدهد. بر باره بجای ارمانوسه به یوقنا چنین گفت: آیا نمیبینید که خانم خسته است و نمیتواند حرکت کند ۱.

یوقنا گفت: آری می بینم، ولی او را سوار هودج میکنم و هودج او را بر روی شانه های مردان میگذاریم که با ملایمت حرکت کنند و

ابداً خانم احساس خستگی نخواهد کرد .

برباره گفت : آیا شما تصور نمیکنید که گرمای راه به صحت خانم لطمه بزند ؟

یوقنا گفت : آیا شما گمان می کنید که من علاج این اموزاهم پیش بینی نکرده ام ؟ من هودجی برای خانم ارمانوسه ترتیب داده ام که با بادبزهای بزرگی از پرشتر مرغ درون آنرا خنک میکند ، بیا و تماشا کن .

پس از آن دست برباره را گرفته و از چادر خارج نمود .
برباره هودجی را دید که مردانی آنرا حمل میکنند و سربازان مشغول برچیدن چادرها و آماده حرکت هستند . از دیدن آن منظره چشمان برباره پرازاشک گردید و دانست که تمام تلاش وی بهدر رفته است ، ولی ساکت ماند و چیزی نگفت و بایوقنا به چادر برگشت .

یوقنا رو به ارمانوسه کرد و گفت : ندیده شما دید که چگونه هودج راحتی را برای شما آماده کردیم و اگر شما اجازه بنهید ، امروز بعد از ظهر حرکت خواهیم کرد .

وقتی ارمانوسه این کلام را شنید ، بر خود لرزید و گفت ، من نمی توانم امروز حرکت کنم .

یوقنا گفت : گفتم که همه وسائل برای يك مسافرت راحت فراهم شده است و مولایم قسطنطین امر کردند که زودتر شما را بنزد ایشان ببرم و من نمی توانم مخالفت امر ایشان را بنمایم .

ارمانوسه هر چه اصرار کرد که یوقنا حاضر شود یکی دو روز سفر را بتأخیر بیا نندازد ، موفق نشد و تصمیم گرفت اگر مجبور به مسافرت شود ، خود کشی کند !

یوقنا رو به ارمانوسه کرد و گفت : من میروم و چیزی نخواهد گذشت که مراجعت خواهم نمود تا شما را برای مسافرت از چادر خارج کنم .

وقتی یوقنا خارج شد و ارمانوسه و برباره تنها ماندند ،
 ارمانوسه رو به برباره کرد و گفت : برباره بگو ببینم آیا اکنون
 وقت آن نیست که خودکشی کنم و خود را از شر قسطنطین راحت سازم ؟
 ارمانوسه پس از ادای این کلام دست بطرف شمشیر خود که
 داخل جامه خویش پنهان کرده بود ، دراز نهود ، ولی برباره با
 چابکی محکم میچ دست او را گرفت و گفت ، خانم ... گمان
 نمی کنم که دست لطیف شما حاضر شود که اقدام به قتل نماید .. آیا
 مگر نمی دانید که شما با این کار مرتکب جرم میشوید ؟
 ارمانوسه گفت ، مرگ هزار بار برای من گوارتر از این است
 که زن مردی غیر از محبوبم ارکادیوس بشوم .۱۰

ارمانوسه پس از ادای این کلمات بنای گریستن را گذارد و
 پس از آن بیهوش گردید .
 برباره وقت را غنیمت شمرده و خنجر ارمانوسه را برداشته
 و پنهان کرد .

برباره چند نفر از کنیزان را خواست تا آب بر چهره ارمانوسه
 بریزند تا بیهوش آید . کنیزان ارمانوسه را بیهوش آوردند و در این
 موقع یوقنا داخل چادر شد و هر چه برباره اصرار کرد که خانمش
 مریض است و خوب است سفر را یکی دو روز بتأخیر بپایندازند ،
 یوقنا موافقت نکرد .

چیزی نگذشت به یوقنا خبر دادند که قاصدی میخواهد خدمت
 برسد ، یوقنا اجازه داد ، قاصدی که سرو رویش پرازگرد و غبار
 بود ، داخل شد و سلام کرد و نامه ای را بدست یوقنا داد . یوقنا
 نامه را گرفت و باز کرد و مشغول قرائت آن گردید .

برباره وقتی خوب بچهره قاصد نگریست ، او را شناخت و
 دانست که وی مرقس قاصد خودشان میباشد و آهسته به ارمانوسه گفت
 که او مرقس قاصد آنهاست .

ارمانوسه خوشحال و امیدوار گردید و به یوقنا نگاه کرد و

دید که بر اثر خواندن آن نامه چهره یوقنا تغییر کرد و رنگش پریده و نامه در دستش میلرزد ۱ .

وقتی یوقنا از خواندن نامه فراغت حاصل کرد، علامات نگرانی واضطراب در چهره اش ظاهر گردید، ولی بهرطوری بود، خود داری کرد و بقاصد گفت: امیرا در چه حالی ترك گفتی؟ ۱۹
قاصد گفت: امیرا در حالی ترك گفتم که فرما را ترك گفته و به بلبیس میآید.

یوقنا فوری از چادر خارج شد بدون آنکه نگاهی بر ارمانوسه بیافکند.

اما ارمانوسه از آمدن مرقس امیدوار شد و آهسته به مرقس گفت، خوب، کجا بودی؟ چه اخباری برای ما آوردی؟

مرقس خواست قضایا را برای ارمانوسه تعریف کند، ولی ترسید یوقنا از خارج سخنان او را بشنود. آنگاه بزبان قبطی که یوقنا از آن سود نمیآورد به ارمانوسه گفت: من از خیانت این شخص باخبر شدم و دانستم که حيله هائی در کار او است و او بدروغ خود را قاصد قسطنطین معرفی کرده است ۱.

نامه ای را که اکنون آوردم از طرف قسطنطین نیست بلکه از طرف عمرو بن عاص سردار نامی عرب است که با سربازان خود برای فتح این سرزمین آمده اند. عمرو بن عاص در این نامه او را تهدید کرد و امر نمود که بشما گزندى وارد نمازد ۱.

ارمانوسه از شدت خوشحالی دستهای خود را به آسمان بلند کرد و خدا را شکر نمود و به مرقس گفت: از این خدمتی که بما کردی پاداش خوبی بـتـو خواهم داد.

برپاره رو به مرقس کرد و گفت: ترس من از این است که یوقنا از شدت خشم و ناامیدی تصمیم بگیرد که از راه انتقام مرا آزار و اذیت دهد ۱.

مرقس گفت: گمان نمیکنم که او پس از خواندن این نامه جرأت این کار را بکند، بخصوص عمرو بن عاص توصیه کرد که با شماها

با کمال عزت و احترام رفتار نماید و من گمان می‌کنم که یوقنا تصمیم به فرار بگیرد و شاید اکنون وسائل فرار را فراهم می‌آورد من اکنون می‌روم تا ببینم او چه میکند !

مرقس پس از ادای این کلمات از چادر خارج شد .

پس از خارج شدن مرقس، بر باره به خانم خود نزدیک شد و ارمانوسه را بوسید و گفت: خدا را شکر خانم ... راه نجات پیدا شد !

بر باره گفت: بر باره ... من هنوز می‌ترسم ... کسی چه میداند که اعراب چه معامله‌ای با ما خواهند کرد ... شاید ما از بلائی نجات پیدا می‌کنیم تا ببلای دیگری مبتلا گردیم .

بر باره گفت: به اعراب اطمینان داشته باشید، اگر آنها به شما امان بدهند، یقین بدانید که در امان هستید ! ... بخصوص که پدرتان با آنها مکاتبه کرده است .

مرقس که از چادر خارج شده بود دید که یوقنا و مردانش آماده حرکت هستند و میخواهند فرار کنند. مرقس برگشت و به ارمانوسه گفت که یوقنا و مردانش خیال فرار را دارند. ارمانوسه گفت: به جهنم بروند !

پس از مدتی که ارمانوسه و بر باره از چادر خارج شدند، دیدند که یوقنا و مردانش حرکت کرده‌اند و جز چادر آنها و چند چادر دیگر که متعلق به کنیزان ارمانوسه بود، چادر دیگری نیست .

ارمانوسه رو به مرقس کرد و گفت: من مردی را که جامه اعراب بر تن دارد بر روی آن تپه می‌بینم، او کیست ؟

مرقس گفت: او قاصدی از جانب عمرو عاص است که برای پدرتان پیغام آورده و قضیه او را بعد برایتان تعریف خواهم کرد. ارمانوسه مرقس را بنزد حاکم فرستاد تا مردانی را بفرستد تا او را بمنزلش ببرند.

حاکم وعده ای از مردانش آمده و ارمانوسه را بخانه اش

بردند .

بر باره خیانت یوقنارا برای حاکم تعریف کرد، حاکم خدا را
شکر کرد که ارمانوسه ازدامی که یوقنا گسترده بود، نجات پیدا
کرد! . آفتاب میخواست غروب کند که مرقس میخواست برود و
نامزد خود را ببیند .

بر باره ازوی خواست بطور مختصر قضیه خود را برای آنها
تعریف کرد و گفت که چگونه از شترپزیر افتاد و چطور آن مرد عرب
قد بلند سیاه چهره او را به اردوگاه برد و زخمهای او را بست و او
منتظر اولین فرصت شد تا با عمرو بن عاص ملاقات کرد و قضیه یوقنا
و بدجنسی وی را برای او تعریف نمود . و عمرو بن عاص هم آن نامه
را بوی داد که به یوقنا برساند و در آن نامه یوقنا را تهدید کرده بود
که نباید یکموی از سرارمانوسه کم شود.

مرقس چنین اضافه کرد : آن مرد عرب را که با من دیدید،
زیاد خادم یحیی نحوی است .

آنگاه قضیه او را برای آنها تعریف کرد و گفت که وی يك
نامه پنهانی برای مقوقس میبرد که بموجب آن به تمام قبطیها امان
داده شده است .

در این موقع خادمی آمد و گفت : دم در شخصی اجازه داخل شدن
میخواهد .

ارمانوسه گفت : بگذارید داخل شود .

آن شخص در حالی که مینالید، گریه کنان چنین میگفت :
خانم . . . او را از من گرفتند بما ظلم و ستم نمودند .

مرقس دانست آن شخص که گریه میکند و مینالد، عمویش
اصطفانوس معلم است . از جای برخاست و گفت : عموجان . بگو
بینم چه خبر شده است ؟

از شنیدن صدای مرقس مرد سالخورده تکانی خورد و گفت :
آه مرقس تو اینجائی ؟ مگر نمیدانی که ماریه را از ما گرفته اند ؟
فرزند . . . چه بگویم ؟

مرقس فریاد برآورد : عمو . کی او را گرفت . . بمن بگو
کی او را گرفت ؟

مرد سالخورده گفت : او را آن شخص خائنی که سعی میکرد
ویرا بکشد و در رود خانه نیل بیاندازد، گرفته است . او وقتی دید
که سربازان بر شهر بلبیس حمله کردند، و وضع خراب است ، امروز
صبح با بعضی از مردان پدر خود آمد و ما را مضروب نمودند و ماریه
را بزور با خود برداشته و فرار کردند .

خشم مرقس افزون گردید و دنیا در نظرش تیره و تار گردید
و گفت : او را بکجا بردند ؟

و پس از ادای این کلام از جای برخاست در حالی که دست بر
روی قبضه شمشیر خود گذارده بود .

اصطفانوس گفت : من نمیدانم او را بکجا برده اند ، ولی
آنها از طرف مغرب رفتند و شاید مقصد آنها عین الشمس باشد .

مرقس که سخت عصبانی و احساساتی شده بود، خواست برود ،
ولی برپاره دست او را گرفت و گفت ، صبر کن مرقس . شاید از
طرفی بروی که آنها نرفته اند .

پس از آن برپاره دنبال حاکم فرستاد و وقتی حاکم آمد ،
بوی گفت ، خانم ارمانوسه بشما سفارش میکند که این جوان را کمک
کنید ، زیرا پسر کد خدا نامزد او را دزدیده و فرار کرده است .
عده ای از مردان خود را بفرستید تا این جوان شرور و گناهکار را
دستگیر کنند .

حاکم عده ای از سواران خود را برای دستگیری پسر کد خدا
فرستاد .

اما مرقس ، او هم عده ای از مردان را در اختیار گرفت و خارج
شد . زیاد او را دید و از وی پرسید که چه خبر است ، مرقس قضیه را
برای او تعریف کرد .

زیاد بوی گفت ، دوست عزیزم . من هم بانومی آیم ، تا راحت

نباش ، انشاءاله ماریه را صحیح و سالم پیدا خواهیم کرد.
آنها رفتند، درحالی که ارمانوسه و هریاره در کمال بیصبری
منتظر مراجعت آنها بودند. قضیه مرقس خیلی آنها را ناراحت
کرده بود، زیرا بردن نامزدش ماریه تا حدی بخاطر آنها بود ۱.

ارکادیوس دنبال ارمانوسه میگردد

ما آنها را بحال خود میگذاریم که دنبال ماریه بگردند و بسراغ ارکادیوس میرویم . ما ارکادیوس را در حالی ترك گفتیم که در قلعه بود و انتظار داشت که بر باره بنزد او بیاید و از احوال ارمانوسه برای او تعریف کند . و چون بر باره نیامد ، نگران شد و ترسید که شیرنگی در کار باشد و پشیمان شد که چرا انگشتر خود را به زنی داده است که فقط یکمرتبه او را دیده است .

او مدتی در این باره فکر کرد و فکرش بجائی نرسید و خواست قاصدی به بلیس بفرستد تا از حقیقت امر آگاه شود ، ولی نرسید که قضیه کشف شود .

شبى در کنار پنجره‌ای که در نزديك آن با بر باره صحبت کرده بود ، نشسته بود که سر بازی وارد شد و گفت : « آقايم اعيرج شمارا احضار کرده اند »

وقتی ارکادیوس وارد شد ، دید که اعيرج با خشم و غضب تمام در اتاق راه میرود .

ارکادیوس سلام کرد ، اعيرج جواب او را داده و گفت : ارکادیوس ، این نامه را بگیر و بخوان .

ارکادیوس نامه را گرفت و دید که بزبان قبطی نوشته شده است و ذیل آن امضاء بطریق بنیامین است .

ارکادیوس گفت : « این چیست آقا ؟ »

اعیرج گفت: «من زبان قبطی نمیدانم، ولی از این نامه فهمیدم که این نامه از طرف بطریق دشمن رومیها فرستاده شده است و یکی از مردان او این نامه را برای مقوقس برده اند و یقین در آن دسیسه ای علیه ما میباشد. این نامه را بخوان و برای من ترجمه کن.»

ارکادیوس نامه را خواند و دید که حقیقتاً همان طوری است که پدرش گفته و این همان نامه ای بود که جرجس آنرا از بلبیس آورده تا به مقوقس بدهد.

ارکادیوس پی برد که اگر پدرش بداند که در آن نامه چیست، فوری مقوقس را دستگیر خواهد کرد، از این رو در ترجمه تحریف نمود و گفت: «در این نامه مقوقس را تحریک کرده اند که علیه رومیها باشد و شاید این امر بدون اطلاع مقوقس یا علم او باشد، زیرا این نامه از طرف بنیامین نوشته شده است.»

اعیرج دانست که ارکادیوس سعی دارد چیزی را از او پنهان بدارد، از این رو چنین گفت: «ارکادیوس تو نباید به این قبطیها که مارا دوست نمیدارند، خوشبین باشی و از آنها طرفداری کنی؟» ارکادیوس گفت: «برای چی من از طرفداران آنها باشم، در حالی که شما میدانید من اولین کسی هستم که از رومیها طرفداری کردم و من جز رومیها کسی را دوست نمیدارم.»

اعیرج گفت: «من منکر این نیستم که تو از ته دل طرفدار رومیها می باشی، ولی از سخنان تو دانستم که از قبطیها هم دفاع میکنی، و قلبم میگوید که اشخاصی را بفرستم تا مقوقس را دستگیر کرده و غل و زنجیر گذارند.»

ارکادیوس در کار خود متحیر ماند و ترسید که امید و آرزوهایش برباد رود، از این رو چنین گفت: «پدر، کمی صبر کنید، من شمارا محتاط و باتدبیر میدانم، مگر نمیدانید که اگر ما خود را دشمن قبطیها نشان دهیم، بضررمان تمام میشود، زیرا آنها سر از اطاعت ما خارج خواهند ساخت، در حالی که دشمن نزدیک است و چه بسا که آنها

بادشمن ما بسازند وعلیه ماقیام کنند، بنظر من بهتر آنستکه کارهای آنها را ندیده بگیریم و خود را نسبت به آنها با وفایشان دهیم تا ببینیم نتیجه جنگ ما با اعراب چه خواهد بود. ۱»

اعیرج لحظه ای فکر کرد سپس گفت: «راست گفתי فرزندان من این قضیه را مسکوت میگذارم، ولی بهره مقدس است سوگند که از مقوقس انتقام خواهم گرفت.»

این مرد به کشور خود خیانت کرد، و دلم میخواست که نامه ای برای امپراتور بنویسم تا از خیانت او آگاه شود و دیگر حاضر نشود دختر او را برای فرزند خود بگیرد، ولی باید صبر کردم، من میدانم که آخرش گوشت بدن او و دختر و خانواده اش خوراک ماهیان دریا خواهد شد، بزودی خیانت وی آشکار خواهد گردید، و خائن بکیفر خواهد رسید. ۱»

اعیرج پس از ادای این کلمات چامه خود را کند و آماده خوابیدن شد.

ارکادیوس خدا حافظی کرد و از اتاق خارج شد، در حالیکه نگران شده بود، زیرا میدید که خشم و غضب پدرش بر مقوقس سبب میشود که او نتواند ارمانوسه را از آن خود سازد. در هر حال او تصمیم گرفت با نیرنگ کارها را رو بر آه ملزمتا بوصول محبوبه برسد.

ارکادیوس به اتاق خود رفت و همه اش در فکر و اندیشه بود، زیرا میدید که اگر ارمانوسه از چنگال قسطنطین نجات پیدا کند، پدرش اعیرج به او اجازه نمیدهد که با ارمانوسه ازدواج کند.

صبح روز دیگر جاسوسان آمده و برای آنها خبر آوردند که اعراب در نزدیک فرما اردو زده اند، اعیرج پسر خود ارکادیوس را مأمور کرد که با سربازان برود و پلی را که قلعه و جزیره را بهم وصل میکند، قطع نماید، یعنی راه بین آنها و بندر دشت غربی را. وقتی ارکادیوس این مأموریت را انجام داد و مراجعت نمود، نامه ارمانوسه

رادر یافت کرد و آنرا خواند و دانست که وی در سختی و دشواری است و از وی کمک میخواهد ۱.

ارکادیوس هر چه فکر کرد ندانست که چرا ارمانوسه در سختی و دشواری است ۱.

چنین بنظر ارکادیوس رسید که باحیله این امر را ازدوست خود ارسطولیس بدست آورد، از این رو دنبال وی به آنجائی که عادت داشت در آنجا باشد، رفت، ولی او را در آنجا نیافت و از وی پرسید: به او گفتند که او روز گذشته بنزد پدرش رفته و هنوز نزدا و در قلمه میباشد. قلمه مانند يك شهر کوچکی بود، بالاخره ارکادیوس دنبال او رفت تا او را پیدا کرد و به او گفت: چند روزی است که تو را ندیدم، در حالی که عادت داشتم هر روز تو را ببینم، این مدت کجا بودی ۱؟

ارسطولیس گفت: من در این دوسه روز بنزد پدرم رفته بودم و درباره قضیه ای که مربوط به ارمانوسه میباشد، فکر و اندیشه میکردم ۱.

از شنیدن این کلام قلب ارکادیوس بنای طپیدن را گذارد، ولی هرطوری بود خود را آرام نشان داد و گفت: امیدوارم امر خیری باشد و چیزی شمارا نگران نساخته باشد ۱.

ارسطولیس پاسخ داد: نه، امر خیری است. قسطنطین فرزند هرقل عده ای را فرستاده است که ارمانوسه و عروس خود را بنزد او ببرند، و او در نزدیکی دریای روم منتظر ارمانوسه میباشد تا او را با خود به قسطنطنیه ببرد ۱.

از شنیدن این کلام، ارکادیوس بیشتر نگران شد و گفت: خوب، بعد از آن چه شد ۱؟

ارسطولیس گفت: نامه ای از قسطنطنیه در این باره برای پدرم رسید، پدرم مکتوبی برای حاکم بلبیس نوشت که ارمانوسه را در اختیار آن هیئت که از طرف قسطنطنیه رفته اند، بگذارد، و من و پدرم

تصمیم داشتیم که من و یا او برای مشایعت ارمانوسه برویم ، ولی چون مشغول آماده کردن وسائل جنگ بودیم ، نتوانستیم این نظر را عملی سازیم ۱.

وقتی ارسطولیس این خبر را شنید ، نتوانست از شدت نگرانی و ناراحتی خودداری کند و دانست که ارمانوسه او را بکمال و یاری خواسته است ، پس چگونه میشود بیاری او نشتابد ؟ . چنین وانمود کرد که امری سبب شده که زودتر به اتاق خود برود . با ارسطولیس خدا حافظی کرده رفت ، در حالیکه درباره قضیه او وقضیه پدرش فکر و اندیشه میکرد . او وقتی به اتاق خود رسید ، کلاه خود خویش را پوشید و شمشیر بر کمر آویخت و میخواست به بلبیس برود ، ولی دید که این کار او جنون آمیز است و بنتیجه ای نخواهد رسید .

او تا غروب به آن حال باقی ماند .
نزدیک غروب سر بازی آمده و گفت که قاصدی دم در میخواید . خدمت برسد . ارکادیوس اجازه داد ، قاصد در حالیکه سروریش غبار آلود بود ، داخل شد و تعظیم کرد و نامه ای را بدست ارکادیوس داد . آن نامه از ارمانوسه بود . مضمون نامه از این قرار بود :

ارمانوسه در خطر مرگ است و باید هر چه زودتر او را نجات داد .

شب تاریکی بود و راه سخت و دشوار ، ولی ارکادیوس به چیزی اهمیت نمی داد و همچنان طی طریق میکرد تا اینکه شب به نیمه رسید و اسب خسته شد و ارکادیوس اسب را آهسته تر میراند ، چیزی نگذشت که به نظرش رسید از دور زنی فریادمی کشید و دیگران را به کمک و مساعدت می طلبید ، ایستاد خوب گوش داد ، ولی دیگر صدائی نشنید و پیش خود گفت که اشتباه کرده است .

او آن صدرا را از جنگل نزدیکی که در گذر راه واقع شده بود ، شنید .

ارکادیوس داخل جنگل شد . و همچنان پیش رفت تا اینکه به آن طرفی که صدا از آن می آمد ، رسید ، در این موقع شنید که صدائی

چنین میگوید: «ای آنکه پیش میآئی، تورابخدا و به شرافت سوگند میدهم که مرا از دست این دزدان نجات دهی.»

ارکادیوس خوب نگاه کرد و سه شبی را دید که در زیر درختی ایستاده اند، ولی او از شدت تاریکی نتوانست آنها را تشخیص بدهد.

ارکادیوس پیش رفت و فریاد برآورد: «ای دزدان پلید، دختر را رها کنید و گرنه با شمشیر شما را از پای درمی آورم.»
پس از آن شمشیر خود را از نیام کشید. بین او و آنها در حدود بیست متر فاصله بود.

آنها فرار کردند، ارکادیوس آن هارا خنقیب کرد، ولی هر کدام از آنها از طرفی دویده و ناپدید شدند.

ارکادیوس بطرف همان درختی که سه شبی در زیر آن ایستاده بودند، برگشت و دید که شبی در برابر اسب او دراز کشیده است و چنین می گوید:

«ای سوار... خدا بشما پاداش بدهد که مرا از شر این رومیها نجات دادید، شما مرا از مرگ و عار و ننگ رهایی بخشیدید!»
ارکادیوس از اسب پزیر آمده و خوب به صدای آن زن که از دست مردان نجاتش داده بود گوش داد، و دید که صدای او از شدت ترس و ناراحتی گرفته شده است.

ارکادیوس به او گفت: «خانم، نگران نباشید، دزدان فرار کردند»

وقتی ارکادیوس دست دختر را گرفت، چنین حس کرد که چون یخ سرد است و از شدت ترس میلرزد.
ارکادیوس به او گفت: «خانم، نترسید، بگوئید بهینم شما کیستید؟»

زن گفت: «من دختر بیچاره ای هستم که دزدان مرا ربوده و خیال سوئی درباره ام داشتند. خدا از اینکه مرا نجات دادید،

پاداشتان دهد، ولی با احتیاط باشید، زیرا این دزدان مردان شروری هستند و ممکن است همینطور که ایستاده اید، بشما گزند وارد آورند،» هنوز کلام دختر بیایان نرسیده بود که تیری از نزدیکی ران ارکادیوس عبور کرده، ولی او را مجروح نساخت ۱۰۰.

ارکادیوس فوری بطرفی که تیر از آنجا آمده بود، شتافت و فریاد برآورد: «ای خائن ۰۰ من حتماً تو را خواهم کشت!».

مرد ترسید و خواست فرار کند، ولی ارکادیوس که هنوز شمشیر را در دست داشت، دنبال او دوید و با یک ضربت او را از پای درآورد. مرد فریاد برآورد: «آه ۰۰ مرا کشتی!».

آن مرد بزبان رومی صحبت میکرد، ارکادیوس وقتی دید آن شخص رومی است، بوی گفت: «این خیانت از رومیها است؛ تف بر شما!».

پس از آن به اطراف خود نگریست، کسی را ندید، یقین حاصل کرد که آنها فرار کرده اند.

ارکادیوس بطرف دختر که از شدت ضعف بر روی زمین افتاده بود، برگشت، دختر گفت: «خدا را شکر که آن مرد کشته شد!» ارکادیوس دختر را در جای خود نشاند، در حالیکه میخواست بدانند که وی کیست.

ارکادیوس از دختر پرسید: «این مردی را که کشته شده است، میشناسی؟».

دختر گفت: «او پسر حاکم قریه است.»

ارکادیوس گفت: «از توجه میخواست؟»

دختر گفت: «او میخواست مرا از کنار پدرم دور سازد، او از مدت‌ها پیش در صدد این برآمده که بر من گزند وارد آورد تا اینکه پدرش حاکم توانست مرا بدام بیا فکند و مرا قربانی نیل معرفی کند، ولی خداوند مرا بوسیله ارمانوسه مصری دختر مقوقس نجات داد.»

ارمانوسه اکنون در شهر بلبیس است. وقتی پسر حاکم شنید که ارمانوسه صبح روز گذشته بطرف نامزدش قسطنطین حرکت کرده است، فرصت را غنیمت شمرده و باعده ای از مردانش آمده و پدرمرا مضروب ساختند و مرادزدیدند و به این جنگل آوردند و اگر شما مرانجات نمیدادید، او مرا بدبخت و بی سیرت میکرد.»

وقتی ارکادیوس نام ارمانوسه را شنید، قلبش بنای طپیدن را گذاشت و از اینکه ارمانوسه بطرف نامزدش قسطنطین حرکت کرده است، نگران شد و تصمیم گرفت به شهر بلبیس برود تا شاید بتواند ارمانوسه را نجات دهد.

و چون دید که نمیشود دختر را به آن حال در آنجا بگذارد، از اینرو تصمیم گرفت دختر را هم با خود ببرد، ولی يك اسب بیشتر نداشت، از اینرو دختر را پشت سر خود بر روی اسب نشاند و برافراشت و پس از طی طریق، ارکادیوس اشباحی را دید که بسوی آنها پیش می آیند و وقتی نزدیک شدند، یکی از آنها فریاد برآورد: «دختر را رها کن و گرنه تورا خواهم کشت.»

ماریه صدای مرقس را بشناخت، فریاد برآورد: «مرقس، دست نگاهدار، او از دوستان است.»

ارکادیوس میخواست با آن عده بجنگد، ولی وقتی شنید که دختر یکی از آنها را بنام میخواند، پرسید که او کیست، دختر گفت: «اوپسر عموی من است که دنبال من آمده تا مرا از دست دزدان نجات دهد.»

مرقس و یارانش پیش آمدند و از ارکادیوس پرسیدند که او کیست؟ ارکادیوس که نمیخواست خود را معرفی کند گفت: «همینقدر بدانید که من دزد نیستم.»

ماریه گفت: «او مرد با شاهمتی است که مرا از مرگ و رسوائی نجات داد.»

ارکادیوس در حالیکه کلاه خود را پائین آورده و چهره اش

پنخوبی دیده نمیشد ، از اسب بزر آمد و گفت : « بیایید ، این دختر را صحیح و سالم بگیرید »

آنها بوی گفتند : « بگو که کیستی تا تورا پاداش دهیم »
ارکادیوس گفت : « من احتیاج به پاداش شما ندارم و پس از آن سوار اسب خود شد و بطرف بلیس حرکت کرد .
آن عده مرقس و مردانش و پدر دختر بودند . معلم اسطفا نوس ، دختر خود ماریه را بوسید و گفت : « دختر ، خدا را شکر که تو را صحیح و سالم پیدا کرده ام ! »
پس از آن دختر را سوار اسبی کرد و حرکت نمودند .

اما ارکادیوس همچنان طی طریق میکرد تا اینکه بشهر بلیس نزدیک شد . درهای شهر بسته بود . در آن نزدیکی آثار اردوگاهی را که سربازان از آن جا کوچ کرده بودند ، مشاهده نمود ، و از دور چادری را دید ، نزدیک شد . صدائی از درون چادر بلند شد :
« کیستی ؟ »

ارکادیوس گفت : « من رومی هستم . » آن مرد از چادر بیرون آمد ، ارکادیوس پرسید که در آنجا چه میکند ، آن مرد که يك افسر رومی بود گفت : « من و سربازانم به امر حاکم شهر پس از فزار یوقنا روز گذشته ، مأمور شدیم که در اینجا بمانیم . »
ارکادیوس گفت : « چگونه یوقنا فرار کرد ، در حالیکه وی مأمور بود ارمانوسه را بنزد قسطنطین ببرد ؟ »

افسر رومی گفت : « مملووم شد او حيله و زیرنگ بکار برده . قاصد قسطنطین بطوریکه ادعا میکرد ، نبوده است ، و وقتی قضیه او کشف شد ، ارمانوسه را گذاشت و بامردان خود فرار کرد . »
ارکادیوس از اینکه یوقنا موفق نشده است ، ارمانوسه را برباید ، بسیار خوشحال شد و گفت : « خوب ، ارمانوسه کجا رفت ؟ »

افسر گفت : « ارمانوسه به قصر حاکم مراجعت نمود . »
ارکادیوس در این فکر بود که چگونه داخل شهر بشود ، زیرا

نمیخواست کسی او را بشناسد. در اینموقع ارکادیوس نگاه کرد و دید شخصی بوی نزدیک میشود وقتی آن شخص نزدیک شد، سلام کرد و گفت: «من هرگز خوبی شما را فراموش نمیکنم، شما دختر عمومی مرا نجات دادید!»

ارکادیوس خواست ماهیت خود را بر مرقس پنهان بدارد، ولی دید که بوسیله او میتواند نامه‌ای برای ارمانوسه بفرستد، از اینرو خود را بوی معرفی کرد. وقتی مرقس دانست که در برابر ارکادیوس فرزند امیرج ایستاده است، قوی‌ترین افتاد و احترام گذاشت و دست ارکادیوس را بوسید. ارکادیوس بوی گفت که وی نمیخواهد کسی او را بشناسد و مایل است ناشناس بماند و او برای نجات ارمانوسه آمده است. مرقس تمام قضایا را برای ارکادیوس تعریف کرد و گفت که چگونه نامزدش ماریه را محکوم کردند که قربانی نیل شود و چگونه ارمانوسه نامزدش ماریه را نجات داد.

ارکادیوس گفت: «من متوجه شدم که تو عاشق فداکاری هستی و لازم است که تو بدانی که من ارمانوسه را دوست میدارم و از عشق من جز خود ارمانوسه و ندیمه‌اش برپاره کسی باخبر نیست و من انگشت خود را چون گروگان عشق به او دادم، و من اکنون برای نجات او آمدم، الحمدلله که او نجات پیدا کرده است، من میخواهم با او ملاقات کنم، ولی نه در شهر، زیرا مردم شهر بلبیس مرا میشناسند.»

مرقس گفت: «آیا مایلید در خارج شهر با ارمانوسه ملاقات کنید؟»

ارکادیوس گفت: «آری، دلم میخواهد در خارج شهر با او ملاقات کنم، ولی چطور؟»

مرقس کمی فکر کرد و پس از آن گفت: «میخواهید من قضایا را برای ارمانوسه تعریف کنم و او را دعوت نمایم بخانه نامزد که خارج شهر است، بیاید.»

ارکادیوس گفت: «گمان نمیکنم او حاضر بشود بخانه نامزدت بیاید، زیرا مسافت زیاد است.»

مرقس گفت : « اگر او نتوانست بیاید ، من فکر دیگری
خواهم کرد . »

ارکادیوس گفت : « بنظرم بهتر آنستکه من جامه‌ای شبیه
جامه تو بپوشم و چنین وانمود کنم که قاصدی بنزد او میباشم و تو این
اسب را گرفته و بقریه خود بروی و در آنجا بمانی تا من مراجعت کنم . »
مرقس گفت : « بسیار خوب . . . اکنون جامه خود را
بشمامیده‌م ؟ »

ارکادیوس گفت : « آری . . . ما لباسهای خود را باهم مبادله
میکنیم و تو اسب مرا گرفته و بقریه برو و مادا بکسی بگوئی که
مرا دیده‌ای . »

آن دو لباسهای خود را بیکدیگر عاریه دادند و مرقس سوار
اسب ارکادیوس شده و بطرف قریه خود حرکت کرد . اما
ارکادیوس مثل اینکه يك سرباز ساده رومی است ، بطرف شهر
بلیسی روان شد . دروازه شهر باز شده بود و مردم از شهر خارج
و داخل میشدند و کسی متوجه او نگردید .

دیدار دو دلدادہ

ارمانوسہ ہمہ آن شہرا در فکر مرقس و نامزدش و همچنین در فکر محبوبش ارکادیوس بود و نگران بود کہ چرا وی تاخیر کردہ است، در حالیکہ دو مرتبہ دنیال او فرستادہ و از وی کمک و یاری خواستہ است .

ارمانوسہ نگرانی خود را با ندیمہ خویش بر بارہ در میان گذاشت . بر بارہ بوی گفت : « میترسم او نتواند از قلعہ، از ترس افتضاح و رسوائی خارج شود . »

او منتظر مراجعت مرقس گردیدہ چیزی نگذشت کہ بر بارہ آمد و بہ او گفت کہ خبر آورده اند کہ ہاریہ را پیدا کرده اند . ارمانوسہ گفت : « چگونه او را پیدا نموده اند و با آن خائن چہ کرده اند ؟ »

بر بارہ گفت : « سواری او را کشتہ است و تاکنون ندانستہ اند . آن سوار کیست ؟ »

در وقتی کہ آن دو مشغول صحبت بودند، یکی از خدمہ ہا آمد . و گفت : « قاصدی آمدہ و میخواہد خدمت خانم ارمانوسہ برسد . بر بارہ رفت و گفت کہ خانمش فعلا خستہ است و نمیتواند کسی را ملاقات کند . قاصد دست بر بارہ را گرفت و گفت : « گمان میکنم کہ اگر خانم بدانند کہ من کیستم ، موافقت بکنند کہ ہمین اکنون با من ملاقات نمایند، من قاصدی ہستم کہ مژدہ ای از طرف ارکادیوس

فرزند اعیرج برای او آورده ام . بر باره ، آیا او را میشناسی ؟
 وقتی بر باره صدای او را شنید ، دانست که خود او است ، از اینرو
 پیرامون خود را نگریست ، کسی از خدم را ندید ، لذا بقاصد گفت :
 « مثل اینست که خود شما ارکادیوس میباشید . » ارکادیوس تبسمی
 کرد و گفت ، « شاید خود او باشم ، بر باره ، بگو ببینم خانمت
 کجا است ؟ »

بر باره خیلی خوشحال شد و گفت : « کمی صبر کنید ، اگر
 شما یکمربته بر خانه داخل شوید ، ممکن است از شدت خوشحالی
 ناراحت شوند ، من وسیله ملاقات شما را فراهم میآورم . » بر باره
 بنزد ارمانوسه رفت . ارمانوسه از وی پرسید که قاصد از طرف چه
 کسی است . بر باره گفت : « قاصد میگوید که دوست مرقس است و
 آمده تا شما اطلاع دهد که نامزد مرقس از چنگال دزدان نجات
 پیدا کرده است . » ارمانوسه گفت : « ولی از چهره تو چنین بر
 میآید که مژده بهتری آورده ای . »

بر باره گفت : « مژده بالاتری برای شما آورده ام ، قاصدی
 از طرف ارکادیوس است . . . اگر راستش را بخواهید ، خود محبوبتان
 ارکادیوس دنبال شما آمده است ! . . . آیا اجازه میدهید او را
 داخل اتاق کنم . »

از شنیدن این خبر مسرت بخش ، قلب ارمانوسه بنای تپیدن
 را گذاشت و با صدای لرزانی گفت : « او را داخل کن » چیزی نگذشت
 که ارکادیوس داخل شد و سلام کرد .

ارمانوسه جواب سلام او را داد .

ارکادیوس دست دراز کرد و دست ارمانوسه را در دست گرفت
 و حس نمود که دست دختر سرد است .

لحظه ای آندوازشدت شوق و اشتیاق ساکت مانده و نتوانستند
 چیزی بگویند ! . . . سرانجام ارکادیوس بصدا در آمده و به ارمانوسه
 گفت : « خوب با قسطنطنین چه کردی ؟ »

ارمانوسه دست خود را از میان انگشتان ظریف ارکادیوس

بیرون آورد و در حالی که چهره اش از شدت شرمندگی سرخ شده بود، سر خود را به علامت نفی حرکت داد و مثل این بود که به او میگوید (مصائب را بیاد من نیاور.)

ارکادیوس گفت: «خوب، چرا با قصد قسطنطین نرفتی، درحالیکه او در نزدیکی دریای دمیاط منتظرت میباشد.»

ارمانوسه دیگر خودداری نتوانست و گفت: «ارکادیوس، دیگر بمن طعنه مزن، مصائب و گرفتاریهایم کافیست!»

پس از آن دو دل داده برآز و نیاز عاشقانه پرداختند و گله ها ازهم کردند.

ارکادیوس به ارمانوسه چنین گفت: «تو خیال میکنی که اراده پدرم مانع از رسیدن تو و من بهم میشود، من قلب و انگشترم را بتو دادم!»

عزیزم، اگر قسطنطین را بر من ترجیح نمیدی، یقین بدان که پسر امپراتور نمیتواند تا ارکادیوس زنده است و یک قطره خون در بدن دارد، مالک یک تارگیسوی تو شود!»

ارمانوسه آهی کشید و گفت: «تو نمیدانی تا چه اندازه تو را دوست میدارم. نگاه کن به این خنجر، من این خنجر را برای هنگامی نگاهداشتم که اگر بتو دسترسی در موقع لزوم پیدا نکردم، با آن بزندگی خود خاتمه دهم!»

ارکادیوس گفت: «حال که چنین است، باید با احتیاط رفتار کنیم.»

پس از آن از جای برخاست و گفت: «ارمانوسه، من باید بنزد پدرم برگردم، زیرا شایسته نیست من که بطور پنهانی از قلعه خارج شده ام، به آنجا بازنگردم، درحالیکه ما در حال جنگ هستیم. من در بین راه ماریه نامزد مرقس را که عده ای از دزدان او را ربوده بودند، دیدم و او را نجات دادم و به بلیس آمدم و مرقس را دیدم و قرار بر این گذاردیم که جامه او را پوشیده و بنزد تو بیایم، و من لباس واسپ خود را نزد او گذاردم، و اکنون باید بنزد او بروم و لباس واسپ خود را از او گرفته و به قلعه بروم.»

ارمانوسه از جای برخاسته و محزون او را نگرست و گفت :
« برو ، خدا بهمراحت ، من در بلبیس خواهم ماند ، اعراب بسوی
ما پیش میآیند و نمیدانم چه بر سر ما خواهد آمد ! »

ارکادیوس گفت : « پدرت را تشویق خواهم کرد که تو را از شهر
بلبیس بخواند ، بخصوص که خیانت یوقنا ثابت شده است . »

ارکادیوس خواست برود ، ولی ارمانوسه او را نگاهداشت و
گفت : « من یکتا یادگار گرانبھائی از مادرم دارم که از کوچکی
بگردن آویخته ام ، و آن این صلیب است . »

ارمانوسه پس از ادای این کلمات دست به گردن خود برده و
زنجیر طلائی را که به آن صلیبی آویزان بود باز کرد و به ارکادیوس
داد .

ارکادیوس صلیب را گرفته و آنرا بوسید و گفت : « بدون
شك این صلیب مرا از هرگز ندی محفوظ خواهد داشت و بهترین و
گرانبھاترین یادگاری نزد من خواهد بود . »

ارکادیوس پس از ادای این کلمات زنجیر را برگردن خود
آویخت و صلیب را میان جامه خویش پنهان نمود ، آنگاه دست
ارمانوسه را در دست گرفت و با وی خدا حافظی کرد و چنین گفت :
« ارمانوسه مرا بخاطر داشته باش و بدانکه من تا عمر دارم تو را
فراهمش نمیکنم و در بحبوحه جنگ پیاد تو خواهم بود . »

پس از آن ارکادیوس خارج شد . ارمانوسه چنین خیال کرد
که قلبش بر اثر رفتن محبوبش از جای کنده شده است !

ارکادیوس به قریه مرقس رفت تا او را پیدا کرده لباس و اسبش
را از او گرفته و به قلعه برود و ترس از آن داشت که پدرش از نبودن
وی نگران گردد . وقتی ارکادیوس بقریه رسید ، مرقس را ندید
دنبال او گشت ولی باز هم او را نیافت ، کمی نگران شد و او نمیدانست
خانه مرقس کجا است !

در موقعیکه ارکادیوس دنبال مرقس میگشت ، خارج از

قریه ، ازدور گردوغباری را مشاهده کرد ، برای اینکه بدانند آن
 گردوغبار چیست ، از قریه خارج شد و خوب نگاه کرد و دید که
 سپاه عظیمی که پرچمهای زیادی در پیش دارد نزدیک میشود ، او
 دانست که آن سپاه لشکریان اعراب است که بطرف بلبیس میآیند .
 ارکادیوس خواست بطرف قریه فرار کند که در این موقع سواری
 بتاخت بسوی او پیش آمد و آن سوار از سواران عرب بود . سوار
 بزبان عربی او را خواند ، ولی ارکادیوس که زبان عربی نمیدانست
 متوجه نشد که وی چه میگوید ، سوار بانیزه بطرف او حمله کرد .
 ارکادیوس شمشیر خود را کشید و پاهای اسب سوار را قطع کرد .
 سوار بر زمین افتاد و سپس از جای برخاست و با ارکادیوس مشغول
 جنگ تن بدن گردید . مرد عرب دانست که با چه حریفی زوری
 روبرو است ، ولی تصمیم گرفت که او را چون اسیری ببرد و در
 اینموقع يك سوار دیگر عرب آمده و با نیزه به ارنج دست راست
 ارکادیوس زد و شمشیر از دستش افتاد و دو سوار بر سر ارکادیوس
 ریخته و دستهای او را بسته به طرف سربازان خود بردند .
 در آنموقع سربازان عرب رسیده و عدهای مشغول
 یائین آوردن بارها و برافراشتن چادرها گردیدند ، چادر عمرو بن عاص
 را درست راست برپا نموده ، ارکادیوس را بنزد عمرو بن عاص بردند
 عمرو بن عاص بچادر خود رفته بود و افراد لشکر در برابرش نشسته
 و پرچم مخصوص او را در برابر چادر برافراشته بودند .
 ارکادیوس زبان عربی را نمیدانست و اسارت و گرفتاری
 خیلی بر او گران آمد و خود را سرزنش و ملامت کرد که چرا از قلعه
 خارج شده است . او دانست در موقعی است که نجات از آن غیر
 ممکن است .
 ارکادیوس را دست بسته داخل چادر عمرو بن عاص کردند
 و بدان به او نزدیک شد و بزبان رومی به او گفت : « آیا تو از
 سربازان رومی هستی و یا از مردان مقوقس ؟ »
 ارکادیوس گفت : « من از سربازان رومی هستم ، و همه ما
 خواه قبلی و خواه رومی جزء سپاه رومی محسوب میشویم . »

مترجم از زبان عمرو بن عاص بوی گفت: «برای چه به این محل آمدی؟»

ارکادیوس گفت: «من برای انجام کاری از شهر خارج شدم مردان شما مرا دستگیر کردند و این کار شایسته مردان با شهامت و دلیر نیست و من شنیده‌ام که اعراب مردان با شهامتی هستند.»

عمرو بن عاص گفت: «ما اعراب از شهامت بدور نیستیم و بعهد و پیمان خویش با وفا می‌باشیم، ولی چون در حال جنگ هستیم، ضرورت ایجاب می‌کند که تو را توقیف نمائیم، بما از وضع سر بازان خود خبر ده و از چیزی ترس نداشته باش، تو اسیر در دست ما می‌باشی و جز راستی چیزی تو را نجات نمی‌دهد.»

ارکادیوس گفت: «شمار ماهم راستی و درستی است و گر نه امپراتوری ما اینهمه وسعت پیدا نمی‌کرد» و بیجهت مرا تهدید بمرگ ننمائید که ترسی از آن ندارم، مردان ما پهلوانانی هستند که از مرگ باک و هراسی ندارند و از دشمن نمی‌ترسند!»

عمرو بن عاص به وردان گفت: «بگذار او بنشیند.»

ارکادیوس گفت: «احتیاجی به نشستن نیست، ما از اشخاصی هستیم که از ایستادن خسته نمی‌شوند.»

عمرو بن عاص از خونسردی و شجاعت ارکادیوس و علامات هوش و ذکاوتی که در چهره‌اش دیده میشد، در شکفت ماند و به او گفت: «تو از سر بازان یا فرماندهان رومی هستی؟»

ارکادیوس گفت: «من از سر بازان رومی هستم، اما فرماندهان ما در میدان جنگ با شما روبرو خواهند شد.»

عمرو بن عاص از بی‌پروائی و شجاعت او تعجب کرد و احساس محبت نسبت بوی در قلب خود نمود؛ زیرا وی دلاوران را دوست میداشت. اما امراء لشکر از گستاخی و جرأت ارکادیوس بترسگ آمده و به عمرو بن عاص گفتند: «ایا اجازه می‌دهید برای همیشه صدای او را خاموش کنیم، زیرا وی در پاسخ دادن خیلی گستاخی از خود نشان می‌دهد.»

عمر و بن عاص با اشاره دست آنها را ساکت کرد و به ارکادیوس گفت: من از شجاعت تو تعجب میکنم، زیرا چنین جرأتی را در سربازان رومی تصور نمیکردم، و من بیک شرط از سر تقصیر تو میگذرم که در خدمتگذاری بما صمیمی و با وفا باشی.

ارکادیوس گفت: (شما اشتباه میکنید از اینکه میخواهید نسبت به شما با وفا باشم و برومیان خیانت کنم، بهتر آنستکه در کشتن من عجله کنید.

عمر و بن عاص مایل شد که از حقیقت قضیه ارکادیوس با خبر شود، از اینرو این امر را بوقت دیگری موکول کرد و بوردان گفت: «اورا بجای مطمئنی ببرید و در آنجا باشند تا احضار کنم»

ارکادیوس را دست بسته یکی از چادرها بردند، در حالیکه وی هم‌ااش در باره خطری که او را تهدید میکرد، فکر و اندیشه مینمود.

اما ارمانوسه تصمیم گرفت که صبر و شکیمائی را پیشه خود سازد و فکرش راحت شد و از اینکه با ارکادیوس ملاقات کرده است، بسیار خوشحال بود. او از شهامت و شجاعت او در شگفت بود. و وقتی ارکادیوس از نظرش غائب شد، بنزد باره برگشت و نفس راحتی کشید و گفت:

خدایا شکر که مرا موفق کرد بدیدار محبوب خود برسم و با او صحبت نمایم و شجاعت و ثبات و وفاداری او را آزمایش کنم، اما قسطنطین گمان نمیکند اگر تا بحال زنده باشد، جرأت اینرا بکند که داخل این سرزمین شود، زیرا اعراب با رومیها جنگیده و وارد این خاک شده‌اند و او در حالت جنگ با اعراب میباشد و از خداوند خواستارم که اقامت اعراب را در این دیار طولانی سازد تا مانع از آمدن قسطنطین به این سرزمین گردد.

بر باره تبسمی کرد و گفت: «خانم، بشما نگفتم که ارکادیوس جوان شجاع و با شهامت و وفاداری است، و چقدر از شما خواستم

که امید بخدا داشته باشید. یعنی بدانید که ارکادیوس شما را از هر گزندى نجات خواهد داد، همانطوریکه ماریه را از عار و تنگ و مرگ و نابودى رهاى بخشید؛ اکنون بیائید برویم در باغچه قدم بزنیم و هوای آزاد استنشاق نمائیم. »

ارمانوسه لباسهای خود را بپروان آورد و جامه آسمانی رنگی برتن نمود و بروی سر خود شبکه ای از مروارید نصب کرد و گلوبند قیمتی برگردن آویخت و انگوهای قشنگی بر دست کرد و عطرزد و بابر باره به باغچه برای گردش رفت. آن دو مدتی در میان گلها قدم میزدند که یکمرتبه صدای هیاهوئی از دور شنیدند و چیزی نگذشت که حاکم آمده و خواستار ملاقات شده. ارمانوسه به او اجازه داخل شدن داد. حاکم داخل شد، در حالیکه علامات نگرانی و گرفتگی در چهره اش دیده میشد.

حاکم سلام کرد و گفت: «با کمال تأسف باید عرض کنم که سپاه عظیم اعراب بسوی ما پیش می آیند، من از دور گردو غبار سربازان عرب را مشاهده کردم. »

ارمانوسه از شنیدن این خبر نگران شد، ولی خدا را شکر کرد که ارکادیوس رفته است.

ارمانوسه از حاکم پرسید: «آیا سربازان عرب به اینجا رسیده اند؟»

حاکم گفت: «آری خانم... قاصدی از جانب فرمانده کل آنها عمرو بن عاص آمده و از ما خواسته است که شهر را تسلیم آنها بکنیم...»

ارمانوسه گفت: «خوب، چه جوابی دادید؟»

حاکم گفت: «منتظر امر شما هستیم، زیرا آقا یم مقوقس بمن سفارش کرد که هیچ کاری را انجام ندهم مگر با مشورت شما، و من اکنون در اختیار شما هستم.»

ارمانوسه گفت: «چگونه تسلیم آنها شویم، در حالیکه اینهمه سرباز و مهمات در اختیار داریم... آیا کسی را بنزد پدرم فرستادی

تا خبر رسیدن اعراب را به این شهر، به او بدهد؟»

حاکم گفت: «از وقتی که اعراب به فرما رسیدند، من چندین مرتبه اشخاص را بنزد پدرتان فرستادم و ایشان از آمدن اعراب کاملاً با خبر هستند، و من نمیدانم با چه وسیله ای میتوانم شراین اعراب را از این شهر کم کنم.»

رنگ از چهره ارمانوسه پرید، زیرا میدانست که اعراب تا چه حد قوی و نیرومند میباشند. ولی گفته مرقس را درباره نامه ای که عمرو بن عاص برای پدرش نوشته و در آن اطمینان داده که به قبطیها گزندى نخواهد رسید، بخاطرش آمد و کمی نگرانی و ترس او برطرف گردید، آنگاه به حاکم گفت: «شما خوب است نیرو و قوای خود را حاضر و آماده کنید و سربازان و مردان خود را به برجها و حصارهای شهر بفرستید تا ببینیم چه خواهد شد.»

حاکم برگشت و سربازان خود را به برجها و حصارها فرستاد و پیغام برای اعراب فرستاد که تسلیم نخواهند شد.

ارمانوسه به قصر خویش مراجعت کرد در حالیکه گاهی خدا را شکر میکرد که اگر دپوس رفته و نجات پیدا کرده و زمانی پیش خود میگفت: «ایکاش اونزد ما می ماند و در موقع لزوم از ما دفاع مینمود.»

در موقعی که ارمانوسه در این افکار غوطه ور بود، بر باره چنین گفت: «خانم ۰ آیا بهتر نبود که پیش از وصول اعراب، از این شهر خارج میشدیم؟»

ارمانوسه گفت: «قبل از این، چنین فکری بخاطر مخطور کرد، ولی به قول اعراب ایمان پیدا کردم و من یقین دارم که عمرو بن عاص بقول و عهد خود وفا خواهد کرد و او بدی ما را نمیخواهد و خوب است ما مرقس را بنزد عمرو بن عاص بفرستیم و از قضیه خود وی را با خبر سازیم.»

بر باره گفت: «مرقس اینجا نیست، و از وقتی که برای پیدا کردن نامزد خود رفته است مراجعت نکرده است.»

ارمانوسه گفت: «ولی او نامزد خود را پیدا کرده است، آیا

گمان نمی‌کنی امروز مراجعت کند ؟»
پرباره گفت : «آقایم ارکادیوس گفت که او مرقس را مأمور
کرد که از اسب و لباس او مواظبت کند ، و وقتی ارکادیوس اورادید ،
مراجعت خواهد کرد و ما هم او را بنزد عمرو بن عاص خواهیم فرستاد.»

ارکادیوس تمام آن روز را در زندان خود بسر برد ، بدون آن
که آب بنظا بنزد و همه اش فکر و اندیشه میکرد . او گاهی به
ارمانوسه محبوبه عزیزش و زمانی هم به پدرش و مرقس و اسبش
میانداشید! ..

آن شب از شدت فکر و اندیشه خواب بچشمان ارکادیوس
راه نیافت و غذائی هم نخورد و همینکه سپیده دم ظاهر گردید ،
صدای اذان از هر طرف بلند شد و سربازان عرب برای ادای نماز صبح
مشغول گرفتن وضو گردیدند .

ارکادیوس باز هم بفکر و اندیشه فرورفت ، یکنفر برای او غذا
آورد ، ولی او از خوردن امتناع ورزید . و وقتی عمرو بن عاص دانست
که ارکادیوس از روز گذشته تا به آنوقت لب بغذا نزده است ،
وردان را بسراغ او فرستاد تا وی را تشویق به خوردن غذا نماید و
نیز حقیقت قضیه او را کشف نماید . ولی وردان نتوانست ارکادیوس
را وادار به خوردن غذا کند و نیز اطلاعاتی از او بدست نیاورد .

وردان به ارکادیوس گفت : «آیا تو باین اصرار و لجاجت ،
امیدوار هستی که از این اسارت رهایی یابی ؟»

ارکادیوس گفت : « من بشما گفتم که از مرگ ترس و هراسی
ندارم و ایضا بدان که رومیان هرگز از مرگ نمی‌ترسند .»

وردان گفت : «اگر فرمانده ما عمرو بن عاص مرد رحیمی نبود ،
همین اکنون تو را میکشتم !»

ارکادیوس گفت : «من احتیاجی بگذشت و رحمت شما ندارم ،
هر کاری میخواهید با من بکنید .»

وردان از شجاعت و بی‌باکی وی در شگفت ماند و خوب به او
نگاه کرد و دید که برگردن او یک زنجیر طلای قیمتی آویخته شده .

است و این خود میرساند که او از فرماندهان قشون روم میباشد و برای اینکه این امر بر او ثابت شود ، خواست آن زنجیر را از گردن او بکند ، ولی ارکادیوس او را منع کرد و گفت : « دست خود را عقب بکش ، شما حق ندارید به مال من دست درازی کنید ، شما فقط حق گرفتن جان مرا دارید ! »

وردان فریاد برآورد : « ساکت شو ، تو اسیر ما هستی و ما هم بر مال و هم بر جان تو مسلط میباشیم ! »

چشمان ارکادیوس از شنیدن این کلام خیره شده و باخشم تمام گفت : « تهدید و پادشاهی پس است ، شجاعت در کشتن شخص بدون اسلحه نیست ، خوب است این گفته را به امیر خود بگوئید ، من آماده هستم با شجاعترین شما جنگ تن پتن بکنم ! »

وردان عصبانی شد ، ولی چون عمرو بن عاص بوی گفته بود گزندی به ارکادیوس نرساند ، ناچار چیزی به او نگفت و بنزد عمرو بن عاص رفت تا قضایا را برای او تعریف کند .

ارکادیوس از شدت خشم و غضب بخود می پیچید و نمیدانست چه بگوید ، چیزی نگذشت که وردان آمد و بوی گفت که امیر را احضار کرده است .

ارکادیوس با وردان به چادر عمرو بن عاص رفت و دید که عمرو بن عاص و مردی که جامه اعراب را بر تن دارد ، در کنار او دیده میشود .

عمرو به ارکادیوس گفت ، « تو با اینکه اسیر ما هستی و در بند میباشی ، اجاجت و خیره سری را کنار نگذاشته ای ! »

ارکادیوس گفت : « اسارت بدست دشمن ، برای مردان عار و ننگ نیست ، بلکه عار و ننگ اینست که مرا در بند بکشید ، در حالیکه من یک نفر بیش نیستم و شما هزاران نفر ! »

عمرو گفت : « بندهای او را باز کنید تا ببینم چه خواهد کرد . »

وقتی ارکادیوس را آزاد کردند ، عمرو گفت : « ما اکنون تو را آزاد کردیم ، حال ببینم چه خواهی کرد ! »

ارکادیوس گفت: «اگر راست میگوئید، یکنفر از شما برخیزد و با من جنگ تن به تن کند! .. اگر مرا مغلوب کرد حق دارد مرا بکشد.»

عمر و گفت: ولی ما با اشخاص کوچک جنگ تن به تن نمی کنیم، بلکه ما با فرماندهان و امراء جنگ مینمائیم! .
ارکادیوس خشمناک شد و خواست حقیقت امر خود را آشکار سازد، ولی خود داری کرد و گفت: «میدان جنگ، شخص کوچک را از شخصی بزرگ تشخیص میدهد!..»

عمر و گفت: «مردان ما همه سرسخت و رزمجو هستند و هر کدام از آنها میتوانند تورا از پای درآورد، تو گمان کردی که سربازان عرب هم مانند سربازان رومی هستند!..»
پس از آن عمرو بن عاص دستور داد که دومی تبه ارکادیوس را در بند کنند.

در این موقع وردان به عمرو بن عاص نزدیک شد و اشاره بننجیر طلائی که بر گردن ارکادیوس بود، نمود و گفت: «شاید این زنجیر هویت او را بر ما عکسوف دارد.»
عمر و به وردان گفت که زنجیر را از گردن ارکادیوس باز کنند و برای او بیاورد.

وردان فوری امر عمرو بن عاص را اجرا کرد؛ زیرا دستهای ارکادیوس را بسته بودند و نمیتوانست مقاومت کند.
عمر و زنجیر را گرفت و دستور داد که ارکادیوس را بزندان ببرند.

وقتی ارکادیوس را بردند، عمرو به صلیبی که به زنجیر طلا آویزان بود، خوب نگاه کرد و گفت: «این زنجیر شهابتزیادی به غنائمی دارد که از رومیها در شام و بیت المقدس بدست آوردیم.»
زیاد که در کنار عمرو بن عاص نشسته بود، زنجیر را از عمرو گرفت و به صلیب که به آن آویزان بود نگاه کرد و نام ارمانوسه را

که بر روی آن با حروف قبطی نقش بسته بود ، خواند ، اما این امر را مکتوم داشت و به عمر و گفت : « آیا امیر بمن اجازه میدهند که راز این مرد را کشف کنم ، زیرا منهم همعقیده وردان هستم که این شخص اسیر ، يك مرد معمولی نیست . »

عمر و گفت : « بسیار خوب ، هر چه میخواهی بکن . »
زیاد زنجیر را گرفت و فوری به آن مکانی که ارکادیوس را زندانی کرده بودند ، رفت و دید که ارکادیوس غرق دریای فکر و اندیشه است .

زیاد به او گفت : « عمر و مرا فرستاده است تا از تو بپرسم که این زنجیر را از کجا آورده ای ؟ » و پس از ادای این کلمات زنجیر را به او نشان داد . وقتی چشمان ارکادیوس به زنجیر افتاد ، نگاه حسرتی بر آن افکند و چشمانش پراز اشک گردید و گفت : « من آنرا در راه پیدا کرده ام . »

زیاد گفت : « بگو ببینم اسمت چیست ؟ » ارکادیوس مکشی کرد و گفت : « نامم طیطوس است و از سربازان رومی میباشم . »
زیاد گفت : « تو از سربازان اسکندریه هستی یا از سربازان منف و یا اینکه از افراد کمکی هستی که اخیراً از قسطنطنیه آمده اند ؟ »

ارکادیوس متوجه شد که زیاد خوب از احوال سربازان رومی اطلاع دارد و نیکو یونانی صحبت میکند ، ولی قیافه او مانند اعراب است ، وی گفت : « من از سربازان اسکندریه هستم . »
زیاد گفت : « شاید تو از لشکری هستی که ارکادیوس فرماندهی آنرا بعهده دارد ؟ »

از شنیدن این کلام ، ارکادیوس نکانی خورد و گفت : « شاید . . . ولی تو از سربازان رومی اطلاعات زیادی داری ، مگر در کشور روم بوده ای ؟ »

زیاد گفت : « آری .. من چند سالی در آن کشور بودم ، ولی بگوئیم ، آیا تو ارکادیوس را میشناسی ؟ »
ارکادیوس از اصرار او در شکفت ماند و گفت : من او را
میشناسم . تو این زنجیر را بمن برگردان ، من هر چه سؤال کنی ،
بتو پاسخ میدهم . »

زیاد گفت : « من اجازه ندارم که این زنجیر را بتو مسترد
دارم ، این زنجیر از آن آرمانوسه دختر مقوقس است . »
ارکادیوس ساکت ماند و بفکر فرو رفت .

زیاد از سکوت او بیشتر مایل شد که به او اصرار کند که حقیقت
خود را آشکار سازد و بوی گفت : « چرا ساکت میمانی .. بگوئیم
که حقیقتاً کیستی ؟ »

ارکادیوس در حالیکه خشمناک شده بود ، گفت : « من بتو
پاسخی نمیدهم مگر اینکه تو هم بگوئی کیستی ، زیرا من تو را یک
نفر عرب نمیدانم ، چرا از من میترسی ، دستهای من که بسته است .
زیاد گفت : « حال که نمیگوئی کیستی ، پس بدانکه من تو را شناختم ،
تو ارکادیوس فرزند اعیرج میباشی . »

ارکادیوس خونسردی خود را حفظ کرد و بابی اعتنائی گفت :
« چه میگوئی .. آقایم ارکادیوس فرمانده قشون است و پیرامون او
راسر بازان فرا گرفته اند ، او هیچوقت از اردوگاه خود خارج نمیشود
مگر صد ها سرباز همراه او باشند . »

زیاد که دانست مخاطب او خود ارکادیوس است ، چنین گفت :
« ولی با وجود این ، همین ارکادیوس که میگوئی از اردوگاه خود خارج
نمیشود مگر اینکه صد ها سرباز همراه او باشند از قلمه بابل شما خارج
شده و همه دنبال او میگردند . »

ارکادیوس نگران شد و از خود پرسید : « چگونه این مرد
بقلمه بابل راه یافته در حالیکه میگوید از سربازان عرب میباشد
و چگونه توانسته از قلمه رهائی پیدا کند ؟ »

ارکادیوس لحظه ای فکر کرد و پس از آن گفت : « ای مرد

عرب ، تورا بهر کس که میپرستی سوگندت میدهم که بگوئی که کیستی ؟ »

زیاد گفت ، « تو چکار داری که چه کسی را میپرستم ؟ »
ارکادیوس گفت : « گوش بده . . شنیده ام که اعراب بقول و عهد خود وفا میکنند ، من اگر تو قول بدهی که آنچه را که از تو میخواهم انجام دهی ، حقیقت امر خود را بر تو مکتوف میسازم ! »

زیاد در شکفت ماند و پیش خود گفت : « حتماً این مرد يك راز بزرگ و عمیقی دارد که باید من از آن سر در بیاورم . »
آنگاه به ارکادیوس چنین گفت : « من قول میدهم آنچه را که از من بخواهی ، مشروط بر اینکه آن کار اردست من ساخته باشد ، برای تو انجام بدهم . »

ارکادیوس گفت : « حال که بمن قول دادی ، اکنون اعتراف میکنم که من ارکادیوس فرزند اعیرج میباشم ، حال امیر شما هر کاری که میخواهد بامن بکند ، و از صحبتهای تو چنین فهمیدم که وارد قلعه شده ای و چنین فهمیده ام که هر وقت بخواهی میتوانی داخل اردوگاههای سربازان رومی بشوی ، بدون آنکه حقیقت آشکار شود ، از تو خواهی میکنم که این زنجیر و صلیب را نزد خود نگه دار و وقتی داخل اردوگاههای سربازان رومی شدی ، آنرا بصاحبش ارماتوسه بطور پنهانی بده و به او بگو که ارکادیوس شهید گردید ! »

زیاد در شکفت ماند ، زیرا میدانست که بین رومیها و قبطیها دشمنی وجود دارد ، پس چگونه این زنجیر که از آن ارماتوسه قبطیه است ، بدست ارکادیوس رومی میرسد ! و خواست بیشتر دز اینباره روشن شود ، از اینرو به ارکادیوس گفت : « تو با ارماتوسه چه رابطه ای داری ؟ »

ارکادیوس گفت : « این دیگر بتو مربوط نیست ، بدن قول دادی که هر چه از تو خواستم انجام دهی ، حالا میخواهی بقول خود عمل کن و خواه خلف وعده بنما . »

زیاد گفت: « من هرگز بدقولی نخواهم کرد: ولی من توضیح برای این خواستم که شاید بتوانم تورا نجات دهم. تورا بجان صاحب این صلیب اگر او را دوست میداری، سوگندت میدهم که حقیقت را بگویی.»

ارکادیوس تگانی خورد و گفت: « تو خیلی مایل هستی که بدانی رابطه من با آرماتوسه چیست و بنام او مرا سوگند میدهی و مثل اینست که گمان میکنی که من او را دوست میدارم.»

زیاد گفت: « آیا عشق عاروننگ است؟! اگر تو از ترس خشم پدرت اعتراف بمشوق خود نمیکنی، یقین بدان که من آنرا از همه کس پنهان میدارم.»

ارکادیوس گفت: « حال که تا این حد با هم صمیمی شده ایم، پس بمن بگو که کیستی؟»

زیاد گفت: « همینقدر بدان که من از سر بازاران عرب نیستم، بگو و نترس.»

ارکادیوس لحظه ای فکر کرد و چنین بنظرش رسید که زیاد یا از جاسوسان مقوقس است و یا اینکه از جاسوسان آرماتوسه، از اینرو خوشحال شد و گفت: « حال که چنین است و تو خوبی مرا خواستاری، من اعتراف میکنم که آرماتوسه را دوست میدارم و او هم مرا دوست میدارد، و من این صلیب را چون یادگاری از او گرفته ام، پدرم و کسی از خویشانم و نزدیکانم از آن اطلاع ندارند، حالا بگو ببینم تو کیستی؟»

زیاد گفت: « من از خدمتگذاران آرماتوسه هستم و به این اردوگاه آمدم و کسی از من ظننی نشده، زیرا اصلاً از نژاد عرب هستم. حال که حقیقت قضیه خود را بر من مکشوف داشتی، یقین داشته باش نجات پیدا خواهی کرد، من اکنون بنزد عمرو بن عاص مراجعت میکنم.»

ارکادیوس که زیاد اطمینان پیدا کرده بود، گفت: « من بتو کاملاً اطمینان پیدا کردم و بدان که پاداش خوبی بتو خواهم داد، باید راز مرا از همه کس پنهان بداری.»

زیاد بنزد عمرو بن عاص برگشت، درحالیکه تصمیم گرفته بود
بهر قیمتی که شده است ارکادیوس را نجات دهد. ولی وقتی زیاد به
چادر عمرو بن عاص رسید که وی سوار بر اسب خود شده و فریاد میزد،
«شیور جنگ را بزنید!»

سربازان آماده حمله به شهر بلبیس گردیدند. دیگر زیاد
وقت اینرا پیدا نکرد که با او درباره ارکادیوس صحبت کند.
زیاد فکری کرد و دید در موقعی که سربازان مشغول جنگ
هستند، وی میتواند بندهای ارکادیوس را باز کند و او را نجات
دهد! «

اعراب در شهر بلبیس

ارمانوسه که گمان میکرد ارکادیوس به قلعه مراجعت کرده است، خیالش درباره او آسوده بود، ولی اواز اعراب که بشهر حمله خواهند کرد، ترس و نگرانی داشت.

اما حاکم شهر بلبیس سربازان خود را جمع و مهیا کرد و آماده دفاع گردید.

حاکم از برج نگاه کرد و دید که سربازان عرب بر روی اسبهای خود سوار شده و آماده حمله میباشند.

یکی از سربازان عرب جلو آمده و یک سوار از سربازان شهر را خواست تا با وی جنگ تن بدن کند.

ولی هر چه منتظر شد کسی از شهر خارج نگردید و بندگان او پاسخ داده نشد.

سوار به اردوگاه اعراب مراجعت کرد، امراء سپاه اعراب گرد هم جمع شده و مشاوره کردند، و عمر و عقیده داشت هر چه زودتر بر شهر حمله نمایند و برج و باروی و قوای دشمن را از هم بپاشند.

ارمانوسه از پنجره قصر خود به سربازان عرب نگاه میکرد و میدید که چگونه با شجاعت و جالاکی بالا میآیند، نگران شد و درباره که خانم خود را بیمناک دید، او را دلداری داد و گفت: «خانم نترسید، بطوریکه میدانید امیر عرب عمرو بن عاص قول داده که گزندی به ما وارد دنیاورد».

پس از آن صدای هیاهو و فریاد اهالی را شنیدند و دانستند که سربازان اعراب داخل شهر گردیده اند.

ارمانوسه نگاه کرد و دید که سربازان رومی در برابر سربازان عرب فرار میکنند، چیزی نگذشت که سربازان عرب به باغچه قصر هم راه یافتند و لحظه ای بعد یکی از اعراب بدر عمارت قصر آمده و آنرا کوفت. هیچکس از اهالی قصر جرأت اینرا پیدا نکرد که در را باز کنند، مرد عرب فریاد برآورد: «در را باز کنید... نترسید... من قاصد مولایم عمرو بن عاص هستم که میخواهم خدمت خانم ارمانوسه برسم.»

بر باره به بالکون قصر رفت تا ببیند که آیا آن شخص واقعا قاصد است یا نه. وقتی آن مرد را که لباس اعراب را بر تن داشت دید، باور نکرد که او قاصد عمرو بن عاص باشد، آن مرد عرب چون دید که بر باره هنوز بحسن نیت او شک دارد، دست در جیب کرد و زنجیر را که صلیب بر آن آویزان بود بیرون آورد و آنرا باهتزاز درآورد، وقتی بر باره زنجیر را دید، آنرا شناخت، بتز خانم خود شتافت و قضیه را گفت.

ارمانوسه دستور داد که در قصر را باز کنند و آن شخص را بنزد او بیاورند. وقتی آن شخص داخل شد، ارمانوسه دید این مرد همان شخص است که با مرقس در چادر یوقنا بود. آن مرد به ارمانوسه گفت: «خانم نترسید. امیر عمرو بن عاص مرا فرستادند تا بشما اطمینان بدهم که از هر حیث در امان هستید.»

ارمانوسه زنجیر را از دست مرد عرب گرفت و گفت: «این زنجیر را از کی گرفتی؟» و صاحب آن کجاست؟

ارمانوسه گفت: «خانم، فکران نباشید، صاحب آن زننده است... او را کادیوس است که در اردوگاه اعراب اسیر می باشد، آنها او را تمیشتاسند، من سعی خواهم کرد که او را نجات بدهم، مطمئن باشید، من از تمام قضایا باخبر می باشم، و بعداً همه چیز را برایتان تعریف خواهم کرد.»

ارمانوسه و بر باره به آن شخص عرب، که جز زیاد ک-

دیگری نبود ، اصرار کردند که تمام قضایا را همان لحظه برای ایشان تعریف کند ، ولی زیاد گفت : « پیش از آنکه قضیه را برایتان تعریف کنم ، این علم را بگیرید و بر بالای قصر نصب کنید تا سربازان بدانند که شما در امان هستید . »

ارمانوسه خدمت را خواست ، آنها هم پرچم را گرفتند و بالای قصر نصب کردند .

زیاد قضیه ارکادیوس را آنچه میدانست برای ارمانوسه تعریف کرد .

ارمانوسه با صدای لرزانی گفت : « خوب بگو همینم او را اذیت نداده اند ، اگر آنها بدانند که وی ارکادیوس است ، شکنجه و آزارش خواهند داد . »

زیاد گفت : « آنها نمیدانند که وی ارکادیوس است . . من اکنون میروم تا اطلاعاتی از او برای شما بیاورم . »

زیاد پس ادای این کلمات خدا حافظی کرد و به اردوگاه اعراب رفت ، در حالیکه ارمانوسه همه اش گریه میکرد و از طرف ارکادیوس فکرش ناراحت بود .

زیاد بجادری که ارکادیوس در آن زندانی بود رفت ، خیلی متعجب شد وقتی کسی را در چادر ندید ، در اردوگاه گردش کرد ، ولی اثری از وی نیافت . به چادر برگشت و خوب جستجو کرد ، يك دسته موی کهنه و چندین قطره خون مشاهده کرد و چنین پنداشت که اعراب ارکادیوس را زده و کشته اند ولی جسد وی را پیدا نکرد . او بسیار محزون و نگران گردید . «

اکنون با خوانندگان به قلعه بابل میرویم تا ببینیم پدر ارکادیوس ، واهالی قلعه چه میکنند .

ما اعیرج را پس از رفتن ارکادیوس ، در اتاق خودش ترک گفتیم ، در حالیکه وی از خیانت مقوقس خیلی عصبانی بود ، میخواست او را سرزنش و ملامت کند ، ولی بهتر آن دید که این کار را به بعد

از جنگ موکول کند !

صبح روز بعد ، جاسوسان اعیرج آمده وبوی خبر دادند که اعراب پس از فتح فرما به نزدیکی شهر بلبیس رسیدند و خیال دارند که این شهر را نیز فتح کنند . نگران شده ودنبال ارکادیوس فرستاد تا با وی در این باره مشورت کند ، به او خبر دادند که ارکادیوس در قلعه نیست !

در این باره تحقیقات کرد ، معلوم شد که از غروب روز گذشته فرزندش ، ارکادیوس از قلعه خارج شده وهنوز مراجعت نکرده است ، نگرانی وی زیاد تر شد وتمجب کرد که چگونه ارکادیوس بدون گرفتن اجازه از وی رفته است !

اعیرج دنبال مقوقس فرستاد ، وقتی مقوقس آمد ، با هم در باره اخبار واصله مشورت کردند ، مقوقس از اعیرج پرسید که ارکادیوس کجاست ، وی پاسخ داد که وی را ندیده و چیزی نگذشت که خبر غیبت ارکادیوس در قلعه پیچید و سر بازان وفرماندهان علت غیبت وی را از هم میپرسیدند !

اعیرج عده ای را فرستاد که شاید خبری از ارکادیوس بیاورند ، ولی مساعی آنها به نتیجه ای نرسید و از این نگرانی اعیرج بر غیبت فرزند افزون گردید . باز هم اعیرج نا امید نشده وعده ای به اطراف فرستاد وبمدام مدتی مردان اعیرج مرقس را با اسب و شمشیر ارکادیوس پیدا کردند که منتظر ایستاده است . او را گرفته و از حال او وارکادیوس پرسیدند ، او گفت که چیزی نمیداند ، او را بنزد اعیرج آوردند .

وقتی اعیرج مرقس را دید که اسب و شمشیر و جامه فرزندش ارکادیوس را همراه دارد ، فریاد برآورد : وای بر تو . ارکادیوس کجاست ؟

آنگاه بوی گفت که اگر حقیقت را نگویند ، او را بقتل خواهد رساند .

مرقس جز این نگفت که او از نزدیکی شهر بلبیس میگنشته و اسب را در آنجا پیدا کرد و از صاحب اسب اطلاعی ندارد .

اعیرج بوی گفت : « این لباس را از کجا آوردی ، این لباس از آن ارکادیوس است ، شاید تو او را کشته و جامه واسب او را گرفته ای ؟ »

اعیرج دنبال مقوقس فرستاد ، وقتی وی آمد ، اعیرج درباره آن مرد از وی سؤال کرد ، مقوقس گفت که وی از خدمتگذاران پسرش ارسطولیس میباشد و از او سؤالاتی کرد ، ولی وی منکر این امر شد . اعیرج بیشتر به آن مرد ظنین شد ، زیرا آثار خون بر روی شمشیر ارکادیوس دیده میشد ، و این آثار خون بر روی شمشیر بعلت کشته شدن مردی بود که ماریه را دزدیده ، و بدست ارکادیوس بقتل رسیده بود . شك بود گمانی به اعیرج دست داده و روبه مقوقس کرد و گفت : « من کشته شدن پسر من را زیر سر تو میدانم ، زیرا این امر قس از مردان تو است و ما اسب و لباس و شمشیر فرزندانم ارکادیوس را نزد او پیدا کرده ایم ، تو مسئول خون او هستی ، و اگر تو او را کشته باشی ، خون تمام قبایلیها نمیتواند بجای خونیهای او باشد . »

مقوقس از این قضیه عجیب در شگفت ماند و از اعیرج اجازه خواست که از مرقس بازجوئی کند .

مقوقس و پسرش ارسطولیس با مرقس تنها ماندند و هر چه سعی و کوشش کردند حقیقت را از وی کشف نکردند ، موفق نشدند ، از این رو او را تهدید بقتل نمودند ، وی گفت : « مرا بکشید ، من از مرگ ترس ندارم . »

ارسطولیس دست او را گرفت و گفت : « مگر من با تو ، نامه بطبربرك را برای پدرم نفرستادم ؟ خوب بگو ببینم بعد از آن چه کردی ؟ »

او قضیه را طوری تعریف کرد که شك و شبهه ای از ارکادیوس در دل آنها راه نیابد ، زیرا وی تصمیم گرفته بود به رقیمتی شده است . از ارکادیوس را پنهان بدارد ، زیرا وی عیدانست که ارکادیوس ناچه حد از پدرش ترس دارد ، اگر وی بداند که او عاشق ارمانوسه شده است .

مرقس نیکی ارکادیوس را نمیتوانست فراموش کند...
 سرانجام مقوقس به مرقس گفت: «مرقس، تدوین افکار
 خود بالای بزرگی بر سر تمام قبطیان وارد میآوری، و تو بخوبی
 میدانی که بین ما قبطیها و رومیها کینه و دشمنی وجود دارد، اگر تو
 قاتل ارکادیوس هستی، بگو، و ما تو را از قصاص نجات خواهیم داد،
 و اگر قاتل را میشناسی نام او را بگو، هم ما و هم خودت را
 نجات بده.»

مرقس گفت: «من چیزی از او نمیدانم.» این اسب و لباس
 از آن او است، ولی شما چرا گمان میکنید که او کشته شده است؟
 مقوقس گفت: «از کجایم گوئی که او کشته نشده است؟ مگر
 میشود او کشته نشود؟ اسب و لباس و شمشیر او بغنیمت برده شود؟»
 مرقس گفت: «بگویم، ولی میگویم که او کشته نشده است.»
 مقوقس گفت: «آیات تو یقین داری که او کشته نشده است؟»
 مرقس گفت: «آری یقین دارم، و خواهی که از شما دارم
 اینست که در این باره بیشتر توضیح نخواهید، زیرا اگر سرازتم جدا
 سازید، بیش از این توضیح نخواهم داد!»

مقوقس دستور داد که دست بسته او را بزنند و بزنند. و وقتی
 با پسرش تنها ماند، عقیده وی را پرسید، او گفت: «بعقیده من رازی
 در این قضیه نهفته است که جز خدا از آن اطلاع ندارد، و معلوم
 میشود که مرقس با خود عهد بسته است که این راز را در سینه نهان
 دارد و اگر از کشتن او فایده ای بنظر میرسد، او را میکشم، ولی قتل
 او بیشتر قضیه را بفرنج و پیچیده میکند؛ خوب است او را برای مدتی
 زنده بگذاریم؛ و ما دامیکه او تأکید کرده است که ارکادیوس زنده
 است، به اعیرج قول بدهیم که ارکادیوس را پیدا خواهیم کرد و گرنه
 مسئول خون او خواهیم بودیم.»

در این موقع اعیرج آنها را خواند، آن دو بنزد اعیرج رفتند
 و دیدند که اعیرج از شدت خشم قدم میزند و وقتی مقوقس را دید،
 فریاد برآورد: «من قبول تو را مسئول خون فرزندم میدانم؛ و یک

قطره از خون اومسای باخون تمام اهالی مصر میباشد».

مقوقس گفت: «عجله نکنید و زود تصمیم بگیرید... مرقس مرگ ارکادیوس را تأیید نمیکند... من مسئول جان ارکادیوس هستم، من و فرزندم در اختیار شما هستیم، ما از این قلمه خارج نمی‌شویم تا ارکادیوس سالم به اینجا مراجعت کند... کسی چه میداند، شاید او نزد اعراب باشد و شاید کار مهمی را انجام میدهد و من امیدوارم بتوانم حقیقت را از مرقس کشف کنم».

اعیرج لحظه‌ای فکر کرد و سپس گفت: «مقوقس گوش بده، من خود را مسئول فقدان پسرم میدانم و شرافت روم و سرامپراتور سوگند که اگر ارکادیوس را زنده نیاورید آب رودخانه نیل را با خون قبطیها رنگی می‌سازم».

اعیرج پس از ادای این کلمات خارج شد و دستور داد که مقوقس و پسرش ارسطولیس تحت نظر باشند.

اما مرقس در زندان همه اش در فکر بود که يك مرتبه ارسطولیس داخل شد و با صدای محزونى گفت: «مرقس، دیدی چه بر سر ما آوردی؟»

مرقس گفت: «آقا مگر من چه کرده‌ام؟»

ارسطولیس گفت: «با اینکه تأکید میکنی که ارکادیوس زنده است... اصرار داری که حقیقت قضیه او را پنهان داری و اعیرج با اصرار تمام ما را قاتل او میداند... نجات ما بسته بدست تو است».

مرقس لحظه‌ای فکر کرد و پس از آن گفت: «چگونه شما را متهم بقتل او میکند در حالیکه او از قلمه خارج شده و شما از خارج شدن وی بی‌خبر بودید... خوب، اگر نامه‌ای به امضاء و مهر ارکادیوس برای آنها برسد و او بگوید که زنده است، چه خواهد شد؟»

ارسطولیس گفت: «خوب، ما از کجا چنین نامه‌ای بدست آوریم؟»

مرقس گفت: «اگر بهن اجازه بدهید که از قلمه خارج شوم،

چنین نامه‌ای را برای شما خواهم آورد.

ارسطولیس گفت: «مرقس، آیا تو حقیقتاً میتوانی چنین نامه‌ای را برای ما بیاوری؟»

مرقس گفت: «آری آقا. بشرطی که از من نپرسید چگونه این نامه را برای شما خواهم آورد! و به اعیرج نگوئید که من میروم تا نامه‌ای از ارکادیوس برای او بیاورم، بلکه بگوئید میروم تا او را پیدا کنم!..»

ارسطولیس پدرش را قانع کرد که اجازه مرقس را از اعیرج بگیرد. مقوقس و ارسطولیس بنزد اعیرج رفتند و مقوقس به او گفت: «مرقس بهتر از هر کسی میتواند دنبال پسران بگردد، خوب است او را مأمور این کار بکنید.»

اعیرج گفت: «چگونه او را آزاد کنید در حالیکه وی ارکادیوس را کشته و یا اینکه میداند چه کسی او را بقتل رسانیده است!..»

مقوقس گفت: «این مرد بیگناه است... ما از خیلی پیش او را میشناسیم و ابدأ در باره او ظنن نیستم.»

اعیرج گفت: «بسیار خوب، شما مسئول آزادی او میباشید. سپس دستور آزادی مرقس را داد.»

مقوقس و ارسطولیس به مرقس گفتند که زود برگردد، مرقس خدا حافظی کرد و رفت.

اما زیاد وقتی ارکادیوس را در چادری که زندانی بود، پیدا نکرد به بلبیس آمد تا ارمانوسه را از قضیه باخبر سازد!

اما ارمانوسه وقتی دید که زیاد دیر کرد، نگران شد و به برباره گفت: «مبادا بلائی بر سر ارکادیوس آورده باشند؟! برباره او را آرام کرد، در اینموقع صدای هیاهویی را از خارج شنیدند و خادمی آمد و گفت که يك شخص رومی در عمارت رامین زند برباره خارج شد و دید که ارکادیوس در حالیکه علامات ترس در چهره اش دیده

میشد، در را میزند. بازوی او هم خونی بود.
وقتی ارکادیوس پرباره را دید، فریاد برآورد: «ارمانوسه
کجاست؟ آیا اوسلامت است؟»

پرباره گفت: «حال او خوب است.»
ارکادیوس فوری داخل شد، در حالیکه امید نداشت ارمانوسه
را زنده بیابد. وقتی چشمان ارکادیوس بر ارمانوسه افتاد، گفت:
«خدا را شکر که زنده هستی!»

ارمانوسه در شگفت ماند و گفت: «محبوبم... آمدی؟ از یاد را
ندیدی؟»

ارکادیوس گفت: «نه... او را ندیدم.»
ارمانوسه گفت: «چگونه از اسارت نجات پیدا کردی؟»
ارکادیوس گفت:

با اینکه دستهای مرا با طناب بستند، من توانستم نجات پیدا
کنم، زیرا از جانب تو نگران بودم و میترسیدم گزندى بر تو وارد
شود. من پس از فرستادن زیاد در چادر بودم که صدای شیپور را
شنیدم و دانستم که اعزاب بر شهر حمله آوردند و نگران بودم که
بر تو گزندى وارد آید، از این فکر خون در عروقم بجوش آمد و
کوشش کردم شاید طناب را پاره کنم، موفق شدم، زیرا طنابی که
دستهایم را با آن از عقب بسته بودند، محکم و از موی بز درست
شده بود، سرانجام پشت خود را بستون چادر تکیه دادم و سپس
طناب را مرتب به آن سائیدم و مدتی این کار را ادامه دادم تا اینکه
بخواست خدا طناب پوسیده و پاره شد و پس از آن فوری به اینجا
شتافتم و خدا را شکر که تو را سالم یافته‌ام.

ارمانوسه از شهادت وی در شگفت ماند و از شدت تأثر
چشمانش غمناک گردید و گفت: «یزدان را سپاس که ما را هیدندار
یکدیگر رساند.»

ارکادیوس گفت: این پرچمی که بروی در قصر است، چیست؟
ارمانوسه گفت: این پرچم عربی است که برای ما فرستاده‌اند تادر.

امان باشیم.

ارکادیوس برای استراحت نشست. بر باره جامه‌ای آورد تا وی لباس خود را عوض کند و زخم او را که عمیق نبود، شست و بست. ارکادیوس لباس خود را عوض کرد و از پنجره نگاه کرد و دید که سربازان عرب در شهر مشغول کشتن و غارت می‌باشند... بی‌اختیار اعراب را مخاطب قرار داد و گفت: ای مردم وحشی... ما در قلعه بابل از شما انتقام خواهیم گرفت!.

ارمانوسه برای اینکه مفتضح نشود، به ارکادیوس نگفت که پدرش مقوقس با اعراب چه سروشی دارد. او به ارکادیوس چنین گفت: عزیزم، خدا تو را از هرگزندی محفوظ بدارد، اگر در سربازان روم ده نفر مانند تو بودند، هرگز اعراب نمیتوانستند در این کشور فاتح شوند! اکنون بنشین و استراحت کن تا به بینم فردا چه خواهد شد.

ارکادیوس گفت: من نمیتوانم در اینجا بمانم و این خواری مذلت را تحمل کنم! آنها مردم را مثل گوسفند سر می‌برند!

ارمانوسه گفت: (خود را در خطر نیافکن!)

ارکادیوس کمی آرام شد و گفت: (ارمانوسه... آیا مرقس را ندیدی؟) ارمانوسه گفت: (نه... او را ندیدم، برای چه؟) خوب بگو ببینم چگونه اسیر شدی؟

ارکادیوس گفت: (من از پیش تو به آنجائی که با مرقس قرار ملاقات را گذاشته بودیم؛ رفتم، ولی در آنجا اثری از وی نیافتم و در مهقمی که من دنبال مرقس می‌گشتم سربازان عرب بر سر من ریخته و گرفتارم ساختند، و یخدا اگر اسب و شمشیرم همراه بود، موفق بدستگیری من نمیشدند!)

پس از آن بیاد لباس و اسب و شمشیر خود افتاد و گفت: (من نمیدانم که مرقس با لباس و شمشیر و اسب من کجا رفت! می‌ترسم سربازان ما او را دستگیر کرده و بقلعه برده و او را متهم بقتل من نموده باشند و شاید هم به گمان اینکه او مرا گشته است؛ تا بحال او را بقتل رسانده باشند!)

ارمانوسه از جانب مرقس نگران شد و گفت: (بیچاره مرقس... شایسته نیست که او به این حال و روز بیافتد! شاید هم گشته نشده باشد! تو در اینجا بمان تا قضیه روشن شود.

ارکادیوس اهی کشید و گفت: (تو میدانی که من از خدا میخوام در کنار تو باشم، ولی وظیفه بمن امر میکند برای کمک بسر بازان رومی به قلعه مراجعت کنم!)

ارمانوسه گفت: (فردا صبح در این باره تصمیم خواهیم گرفت بقیه روز را باهم گذرانند و شب را سپری نمودند؛ صبح که شد سر بازان عرب مردی را که دستگیر کرده بودند، وارد قصر نمودند و از ارمانوسه در باره وی سوال کردند، زیرا وی مدعی بود که از خادمین ارمانوسه میباشد ارمانوسه گفت: (آری، او یکی از خادمین من میباشد).

سر بازان عرب او را همانجا گذاردند و رفتند. مرقس برای ارکادیوس قضایا را تعریف کرد و گفت که مقوقس و پسرش متهم بقتل او میباشند، و اگر او فوری به قلعه مراجعت نکند، پدرش اعیرج آن دو را خواهد کشت!

وقتی ارمانوسه این کلام را شنید، فریاد برآورد: (آه ارکادیوس پدرم و برادرم در خطر هستند و زندگی آنها در دست تو میباشد!... ارکادیوس گفت: عزیزم... نگران مباش، من آنها را نجات خواهم داد. اگر من از جانب تو نگران نبودم، فوری بقلعه میرفتم، اما میخوام ببینم با توجه خواهند کرد).

مرقس رو به ارکادیوس کرد و گفت: (آقا... شما میتوانید در اینجا بمانید و در عین حال پدر و برادران را نجات دهید!)

ارکادیوس خوشحال شد و فریاد برآورد: (بچه طریق؟!)

مرقس گفت: «من اعتراف میکنم که میخوامم برای نجات مقوقس و برادرش خیال داشتم نامه ای از جانب شما جعل کرده و به مهر شما که نزد خانم ارمانوسه میباشد همهور کنم، ولی اکنون خودتان میتوانید این نامه را بنویسید تا پدرتان یقین بنده ماندن شما بنمایند»

ارکادیوس نامه ای را بدینمضمون برای پدرش نوشت :

« پدر عزیزم... »

ازاینکه بدون اجازه شما از قلعه خارج شدم معذرت می‌خواهم ، بعد برای شما خواهم گفت ، بچه منظوری از قلعه خارج شدم ، اما اکنون این چند سطر را به این منظور نوشتم تا یقین حاصل کنید که من زنده هستم . من بدست اعراب اسیر شده و از اسارت نجات پیدا کردم . اگر مجروح نشده بود ، فوری بسوی شما می‌آمدم ، و هر وقت زخمم خوب شد و توانستم سوار اسب شوم ، فوری بنزد شما مراجعت خواهم کرد . « ارکادیوس »

مرقس نامه را گرفت و در برابر ما تعظیم کرد و گفت : « خانم . امیدوارم نظر لطف خود را شامل ماریه بکنید ... من می‌خواستم پیش او بروم که اعراب مرا گرفتند و اینجا آوردند . امیدوارم برای نجات او اقدام نمائید . »

ارمانوسه نگاهی بر برباره افکند و مثل این بود که در این باره با وی مشورت می‌کند .

برباره گفت : « خوب است شخصی را بنزد عمرو بن عاص بفرستید و به او اطلاع دهید که پدر ماریه از خویشان شما است و همه را اینجا می‌آوریم تا در کنار هم باشیم . »

ارمانوسه گفت : « درست گفתי برباره . ولی چه کسی برود ؟ »

برباره گفت : « زیاد . او هنوز اینجا است . »

پس از آن خارج شده و زیاد را آورد .

وقتی زیاد مرقس را دید ، سلام کرد و به اودست داد و از حالتش پرسید .

برباره قضیه مرقس را برای زیاد تعریف کرد ، زیاد به او گفت : « مرقس ، نترس ، خانواده تو ، خانواده من است ، من اکنون می‌روم تا ببینم آنها در چه حالتند . » و پی از ادای این کلمات خارج شد . همه منتظر مراجعت او گردیدند ، چیزی نگذشت که در قصر را کوفتند و صدای هیاهوی بلند شد ، خدمت گفتند که امیر عرب آمده و

میخواهد داخل قصر شود .

ارمانوسه به ارکادیوس گفت : « بهتر آنستکه درجائی پنهان شوی ، زیرا ممکن است امیر تورابیند و بشناسد . »

ارکادیوس در یکی از اتاقهای قصر پنهان شد .
بر باره به استقبال امیر خارج شد .

عمرو بن عاص در حالیکه عده ای از امراء لشکر پیرامونش را گرفته بودند ، پیش می آمد .

وردان مترجم نیز کنار عمرو دیده میشد .

بر باره آنها را به سالون بزرگ راهنمایی کرد .

وردان گفت : « حضرت امیر شخصاً آمدند تا به ارمانوسه بفهمانند که جان ایشان و هر کس در قصر او است ، در امان است . »

بر باره از جانب خانم خود تشکر کرد و رفت و پس از آن بسا خانم خویش ارمانوسه مراجعت نمود .

ارمانوسه بهترین جامه های خود را پوشیده . صورتش از حیا سرخ گردیده و بر زیبایی او افزوده شده بود .

ارمانوسه به عمرو بن عاص گفت : « ما نمیتوانیم مراحم و نیکی شمارا پاسخ دهیم . »

عمرو بن عاص در حالیکه سر بزرداشت ، گفت : « من پدیرتان قول دادم که گزندی بشما نرسانم . و خیلی ناراحت شدم وقتی شنیدم یوقنای خائن میخواسته با حیل شما را برباید و اگر به او میرسیدم سخت او را بکیفر میرساندم ، اما اکنون ، بدانکه در امان هستید ، و بهر طریق که مایل باشید ، میتوانید رفتار کنید ، اگر مایل باشید میتوانید همینجا بمانید و اگر بخواهید بنزد پدیرتان بروید ، شخصی را میفرستم که شمارا بفرستد ، حال مختارید ! »

ارمانوسه لحظه ای سر بر نداشت ، آنگاه گفت : « من اگر اجازه بدهید ، ترجیح میدهم که بنزد پدرم بروم . »

عمرو گفت : « مانعی ندارد » تمام این صحبتها را وردان برای عمرو و ارمانوسه ترجمه میکرد .

عمر و به وردان گفت : «وسائل حرکت آنها را فراهم کن و توهم بعنوان نگهبان ارمانوسه با آنها برو.»
 پس از آن عمرو خدا حافظی کرد و خارج شد .
 ارمانوسه بنزد ارکادیوس رفت و صحبت های خود و عمر و بن-عاص را برای او تعریف کرد .
 ارکادیوس گفت : «منهم با شما تا نزدیک قلعه خواهیم آمد ، در آنجا از شما جدا شده و تنها خواهیم رفت ، شما هم به منف خواهید رفت .»

نزدیک ظهر زیاد آمد ، در حالیکه ماریه و مادر ماریه همراهش بودند مرقس خیلی خوشحال شد و به ارمانوسه سفارش آنها را کرد و گفت : «خوب است آنها با شما به منف بیایند ، زیرا در آنجا در امان خواهند بود .
 ارمانوسه قبول کرد و او را مطمئن ساخت .
 مرقس تعظیم کرد و با خوشحالی خدا حافظی نمود و بطرف مأموریت خود ، یعنی دادن نامه ارکادیوس به پدرش ، شتافت .

اهالی قلعه در انتظار مرقس بودند ، پس از آن خبر سقوط شهر بلبیس بگوش آنها رسید .
 مقوقس خیلی ناراحت شد و روز بعد مرقس نامه ارکادیوس را به امیرج داد و او هم وقتی نام را خواند خیالش از جانب فرزندش آسوده گردید ، ولی همچنان متعجب بود که چرا او از قلعه خارج شده است .

وقتی مرقس با مقوقس تنها ماند ، بوی گفت که عمر و بن عاص چه خوبیه در حق دخترش کرد و ارمانوسه پس از چندی در منف خواهد بود .

مقوقس عده ای از مردان خود را به منف فرستاد تا ارمانوسه را با احترام بقصرش بیاورند .

اما امیرج يك روز دیگر هم منتظر ارکادیوس ماند تا این که وی آمد .

ارکادیوس آمد و دست پدر را بوسید ، پدرش هم صورت او را بوسید و از غیبتش سؤال کرد .

ارکادیوس به پدر گفت : « شما بخوبی میدانید که من نسبت به شرافت روم چقدر پاینده میباشم ، و دیدم که جاسوسان اخبار و اطلاعات ضد و نقیض میآورند و ما از قوای اعراب چیزی سردر نمی آوریم ، و چنین بنظر رسیدم که شخصاً بروم و از اخبار اعراب اطلاع حاصل کنم و چون میدانستم که شما اجازه نخواهید داد ، بدون اطلاع شما رفتم . و وقتی به نزدیکی بلبیس رسیدم ، ترسیدم اسب قشگه و جامه گرانبهایم جلب نظر کند ، از اینرو با سربازی که از شهر خارج میشد اسب و لباس خود را مبادله کردیم و پس از آن بسوی اردوگاه اعراب رفتم . اعراب در نزدیکی شهر چادر زده بودند . در آنجا مرا دستگیر و زندانی نمودند و همچنان در زندان اعراب باقی ماندم ، تا اینکه اعراب برای فتح شهر حمله کردند ، من اشتغال سربازان را به جنگ منخنم شمرده و بندهای خود را باز و فرار کردم و نهانی داخل شهر شدم و دانستم که تعداد سربازان عرب بیش از چهار هزار نفر نیست ، ولی الحق آنها خیلی شجاع و جسور هستند و چون شیران زیان بر حصارها و دیوارهای شهر حمله میکردند . »

اعیرج بر بیباکی فرزند خود آفرین فرستاد و گفت : « ولی من آثار خون بر روی تیغه شمشیر تو مشاهده کردم ؟ »

ارکادیوس بابی اعتنائی گفت ، « شاید آثار خون از سابق باشد ، » پس از آن اعیرج امراء لشکر را خوانده و به آنها دستورهای داد تا سربازان را آماده ملاقات با سربازان عرب نمایند . و خندقهای حفر نمایند تا مانع نزدیک شدن اعراب گردند .

اما ارمانوسه با عو کب خود به ساحل رودخانه نیل رسید . پدر و برادرش که منتظر آمدنش بودند به استقبال او شتافتند و دوباره اعراب از وی سؤال کردند ، او هم آنچه را از اعراب دیده بود شرح داد و از شهادت و مردانگی عمرو بن عاص تعریف کرد . آندو یقین حاصل کردند که نیرنگ و حيله آنها کارگر افتاده است .

قایقها آماده ایستاده بودند ، ارمانوسه و کسانی که همراه او بودند سوار شدند و بسوی منف شتافتند .

ارمانوسه خیره بطرف قلعه نگاه کرد شاید ارکادیوس را ببیند و توشه ای از آن نگاه بردارد و دید که وی از بالای کلیسای معلق نگاه میکند .

ارمانوسه دستور داد که قایق او را از نزدیک کلیسای معلق عبور دهند و در ضمن زیر چشمی به ارکادیوس نگاه کرد و مثل این بود که با وی خدا حافظی میکند .

ماریه و خویشان او در قایق دیگری سوار شده بودند . هنگام عصر بود و قایقها بطرف جلو پیش میرفتند تا اینکه بنزدیکی منف رسیدند و قایق ارمانوسه در ساحل لشکر انداخت .

ارمانوسه بیاد آن شب ماهتابی افتاد که راز درونش را بر برباره آشکار کرده بود . یکمرتبه احساس گرفتگی و ترس در خود نمود و قطرات اشک از چشمانش سرازیر شد . خدم و سربازان با خوشحالی ، در انتظار او ایستاده بودند . آنها با گل و ریاحین او را استقبال کردند . کنیزان پیرامون او را گرفته و از اینکه سلامت مراجعت کرده است خیلی خوشحال بودند و او را بسوی قصر بردند . ارمانوسه به اتاق خود رفت و خویشتن را بر روی تخت خواب افکنده و بنمای گریستن را گذارد .

برباره او را دلداری میداد که بزودی نجات پیدا خواهد کرد و شریسر امپراتور از سرش کم خواهد شد .

ارمانوسه آهی کشید و گفت : « برباره ، چه میگوئی ، ما به همانجا که بودیم باز گشتیم و نگرانیهای ما همچنان باقیست »
برباره گفت : « باید نگرانی شما برطرف شده باشد ، زیرا از محبت ارکادیوس شك داشتید که این عشق بر شما ثابت شد و از طرف قسطنطین بیمناك بودید که اکنون دانستید از دست او نجات پیدا کرده اید ، دیگر چه میخواهید ؟ »

ارمانوسه گفت : « در هر حال نگرانی من برطرف نشده است ، برباره او را دلداری داده و مدتی با هم مشغول صحبت گردیدند .

اما ارکادیوس همچنان قایق ارمانوسه را مینگریست تا اینکه از نظرش پنهان شد. مدتی در فکر و اندیشه فرو رفت و دید که چه مواعینی بین او و محبوبه زیبایش وجود دارد !

چیزی نگذشت که پدرش او را خواند. وقتی داخل شد و سلام کرد پدرش جواب سلام او را داد و چون فرزند خود را گرفته دید، گفت: «چه را گرفته بنظر میرسی ! شاید از اعراب بیمناکی !»

ارکادیوس گفت: «پدر، شما بخوبی میدانید که من از مرگ نمیترسم و از جنگ هراسی ندارم !»

آنکاه اشاره کرد که در برابر حاضرین نمیخواهد سخن بگوید. اعیرج اشاره کرد، حاضرین رفتند، وقتی اعیرج با فرزند خود تنها ماند گفت: «خوب، اکنون آنچه را از اعراب میدانی، برایم تعریف کن؟ چگونه این اعراب بادیه نشین توانسته اند حصارهای بلبیس و فرما را بشکنند و این دوشهر را فتح کنند !»

ارکادیوس لحظه ای فکر کرد و ندانست چه جواب بدهد! او بیاد آورد که چگونه عمرو به ارمانوسه احترام گذارده و او را تحت حمایت خویش قرار داده و نسبت به ارمانوسه و پدرش مشکوک شده و خواست در اینباره به پدرش چیزی بگوید، ولی خود داری کرد و چیزی نگفت، پدرش بوی گفت: «چرا ساکت مانده ای و جواب نمیدهی؟ آنچه در دل داری بگو !»

ارکادیوس ندانست چه جواب بدهد ولی برای اینکه پدرش مشکوک نشود، گفت: «معلوم نیست نتیجه جنگ چه خواهد شد، اعراب اگر در فرما و بلبیس فاتح شدند، در اینجا از دست ما شکست خواهند خورد !»

اعیرج گفت: «بسیار خوب فرزند، برو به امراء لشکر بگو که آماده جنگ باشند، یل بین قلعه و جزیره را فراموش مکن، بگو آنرا قطع کنند تا اعراب نتوانند به قلعه راه یابند و جاسوسان را

بفرست تا از آمدن اعراب ما را مطلع سازند ، و سفارشی بپوشیم و آن اینست که به مقوقس و مردان اواطمینان نداشته باش ، زیراوی متمایل به اعراب است ۱۰»

پس از آن ارکادیوس بقلعه رفت و به سربازان امر کرد که پل بین جزیره و قلعه را قطع کنند و پل دیگر را که برای متف متصل میشود ، وصل نمایند . و جاسوسانی را به بلبیس فرستاد تا مراقب حرکات اعراب باشند .

شب فرا رسید بود ، ارکادیوس به اتفاق خود رفت و در کنار پنجره که مشرف بر رودخانه نیل بود ، نشست . هوا آرام شده بود و مرغان به لانه های خود باز گشتند و نسیم ملایمی وزید و آب رودخانه نیل به آرامی از کنار قلعه جریان داشت . ماه از پشت افق ظاهر گردید و روشنی آن بر سطح آتش رودخانه منعکس گردید . ارکادیوس بطرف منفک که ارمانوسه در آنجا بود ، نگاه کرد و در فکر و اندیشه فرو رفت .

او امید نداشت که ارمانوسه از آن اوشود ، زیرا میدانست که چه کینه و دشمنی بین پدرانشان وجود دارد . او همچنان بفکر و اندیشه بود تا اینکه از خستگی خوابید .

غروب آن روز جاسوسان خبر آوردند که اعراب برای حمله بقلعه پیش می آیند . سربازان اعیرج آماده جنگ با اعراب گردیدند . آن شب از وصول سربازان عرب خبری نشد ، صبح روز بعد گردو غباری مشاهده شد ، نزدیک ظهر قشون اعراب رسید و در مکانی که بین قلعه و مقطم است اردو زدند .

رومها از دور ناظر اعمال اعراب بودند . ارکادیوس هم نگاه میکرد و بیادایمی که در بلبیس و همچنین بیاد گرفتاری خود بدست اعراب افتاد .

امام مقوقس چنین وانمود کرد که مسایل است خود و مردانش با اعراب جنگ کنند ، بنزد اعیرج رفت و درباره آمادگی خودشان صحبت کرد .

اعیرج در حالیکه میدانست که مقوقس طرفدار اعراب است، ولی این امر را مخفی داشته گفت: «چیزی نخواهد گذشت که آنها را عقب خواهیم نشاند»

مقوقس گفت: «من تعجب میکنم که چگونه اعراب که به این نیروی ضعیفی میباشند در بلبیس پیروز شدند. اگر سربازان ما برای جنگ از قلعه خارج شوند، بزودی آنها را شکست خواهیم داد».

اعیرج گفت: «از احتیاط بدور است در حالیکه ما آذوقه داریم و راهمان بسوی منف باز است، از قلعه خارج بشویم، ما آنها را بحال خود میگذاریم تا از زیادی انتظار خسته شوند».

آنروز همچنان مراقب دشمن بودند. ارکادیوس در کنار پدرش اعیرج ایستاده و تماشا میکرد. ارکادیوس برای پدرش شرح میداد که چادر عمرو و چادرهای زنان کجا است.

بعد از ظهر ارکادیوس دید که مردی پیش هیاید در حالیکه يك پرچم سفیدی هم بدست دارد، دو مرد دنبال شخص پرچمدار دیده میشوند. مرقس که در ضمن تماشاچیان بود دانست که پرچمدار زیاد است و وردان و شخص دیگری همراه او است. در قلعه را باز کردند و آن سه نفر داخل شدند. آن سه نفر را به اتاق مقوقس راهنمایی کردند.

اعیرج و ارکادیوس در اطاق بودند. امراء لشکر که اغلب آنها رومی بودند، در آن اتاق دیده میشدند. وردان نامه‌ای را بدست مقوقس داد. مقوقس مترجم را خواند. مترجم نامه را اینطور ترجمه کرد:

«بسم الله الرحمن الرحيم... از طرف عمرو بن عاص فرمانده قشون عرب که برای فتح مصر آمده است به مقوقس حکمران مصر. اما بعد باید بدانید که خداوند از روزی که وارد این سرزمین شده ام فتح و پیروزی را نصیب ما کرده است. ما قراما و بلبیس را بزور فتح کردیم و این قلعه را هم فتح خواهیم کرد و اهمیت نمیدهیم که در این راه کشته شویم، زیرا هر کدام از ما که کشته شود، شهید محسوب

شده و بهشت خواهد رفت و ما سه پیشنهاد بشما داریم که باید یکی از آنها را بپذیرید، یا اینکه بدین ما درآئید و یا اینکه جزیه بپردازید و یا اینکه از در جنگ درآئید
«عمر و بن عاص»

اعیرج خشمناك شد و به مقوقس نگاه کرد مثل این بود که میخواست بداند جواب او چیست؟ حاضرین باهم مشورت کردند، همه تصمیم چنك گرفتند و طی نامه‌ای تصمیم خود را اعلام کردند و مقوقس آن نامه را امضاء نمود.

بعد از رفتن وردان و زیاد، مقوقس از اینکه چنان نامه‌ای برای عمرو بن عاص نوشته ناراحت شد و وقتی با پدرش ارسطولیس در اتاق تنها ماند، در اینباره صحبت کرد، ارسطولیس گفت: «خوب است پنهانی نامه‌ای برای عمرو بن عاص بنویسیم و به او بفهمانیم که در عهد خود با وفا میباشیم.»

ارسطولیس نامه‌ای برای عمرو بن عاص نوشت و در آن متذکر گردید که پدرش مجبور بود آن نامه را بنویسد و گرنه بمهد خود پایدار هستند و به اعراب نظر خوب دارند. آنگاه نامه را به مرقس داد که هر طوری است به عمرو بن عاص برساند. مرقس گفت که به منف حرکت میکنند و از آنجا به اردوگاه اعراب میرود و بدون آنکه کسی بدو سوء ظن ببرد، نامه را به عمرو بن عاص میرساند. پس از آن مرقس خدا حافظی کرد و از اتاق مقوقس خارج شد. مرقس در بین راه متوجه شد که تلاش مقوقس باینکه با اعراب همراه باشد بضرر ارکادیوس و ارمانوسه تمام میشود. پس از آن مرقس به منف رفت و در آنجا نامزد و پدر و مادرش را ملاقات کرد.

آنها از دیدن وی خوشحال شدند. مدتی نزد آنها ماندند چیزی نگذشت که بر باره او را دید و وی را با خود بنزد ارمانوسه برد و قضا یا را برای او تعریف کرد. ارمانوسه دانست که

پدرش همچنان نسبت به اعراب با وفا مانده است. ارمانوسه لحظه‌ای
فکر کرد و پس از آن گفت: «خوب، اگر پدرم نسبت به اعراب
با وفا مانده باشد، این امر بضرر ارکادیوس تمام نمیشود و او در
معرض خطر قرار نمیگیرد!»

مرقس خندید و گفت: «خانم، نگران نشوید، ... خطری
حتوجه او نخواهد بود.»

و پس از آن خدا حافظی کرد و رفت تا نامه مقوقس را به
عمرو بن عاص برساند.

فتح قلعه

قلعه مدت هفت ماه در محاصره سربازان عرب باقی ماند. در خلال این مدت چهار هزار سرباز دیگر از طرف عمر بن خطاب برای تقویت نیروی اعراب فرستاده شد و تعداد سربازان به هشت هزار نفر بالغ گردید.

در خلال این مدت، ارکادیوس هم‌هش در انتظار دیدن ارمانوسه بود.

بعد از این هفت ماه، شبی از شبها ارکادیوس در اتاق خواب خود بود و میخواست بخوابد که یکی از نگهبانان آمد و خبر وصول مرقس را به او داد. خوشحال شد، زیرا امید داشت که نامه‌ای از ارمانوسه برایش آورده باشد. مرقس داخل شد و نامه‌ای را که از ارمانوسه برای ارکادیوس آورده بود، بوی داد. ارکادیوس نامه را گرفته و چنین خواند: «از ارمانوسه به محبوس ارکادیوس... وقتی این نامه بدست رسید اگر نسبت به عشق من پا برجا هستی و جان من برایت ارزشی دارد، فوری بسوی منق بشتاب.»

وقتی ارکادیوس نامه را خواند، رنگ از چهره‌اش پرید و به مرقس گفت: «ارمانوسه از من خواسته فوری بسوی او بشتابم، ولی ما در محاصره هستیم!»

مرقس گفت: «بطور ناشناس می‌رویم، شما چند ساعت نزد ارمانوسه میمانید و پس از آن مراجعت خواهیم کرد، کسی از رفتن ما باخبر نخواهد شد.»

ارکادیوس گفت: «پس نیمه شب با لباس مبدل خواهیم رفت و اسم شب کلمه «هرکول» است.»

شب آن دو با لباس مبدل خواستند از قلعه خارج شوند، نگهبانان اجازه ندادند، نام شب را گفتند و خارج شدند. مرقس فایتی را حاضر کرده بود، فایتی با سرعت حرکت کرد و نزدیک سپیده دم به منف رسیدند.

ارمانوسه با کمال بی صبری منتظر آمدن او بود. با اینکه صبح زود بود، ارمانوسه در باغچه با بیصبری قدم میزد و منتظر آمدن محبوبش ارکادیوس بود در حالیکه قلبش بشدت میزد. چیزی نگذشت که صدای پائی را شنید، آنگاه دو نفر که لباس سربازان قبطی را بر تن داشتند همراه بر باره آمدند. ارمانوسه دانست که آن دو نفر ارکادیوس و مرقس میباشند. بر باره اشاره کرد که همه داخل عمارت قصر شوند. مرقس اجازه گرفت تا بنزد نامزد خود ماریه برود.

ارکادیوس داخل اتاق ارمانوسه شد. بر باره هم با آنها بود. لحظه ای آن دو دل داده یکدیگر را مینگرستند بدون آنکه بتوانند چیزی بگویند!... پس از آن ارکادیوس گفت: «امیدوارم نگرانی در پیش نباشد! علت چه بود که به این عجله مرا به اینجا خواندی؟» ارمانوسه گفت: «فقط میخواستم تو را ببینم، هفت ماه مشغول جنگ هستی و ابدأ بفکر من نمیباشی!...»

ارکادیوس گفت: «چگونه در فکر تو نیستم، من بخاطر تو جنگ میکنم تا خطر را از تو دور سازم!...»

ارمانوسه گفت: «اگر مرا دوست میداری، باید دست از جنگ بکشی و کنارم بمانی، زیرا من نمیتوانم از تو دور باشم.» ارکادیوس آهی کشید و گفت: «آری، من تو را دوست میدارم و توهم بخوبی از این امر اطمینان داری، ولی در عین حال من شرافت و وطنم را دوست میدارم، آیا تو از من میخواهی که دست از مقاومت بکشم و قلعه را تسلیم اعراب کنم!...»

ارمانوسه گفت: «من هرگز از تو نمیخواهم که شرافت خود را از دست بدهی و بوطن خود خیانت کنی، ولی من تصمیم گرفته‌ام که از امروز بپند از تو جدا نشوم؛ و برای همین علت تو را به اینجا خواندم.»

ارکادیوس از جای برخاست و گفت: «ولی اگر من در کنار تو بمانم، چه خواهند گفت؟» خواهند گفت که ارکادیوس از جنگ ترسیده و به کنار دختری که دوستش می‌داشت، پناه برده است. گوش بده ارمانوسه، تو هفت ماه صبر کرده‌ای چند روز دیگر هم صبر کن... ما بزودی اعراب را شکست خواهیم داد.»

مدتی آن دو باهم صحبت کردند و غذا خوردند و ارکادیوس به ارمانوسه قول داد پس از آنکه از جنگ در قلعه فراقت حاصل کرد و بر اعراب پیروز شد، دیگر داخل جنگ نشود و در کنار او بماند.

در اینموقع یکی از خدم داخل شد در حالیکه علامات ترس و تعجب در چهره اش آشکار بود. بر باره بوی گفت: «چه خبر است؟»

او گفت: «من چند کشتی را دیدم که از طرف قلمه می‌آیند.»

ارمانوسه از بالکون قصر نگاه کرد و دید که آن کشتیها، کشتیهای خودشان می‌باشند. قلبش از جای فرو ریخت. چیزی نگذشت قایقی آمد که مردان مقوقس در آن نشسته بودند. بر باره آنها را به قصر آورد، در حالیکه آنها نگران بودند؛ ارمانوسه پیش آمد و با آنها صحبت کرد، در حالیکه ارکادیوس پنهان شده بود. ارمانوسه گفت: «چه اخباری آورده‌اید؟»

یکی از آنها پیش آمد و گفت: «مقوقس ما را فرستاده تا شما بگویم که آماده سفر شوید تا در موقع لزوم حرکت کنید.» ارکادیوس مبهوت ایستاد؛ ولی سخنی بر زبان نیاورد. ارمانوسه گفت: «چرا آماده سفر شوم؟»

او گفت: «برای اینکه اعراب امروز صبح بطور ناگهانی موفق شدند داخل قلعه شوند و آقام مقوقس با سربازانی که برایش باقیمانده بودند به جزیره روضه رفتند، و ما گمان میکنیم که اعراب آنها را تعقیب کنند و وادارشان نمایند که باینجا بیایند.»

وقتی ارکادیوس خبر سقوط قلعه را شنید، چشمانش پر از اشک گردید و بطرف بالکون رفت تا اشکهای خود را از ارمانوسه که متوجه گریه ارکادیوس شده بود پنهان دارد. ارمانوسه گفت:

«آه عزیزم... چرا گریه میکنی؟»

ارکادیوس گفت: «چرا گریه نکنم، درحالی که قلعه از دست ما خارج شده و من تقریباً در اینجا محبوس هستم و نمیتوانم بجائی حرکت کنم.» آه ارمانوسه، عشق تو سبب شده که من به اینجا بیایم و در موقعی که باید جنگ کنم و از قلعه دفاع نمایم، بنزد تو آمدم.»

ارمانوسه او را دلداری داد و گفت: «عزیزم... بنشین تا از از سرباز بیرسم که چگونه قلعه سقوط کرد.»

آنگاه ارمانوسه از سربازی که خبر سقوط قلعه را آورده بود، پرسید که چگونه قلعه سقوط کرده است. سرباز گفت: «ما نفهمیدیم که چگونه سربازان اعراب داخل قلعه شدند، زیرا حضرت مقوقس بما امر کرده بودند که به جزیره روضه برویم و ما از پل عبور کرده و در آنجا ماندیم و دیدیم که مردان عرب از دیوارهای قلعه بالا میآیند.»

ارمانوسه گفت: «آیا پدرم به جزیره روضه آمد؟»

سرباز گفت: «آری، ایشان با سربازان و امراء لشکر و رجال دولت به این جزیره آمدند.»

ارمانوسه گفت: «اعیرج و مردانش چه کردند؟»

سرباز گفت: «گمان میکنم به شهر اسکندریه رفتند تا در آنجا متحصن شوند.»

ارمانوسه گفت: «آیا او تنها رفت و یا اینکه سربازان و فرماندهان لشکرش نیز رفتند؟»

سرباز گفت : « همه بطور غیر منظم از قلعه خارج شدند و میتوان گفت که فرار کردند، ولی من پسرش ارکادیوس را با آنها ندیدم و مردم در باره او صحبت میکنند و گمان میکنند که او کشته شده و یا فرار کرده است. »

ارمانوسه درحالی که آن سرباز را مریض میکرد، به ارکادیوس گفت : « ما بطوریکه پسرمر امر کرده است ، آماده حرکت میشویم . »

آنگاه ارمانوسه بر باره را خواند و گفت : « ما باید آماده حرکت شویم ، ولی من از جانب پدرم نگران هستم و خوب است کسی را بفرستیم تا از او اطلاعاتی برای ما بیاورد ، شاید لزومی برای حرکت نباشد ! »

بر باره پاسخ داد : « بهتر از مرقس کسی نمیتواند این مأموریت را انجام دهد ، و او اکنون نزد نامزدش میباشد »

دنبال وی فرستادند و چیزی نگذشت که مرقس آمد ، و وقتی بر باره قضیه سقوط قلعه را به او داد ، وی متعجب نگردید ، زیرا او میدانست که بزودی قلعه سقوط خواهد کرد . بر باره به او گفت : « ماریه کجا است ؟ »

مرقس پاسخ داد : « او در خانه با پدر و مادرش میباشد . » بر باره گفت : « بگو آنها همه بیایند و در این قصر اقامت نمایند . اما تو ، اگر لازم دیدی که ما فرار کنیم ، فوری بنزد ما بشتاب ! »

مرقس گفت : « اطاعت میشود »

پس از آن مرقس خارج شد و نامزد خود را با والدینش آورد و با همه خدا حافظی کرد و وقتی میخواست برود ، بر باره بوی گفت که ارکادیوس در آنجا است . مرقس بنزد ارکادیوس رفت و سلام کرد و دست او را بوسید و گفت : « آقا... مایوس نشوید ،

ممکن است شما هم روزی در جنگ پیروز شوید!»
ارکادیوس گفت: «به مقوقس بگو که ما باید باز هم با اعراب
جنگ کنیم و اگر قبول کرد، بمن خبر بده... ما باید بهر قیمتی
که شده است اعراب را شکست بدهیم، مبادا کسی بفهمد که من در
اینجا هستم.»

مرفس گفت: «اطاعت میشود.»
و پس از آن خارج شد.

پیمان صلح

ارمانوسه از اینکه محبوبش غمگین بود، متأثر گردید و از اعراب ترس نداشت، زیرا میدانست که پدرش در نهان با آنها هم عهد شده است. او تصمیم گرفت ارکادیوس را دلداري بدهد و از غم وی بکاهد. هوا تاریک شده بود، ارمانوسه دستور داد که غذا حاضر کنند. ارکادیوس به ارمانوسه گفت: «من مثل اینست که خواب میبینم... آیا ممکن است که انسان باور کند... چگونه این اعراب یا برهنه توانستند ما رومیهای قوی با اسلحه سنگین را شکست بدهند و داخل قلعه شوند، در حالیکه تعداد آنها خیلی کمتر از ما بود! بدون شك خیانت یا سحر و جادویی در کار بود و یا اینکه خداوند بر ما غضب نموده است.»

پس از آنکه غذا صرف کردند از جای برخاستند و هر کدام به اتاق خواب خود رفتند. صبح که شد همه و هیاهویی بین مردم شهر منف بر پا بود همگی آماده فرار میشدند. اما ارمانوسه همه روز منتظر مراجعت مرقس بود.

دو روز گذشت، روز سوم از بالکون قایق مرقس را دید که نزدیک میشود. مرقس به اتاق ارمانوسه آمد. بر باره و ارکادیوس هم در آنجا بودند. مرقس چنین تعریف کرد: «غروب دو روز پیش به جزیره رسیدم و دیدم که سربازان ما در آنجا اردو زده اند، بنزد آقایم مقوقس رفتم و دست او و دست ارسطولیس را بوسیدم و خاطر آنها را در باره خانم ارمانوسه آسوده کردم و در باره سقوط قلعه صحبت کردیم و معاوم شد که سقوط او بطور ناگهانی بوده است و اکنون اعراب در قلعه میباشند؛ اما سربازان رومی به اسکندریه رفته اند

و اعیرج هم با آنها رفته است. و از صحبت آقایم مقوقس دانستم که مردم در بصره قضیه ارکادیوس در شک میباشند، میگویند که وی قبل از فتح قلعه کشته شده و برخی گمان میکنند که پس از سقوط قلعه فرار کرده است و عده ای هم گمان میکنند که وی کشته شده و جسدش ناپدید گشته است! و همچنین دانستم که آقایم مقوقس به امیر عرب پیشنهاد صلحی که بصلاح طرفین میباشد، نموده است و چیزی نگذشت که هیئتی از اعراب که مرکب از ده نفر بودند، بنزد مقوقس آمدند، رئیس آنها مرد بلند بالائی بود که چهره ای سیاه و بدنی درشت داشت و نامش عباده بن صامت بود و در اوجرات و جسارتی که تاکنون در کسی ندیده‌ام، مشاهده نمودم.

مقوقس پس از صحبت‌هایی که با عباده کرد، گفت: «من پیشنهاد صلح بشما میکنم به این طریق که برای هر فردی از شما دو دینار و برای امیر شما صد دینار و برای خلیفه شما هزار دینار تعیین میکنیم که این پولها را گرفته و بکشور خود مراجعت کنید!» عباده گفت: «ما از زیادی عده شما باک وهراسی نداریم و مال دنیا برای ما ارزشی ندارد» امیر ما عمرو بن عاص بمن امر کرد که بشما بگویم که یا باید مسلمان شوید و یا اینکه به دین خود باقی بمانید و چیزی بدهید وگرنه مجبوریم جنگ با شما را ادامه دهیم.»

مقوقس بایاران و مردان خود مشورت کرد و سرانجام همگی بر آن شدند که (جزیه) بدهند.

مقوقس به عباده گفت: به امیر خود بگوئید تا باهم ملاقات کنیم تا بتوانیم پیمان صلح را بنویسیم.

پس از آن هیئت خارج شدند و مردم جزیره پس از آن منتظر آمدن امیر آن هیئت، عمرو بن عاص گردیدند. عصر روز گذشته دانستیم که وی خواهد آمد و چیزی نگذشت که عمرو بن عاص آمد و پیمان صلح بدو زبان نوشته شد.

ارکادیوس وقتی شنید که مقوقس پیمان صلح را امضاء کرده است، آهی کشید و به ارمانوسه گفت: «دیگر ما در این سر زمین

محلی از اعراب نیستیم و باید هر چه زودتر آنرا ترک گوئیم. پدرت به مقصود خود که صلح با اعراب بود، رسید و من دیگر چشم ندارم که پدرت را ببینم و اکنون بر من ثابت شده است که پدرت اعراب را کمک کرد که بر قلعه مستولی شوند و سر بازان ما را از آن خارج کنند! ما فتنه ما تحت نفوذ این اعراب بادیه نشین بر ما خیلی سخت و دشوار است و اگر به اسکندریه برویم، پدرم که از کمک پدرت به اعراب باخبر شده است، بر من خشمناک خواهد شد و حاضر نخواهد گردید که ما با هم باشیم. نمیدانم چه باید بکنیم؟»

ارمانوسه گفت: «هر چه بگوئی خواهم کرد.»

ارکادیوس گفت: «ارمانوسه.. بدانکه پدرت خیانت بزرگی را مرتکب شده که گنجهت ایام آنرا از اذهان محو نخواهد کرد، زیرا بر اثر این خیانت سرزمین نیل از دست ما خارج شده و تحت نفوذ اعراب در خواهد آمد! در هر حال من چون تو را دوست میدارم و تو هم مرادوست میداری، خوب است کشیشی را بخوانیم تا عقد ازدواج من و تو را جاری سازد.»

مرقس که سخنان آنها را گوش میداد، فوری رفت و کشیش منف را آورد و کشیش عقد ازدواج ارمانوسه و ارکادیوس را جاری ساخت. پس از آن مرقس گفت: «منهم در اینجا نخواهم ماند؛ آیا اجازه میدهید که من و ماریه در خدمت شما باشیم؟» و چون ارمانوسه چنین اجازه ای را داد، مرقس رفت و ماریه و پدر و مادرش را به آنجا آورد.

کشیش عقد ازدواج ماریه را با مرقس نیز جاری ساخت.

وقتی ارمانوسه و ارکادیوس تنها ماندند، تصمیم گرفتند به شهری بروند که کسی آنها را نشناسد.

اما ارمانوسه متوجه شد که در حق پدرش ظلم کرد که بدون کسب اجازه او با ارکادیوس ازدواج نموده است..!

پس از آن ارکادیوس دست بسینه خود برده و یکمرتبه به ارمانوسه گفت: «آه عزیزم.. صلیبی را که بدن دادی مفقود نمودم!»

من آنرا در زیر لباسم مخفی کرده بودم تا آن شبی که بنزد تو آمدم،
وقتی آنرا از خود دور کردم فراموش نمودم دومرتبه آن را بردارم...
و من این فقدان را بفال خوب نمی گیرم و باید بروم و آن صلیب را
پیدا کنم.

ارمانوسه هر چه کرد که ارکادیوس را از این خیال منصرف
کند، موفق شد و ارکادیوس با مرقس از ارمانوسه خدا حافظی کردند
و رفتند و قول دادند خیلی زود مراجعت کنند! .
پس از رفتن آنها ارمانوسه بنای گریستن را گذاشت، اما
بر باره او را دلداری داد.

آن شب خواب بچشمان ارمانوسه راه نیافت. صبح ارمانوسه
صدای هیاهویی را شنید، چیزی نگذشت که بر باره به اطلاق او
آمد و گفت: «خانم، آقایم مقوقس آمده اند! .»
چیزی نگذشت که مقوقس آمده و ارمانوسه را در آغوش
گرفت.

پس از آن بر باره دست مقوقس را بوسید و گفت: «غیبت
طولانی شما همه ما و بخصوص خانم ارمانوسه را ناراحت کرد. .»
الحمد لله که سلامتی از جنگ مراجعت کردید. امیدواریم پس از
امروز دیگر مسافرت طولانی نکنید.»

مقوقس تبسمی کرد و گفت: باید مسافرت کنیم، من آمده ام تا
با هم به اسکندریه برویم.»
از شنیدن این کلام قلب ارمانوسه از جای فرو ریخت و گفت،
«پدر، برای چه باید به اسکندریه برویم.»

مقوقس گفت: «اعراب که ما را از ظلم رومیها نجات دادند و
ما اکنون تحت نفوذ آنها قرار گرفتیم، فردا برای فتح اسکندریه
میروند و از من خواسته اند که با آنها بروم تا وسائل حمل و نقل آنها
را آسان کنم و من آمده ام تا دختر خود را همراه ببرم، و ترسی هم
متوجه ما نیست، زیرا ما از میدان جنگ دور خواهیم بود.»

ارمانوسه ساکت ماند و چیزی نگفت،
مقوقس گفت: «زود باش بر باره، و وسائل حرکت خانمت را

فراهم کن .. وسائل حرکت را با قایقها به ساحل شرقی ببرید . ما در برابر قلعه در نزدیکی اردوگاه اعراب به شما ملحق خواهیم شد .»
مقوقس پس از ادای این کلمات از اتاق خارج شد و نگهبانان را خواست و به آنها گفت ، قایقها را حاضر کنید .
وقتی مقوقس خارج شد ، ارمانوسه به برباره گفت : « برباره .
ارکادیوس را چه بکنیم ؟ »

برباره گفت : « به ماریه خبر میدهم تا دنبال ما به اسکندریه
بیاید ، زیرا چیزی نخواهد گذشت که اعراب این شهر را فتح
خواهند کرد و بعد از آن فکری خواهیم کرد که از این نگرانیها راحت
و آسوده شویم .»

پس از آن سوار قایق شده و بطرف قلعه حرکت کردند . وقتی
قایق از نزدیکی قلعه گذشت ، ارمانوسه خوب نگاه کرد و دید که
درهای قلعه بسته است و قایقها گذشته و اردوگاه عرب نزدیک شده
مردان قبطی که در آنجا بودند منتظر ارمانوسه بودند ، ارمانوسه را
به چادری که برای او آماده کرده بودند بردند . پدرش و برباره
هم در آن چادر بودند . عمرو میخواست مسافرت کند .

صبح روز بعد ، مقوقس ارمانوسه و برباره را با کشتی به شهر
«مربوط» فرستاد تا بعداً خودش به آنها بپیوندد . بعد از ظهر آن روز
عمرو بن عاص و سربازانش و مقوقس بطرف اسکندریه حرکت کردند .
رومیهادر بر اعراب فرار می کردند و به شهر اسکندریه پناه می آوردند
و این شهر آخرین ملجأ رومیها بود .

اما ارکادیوس چاهه قبطیها بر تن کرد و با مرقس به اتاقی که
در آن میخواست بماند ، و نزدیک کلیسای معلق بود ، رفت . کلیسیا صحیح
و سالم بود ، در حالیکه ارکادیوس انتظار داشت که اعراب آنرا خراب
کرده باشند . آن دو داخل کلیسیا شدند و دیدند اشیاء گرانبها
دست نخورده است .^۱

پس از آن ارکادیوس به مرقس گفت که خیال دارد به شهر
اسکندریه برود شاید پدرش را در آنجا بیابد و بعداً گفت توبه اسکندریه
بیا و اخبار اعراب را برای من بیاور .

چادر عمرو

ارکادپوس سوار اسب خود شده و بطرف اسکندریه رفت و همه اش در این فکر بود که چگونه از اعراب انتقام شکستهای پی در پی رومیها را بگیرد.

اما مرقس بطرف محلی که اردوگاه اعراب بود رفت و دید که اعراب رفته اند و فقط چادر عمرو در آنجا میباشد. مرقس داخل چادر شده و دید کسی از آن چادر نگهبانی نمیکند و در چادر لانه های کبوتران میباشد، در شگفت ماند.

وقتی مرقس از چادر خارج شد، یکمرد عرب نزدیک شد، مرقس به او گفت که چرا چادر عمرو بن عاص همچنان برافراشته است. مرد عرب گفت: «جوان» این کبوتران در چادر عمرو لانه گذارده اند، او دستور داد که چادرش همچنان برافراشته باشد.

مرقس از مرد عرب پرسید که مقوقس هم با عمرو بن عاص رفته است. مرد عرب گفت: «آری»

مرقس دنبال اعراب اسب تاخت تا اینکه قبل از غروب به آنها رسید. اعراب برای استراحت بارهای خود را بر زمین گذارده بودند.

مرقس پس از تحقیقاتی که کرد دانست که ارمانوسه به «مربوط» رفته است.

وقتی قایق ارمانوسه به مربوط رسید، بعضی از زنان اعیان شهر به استقبال او آمدند و همگی مانت و مبهوت زیبایی او شدند. کالسکه ای ارمانوسه را بخانه حاکم شهر برد.

مرقس بنزد ارمانوسه رفت و ارمانوسه خوشحال شد و در باره ارکادیوس از وی سؤالاتی کرد و مرقس او را از این حیث آسوده خیال نمود .

روز بعد مرقس به همان محلی که با اردیوس وعده گذاشته بود ، رفت . چیزی نگذشت یکنفر که از جانب ارکادیوس آمده بود ، بوی نزدیک شده و او را داخل شهر اسکندریه کرد . . . وقتی مرقس داخل شهر شد ، دید مردم در حالت نگرانی بسر میبردند . آن مرد مرقس را به باشگاه ورزشی که ارکادیوس در آن مشغول ورزش بود ، برد .

وقتی مرقس با ارکادیوس روبرو شد ، خواست دست او را ببوسد ، ولی ارکادیوس دست خود را عقب کشید و او را به اتاقی برد و از حال ارمانوسه پرسید ، مرقس قضایا را برای او تعریف کرد و اخبار سر باز عرب را هم به او داد .

چند روز بعد سر بازان عرب آمده و در نزدیکی شهر اسکندریه اردو زدند و شهر را محاصره کردند .

اما مرقس در نهان بنزد ارمانوسه میرفت و اخبار او و ارکادیوس را بهم می‌رساند این محاصره یکماه طول کشید . اعراب خسته شده و تصمیم گرفتند به شهر حمله کنند .

ارمانوسه وقتی خبر حمله اعراب را به شهر شنید ، ناراحت شد ، زیرا ارکادیوس در شهر بود و خطر متوجه او میشد .

مرقس ارمانوسه را مطمئن کرد که با حیاه و نیرونگی ارکادیوس را از خطر نجات خواهد داد .

پس از آن مرقس بنزد ارکادیوس رفت و او را حاضر کرد که با هم به کلیسیائی که خارج از شهر بود ، بروند . و آنها به آن کلیسیا رفتند و یک روز تمام در آن بسر بردند و در خلال این مدت اعراب به شهر اسکندریه حمله کردند ، ولی موفق به فتح آن نشدند .

ارکادیوس به شهر اسکندریه مراجعت کرد و دانست که اعراب به شهر حمله کرده ولی موفق به فتح آن نگردیده اند و سه نفر از اعراب که

بر اثر آن حمله موفق شده اند داخل شهر بشوند، دستگیر گردیده اند.
مرقس با ارکادیوس بطرف محلی که آن سه نفر اسیر بودند،
رفتند. وقتی مرقس نگاه به آن سه نفر اسیر کرد، دانست که آن سه
نفر عمرو بن عاص و وردان و مسلمة بن مخزوم میباشند.

ارکادیوس آهسته از مرقس پرسید: «آیا این شخص فرمانده
اعراب، عمرو بن عاص نیست؟» مرقس گفت: «چرا»

ارکادیوس از اسیر شدن عمرو بن عاص خوشحال شد، ولی
بیاد خوبی وی نسبت به ارما نوسه افتاد و ساکت ماند و چیزی نگفت.
اما عمرو بن عاص خونسرد بود. زیاد بعنوان مترجم آمد و
از قول حاکم، به اسیران چنین گفت: «شما اسیران ما هستید، بگوئید
برای چه به این کشور آمده و با ما جنگ کردید؟»

عمرو بن عاص با جرأت تمام گفت: «ما آمده ایم تا شما را
به اسلام دعوت کنیم تا در حقوق با ما مساوی شوید و یا اینکه جزیه
دهید، وگرنه چاره ای جز جنگ با شما را نداریم، زیرا خداوند
با ما امر میکند با دشمن جنگ کنیم تا یکی از این دو امر را قبول
کنند...»

حاکم از شهادت و جرأت عمرو در شکفت ماند و او انتظار داشت
که وی خود را کوچک کرده و تضرع و زاری کند، از این رو درباره او
مشکوک گردید، زیرا نمیدانست که او فرمانده قشون اعراب است. او
رو به امراء لشکر کرد و دید که آنها هم مشکوک و حیرانند، بنیان
یونانی به آنها گفت: «تکبر و غرور این اسیر می رساند که وی از
بزرگان عرب میباشد و شاید از فرماندهان بزرگ آنها باشد، مسا
باید او را بقتل برسانیم.»

مرقس ترسید که عمرو کشته شود و اعراب شکست بخورند و
بدبختی برای مقوقس و ارما نوسه پدید آید، از این رو تصمیم گرفت
که عمرو را نجات دهد.

اما ارکادیوس خواست که بحاکم بگوید که آن اسیر عمرو بن
عاص فرمانده قشون اعراب است، ولی مرقس نزدیک شد و گفت:
«آقا... بدانید که اگر این شخص نبود خانم ارما نوسه در دست یوقنای
خائن گرفتار شده و او را با خود چنین غنیمتی به شهر قسطنطنیه میبرد،

ولی همین شخصی اورا نجات داد و ارمانوسه جان خود را به این شخصی مدیون است ، آیا سزاواراست سبب قتل او بشوید ؟»

ارکادیوس چیزی نگفت و از اتاق خارج شد .
وردان که یونانی میدانست گفت که عمرو جز سر بازساده ای نیست و بدون جهت اینهمه جسارت و گستاخی میکند .
حاکم دستور داد که اسیران را آزاد کنند ؛

ارکادیوس که زیاد را پس از مراجعتش ندیده بود ، در شگفت ماند و بوی گفت : « ما گمان میکردیم که تو در قشون اعراب هستی ، چه چیزی تورا به اینجا آورد ؟ »

زیاد گفت : « من برای مأموریتی رفته بودم که بازگشتم . »
عمرو و بادور فیش از شهر خارج شدند ، در حالیکه باور نمیکردند که به این آسانی نجات پیدا کرده اند .

عمرو به وردان گفت : « من يك مرد قبطی را که در خدمت مقوقس بود ، در اینجا دیدم . »

وردان گفت : « آری ، او مرقس میباشد که باز یاد در آن روزی که به فرما رسیدیم ، آمد . »

بعضی از مردم شهر اسکندریه از محاصره بستوه آمده و با کشتی فرار میکردند ، اما ارکادیوس ثابت قدم و همه اش در فکر ارمانوسه بود .

در یکی از شبهای مهتابی که ارکادیوس در فکر ارمانوسه بود ، بساحل آمد و بر روی سنگی نشست و به آب دریا که نور ماه در آن منعکس بود ، نگرست و بصدای امواج سحرآمیز دریا گوش داد .
پس از آن احساس سردی هوا کرد و به اتاقی که در آن نگاهبان میکرد ، مراجعت نمود . وقتی به اتاق نزدیک شد ، یکی از نگاهبانان سلام کرد و گفت : « مردی که گمان میکنم از اعیان اسکندریه است ، منتظر شما میباشد . »

ارکادیوس گفت که آن شخص را به اتاق او بیاورد . آن شخص وارد شد ، او مرد سالخورده ای بود که موی بلند و ریش پهنی داشت و کلاه دانشمندان بر سر گذارده بود .

ارکادیوس اورادرکنارخود نشاند، وی گفت: «شما ارکادیوس
فرزند اعیرج میباشید؟»

ارکادیوس گفت: «آری»

آن مرد گفت: «پدرتان کجاست؟»

ارکادیوس گفت: «او به قسطنطنیه رفته است.»

آن مرد پرسید: «آیا رومیها میتوانند در برابر اعراب
ایستادگی کنند؟»

ارکادیوس گفت: «گمان میکنم»

مرد گفت: «ولی رومیها باهم توافق ندارند، و این اختلاف
پس از مرگ امپراتور هر کول رخ داد. وعده زیادی خود را وارث
تاج و تخت میدانستند و همین امر سبب شد که قسطنطین پسر هرقل
رایس از صدروز که از مرگ پدرش گذشت، بازهر کشتند، کسی که او را
کشت، مارتین زن پدرش بود»

مرد لحظه ای ساکت مانده سپس در تعقیب سخنان خود گفت: «پس
از قسطنطین دختر مارتین بنام هرکولن امپراتریس شد و چیزی
نگذشت که قبطان فرزند قسطنطین منصوب گردید و آنها همه اش در
اختلاف میباشند، زیرا روم در آن واحد دارای سه امپراتور
میباشد! این است وضع رومیان، حال بر فرض اینکه رومیان در این
شهر در برابر اعراب مقاومت کنند، آیا میتوانند اعراب را از مصر
خارج سازند، در حالیکه قبطیان با اعراب میباشند؟!»

وقتی ارکادیوس این کلام را شنید، گفت: «خواهش میکنم
نام قبطیان را بر زبان نیاورید، زیرا آنها با اعراب ساختند و
دولت و کشور خود را به بیگانه فروختند»

مرد سالخورده تبسمی کرد و گفت: «درست میگوئی فرزند،
مقوقس خیانت نمود و کشور را بدست دشمن سپرد، ولی اگر خوب
فکر کنید، اوحق داشت!»

ارکادیوس گفت: «او چه حقی داشت؟»

پیر مرد گفت: «درست است که او بکشور خیانت کرد، ولی
آن را به قیمت ارزانی نفروخت! مقوقس به روم خیانت کرد، در
حالیکه وی رومی الاصل بود، اما باید دید که چرا او خیانت کرد؟!»

اوبرای این خیانت، کرد که میدید دولت روم تا چه اندازه ظالم و جابر و ستمگراست !

او میدید که تا چه حد از طرف رومیها خود و ملتش تحقیر و کوچک میشوند ! در حقیقت قبطیها با کمک به اعراب، آزادی خود را خریداری کردند !

ارکادیوس به آن پیر مرد که وقار و دانائی از سر و رویش میبایرد، گفت : « خوب ، اکنون میگوئید که من چه بکنم ؟ »
پیر مرد گفت : « بنظر من بهتر آنست که دست از جنگ بکشی و بمکان امنی بروی و اگر جنگ پایان رسد ، امیر عرب با عزت تو را خواهد خواند ، شهر اسکندریه خواهی نخواهی بدست اعراب خواهد افتاد ! »

ارکادیوس گفت : « راستی نگفتید که اسم شما چیست ؟ »
پیر مرد گفت : « من یحیی نحوی هستم »
یحیی نحوی یکی از علماء و دانشمندان شهر اسکندریه بود که رومیها او را تحت فشار گذارده بودند
پس از آن یحیی نحوی از ارکادیوس خدا حافظی کرد و رفت
در حالیکه ارکادیوس همه اش در باره گفته های این دانشمند فکر و اندیشه میکرد .

روز بعد مرقس آمد ، ارکادیوس از حال ارمانوسه از وی پرسید : مرقس گفت : « حال او بد نیست و خیلی مایل است تو را ببیند و همه اش دعا میکند که خدا تو را صحیح و سالم برای او نگاهدارد و انتظار دارد که فردا در کلیسای بولس مقدس با هم نماز گذارید ! »
ارکادیوس گفت : « کلیسای بولس مقدس کجاست ؟ »
مرقس گفت : « در وسط است »

ارکادیوس حاضر نشد در چنان حالی شهر اسکندریه را ترک گوید ، ولی مرقس اصرار کرد و گفت تا چه حد ارمانوسه مایل است او را ببیند .

ارکادیوس خشمناک شد و گفت : « مرقس ، تو میدانی که وظیفه من اینست که از این شهر دفاع کنم ، اگر مردم ، بنزد ارمانوسه برو و او را دلداری بده و بگو که ارکادیوس مایل نبود که

ترسو خوانده شود و هرگز او را فراموش نکردده ام. »
 مرقس چون دید که ارکادیوس بهیچ وجه حاضر نیست شهر را
 ترك گوید ، گفت : « حال که تصمیم بماندت گرفته اید ؛ بشما
 بگویم که اعراب فردا صبح بشهر اسکندریه حمله خواهند کرد ، خوب
 است بر حذر باشید . »
 مرقس بنزد ارمانوسه که در کمال بی صبری منتظر مراجعت
 وی بود ، بازگشت و همه چیز را برای او شرح داد .

صبح روز دیگر اعراب به شهر اسکندریه هجوم کردند و
 توانستند مقاومت رومیها را در هم شکنند ، این خبر به ارمانوسه
 رسید و بسیار خاطرش نسبت به ارکادیوس نگران شد و بنای گریستن
 را گذاشت .

فتح اسکندریه

ارکادیوس تصمیم گرفت در شهر اسکندریه بماند و تا آخرین قطره خون خود را در راه حفظ آن بریزد. صبح روز بعد ارکادیوس بطرف قصر حاکم شهر رفت تا بوی بگوید که اعراب خیال حمله بشهر را دارند، ولی او را در قصر خود نیافت و دانست که او هم مانند مردم شهر فرار کرده است!.

وقتی ارکادیوس از بالا دیوارهای شهر نگاه کرد، دید که سربازان اعراب آماده حمله به شهر هستند، چیزی نگذشت که سربازان عرب چون شیر زیان حمله کردند. ارکادیوس به افرا خود دستور داد که تیرهای خود را بطرف سربازان عرب خالی کنند.

فرمانده اعراب عمرو بن عاص دستور داد که سربازان بطرف دیگر از دیواری که سربازان ارکادیوس در آنجا نبودند، بروند و آنها هم چنین کردند و با کمند از دیوارها با چابکی تمام بالا رفتند. چیزی نگذشت که اعراب موفق شدند داخل شهر شوند، اما ارکادیوس همچنان می‌جنگید تا اینکه یکمرتبه با فرمانده اعراب عمرو بن عاص روبرو شد، اما عمرو بن عاص حاضر نشد شمشیر بر روی ارکادیوس بکشد و بوسیله زیاد که در آنجا بود و زبان یونانی میدانست، به ارکادیوس فهماند که چون قبلا وی اسیر شده و ارکادیوس حاضر نشده راز او را فاش کند و او را بقتل برسانند، اکنون هم او حاضر نیست ارکادیوس را بکشد!

عمرو بن عاص به ارکادیوس دست داد و گفت: «از همین اکنون من تو را برادر خود میدانم، و از اینکه قبلا جان مرا نجات دادی

از تو تشکر میکنم»

ارکادیوس گفت: «الحق تو فرمانده جوانمرد و باگذشتی هستی، از تو میخواهم که بمردان خود دستور دهی زیادترا این خونریزی نکنند...»

وقتی ارکادیوس بامر قس تنها ماند، از حال ارمانوسه پرسید. مرقس گفت: «ارمانوسه در انتظار شنیدن خبر سلامتی او میپاشد»

آنگاه از ارکادیوس اجازه خواست هر چه زودتر برود و خبر سلامتی او را به ارمانوسه بدهد و قوری مراجعت کند.

پس از آن مرقس رفت، زیاد و ارکادیوس داخل اتاق شدند ارکادیوس از او پرسید: «زیاد، رابطه تو با رومیها و اعراب چیست؟»

زیاد گفت: «من خادم یحیی نحوی هستم، ولی در اصل دوست عمرو میباشم و من و عمرو در زمان جاهلیت باهم شتر چرانی میکردیم و پس از آن از هم جدا شدیم، من در اسکندریه ماندم و او مسلمان شده و یکی از امراء مسلمین گردید»

چند ساعت دیگر عمرو و مرقس مراجعت کردند. عمرو به ارکادیوس گفت: «اگر میخواهی بنزد خانواده خودت بروی، ما تو را مشایعت میکنیم»

ارکادیوس تعجب کرد که چگونه عمر از رابطه او با ارمانوسه خبیر دارد. عمر متوجه این امر شد و گفت: «من از قضیه تو و ارمانوسه با خبیر شدم و خوشحالم که با ارمانوسه ازدواج کرده و با او در صفا زندگی میکنی، ولی پدر زن خود را سرزنش مکن، زیرا او معذور است. اکنون اگر میخواهی بنزد عروس خود برو»

ارکادیوس از زیاد پرسید: «آیا تو میدانی که نحوی در کجا اقامت دارد؟»

زیاد گفت: «آری»

آن دو سوار شدند و وقتی بخانه یحیی نحوی نزدیک شدند، قلب ارکادیوس بنای زدن را گذاشت. مرقس آنها را دید و رفت تا مژده آمدن ارکادیوس را به ارمانوسه بدهد.

وقتی ارکادیوس داخل خانه یحیی نحوی شد، عدهای از مردان

را دید و مشاهده کرد که یحیی نحوی در صحن نشسته است و مقوقس در کنارش می‌باشد. وقتی ارکادیوس آن دو را دید متردد ماند. یحیی از جای برخاست و چهره او را بوسید و دستش را گرفته و او را به مقوقس معرفی کرد. مقوقس ارکادیوس را در آغوش گرفت و مثل پدری که پسرش را ببوسد، او را بوسید. ارکادیوس احساس کرد که کینه مقوقس از دلتش خارج شده است و دست مقوقس را بوسید و در کنار مقوقس نشست.

یحیی به ارکادیوس گفت: «تعجب نکن که در منزل ارمانوسه گردآمده‌ایم، تو دختر مقوقس را دوست میداری و دختر هم‌نو را دوست میدارد و تو مانند پسر مقوقس می‌باشی.»

ارکادیوس به مقوقس گفت: «آری، شما مانند پدر من هستید، بخصوص که من و ارمانوسه مانند يك روح هستیم که در دو قالب باشیم!»

چیزی نگذشت که ارمانوسه در حالیکه از خجلت سرخ شده بود، داخل گردید.

یحیی نحوی از جای برخاست و دست ارکادیوس را گرفت و مقوقس هم برخاسته و دست ارمانوسه را گرفت و دستهای عروس و داماد را در دست هم گذاشته و یحیی گفت: «کسانی را که خداوند جمع میکند، بشر نمیتواند آنها را از هم جدا سازد!»

عمر و بن عاصی به قلعه بابل رفت و در همانجائی که چادرش هنوز منصوب بود و کبوتران در آن لانه گذارده بودند، شهری بنا کرد بنام «قطاط» و این شهر اولین پایتخت مسلمانان در مصر بود. اما ارکادیوس تصمیم گرفت در شهر اسکندریه زندگی کند و با خوشی با عروس زیبای خود ارمانوسه زندگی کرد. بر باره و مرقس و و خانواده‌اش نیز در اسکندریه اقامت نمودند.

پایان